

STOCK
MARKET
ANALYSIS



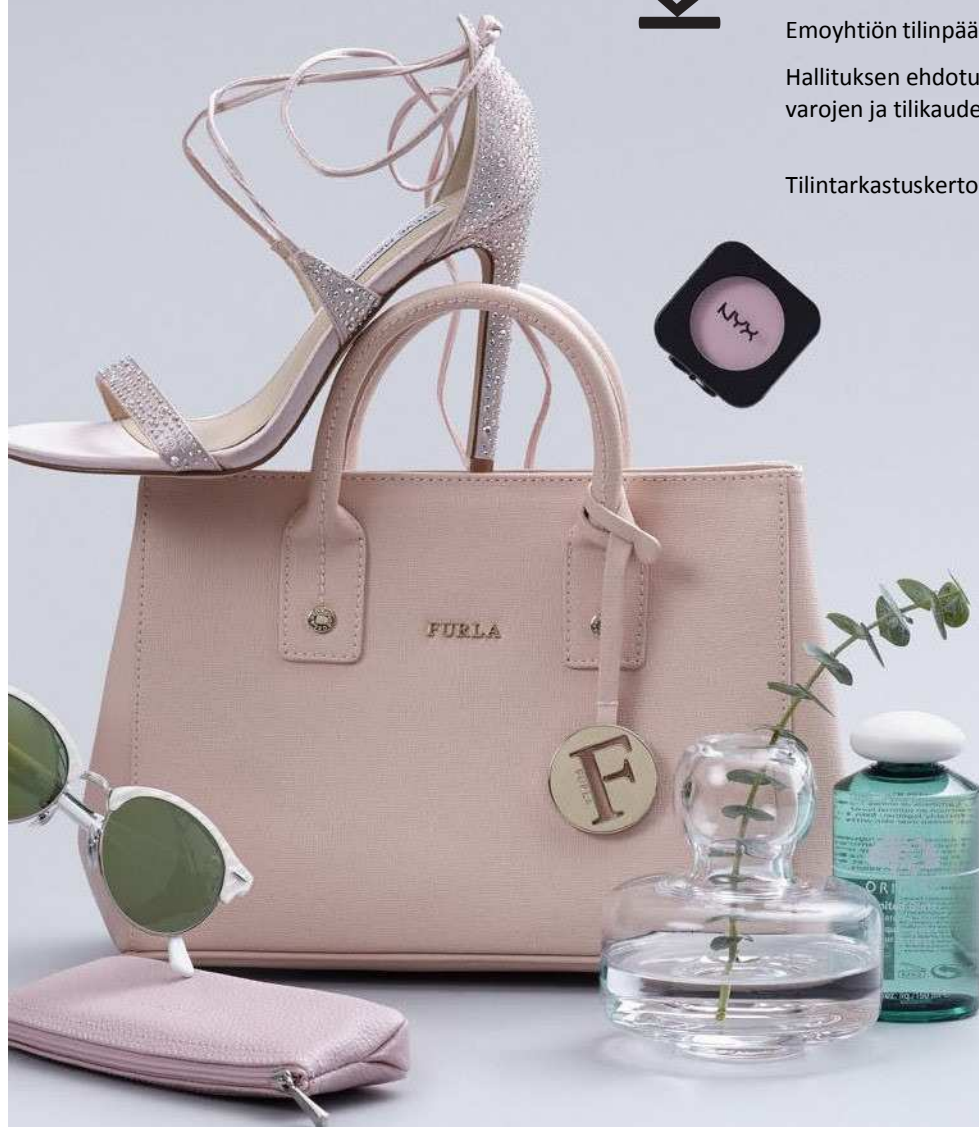
STOCKMANN
TALOUSKATSAUS 2016



TALOUS- KATSAUS 2016

SISÄLTÖ

Hallituksen toimintakertomus	3
Tunnuslukuja	10
Osakkeet ja osakepääoma	13
KONSERNITILINPÄÄTÖS	
Konsernin tuloslaskelma	15
Konsernitase	16
Konsernin rahavirtalaskelma	17
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	18
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	19
EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS	
Emoyhtiön tuloslaskelma	64
Emoyhtiön tase	65
Emoyhtiön rahoituslaskelma	67
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	68
Hallituksen ehdotus jakokelpoisten varojen ja tilikauden tuloksen käytöstä	78
Tilintarkastuskertomus	79



HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Stockmann-konsernin liikevaihto oli 1 303,2 miljoonaa euroa (1 434,8 miljoonaa euroa) vuonna 2016. Liikevaihto jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla laski 4,1 prosenttia. Suhteellinen myyntikate kasvoi 53,4 prosenttiin (50,6 prosenttia). Oikaistu liikevoitto oli 20,2 miljoonaa euroa (-28,5 miljoonaa euroa) ja raportoitu liikevoitto oli 17,6 miljoonaa euroa (-52,5 miljoonaa euroa). Osakekohtainen tulos oli -0,33 euroa (-1,24 euroa). Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuoden 2016 tuloksesta ei makseta osinkoa.

Venäjän tavarataloliiketoiminta on luokiteltu lopetetuksi toiminnoksi. Hallituksen toimintakertomuksen kommentit viittaavat ainoastaan jatkuviin toimintoihin. HobbyHall, joka myytiin 31.12.2016, sisältyy vuoden 2016 tuloslaskelmassa Stockmann Retail -segmenttiin.

STRATEGIA

Stockmann-konserni keskittyy kehittämään vähittäiskauppaa ja kiinteistöliiketoimintaa tavaratalokiinteistöissään Suomessa ja Baltiassa sekä Lindex-muotiketjun kehittämiseen ja laajentamiseen. Stockmann Retail ja Real Estate toimivat tiiviissä yhteistyössä, kun taas Lindexiä kehitetään itsenäisenä osana konsernia.

Stockmann luopui strategiansa mukaisesti useista kannattamattomista liiketoiminnoista ja tuotealueista sekä pienensi tavarataloverkostoa ja myyntipinta-alaa vuoden 2016 aikana. Venäjän tavaratalotoiminnan myynti saatettiin päätökseen helmikuussa ja Hobby Hallin myynti vuoden lopussa. Stockmann harkitsee Pietarin Nevsky Centre -kauppakeskuksen myymistä. Mahdollisen myynnin selvitystyö on kesken.

Stockmann jatkaa muotiin, kauneuteen, ruokaan ja kodin tuotteisiin keskittyvän valikoimaansa kehittämistä, parantaa palvelujaan ja investoi tavaratalotilojensa uudistamiseen voidakseen tarjota entistä paremman asiakaskokemuksen. Uusi tavaratalo avataan vuokratiloissa Tapiolassa maaliskuussa 2017.

Uusi Stockmann-verkkokauppa julkaistiin vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä. Verkkokauppa toimii uudella alustalla, ja kauppaan tulee vaihteittain useita uusia ominaisuuksia, kuten tavaratalotuotteiden saatavuuden näyttäminen verkkokaupassa ja lisää toimituspaikka-vaihtoehtoja. Uusi Hullut Päivät-verkkokauppa lanseerattiin kampanjan käynnistyessä lokakuussa 2016. Vuoden aikana siirryttiin entistä digitaaliseen, asiakastietoihin perustuvaan markkinointiin. Myös monikanavaista ostamista tukevien digitaalisten palveluiden kehittämistä jatkettiin.

TEHOKKUUSOHJELMA

Stockmann käynnisti helmikuussa 2015 tehokkuusohjelman, jonka tavoitteena olivat 50 miljoonan euron vuosittaiset kustannussäästöt. Tavoitteen mukaiset säästöt näkyivät tuloksessa vuoden 2016 loppuun mennessä. Tehokkuusohjelman toimenpiteet sisälsivät Stockmannin tukitoimintojen uudistamisen ja henkilöstömäärän pienentämisen, tavarantoimittajien ehtojen uudelleenneuvotteluita ja myymälätilan vapauttamista Stockmannin omalta tavaratalotoiminnalta ulkopuolisille vuokralaisille. Kesällä 2016 käynnistettiin uusia säästötoimia, joiden seurauksena tukitoiminnoista vähentyi noin 300 työpaikkaa. Näillä toimenpiteillä saavutetaan vuonna 2017 noin 20 miljoonan euron vuosittaiset lisäsäästöt.

Stockmannin uusi, pitkälle automatisoitu jakelukeskus otettiin käyttöön toukokuussa 2016, ja toimintaa on vähitellen viety kohti täyttä kapasiteettia. Uusi jakelukeskus tehostaa toimintaa, nopeuttaa toimitusaikoja asiakkaille ja tuo noin 5,5 miljoonan euron vuosittaiset kustannussäästöt verrattuna vuoteen 2014. Säästöt saavutetaan pääosin vuonna 2017. Vuoden 2016 siirtymäkauden aikana Stockmann Retailin logistiikkakustannukset kasvoivat noin 2 miljoonaa euroa johtuen päällekkäisistä vuokra- ja muista kustannuksista.

Stockmann allekirjoitti marraskuussa viisivuotisen yhteistyösopimuksen Tech Mahindran kanssa, jonka mukaisesti osa Stockmannin ICT-palveluiden tuottamisesta siirtyy kumppanille. Stockmann keskitti Tech Mahindralla yli 20 toimittajan eri maissa tuottamat sovellusten ylläpito- ja kehityspalvelut. Noin 30 työntekijää Stockmannin ICT-toiminnosta siirtyi liikkeenluovutuksessa 1.1.2017 Tech Mahindran palvelukseen. Muutosten tavoitteena on alentaa Stockmannin vuotuisia tietohallintokustannuksia noin 4 miljoonalla eurolla vuodesta 2018 alkaen. Muutosten takia Stockmann kirjasi 2,3 miljoonan euron kertaluontoisen erän neljänneksen vuosineljänneksen tulokseen vuonna 2016.

RAPORTOINTIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Stockmannin Oulun tavaratalo suljettiin tammikuun 2017 lopussa. Päätös sulkemisesta tehtiin keväällä 2015.

LIKEVAIHTO JA TULOS JATKUVISSA TOIMINNOISSA

Yleinen taloudellinen tilanne pysyi edelleen epävarmana Stockmannin päämarkkina-alueilla vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä. Suomessa kuluttajien luottamus parani kohti vuoden loppua ja vähittäiskaupan markkinatilanne alkoi kääntyä hieman parempaan suuntaan. Suomen muotimarkkinat laskivat 1,7 prosenttia vuonna 2016 (lähde: TMA). Ruotsissa muotimarkkinoiden kasvu hidastui vuoden loppua kohden ja kasvua oli tammi-joulukuussa yhteensä 0,4 prosenttia.

(lähde: Stilindex). Vähittäiskaupan markkinat paranivat Baltian maissa, joskin kilpailu on lisääntynyt erityisesti Virossa.

Stockmann-konsernin liikevaihto tammi–joulukuussa oli 1 303,2 miljoonaa euroa (1 434,8 miljoonaa euroa). Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 4,1 prosenttia. Muotiketju Seppälän liikevaihto sisältyy vuoden 2015 vertailulukuihin myyntipäivään 1.4.2015 asti.

Liikevaihto Suomessa oli 631,9 miljoonaa euroa (743,2 miljoonaa euroa). Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 8,1 prosenttia. Liikevaihto ulkomailla oli 671,3 miljoonaa euroa (691,6 miljoonaa euroa). Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 0,5 prosenttia.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 1,3 miljoonaa euroa (0,2 miljoonaa euroa), jotka muodostuivat kirjojen logistiikkayhtiön Kirjavälityksen ja Espoon Friisinkeskuksen liikekiinteistön osakkeiden myynnistä.

Konsernin tammi–joulukuun liiketoiminnan myyntikate oli 695,7 miljoonaa euroa (725,6 miljoonaa euroa) ja suhteellinen myyntikate oli 53,4 prosenttia (50,6 prosenttia). Suhteellinen myyntikate kasvoi sekä Stockmann Retailissa että Lindexissä.

Oikaistut toiminnan kulut laskivat 65,9 miljoonaa euroa ja olivat 616,3 miljoonaa euroa (682,2 miljoonaa euroa). Lasku johtui säästötoimenpiteistä kaikissa yksiköissä osana tehokkuusohjelmaa. Toiminnan kuluihin sisältyy 2,6 miljoonaa euroa (24,0 miljoonaa euroa) oikaisuja, jotka liittyivät pääosin päätökseen ulkoistaa osa Stockmannin ICT-palveluista.

Oikaistu liiketulos ennen poistoja (EBITDA) oli 79,4 miljoonaa euroa (43,3 miljoonaa euroa). Poistot pienenivät 59,2 miljoonaan euroon (71,9 miljoonaa euroa). Tämä oli seurausta vähentyneistä investoinneista sekä Nevsky Centre -kauppakeskuksen uudelleenluokittelemisesta sijoituskiinteistöksi.

Vuoden 2016 oikaistu liikevoitto kasvoi ja oli 20,2 miljoonaa euroa (-28,5 miljoonaa euroa). Raportoitu liikevoitto oli 17,6 miljoonaa euroa (-52,5 miljoonaa euroa). Kaikki yksiköt paransivat liiketuloksiaan.

Tammi-joulukuun nettorahoituskulut olivat 23,1 miljoonaa euroa (21,2 miljoonaa euroa), jotka sisältävät 5,0 miljoonan euroa (3,3 miljoonaa euroa) oikaisuja. Kurssitappiot olivat 1,2 miljoonaa euroa (0,1 miljoonaa).

Tilikauden tulos ennen veroja oli -5,5 miljoonaa euroa (-73,7 miljoonaa euroa).

Verot vuonna 2016 olivat 12,7 miljoonaa euroa (15,1 miljoonaa euroa). Ne koostuivat Lindexin ja muiden tytäryhtiöiden veroista sekä 4,8 miljoonan euron oikaisusta Ruotsin veroviranomaisten verotuksen oikaisupäätöksen johdosta. Vertailuvuoden tuloveroissa oli mukana tappioiden laskennalliset verosaamiset ja verotukseen liittyvistä oikaisupäätöksistä johtuvat oikaisut.

Vuoden 2016 tulos oli -18,2 miljoonaa euroa (-88,9 miljoonaa euroa). Vuoden 2016 nettotulos, joka sisältää lopetetut toiminnot, oli -3,2 miljoonaa euroa (-175,0 miljoonaa euroa).

Tilikauden osakekohtainen tulos oli -0,33 euroa (-1,24 euroa) tai -0,12 euroa (-2,43 euroa) sisältäen lopetetut toiminnot. Oma pääoma osaketta kohti oli 14,99 euroa (14,53 euroa).

LIIKEVAIHTO JA TULOS LIIKETOIMINTAYKSIKÖITTÄIN

Stockmannin liiketoimintayksiköt ja raportoitavat segmentit ovat Stockmann Retail, Real Estate ja Lindex (Fashion Chains). Venäjän tavaratalotoiminnot, jotka olivat osa Stockmann Retailia niiden myymiseen saakka 1.2.2016, on luokiteltu lopetuiksi toiminnoiksi. Stockmann on arvostanut 1.1.2015 alkaen omistamansa tavaratalokiinteistöt IAS 16 -standardin mukaisesti käypään arvoon. Nevsky Centre -kauppakeskus on luokiteltu IAS 40 -standardin mukaisesti sijoituskiinteistöksi 1.2.2016 lähtien, koska sitä ei enää käytetä yhtiön omaan liiketoimintaan. Sijoituskiinteistöstä ei tehdä poistoja, mutta kaikki voitot tai tappiot, jotka ovat seurausta muutoksista kiinteistön käyvässä arvossa, kirjataan voitoksi tai tappioksi sille tilikaudelle, jolloin ne aiheutuvat.

Lindex

Lindexin liikevaihto laski tammi–joulukuussa 2,9 prosenttia ja oli 633,2 miljoonaa euroa (652,3 miljoonaa euroa). Liikevaihto laski vertailukelpoisin valuuttakurssein 1,4 prosenttia tai vertailukelpoisissa myymälöissä 0,5 prosenttia. Myynti kasvoi ensimmäisellä vuosipuoliskolla, mutta laski kesän jälkeen johtuen myymälöiden pienemmistä kävijämääristä.

Lindexin suhteellinen myyntikate oli 63,8 prosenttia (62,3 prosenttia). Myyntikate kasvoi pääasiassa varastojen vanhentumiseen liittyvän uudelleenmäärittelyn ja osin myyntihintojen nousun takia.

Toiminnan kulut laskivat 10,5 miljoonaa euroa johtuen Venäjän myymälöiden sulkemisesta ja alentuneista myymäläkustannuksista muilla markkinoilla.

Lindexin vuoden 2016 liikevoitto oli 54,9 miljoonaa euroa (44,6 miljoonaa euroa).

Vuonna 2015 Muotiketjut-liiketoimintayksikköön kuului myös Seppälä, kunnes se myytiin 1.4.2015. Liiketoimintayksikön liikevaihto vuonna 2015 oli 668,4 miljoonaa euroa sisältäen Seppälän liikevaihdon 16,1 miljoonaa euroa. Liiketulos oli 30,5 miljoonaa euroa sisältäen Seppälän liiketuloksen -14,0 miljoonaa euroa.

Stockmann Retail

Stockmann Retailin vuoden 2016 liikevaihto oli 635,7 miljoonaa euroa (740,8 miljoonaa euroa). Lasku johtui pääosin kannattamattomista tuotealueista luopumisesta. Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 8,6 prosenttia osin tuotevalikoiman muutosten ja myyntipinta-alan pienentymisen vuoksi.

Liikevaihto Suomessa oli 548,2 miljoonaa euroa (649,7 miljoonaa euroa), joka sisältää Hobby Hallin liikevaihdon 75,1 miljoonaa euroa. Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 9,7 prosenttia. Helsingin lippulaivatavaratalon uudistustyöt, rakennustyöt Tapiolan tavaratalon ympäristössä ja edellisvuotta vähäisempi määrä hintavetoisia kampanjoita vaikuttivat liikevaihtoon negatiivisesti. Tammikuussa 2017 suljetun Oulun tavaratalon liikevaihto laski kohti vuoden loppua ja oli 29,6 miljoonaa euroa vuonna 2016.

Liikevaihto ulkomailla eli kahdessa tavaratalossa Baltian maissa oli 87,5 miljoonaa euroa (91,1 miljoonaa euroa), mikä oli 13,8 prosenttia (12,3 prosenttia) liiketoimintayksikön kokonaisliikevaihdosta. Jatkuvilla tuote- ja liiketoiminta-alueilla liikevaihto laski 1,8 prosenttia.

Suhteellinen myyntikate oli tammi-joulukuussa 40,3 prosenttia (38,1 prosenttia) johtuen tehokkaammista ostoista, vähäisemmästä määrästä hintavetoisia kampanjoita ja tuotealueiden muutoksista.

Toiminnan kulut vuonna 2016 laskivat 51,8 miljoonaa euroa ja olivat 291,2 miljoonaa euroa (343,0 miljoonaa euroa). Lasku johtui tehokkuusohjelmasta, joka vähensi henkilöstö- ja vuokratkuluja.

Yksikön liike-tulos oli -49,8 miljoonaa euroa (-72,9 miljoonaa euroa, tai oikaistu liike-tulos -68,6 miljoonaa euroa), josta tavaratalotoimintojen osuus oli -44,8 miljoonaa euroa (-67,2 miljoonaa euroa) ja Hobby Hallin osuus -5,0 miljoonaa euroa (-5,7 miljoonaa euroa). Hobby Hall myytiin 31.12.2016. Myyntihinnalla ei ollut merkittävää vaikutusta Stockmannin tulokseen.

Real Estate

Stockmannin omistamien viiden kiinteistön vuokrattava kokonaispinta-ala on yhteensä 142 000 neliometriä. Kiinteistöjen vuokrausaste oli 99,1 prosenttia vuoden lopussa (98,5 prosenttia).

Stockmannin omissa kiinteistöissä 52 prosenttia vuokrattavasta kokonaispinta-alasta oli Stockmann Retailin käytössä vuoden päätyttyä (67 prosenttia). Lasku johtui lähinnä Nevsky Centressä sijaitsevan tavaratalon siirrosta uudelle omistajalle 1.2.2016. Ilman Nevsky Centreä 76 prosenttia pinta-alasta oli Stockmannin Retailinkäytössä.

Stockmannin kiinteistöjen käypä arvo oli 918,2 miljoonaa euroa 1.1.2016. Vuoden aikana tavaratalokiinteistöjen poistot vähennettiin käyvästä arvosta. Nevsky Centre -

kauppakeskuksesta, jota käsitellään sijoituskiinteistönä, ei tehdä poistoja. Kiinteistöt uudelleenarvioitiin 31.12.2016 ja tuolloin niiden käypä arvo oli 950,1 miljoonaa euroa.

Tavaratalokiinteistöjen arvo kasvoi 31,9 miljoonaa euroa ja oli 769,1 miljoonaa euroa (737,2 miljoonaa euroa). Nevsky Centren arvo oli edelleen 181,0 miljoonaa euroa. Käyvän arvon määrittelyssä käytetty keskimääräinen painotettu markkinatuottovaatimus oli 5,7 prosenttia (6,0 prosenttia).

Real Estate -liiketoimintayksikön vuoden 2016 liikevaihto oli 60,1 miljoonaa euroa (59,3 miljoonaa euroa). Keskimääräinen kuukausivuokra omissa kiinteistöissä oli 33,36 euroa/neliometri (33,07 euroa). Stockmannin omien kiinteistöjen nettotuotot olivat 44,4 miljoonaa euroa (44,9 miljoonaa euroa). Nettotuottoaste oli 4,9 prosenttia (5,0 prosenttia).

Tilikauden liikevoitto oli 21,1 miljoonaa euroa (16,3 miljoonaa euroa). Kasvu johtui pääosin alhaisemmista poistoista, mikä johtui Nevsky Centren luokitteluista sijoituskiinteistöksi.

Useita uusia myymälöitä ja palveluita avattiin Stockmannin kiinteistöissä vuoden 2016 aikana. Joe & the Juice, AKA Gastrobar ja Bar Primero aloittivat uusien ruoka- ja juomakokemusten tarjoamisen Helsingin lippulaiva-tavaratalossa. Technopolis avasi UMA Esplanadi -co-working-työtilan Kirjatalossa Helsingissä. XS Lelut avasi lelukaupat Riian, Tallinnan, Turun, Tampereen, Jumbon ja Itiksen tavarataloissa. Scandinavian Outdoor ja Halti avasivat ulkoilumyymälänsä Tampereen ja Turun tavarataloissa. Westerback avasi koru- ja kelloliikkeet Helsingissä, Jumbossa, Tampereella ja Itiksessä, ja myymälät Turun ja Tapiolan tavarataloissa avataan vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä.

Tallinnassa tavaratalon täysin uusittu viidenneskerros avattiin lokakuussa, ja tiloissa toimii useita uusia palveluntarjoajia ja myymälöitä. Riiassa useat yhteistyökumppanit avasivat liikkeitään tavaratalon toisessa kerroksessa lokakuussa.

RAHOITUS JA SITOUTUNUT PÄÄOMA

Rahavarat olivat vuoden 2016 lopussa 20,21 miljoonaa euroa, kun ne vuotta aiemmin olivat 19,1 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan rahavirta oli tilikaudella 41,5 miljoonaa euroa (17,2 miljoonaa euroa).

Nettokäyttöpääoma ilman rahavaroja oli vuoden lopussa 8,4 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli -4,2 miljoonaa euroa. Varastojen arvo oli 180,7 miljoonaa euroa (170,8 miljoonaa euroa) vuoden lopussa. Kasvu johtui Lindexin korkeammista varastoista.

Lyhytaikaiset saamiset olivat 60,3 miljoonaa euroa (55,5 miljoonaa euroa). Korottoman vieraan pääoman määrä oli 232,6 miljoonaa euroa (230,5 miljoonaa euroa).

Korollisen vieraan pääoman määrä oli vuoden lopussa 761,8 miljoonaa euroa (783,4 miljoonaa euroa), josta 525,3 miljoonaa euroa (534,7 miljoonaa euroa) oli pitkäaikaista velkaa. Lisäksi

konsernilla oli 295,0 miljoonaa euroa nostamattomia pitkäaikaisia komittoituja lainalimiittejä ja 384,5 miljoonaa euroa komittoimattomia lyhytaikaisia lainalimiittejä. Suurin osa lyhytaikaisesta velasta on hankittu yritystodistusmarkkinoilta. Stockmannilla on myös 84,3 miljoonan euron hybridilaina, jota käsitellään yhtiön omana pääomana. Hybridilainan 7,4 miljoonaa euron kertynyt korko maksettiin tammikuussa 2017 suoraan omasta pääomasta.

Omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 48,3 prosenttia (46,1 prosenttia) ja nettovelkaantumisaste oli 68,3 prosenttia (72,1 prosenttia).

Sijoitetun pääoman tuotto oli 1,8 prosenttia (-7,6 prosenttia) vuonna 2016. Konsernin sijoitettu pääoma oli joulukuun lopussa 1 845,1 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 1 835,1 miljoonaa euroa.

Varsinaisen yhtiökokouksen 2016 tekemät päätökset julkistettiin pörssitiedotteessa 15.3.2016. Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti vuodelta 2015 ei maksettu osinkoa.

INVESTOINNIT

Tilikauden investoinnit olivat yhteensä 44,2 miljoonaa euroa (53,4 miljoonaa euroa). Poistot olivat 59,2 miljoonaa euroa (71,9 miljoonaa euroa).

Lindexin investoinnit olivat tilikaudella yhteensä 17,7 miljoonaa euroa (21,9 miljoonaa euroa). Lindex avasi vuoden aikana 13 myymälää ja sulki 25 myymälää, mukaan lukien loput Venäjän-myyvälänsä. Vuoden lopussa Lindexillä oli yhteensä 475 myymälää 16 maassa, joista 39 oli franchising-myyvälöitä kuudessa maassa.

Stockmann Retailin investoinnit olivat tilikaudella yhteensä 21,2 miljoonaa euroa (25,8 miljoonaa euroa). Merkittävä osa tästä käytettiin uuteen jakelukeskukseen, Helsingin ja Turun tavaratalojen uudistuksiin, uuteen Tapiolan tavarataloon ja stockmann.comin uuteen verkkokauppa-alustaan.

Real Estaten vuoden 2016 investoinnit olivat 5,3 miljoonaa euroa (4,8 miljoonaa euroa). Ne aiheutuivat kiinteistöjen kunnossapidosta ja uudistamisesta uusia vuokralaisia varten pääosin Helsingin lippulaivatavaratalossa sekä Tallinnan tavaratalossa.

Konsernin muut investoinnit olivat yhteensä 0,1 miljoonaa euroa (1,0 miljoonaa euroa).

KIINTEISTÖT

STOCKMANN-KONSERNI	Vuokrattava kokonaispinta-ala, m2 31.12.2016	Vuokrausaste, % 31.12.2016	Stockmann Retailin käytössä, % 1.1.2016	Stockmannin Retailin käytössä, % 31.12.2016
Helsingin tavaratalokiinteistö	51 000	99,8	80	78
Kirjatalo, Helsinki	9 000	100,0	30	30
Tallinnan tavaratalokiinteistö	22 000	99,8	85	84
Riiian tavaratalokiinteistö	15 000	100,0	88	86
Nevsky Centre, Pietari	46 000	97,6	44	0
Kaikki omat kiinteistöt yhteensä	142 000	99,1	67	52

MYYMÄLÄVERKOSTO

STOCKMANN-KONSERNI	Yhteensä 31.12.2015	Uudet myymälät 2016	Suljetut/myydyt myymälät 2016	Yhteensä 31.12.2016
Lindex-myyvälöitä	487	13	25	475
joista omia myymälöitä	450	5	19	436
joista franchising-myyvälöitä	37	8	6	39
Tavaratalot*	16		7	9*
Outlet-myyvälöitä	1			0
Hobby Hall -myymälöitä	1		1	0

* Oulun tavaratalo suljettiin 31.1.2017.

UUDET PROJEKTIT

Lindex jatkaa laajentumistaan avaamalla yli 15 uutta myymälää vuonna 2017. Myymälöiden nettomäärä ei kuitenkaan kasva yhtä paljon, sillä Lindex suunnittelee sulkevansa eräitä tappiollisia myymälöitään. Lindex aloittaa myös toiminnan kahdella uudella franchising-markkinalla, Qatarissa ja Tunisiassa, vuonna 2017.

Stockmann avaa uuden tavaratalon Espoon Tapiolassa maaliskuussa 2017. Myymälä sijaitsee vuokratalossa täysin uudessa kauppakeskuksessa, nykyisen kiinteistön vieressä.

Vuoden 2017 investointien arvioidaan olevan noin 45–50 miljoonaa euroa. Suurin osa investoinneista käytetään Lindexin digitaalisten palveluiden ja myymälöiden uudistamiseen, uuden Tapiolan tavaratalon avaamiseen, muiden Stockmannin kiinteistöjen ja myymäläkonseptien uudistamiseen sekä tietojärjestelmien ja monikanavaisuuteen liittyvien järjestelmien uudistamiseen. Vuoden 2017 poistojen odotetaan olevan samalla tasolla kuin vuonna 2016 ja olevan investointeja suuremmat.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Stockmannilla on kaksi osakesarjaa. A-sarjan osakkeilla on 10 ääntä osaketta kohden ja B-sarjan osakkeilla yksi ääni osaketta kohden. Osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoihin. Osakkeiden nimellisarvo on 2,00 euroa osakkeelta.

Vuoden 2016 lopussa Stockmannilla oli 30 530 868 A-sarjan osaketta ja 41 517 815 B-sarjan osaketta eli yhteensä 72 048 683 osaketta. Yhtiön osakkeiden tuottama äänimäärä oli 346 826 495.

Osakepääoma oli edelleen 144,1 miljoonaa euroa vuonna 2016. Osakekannan markkina-arvo oli vuoden lopussa 509,6 miljoonaa euroa (449,4 miljoonaa euroa).

Vuoden 2016 lopussa Stockmannin A-osakkeen kurssi oli 7,09 euroa, kun se vuoden 2015 lopussa oli 6,22 euroa, ja B-osakkeen kurssi oli 7,06 euroa, kun se vuoden 2015 lopussa oli 6,25 euroa. Osakkeita vaihdettiin vuoden aikana Nasdaq Helsingissä yhteensä 2,8 miljoonaa (2,2 miljoonaa) A-osaketta ja 12,2 miljoonaa (14,6 miljoonaa) B-osaketta. Tämä vastaa 9,1 prosenttia (7,2 prosenttia) keskimääräisestä A-osakkeiden määrästä ja 29,5 prosenttia (35,2 prosenttia) keskimääräisestä B-osakkeiden määrästä.

Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita, eikä hallituksella ole voimassaolevia valtuuksia yhtiön osakkeiden ostamiseen tai osakeanteihin.

Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma teki Stockmannille liputusilmoituksen, kun yhtiön osuus Stockmann Oyj Abp:n äänimäärästä oli ylittänyt 5 prosentin rajan 24.11.2016.

Stockmannilla oli 49 813 osakkeenomistajaa vuoden 2016 lopussa, kun vuotta aiemmin osakkeenomistajia oli 52 415.

HENKILÖSTÖ

Stockmann-konsernin keskimääräinen työntekijämäärä jatkuvissa toiminnoissa oli 9 006 (10 762) vuonna 2016. Lasku johtui pääosin Stockmann Retailin henkilöstövähennyksistä ja Seppälän myymisestä vuonna 2015. Kokoaikaiseksi muutettu keskimääräinen henkilömäärä oli 6 562 (7 643).

Vuoden 2016 lopussa konsernin palveluksessa oli 8 324 henkilöä (9 734) jatkuvissa toiminnoissa. Heistä 3 315 (4 455) työskenteli Suomessa. Ulkomailla työskenteli 5 009 (5 279) henkilöä ja heidän osuutensa koko henkilöstöstä oli 60 prosenttia (54 prosenttia). Stockmann Retail -yksikössä työskenteli 3 464 henkilöä (4 471), Real Estate -yksikössä 85 (71) henkilöä, Lindexillä 4 427 henkilöä (4 733), konsernin yhteisissä palvelutoiminnoissa Suomessa 216 (325) henkilöä ja Aasian ostokonttoreissa 132 (134) henkilöä.

Konsernin palkkakulut olivat 225,8 miljoonaa euroa vuonna 2016, kun vuotta aiemmin kulut olivat 251,6 miljoonaa euroa ja vuonna 2014 ne olivat 281,9 miljoonaa euroa. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kokonaiskulut olivat 290,5 miljoonaa euroa (321,5 miljoonaa euroa) eli 22,3 prosenttia (22,4 prosenttia) liikevaihdosta.

MUUTOKSET JOHDOSSA

Stockmannin hallitus nimitti Lauri Veijalaisen toimitusjohtajaksi 12.9.2016 alkaen. Hän toimi väliaikaisena toimitusjohtajana 4.4.2016 alkaen ja sitä ennen yhtiön talousjohtajana.

Susanna Ottila, Stockmann Herkun johtaja, nimitettiin johtoryhmän jäseneksi 13.6.2016 alkaen. Tove Westermarck nimitettiin toimitusketjun johtajaksi samasta päivästä alkaen. Westermarck toimi aiemmin kehitysjohtajana ja johtoryhmän jäsenenä.

Maiju Niskanen nimitettiin myymälätoimintojen johtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi 1.7.2016 alkaen. Mikko Huttunen nimitettiin henkilöstöjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi 15.8.2016 alkaen. Anna Salmi nimitettiin asiakkuusjohtajaksi (Chief Customer Officer) ja johtoryhmän jäseneksi 28.10.2016 alkaen.

Toimitusjohtaja Per Thelin lopetti yhtiön palveluksessa huhtikuussa 2016, ja Stockmann Retailin johtaja, johtoryhmän jäsen Jouko Pitkänen lopetti tehtävässään kesäkuussa 2016.

YHTEISKUNTAVASTUUS

Sitoutuminen vastuulliseen toimintaan on tärkeä osa Stockmannin arvoja ja päivittäistä toimintaa. Stockmann on sitoutunut YK:n Global Compact -aloitteeseen ja sen periaatteisiin. Yhtiön Code of Conduct -toimintaperiaatteet määrittävät poikkeuksetta kaikkien työntekijöiden ja johdon tavan toimia. Lindexin ja Stockmannin omien tuotemerkkien hankintaketjuun kuuluvien valmistajien on noudatettava Supplier Code of Conduct -toimintaohjetta, joka pohjautuu Business Social Compliance Initiativen (BSCI) periaatteisiin. Yhteiskuntavastuustrategiassa määritellään Stockmannin vastuullisuustyön painopistealueet ja tavoitteet. Nämä tavoitteet on asetettu tukemaan konsernin strategiaa ja liiketoimintaa parantamalla asiakaslähtöisyyttä ja lisäämällä tehokkuutta.

Lisätietoja Stockmannin yhteiskuntavastuuasioista ja -tuloksista on saatavilla yhteiskuntavastuun katsauksessa, joka raportoidaan Global Reporting Initiativen (GRI) vaatimusten mukaisesti. Katsaus on julkaistu yhtiön verkkosivuilla stockmanngroup.com.

RISKITEKIJÄT

Stockmann on altis toimintaympäristöstä, yhtiön omasta toiminnasta ja taloudellisista riskitekijöistä aiheutuville riskeille.

Yleinen taloustilanne vaikuttaa kuluttajien ostokäyttäytymiseen ja ostovoimaan kaikilla konsernin markkina-alueilla. Kuluttajien ostokäyttäytymiseen vaikuttavat myös digitalisaatio, lisääntyvä kilpailu ja muuttuvat kulutustavat. Nopeat ja odottamattomat muutokset markkinoilla voivat vaikuttaa niin rahoitusmarkkinoiden kuin kuluttajienkin käyttäytymiseen. Kuluttajien ostovoimaan ja käyttäytymiseen liittyvät epävarmuustekijät nähdään ensisijaisina riskeinä, jotka voivat vaikuttaa Stockmannin toimintaan vuonna 2017.

Heikko toimintaympäristö voi myös vaikuttaa Stockmannin vuokralaisten toimintaan ja tämän myötä sillä voi olla negatiivinen vaikutus vuokratuloihin ja Stockmannin kiinteistöjen vuokrausteeseen. Näillä tekijöillä, erityisesti jos ne liittyvät kiinteistöjen suurimpiin vuokralaisiin, voi olla vaikutusta kiinteistöjen käypään arvoon.

Muodin osuus konsernin liikevaihdosta on yli kaksi kolmasosaa. Muotikauppaan liittyvät olennaisesti tuotteiden lyhyt elinkaari ja trendiriippuvuus, kalenteriin sidottu myynnin kausiluonteisuus sekä alttiussäätilan tavanomaisesta poikkeaville muutoksille. Toimitusketjun vastuullinen hallinta on tärkeää konsernin tavaramerkeille, jotta asiakkaiden luottamus Stockmanniin säilyy. Näihin tekijöihin reagoidaan osana konsernin jokapäiväistä liiketoiminnan johtamista.

Konsernin liiketoiminta perustuu joustavasti toimivaan logistiikkaan ja tehokkaisiin tavara- ja informaatiovirtoihin.

Tavara- tai tietoliikenteen viiveet tai häiriöt sekä logistiikkakumppaneihin liittyvät epävarmuudet voivat haitata liiketoimintaa. Näitä operatiivisia riskejä pyritään hallitsemaan kehittämällä tarkoituksenmukaisia varajärjestelmiä ja vaihtoehtoisia toimintatapoja sekä panostamalla tietojärjestelmien häiriöttömään toimintaan. Operatiivisia riskejä katetaan myös vakuutuksilla.

Konsernin liikevaihtoon, tulokseen ja taseeseen vaikuttavat valuuttakurssien muutokset konsernin raportointivaluutan euron ja Ruotsin kruunun, Norjan kruunun, Yhdysvaltojen dollarin, Venäjän ruplan sekä eräiden muiden valuuttojen välillä. Valuuttakurssien vaihtelut voivat vaikuttaa merkittävästi yhtiön liiketoimintaan. Konsernin velkojen suuren määrän takia rahoitusriskit, jotka aiheutuvat erityisesti korkotasojen vaihteluista, voivat vaikuttaa rahoituskuluihin ja yhtiön taloudelliseen asemaan. Korkotason vaihtelut voivat vaikuttaa myös tuottovaatimuksiin, jotka liittyvät konsernin omistamiin kiinteistöihin ja näiden käypiin arvoihin. Rahoitusriskejä hallinnoidaan hallituksen vahvistaman riskipolitiikan mukaisesti.

UUODEN 2017 NÄKYMÄT

Stockmann-konsernin päätoimintamaassa Suomessa talous on alkanut elpyä hitaasti. Bruttokansantuotteen ja vähittäiskaupan odotetaan kasvavan hieman vuonna 2017. Kuluttajien ostovoiman ei kuitenkaan odoteta kasvavan, ja ostokäyttäytyminen muuttuu digitalisaation ja kiristyvän kilpailun takia.

Ruotsin talouskehitys jatkui vakaana vuonna 2016 ja bruttokansantuotteen kasvuennuste vuodelle 2017 on edelleen korkeammalla tasolla kuin Suomessa. Muotimarkkinoiden tasainen kasvu pysähtyi vuonna 2016, ja kasvutahdin arvioidaan jatkavan samalla tasolla vuonna 2017.

Baltian maissa bruttokansantuotteen kasvun arvioidaan jatkuvan. Näiden markkinoiden näkymien odotetaan olevan parempia kuin konsernin muilla markkinoilla.

Venäjän talouden arvioidaan elpyvän vähitellen, mutta Venäjän kuluttajien ostovoima on edelleen alhaisella tasolla.

Stockmann jatkaa suunnanmuutostaan parantamalla konsernin pitkän aikavälin kilpailukykyä ja kannattavuutta. Vuonna 2015 käynnistetyn ja vuonna 2016 jatkettun tehokkuusohjelman vaikutukset näkyvät kokonaisuudessaan toiminnan kuluissa vuonna 2017. Liiketuloksen arvioidaan vuonna 2017 paranevan pääosin Stockmann Retail -liiketoimintayksikössä, joka on edelleen tappiollinen, ja Lindexin ja Real Estaten odotetaan jatkavan vakaata tuloskehitystään.

Vuoden 2017 investointien arvioidaan olevan noin 45–50 miljoonaa euroa, mikä on vähemmän kuin vuoden arvioidut poistot.

Stockmann arvioi konsernin vuoden 2017 liikevaihdon laskevan myymäläverkoston ja tuotevalikoiman muutosten takia. Oikaistun liikevoiton odotetaan paranevan vuoteen 2016 verrattuna. Normaalistakausivaihtelusta johtuen ensimmäisen vuosineljänneksen liiketulos tulee olemaan negatiivinen.

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Stockmann on julkaissut erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelle 2016 Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen mukaisesti.

Helsingissä 14.2.2017

STOCKMANN Oyj Abp

Hallitus

Tunnuslukuja

		2016	2015	2014	2013	2012
Liikevaihto *)	milj. euroa	1 303,2	1 434,8	1 605,5	2 037,1	2 116,4
Liikevaihdon muutos *)	%	-9,2	-10,6		-3,7	5,5
Liiketulos *)	milj. euroa	17,6	-52,5	-77,2	54,4	87,3
Liiketuloksen muutos *)	%	-133,4	-31,9		-37,7	24,6
Osuus liikevaihdosta *)	%	1,3	-3,7	-4,8	2,7	4,1
Oikaisut liiketulokseen	milj. euroa	2,6	24,0	39,3		
Oikaistu liiketulos (EBIT)	milj. euroa	20,2	-28,5	-37,8		
Tulos ennen veroja *)	milj. euroa	-5,5	-73,7	-77,2	26,8	54,9
Tulos ennen veroja, muutos *)	%	-92,5	-4,4		-51,2	54,0
Osuus liikevaihdosta *)	%	-0,4	-5,1	-4,8	1,3	2,6
Tilikauden tulos	milj. euroa	-3,2	-175,0	-99,8	48,4	53,6
Osakepääoma	milj. euroa	144,1	144,1	144,1	144,1	144,1
A-osakkeet	milj. euroa	61,1	61,2	61,2	61,3	61,3
B-osakkeet	milj. euroa	83,0	82,9	82,9	82,8	82,8
Osingot **)	milj. euroa				28,8	43,2
Oman pääoman tuotto	%	-0,3	-19,4	-12,1	5,4	6,1
Sijoitetun pääoman tuotto	%	1,8	-7,6	-4,9	3,4	5,1
Sijoitettu pääoma	milj. euroa	1 858,3	1 740,4	1 657,9	1 725,8	1 737,1
Pääoman kiertonopeus		0,7	0,9	1,1	1,2	1,2
Vaihto-omaisuuden kiertonopeus		3,4	4,8	4,1	3,7	3,8
Omavaraisuusaste	%	48,3	46,1	39,3	43,8	42,8
Nettovelkaantumisaste	%	68,3	72,1	105,4	87,3	90,9
Investoinnit	milj. euroa	44,2	53,4	53,8	56,9	60,3
Osuus liikevaihdosta *)	%	3,4	3,7	3,4	2,8	2,8
Korolliset saatavat	milj. euroa	5,1	10,7	5,2	43,2	43,8
Korollinen vieras pääoma	milj. euroa	761,8	783,4	833,9	814,8	848,5
Korollinen nettovelka	milj. euroa	736,4	753,6	799,4	737,8	768,6
Taseen loppusumma	milj. euroa	2 241,2	2 273,9	1 936,5	2 044,6	2 087,1
Henkilöstökulut *)	milj. euroa	290,5	321,5	356,3	397,8	405,1
Osuus liikevaihdosta *)	%	22,3	22,4	22,2	19,5	19,1
Henkilöstö keskimäärin *)	hlöä	9 006	10 763	12 157	14 963	15 603
Liikevaihto/henkilö *)	tuhatta euroa	144,7	133,3	132,1	136,1	135,6
Liiketulos/henkilö *)	tuhatta euroa	2,0	-4,9	-6,3	3,6	5,6
Henkilöstökulut/henkilö *)	tuhatta euroa	32,3	29,9	29,3	26,6	26,0

*) 2016, 2015 ja 2014 sisältää vain jatkuvat toiminnot.

**) Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta.

Osakekohtaisia tietoja

		2016	2015	2014	2013	2012
Osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot	euroa	-0,33	-1,24	-1,34	0,67	0,74
Osakekohtainen tulos, lopetetut toiminnot	euroa	0,21	-1,20	-0,04		
Osakekohtainen tulos (laimentamaton ja laimennettu)	euroa	-0,12	-2,43	-1,39	0,67	0,74
Oma pääoma/osake	euroa	14,99	14,53	10,55	12,42	12,40
Osinko/osake*	euroa				0,40	0,60
Osinko tuloksesta*	%				59,5	80,6
Liiketoiminnan rahavirta/osake, osakeantikorjattu	euroa	0,58	0,24	0,41	1,74	1,72
Efektiivinen osinkotuotto*	%					
A-osake					3,6	4,3
B-osake					3,6	4,4
Osakkeiden P/E luku						
A-osake		-60,4	-2,6	-4,6	16,5	18,9
B-osake		-60,2	-2,6	-4,6	16,4	18,3
Päätöskurssi 31.12.	euroa					
A-osake		7,09	6,22	6,42	11,06	14,08
B-osake		7,06	6,25	6,36	11,04	13,60
Tilikauden ylin kurssi	euroa					
A-osake		7,55	8,00	12,40	15,20	19,50
B-osake		7,31	8,41	12,58	14,92	18,68
Tilikauden alin kurssi	euroa					
A-osake		5,26	5,94	6,20	11,00	13,40
B-osake		5,06	5,98	6,21	10,75	12,12
Tilikauden keskipurssi	euroa					
A-osake		5,97	6,86	9,76	12,51	15,57
B-osake		6,33	7,10	10,00	12,50	15,19
Osakkeiden vaihto	1 000 kpl					
A-osake		2 791	2 188	933	447	436
B-osake		12 231	14 615	17 625	14 564	11 308
Osakkeiden vaihto	%					
A-osake		9,1	7,2	3,0	1,5	1,4
B-osake		29,5	35,2	42,5	35,1	27,3
Osakekannan markkina-arvo 31.12.	milj. euroa	509,6	449,4	460,1	796,0	994,6
Osakkeiden lukumäärä 31.12.	1 000 kpl	72 049	72 049	72 049	72 049	72 049
A-osake		30 531	30 553	30 596	30 596	30 628
B-osake		41 518	41 495	41 453	41 453	41 421
Osakkeiden määrä, laimentamaton, painotettu keskiarvo	1 000 kpl	72 049	72 049	72 049	72 049	71 945
A-osake		30 533	30 590	30 596	30 601	30 628
B-osake		41 515	41 459	41 453	41 448	41 318
Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä, laimennettu painotettu keskiarvo	1 000 kpl	72 049	72 049	72 049	72 049	71 945
Osakkeenomistajien lukumäärä 31.12.	kpl	49 813	52 415	55 343	59 475	59 283

*) Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta.

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

oikaistu liike-tulos	=	liike-tulos -- oikaisuerät
tulos ennen veroja	=	liike-tulos + rahoitustuotot -- rahoituskulut
omien pääoman tuotto-prosentti	= 100 x	$\frac{\text{tilikauden tulos}}{\text{oma pääoma} + \text{määräysvallattomien osakkeenomistajien osuus (keskimäärin vuoden aikana)}}$
sijoitetun pääoman tuotto-prosentti	= 100 x	$\frac{\text{tulos ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{sijoitettu pääoma}}$
sijoitettu pääoma	=	taseen loppusumma -- laskennallinen verovelka ja muut korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)
pääoman kiertonopeus	=	$\frac{\text{liikevaihto}}{\text{taseen loppusumma -- laskennallinen verovelka ja muut korot-tomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$
vaihto-omaisuuden kiertonopeus		$\frac{365}{\text{vaihto-omaisuuden kiertoaika}}$
rahavaraisuusaste	= 100 x	$\frac{\text{taseen oma pääoma} + \text{määräysvallattomien osuus}}{\text{taseen loppusumma -- saadut ennakot}}$
nettovelkaantumisaste	= 100 x	$\frac{\text{korollinen vieras pääoma -- rahavarat -- korolliset saamiset}}{\text{oma pääoma yhteensä}}$
korollinen nettovelka	=	korollinen vieras pääoma -- rahavarat -- korolliset saamiset
osakekohtaisten tietojen laskentaperiaatteet		
tulos/osake	=	$\frac{\text{emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos -- verovaikutuksella oikaistu hybridilainan k-osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen lukumäärä 1)}}{}$
oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{oma pääoma -- omien osakkeiden rahasto}}{\text{osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä 1)}}$
osinko/osake	=	osinko/osake
osinko tuloksesta, %	= 100 x	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{tulos/osake osakeantikorjattu}}$
rahavirta/osake	=	$\frac{\text{liiketoiminnan rahavirta}}{\text{osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen lukumäärä 1)}}$
aktiivinen osinkotuotto, %	= 100 x	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{tulos/osake osakeantikorjattu}}$

Osakkeet ja osakepääoma

Stockmann Oyj Abp:n osakepääoma jakautuu A- ja B-osakkeisiin. A-sarjan osakkeella on kymmenen ääntä ja B-sarjan osakkeella yksi ääni. Molempien sarjojen osakkeiden nimellisarvo on 2,00 euroa osakkeelta, ja molemmilla on oikeus yhtä suureen osinkoon.

Yhtiön osakkeet ovat arvo-osuusjärjestelmässä sekä kaupankäynnin kohteena Nasdaq Helsingin pörssissä. A-osakkeen kaupankäyntitunnus on STCAS ja B-osakkeen STCBV. Yhtiöllä oli 31.12.2016 rekisteröityjä osakkeenomistajia 49 813 (52 415 osakkeenomistajaa 31.12.2015).

Stockmannin osakekannan markkina-arvo 31.12.2016 oli 509,6 miljoonaa euroa (449,4 miljoonaa euroa 31.12.2015).

Optio-ohjelmat

Stockmannilla on käynnissä Stockmann-konsernin avainhenkilöille suunnattu Avainhenkilöoptio-ohjelma 2010. Lisätietoja konsernin liitetiedossa 21.

Omat osakkeet

Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita 31.12.2016, eikä hallituksella ole voimassaolevia valtuuksia omien osakkeiden ostamiseen.

Osakkeiden kurssikehitys

	Päätöskurssit 31.12.2016 euroa	Päätöskurssit 31.12.2015 euroa	muutos %
Sarja A	7,09	6,22	14,0
Sarja B	7,06	6,25	13,0

Osakkeiden vaihto 2016 Helsingin Pörssissä

	Kpl	% osake- määrästä	euroa	Keskihinta euroa
Sarja A	2 791 327	9,1	16 680 095	5,97
Sarja B	12 230 717	29,5	77 236 681	6,33
Yhteensä	15 022 044		93 916 776	

Osakepääoma 31.12.2016

Sarja A	30 530 868	kpl à 2 euroa =	61 061 736	euroa
Sarja B	41 517 815	kpl à 2 euroa =	83 035 630	euroa
Yhteensä	72 048 683		144 097 366	euroa

Osakemäärät 31.12.2016

	kpl	Osakkeen- omistajat %	Osuus osakkeista %	Osuus äänistä %
1-100	32 660	65,5	1,7	0,6
101-1000	14 296	28,7	6,7	4,7
1001-10000	2 628	5,3	9,0	5,9
10001-100000	188	0,4	7,2	3,6
100001-1000000	27	0,1	11,8	12,5
1000001-	14	0,0	63,6	72,7
Yhteensä	49 813	100,0	100,0	100,0

Omistajaryhmät 31.12.2016

		Osakkeen- omistajat	Osuus osakkeista	Osuus äänistä
	kpl	%	%	%
Yksityishenkilöt	48 486	97,3	23,2	20,8
Yritykset	807	1,6	20,3	20,1
Säätiöt ja yhdistykset	316	0,6	45,5	56,1
Hallintarekisteröidyt (sis. ulkomaiset omistajat)	170	0,4	7,5	2,2
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	34	0,1	3,5	0,8
Rekisteröimättömät osakkeet		0,0	0,0	0,0
Yhteensä	49 813	100,0	100,0	100,0

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2016

	Osuus osakkeista	Osuus äänistä
	%	%
1 HTT STC Holding Oy Ab	11,7	10,7
2 Föreningen Konstsamfundet-ryhmä	9,4	15,1
3 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	8,5	5,1
4 Svenska Litteratursällskapet i Finland r.f.	7,6	15,7
5 Niemistö Kari	5,8	9,4
6 Åbo Akademin säätiö	4,2	6,7
7 Etola-yhtiöt	4,2	6,1
8 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	2,4	1,0
9 Samfundet Folkhälsan i svenska Finland r.f	2,2	2,7
10 Jenny ja Antti Wihurin rahasto	1,9	2,1
11 Valtion Eläkerahasto	1,6	0,3
12 Inez och Julius Polins Fond	1,5	0,8
13 Wilhelm och Else Stockmanns Stiftelse	1,1	2,2
14 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Etera	0,9	0,2
15 Helene och Walter Grönqvists Stiftelse	0,7	1,5
16 William Thuring's Stiftelse	0,5	0,7
17 Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne	0,4	0,8
18 Sijoitusrahasto Danske Invest Suomi Yhteisöosake	0,4	0,1
19 Sijoitusrahasto OP-Suomi arvo	0,4	0,1
20 Sijoitusrahasto Nordea Pro Suomi	0,3	0,1
Muut	34,3	18,6
Yhteensä	100,0	100,0

Konsernin tuloslaskelma

Milj. euroa	Liitetieto	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Jatkuvat toiminnot			
LIIVEVAIHTO	2,4	1 303,2	1 434,8
Liiketoiminnan muut tuotot	5	1,3	0,2
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	6	-608,8	-709,3
Palkat ja työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut	7,31	-290,5	-321,5
Poistot ja arvonalentumiset	2,8,13,14	-59,2	-71,9
Liiketoiminnan muut kulut	9	-328,4	-384,8
Kulut yhteensä		-1 286,9	-1 487,5
LIIVEVOITTO/-TAPPIO	2	17,6	-52,5
Rahoitustuotot	10	0,8	0,9
Rahoituskulut	10	-23,9	-22,1
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-23,1	-21,2
VOITTO/TAPPIO ENNEN VEROJA		-5,5	-73,7
Tuloverot	11	-12,7	-15,1
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO, JATKUVAT TOIMINNOT		-18,2	-88,9
Voitto/tappio lopetuista toiminnoista	3	15,0	-86,1
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO		-3,2	-175,0
Tilikauden voiton/tappion jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		-3,2	-175,0
Määräysvallattomille omistajille			-0,0
Osakekohtainen tulos, euroa:	12		
Jatkuvista toiminnoista (laimentamaton ja laimennettu)		-0,33	-1,24
Lopetetuista toiminnoista (laimentamaton ja laimennettu)		0,21	-1,20
Tilikauden tuloksesta (laimennettu ja laimentamaton),		-0,12	-2,43

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. euroa	Liitetieto	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO		-3,2	-175,0
Muut laajan tuloksen erät:			
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät ennen veroja			0,0
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät, verovaikutus			0,0
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät verojen jälkeen			0,0
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16) ennen veroja		48,3	473,0
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16), verovaikutus		-9,7	-94,5
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16) verojen jälkeen		38,6	378,5
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä ennen veroja		-2,9	1,5
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä, verovaikutus			0,1
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä verojen jälkeen	11,21	-2,9	1,6
Rahavirran suojaus ennen veroja		1,1	-3,6
Rahavirran suojaus, verovaikutus		-0,2	0,8
Rahavirran suojaus verojen jälkeen	11,21	0,8	-2,8
Muut laajan tuloksen erät, netto		36,6	377,2
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ		33,4	202,2
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille, jatkuvat toiminnot		18,3	288,4
Emoyhtiön osakkeenomistajille, lopetetut toiminnot		15,0	-86,1
Määräysvallattomille osakkeenomistajille			-0,0

Konsernitase

Milj. euroa	Liitetieto	31.12.2016	31.12.2015
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Liikearvo		735,6	764,7
Tavaramerkki		95,2	98,9
Aineettomat oikeudet		45,3	48,7
Muut aineettomat hyödykkeet		3,2	3,7
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		3,7	1,9
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	13	883,1	917,9
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet			
Maa- ja vesialueet		114,3	140,4
Rakennukset ja rakennelmat		654,8	777,8
Koneet ja kalusto		81,0	63,2
Vuokrahuoneiston perusparannusmenot		6,1	5,5
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		8,7	29,3
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä	14	864,9	1 016,2
Sijoituskiinteistöt	15	181,0	
Pitkäaikaiset saamiset	26,29	7,2	9,7
Myytavissa olevat sijoitukset	17	5,5	5,4
Laskennalliset verosaamiset	25	38,3	45,2
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ		1 980,0	1 994,5
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	18	180,7	170,8
Lyhytaikaiset saamiset			
Korolliset saamiset		1,6	1,6
Tuloverosaamiset		0,0	0,2
Korottomat saamiset		58,7	53,8
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	19	60,3	55,5
Rahavarat	20	20,2	19,1
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ		261,2	245,4
MYYTÄVÄNÄ OLEVAT VARAT	2,3		34,0
VARAT YHTEENSÄ		2 241,2	2 273,9

Milj. euroa	Liitetieto	31.12.2016	31.12.2015
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma		144,1	144,1
Ylikurssirahasto		186,1	186,1
Uudelleenarvostusrahasto		398,3	368,9
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		250,4	250,4
Muut rahastot		45,4	44,6
Muuntoerot		-7,2	-4,3
Kertyneet voittovarot		-21,1	-27,1
Hybridilaina		84,3	84,3
Emoyhtiön omistajien oman pääoman osuus	21	1 080,3	1 046,9
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		1 080,3	1 046,9
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset rovelat	25	163,6	163,9
Pitkäaikaiset korolliset rahoitusvelat	22	525,3	534,7
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma ja pitkäaikaiset varaukset	24,26,29	3,1	4,8
PITKÄAIKAISET VELAT YHTEENSÄ		691,9	703,4
LYHYTAIKAISET VELAT			
Lyhytaikaiset korolliset rahoitusvelat	23	236,5	248,7
Lyhytaikaiset korottomat velat			
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	23,29	203,3	207,5
Tuloverovelat	23	24,9	20,5
Lyhytaikaiset varaukset	24	4,4	2,5
Lyhytaikaiset korottomat velat yhteensä		232,6	230,5
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ		469,0	479,2
MYYTÄVÄNÄ OLEVIIN VAROIHIN LIITTYVÄT VELAT	3		44,4
VELAT YHTEENSÄ		1 161,0	1 227,0
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		2 241,2	2 273,9

Konsernin rahavirtalaskelma

Milj. euroa	Liitetieto	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA			
Tilikauden voitto/tappio		-3,2	-175,0
Oikaisut:			
Poistot ja arvonalentumiset		59,2	89,1
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)		-1,1	1,1
Korkokulut ja muut rahoituskulut		23,9	27,0
Korkotuotot		-0,8	-1,1
Tuloverot		12,7	15,1
Muut oikaisut		0,7	-24,1
Käyttöpääoman muutokset:			
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)		-2,8	73,0
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)		-4,1	47,0
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)		-15,5	-11,2
Maksetut korot		-16,6	-17,8
Saadut korot liiketoiminnasta		0,8	0,8
Muut rahoituserät liiketoiminnasta		-1,4	-1,5
Maksetut verot liiketoiminnasta		-10,3	-5,1
Liiketoiminnan nettorahavirta		41,5	17,2
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-40,2	-53,9
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		7,0	0,9
Tytäryritysten hankinnat, vähennettynä hankintahetken rahavaroilla			-0,3
Myönnettyt lainat			-7,0
Saadut osingot investoinneista		0,1	0,1
Investointien nettorahavirta		-33,2	-60,3
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Hybridilainan liikkeeseen laskusta saadut maksut			84,3
Lyhytaikaisten lainojen nostot		230,5	218,0
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut		-217,9	-207,4
Pitkäaikaisten lainojen nostot		105,7	51,2
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-127,1	-112,9
Rahoitusleasingvelkojen takaisinmaksut		-0,2	-0,6
Rahoituksen nettorahavirta		-8,9	32,7
RAHAVAROJEN MUUTOS			
Rahavarat tilikauden alussa		19,1	29,3
Luotollinen shekkitili		-4,1	-4,1
Rahavarat tilikauden alussa		15,0	25,3
Rahavarojen muutos		-0,5	-10,4
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		0,0	0,2
Rahavarat tilikauden lopussa		20,2	19,1
Luotollinen shekkitili		-5,7	-4,1
Rahavarat tilikauden lopussa	20	14,5	15,0

Sisältää jatkuvat ja lopetettut toiminnot

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Milj. euroa	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Uudelleenarvostus- rahasto	Suojausinstrumenttien rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muuntoero	Kertyneet voittovarot	Hybridilaina	Yhteensä	Määräysvallattomien osakkeenomistajien osuus	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.2015	144,1	186,1		3,4	250,4	43,9	-5,9	138,3		760,4	0,0	760,4
Tilikauden voitto/tappio								-175,0		-175,0	0,0	-175,0
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät								0,0		0,0		0,0
Aineellisten käyttöomaisuus- hyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16)			378,5							378,5		378,5
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä 2)							1,6			1,6		1,6
Rahavirran suojaus 2)				-2,8						-2,8		-2,8
Laaja tulos yhteensä, netto			378,5	-2,8			1,6	-175,1		202,2		202,2
Hybridilainan nosto									85,0	85,0		85,0
Hybridilainan kulut									-0,7	-0,7		-0,7
Muut muutokset 1)			-9,6					9,6		0,0		0,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä			-9,6					9,6	84,3	84,3		84,3
OMA PÄÄOMA 31.12.2015	144,1	186,1	368,9	0,6	250,4	43,9	-4,3	-27,1	84,3	1 046,9		1 046,9

Milj. euroa	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Uudelleenarvostus- rahasto	Suojausinstrumenttien rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muuntoero	Kertyneet voittovarot	Hybridilaina	Yhteensä	Määräysvallattomien osakkeenomistajien osuus	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.2016	144,1	186,1	368,9	0,6	250,4	43,9	-4,3	-27,1	84,3	1 046,9		1 046,9
Tilikauden voitto/tappio								-3,2		-3,2		-3,2
Aineellisten käyttöomaisuus- hyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16)			38,6							38,6		38,6
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä 2)							-2,9			-2,9		-2,9
Rahavirran suojaus 2)				0,8						0,8		0,8
Laaja tulos yhteensä, netto			38,6	0,8			-2,9	-3,2		33,4		33,4
Muut muutokset 1)			-9,2					9,2		0,0		0,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä			-9,2					9,2		0,0		0,0
OMA PÄÄOMA 31.12.2016	144,1	186,1	398,3	1,5	250,4	43,9	-7,2	-21,1	84,3	1 080,3		1 080,3

1) Vuosittainen siirto uudelleenarvostukseen perustuvan ja alkuperäiseen hankintameno perustuvan poiston erosta.

2) Liitetiedot 11,21

Sisältää jatkuvat ja lopetetut toiminnot

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Konsernitilinpäätöksen

laatimisperiaatteet

Yrityksen perustiedot

Konsernin emoyhtiö on suomalainen julkinen osakeyhtiö Stockmann Oyj Abp, jonka kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity osoite Aleksanterinkatu 52, 00100 Helsinki. Konsernin päätoimiala on vähittäiskauppa. Emoyhtiön osakkeet on listattu Helsingin pörssissä (Nasdaq Helsinki Oy). Jälgennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteessa www.stockmangroup.com tai emoyhtiöstä.

Yleistä

Stockmannin konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2016 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä IFRIC- ja SIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen, IFRS-säännöksiä täydentävän kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön mukaiset. Tilinpäätöstiedot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, jollei laatimisperiaatteissa ole muuta kerrottu. Tilinpäätös esitetään miljoonina euroina.

Konserni on soveltanut 1.1.2016 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja ja tulkintoja:

Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin, muutoskokoelma 2012–2014, joita on sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat neljää standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.

Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen - Tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista koskeva hanke, jota on

sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutokset selventävät IAS 1:n ohjeistusta olennaisuuteen, tuloslaskelma- ja tase-erien yhdistämiseen, väliotsikoiden esittämiseen sekä tilinpäätöksen rakenteeseen ja laadintaperiaatteisiin liittyen. Standardimuutokset eivät ole vaikuttaneet konsernitilinpäätöksen esittämiseen.

Muutokset IFRS 11:een Yhteisjärjestelyt - Kirjanpitokäsittely hankittaessa osuuksia yhteisissä toiminnoissa, joita on sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Standardimuutokset edellyttävät liiketoimintojen yhdistämisen kirjanpitoperiaatteiden soveltamista yhteisten toimintojen hankintoihin silloin kun kyseessä on liiketoiminta. Muutoksilla ei ole ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Kun konsernitilinpäätös laaditaan kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaan, joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia. Toteumat voivat poiketa arvioista ja oletuksista. Tilinpäätöksen sisältämät arviot ja oletukset perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Nämä arviot ja oletukset vaikuttavat taseen omaisuus- ja velkamääriin, esitettyihin ehdollisiin eriin sekä tilikaudentuottoihin ja kuluihin. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa, kun tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovelletaan.

Merkittävimmät osa-alueet, joissa johto on käyttänyt harkintaa laatimisperiaatteita soveltaessaan, liittyvät poistoajkojen määrittämiseen ja omaisuuserien luokiteltuun myytävänä oleviksi tai lopetettaviksi toiminnoiksi sekä kun hybridilaina on luokiteltu omaksi pääomaksi ja yhteisjärjestelyjä on luokiteltu yhteisiksi toiminnoiksi.

Johto on käyttänyt tilikaudella harkintaa muuttaessa Venäjällä olevan konsernin kiinteistöliiketoiminnan toiminnallisen valuutan aiemmin käytetyn euron sijasta ruplaan. Muutos toteutettiin 1.2.2016 alkaen, kun tavarataloliiketoiminnan myynti Venäjällä toteutui. Toimintavaluutan muutoksen vaikutusta käsiteltiin ei-takautuvasti, toisin sanoen kaikki erät muunnettiin euroista rupliksi toimintavaluutan muutoksen tapahtumispäivän kurssia käyttäen. Näin syntyneitä ei-monetaarisia eriä käsitellään niiden alkuperäisinä hankintamenoihin perustuvina määrinä. Muutoksella ei ollut vaikutusta konsernin omaan pääomaan.

Lisäksi harkintaa on käytetty luokiteltaessa omassa käytössä oleva kiinteistö sijoituskiinteistöksi. Venäjän vähittäiskauppaliiiketoiminnan myymisen toteuduttua Pietarissa sijaitsevaa Nevsky Centre -kauppakeskuskiinteistöä ei ole enää käytetty konsernin omassa vähittäiskauppa- tai hallinnollisessa toiminnassa.

vaan konserni pitää kiinteistöä hallussaan hankkiakseen vuokratuottoa ja omaisuuden arvonnousua. Tämän johdosta konserni on 1.2.2016 luokitellut Nevsky Centre -kauppakeskuskiinteistön IAS 40:n mukaiseksi sijoituskiinteistöksi. Sijoituskiinteistö kirjataan käypään arvoon taseeseen. Sijoituskiinteistön käypä arvo on se hinta, johon kiinteistö voitaisiin vaihtaa asiaa tuntevien, liiketoimeen halukkaiden, toisistaan riippumattomien osapuolten välillä. Sijoituskiinteistöä ei lasketa poistoja, mutta käyvän arvon muutoksesta johtuva voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana se syntyy.

Keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset raportointikauden päättymispäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävimmät riskit konsernin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, koskevat kiinteistöjen käypiä arvoja, vaihto-omaisuuden kysyntää ja kiertonopeutta sekä varauksia ja liikearvon ja Lindex tavaramerkin arvonalentumistestausta. Näistä on annettu tarkemmat selvitykset liitetiedoissa 13,14,18 ja 24.

Yhdistelyperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön, Stockmann Oyj Abp:n, sekä kaikki tytäryritykset, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli 50 prosentin osuus osakkeiden äänimäärästä tai joissa emoyhtiöllä on muutoin määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisenayhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Konsernin keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä, jonka mukaan luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja velat arvostetaan hankintahetkellä käypään arvoon. Liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteenlaskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat katteet ja sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Tilikauden voittotai tappio sekä tilikauden laaja tulos jaetaan emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille. Määräysvallattomien omistajien osuus esitetään omana eränä konsernin omassa pääomassa. Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan, ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistuosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina.

Yhteiset järjestelyt, joissa Stockmannilla ja toisella osapuolella on sopimuksen tai yhtiöjärjestyksen perusteella järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita, käsitellään yhteisinä toimintoina. Konserniyhtiöiden yhteisen toiminnon kriteerit täyttäviä osuuksia kiinteistöyhtiöissä on käsitelty konsernitilinpäätöksessä yhteisinä toimintoina. Konsernitilinpäätös sisältää Stockmannin osuuden yhteisten toimintojen tuotoista, kuluista ja muun laajan tuloksen eristä sekä varoista ja veloista, siitä päivästä lähtien, jona yhteinen määräysvalta on syntynyt, siihen päivään saakka, kun se päättyy. Stockmann-konsernilla ei ole yhteisyrityksiä eikä osakkuusyrityksiä.

Segmenttiraportointi

Stockmann-konsernin raportoivat segmentit ovat muotikauppaa harjoittava Fashion Chains (Lindex), tavarataloliiketoimintaa ja etäkauppaa harjoittava Stockmann Retail, sekä Real Estate -segmentti, jonka tavoitteena on tilankäytön tehostaminen konsernin omistamissa kiinteistöissä. Kohdistamattomiin eriin kuuluvat koko konsernia palvelevat toiminnot.

Konsernin esittämä segmentti-informaatio perustuu johdon sisäiseen raportointiin, jossa varojen ja velkojen arvostusperiaatteet ovat IFRS-säännösten mukaiset. Ylin operatiivinen päätöksentekijä, joka säännöllisesti tarkastelee toimintasegmenttien toiminnan tulosta, on konsernin toimitusjohtaja.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat kirjataan kunkin yrityksen toimintavaiheen määräisinä käyttämällä tapahtumapäivän kurssia. Tilinpäätöshetkellä saamiset ja velat muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Muuntamisen aiheuttamat kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Ulkomaisten konserniyritysten tuloslaskelmat ja muut laajan tuloksen erät on muunnettu euroiksi tilikauden keskikurssin mukaan ja taseet tilinpäätöspäivän kurssin mukaan. Kurssiero, joka johtuu tilikauden tuloksen ja muiden laajan tuloksen erien muuntamisesta tuloslaskelmassa keskikurssin mukaan ja taseessa tilinpäätöspäivän kurssin mukaan, on kirjattu omana eränä muihin laajan tuloksen eriin. Ulkomaisen yksikön hankinnasta syntyvä liikearvo ja ulkomaalaisen yksikön varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen käypien arvojen oikaisut, joita tehdään ulkomaalaisen yksikön hankinnan yhteydessä, on käsitelty ulkomaisten yksikköjen varoina ja velkoina sekä muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Kun ulkomainen tytäryritys tai yhteisyritys myydään kokonaan tai osittain tai yhteisjärjestelystä

luovutaan, kertynyt muuntoero kirjataan tuloslaskelmaan myyntivoiton tai -tappion osaksi.

IFRS 1-standardin salliman helpotuksen mukaisesti ennen IFRS-siirtymispäivää kertyneet kumulatiiviset muuntoerot on kirjattu kertyneisiin voittovaroihin.

Tuloutusperiaatteet ja liikevaihto

Tuotot tavaroiden mynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamista koskevat merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Pääosa konsernin tuotoista muodostuu tavaroiden vähittäismyynnistä, jossa maksuvälineenä käytetään joko käteistä tai luottokorttia. Tuotot kirjataan tavarantoimittajien myyntihetkellä.

Etämyynnin palautuksiin varaudutaan tekemällä tilinpäätökseen kokemusperäisesti määritelty palautusjaksotus, jolla oikaistaan myyntiä. Etäkaupan kertaluottoihin sisältyvä korko on osa myyntihintaa, ja se kirjataan liikevaihtoon.

Kanta-asiakasyhteistyöhön liittyvät tuotot kirjataan liikevaihdoksi. Käyttämättömien asiakkaille kertyneiden bonuspisteiden käypää arvoa vastaava määrä kirjataan myyntiä vähentäen lyhytaikaiseksi korottomaksi velaksi asiakkaille. Velka on kirjattu samalle tilikaudelle kuin myynti, jota se koskee. Kun asiakas käyttää ansaitsemiaan pisteitä maksuvälineenä myymälässä, kirjataan käytettyjen pisteiden käypä arvo myynniksi ja lyhytaikaisen velan vähennykseksi. Jos bonuspisteitä ei ole käytetty niiden päättymispäivään mennessä, käyttämättömien pisteiden käypä arvo kirjataan myynniksi ja lyhytaikaisen velan vähennykseksi.

Muiksi vuokrasopimuksiksi luokiteltujen vuokrasopimusten mukaiset vuokratuotot sijoitus- ja muista kiinteistöistä kirjataan tulosvaikutteisesti liikevaihtoon tasaerinä vuokra-ajan kuluessa. Vuokralaisen liikevaihtoon sidotut vuokrat kirjataan vuokralaisen toteutuneen liikevaihdon perusteella.

Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu.

Kun liikevaihtoa lasketaan, mynnistä vähennetään välilliset verot ja myönnettyt alennukset sekä myönnettyjen kanta-asiakasoptioiden käypää arvoa vastaava kulu.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muina tuottoina esitetään mm. sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutoksesta johtuva voitto, käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot ja liiketoiminnan luovutuksista saatavat tuotot.

Liiketoiminnan muut kulut

Liiketoiminnan muut kulut sisältävät sijoituskiinteistön käyvän arvon muutoksesta johtuvan tappion, käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot sekä muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät kulut. Korollisista myyntisaamisista saadut korkotuotot kirjataan liiketoiminnan muiden kulujen vähennykseksi.

Työsuhde-etuudet

Eläkevelvoitteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan maksupohjaisiksi ja etuuspohjaisiksi järjestelyiksi. Stockmann-konsernin toimintamaissa lakisääteiset ja vapaaehtoiset eläkejärjestelmät ovat maksupohjaisia.

Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä eläkemaksut suoritetaan eläkevakuutusyhtiölle. Suoritukset maksupohjaisiin järjestelyihin kirjataan kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat.

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt perustuvat auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen laatimiin laskelmiin. Kauden työsuoritukseen perustuva eläkemeno ja etuuspohjaisen järjestelyn nettovelan nettokorko kirjataan tulosvaikutteisesti ja esitetään työsuhte-etuuksista aiheutuissa kuluissa. Taseeseen merkitään etuuspohjaisen eläkejärjestelyn nettovelka. Konsernissa ei ollut tilikaudella 2016 etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä.

Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet

Stockmann-konsernissa on käytössä palvelusvuosipalkitsemisjärjestelmä, joka on luonteeltaan muu pitkäaikainen työsuhte-etuus. Järjestelmässä sovittujen palvelusvuosien täytyessä työntekijä on oikeutettu ylimääräiseen palkalliseen lomaan. Pitkäaikaisesta työsuhte-etuudesta merkitään velaksi taseeseen järjestelystä johtuvan velvoitteen nykyarvo raportointikauden päättymispäivänä. Näiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät kirjataan tulosvaikutteisesti.

Omaan pääomaan sidotut etuudet ja osakeperusteiset maksut

Konsernin avainhenkilöille myönnetty osakeoptiot arvostetaan käypään arvoon optioiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä oikeuden syntymisjakson kuluessa. Myönnettyjen avainhenkilöoptioiden käypää arvoa vastaava kulu kirjataan henkilöstökuluihin ja vastaavansuuruinen erä kirjataan omaan pääomaan. Myönnettyjen optioiden käypä arvo määritetään käyttäen Black-Scholes-mallia, joka huomioi myöntämishetken option hinnoitteluun vaikuttavat markkinaehdot. Lisäksi optioiden myöntämishetkellä arvioidaan lopullisesti toteutuvien optioiden määrä ja voimassaoloaika. Konserni päivittää

oletuksen lopullisesta optioiden määrästä jokaisena raportointikauden päättymispäivänä. Arvion muutos kirjataan tuloslaskelmaan..

Kun optio-oikeuksia käytetään, rahasuoritukset kirjataan mahdollisilla transaktiomenoilla oikaistuina järjestelyn ehtojen mukaisesti osakepääomaan ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulut muodostuvat kauden verotettavaan tuloon perustuvista veroista ja laskennallisista veroista. Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot lasketaan verotettavasta tulosta kunkin konserniyhtiön sijaintimaan voimassa olevalla verokannalla. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin kausiin kohdistuvilla veroilla. Tuloverot esitetään tuloslaskelmassa, jollei verot aiheuttavaa liiketapahtumaa esitetä suoraan omassa pääomassa tai muissa laajan tuloksen erissä, minkä seurauksen myös vero vaikutus esitetään omassa pääomassa tai muissalaajan tuloksen erissä.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät sijoituskiinteistöjen ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpidon ja verotuksellisten arvojen välisistä eroista, käyttämättömistä verotuksellisista tappioista sekä liiketoimintojen yhdistämisessä varoihin ja velkoihin tehdyistä käypiin arvoihin perustuvista oikaisuista ja johdannaissopimusten käypään arvoon arvostamisesta. Laskennallinen verovelka sijoituskiinteistöjen kirjanpidon ja verotuksen välisestä erosta kuvastaa vero vaikutuksia sijoituskiinteistön kirjanpitoarvoa vastaavan määrän kertymistä kokonaan sijoituskiinteistön myynnistä.

Verotuksessa vähennyskeltottomasta liikearvon arvonalentumisesta ei kirjata laskennallista veroa. Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä verokantoja, jotka on säädetty, tai jotka on käytännössä hyväksytty tilinpäätöspäivään mennessä.

Laskennalliset verovelat kirjataan täysimääräisesti, paitsi Viron tytäryrityksen voitoista, koska konserni pystyy määräämään väliaikaisen eron purkautumisajankohdan, eikä tämä ero purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään asti kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan laskennallinen verosaamisen voi hyödyntää.

Konserni vähentää laskennalliset verosaamiset ja -velat toisistaan siinä tapauksessa, että konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään, ja laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta

verovelvolliselta tai eri verovelvolliselta, jotka aikovat kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään tai realisoida saamiset ja suorittaa velat samanaikaisesti.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Konsernin liikearvo on käypään arvoon arvostetun luovutetun vastikkeen sekä hankittujen käypiin arvoihin arvostettujen yksilöitävissä olevien nettovarojen erotus. Liikearvosta ja Lindex-tavaramerkistä ei tehdä poistoja. Tavaramerkillä katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sen tunnettuuden vuoksi. Liikearvo ja tavaramerkki arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla. Muita aineettomia hyödykkeitä ovat aineettomat oikeudet ja ohjelmistot, jotka arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon. Muut aineettomat hyödykkeet poistetaan tasapoistoina niiden arvioituna taloudellisenä vaikutusajana.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat:

asiakassuhteet	5 vuotta
ohjelmistot	5–10 vuotta
muut aineettomat oikeudet	5 vuotta

Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät, myöhemmin toteutuvat menot aktivoidaan vain siinä tapauksessa, että ne kasvattavat hyödykkeen taloudellista hyötyä. Muussa tapauksessa menot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi niiden syntymishetkellä.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Maa-alueet, rakennukset sekä koneet ja kalusto muodostavat suurimman osan aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Maa-alueisiin ja rakennuksiin sisältyvät arvonorotukset ovat olleet osa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, ja ne on katsottu osaksi IFRS:n mukaista hankintamenoa. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet sisältävät myös vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot, jotka muodostuvat mm. vuokratiloissa sijaitsevien liikehuoneistojen sisätilojen viimeistelytoista.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintameno, josta on vähennetty kertyneet poistot sekä mahdolliset arvonalentumiset. Itse valmistettujen hyödykkeiden hankintameno sisältää materiaalit ja välittömän työn. Jos käyttöomaisuushyödyke koostuu useista osista, joilla on eripituiset taloudelliset vaikutusajat, osat käsitellään

erillisinä hyödykkeinä. Myöhemmin hyödykkeeseen kohdistuvat menot aktivoidaan silloin, kun ne lisäävät vastaista taloudellista hyötyä. Muut kulut, kuten normaalit huolto- ja korjaustoimenpiteet, kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi niiden syntyhetkellä.

Omassa käytössä olevat maa-alueet ja rakennukset, jotka on merkitty taseeseen standardin IAS 16 mukaisiksi aineelliseksi käyttöomaisuushyödykkeiksi, on arvostettu IAS 16 kohdan 31 mukaisesti uudelleenarvostukseen perustuvaan arvoon. Maa-alueet ja rakennukset merkitään taseeseen uudelleenarvostukseen perustuvaan arvoon, joka on uudelleenarvostuspäivän käypä arvo vähennettynä sen jälkeen kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Kunkin kauden poisto uudelleenarvostukseen perustuvasta rakennuksen arvosta kirjataan tulosvaikutteisesti. Uudelleenarvostaminen tehdään säännöllisesti niin, että maa-alueiden ja rakennusten kirjanpitoarvo ei poikkea olennaisesti raportointikauden päättymispäivän käyvästä arvosta. Jos maa-alueiden tai rakennusten kirjanpitoarvo lisääntyy uudelleenarvostamisen seurauksena, esitetään lisäys muissa laajan tuloksen erissä ja kertynyt lisäys oman pääoman uudelleenarvostusrahastossa. Jos lisäys kuitenkin kumoaa uudelleenarvostuksesta johtuvan vähennyksen, joka on aikaisemmin esitetty tulosvaikutteisesti, myös lisäys esitetään tulosvaikutteisesti. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo vähenee uudelleenarvostamisen seurauksena, vähennys esitetään tulosvaikutteisesti. Vähennys esitetään kuitenkin muissa laajan tuloksen erissä uudelleenarvostusrahaston määrään saakka. Uudelleenarvostusrahastosta siirretään vuosittain voittovaroihin määrä, jolla uudelleenarvostukseen perustuvasta rakennusten arvosta laskettavat poistot eroavat rakennusten alkuperäisestä hankintamenoista lasketuista poistoista.

Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasapoistot taloudellisen vaikutusajan mukaisesti. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoajat:	
rakennukset ja rakennelmat	20–50 vuotta
vuokratilojen muutos- ja	
perusparannusmenot	5–20 vuotta
koneet ja kalusto	4–10 vuotta
ATK-laitteet ja kevyt myymäläkalusto	3–5 vuotta

Sijoituskiinteistöt

Kun konserni pitää hallussaan maa-aluetta tai rakennusta vuokratuottoa tai omaisuuden arvonnousua hankkiakseen ennemmin kuin käyttääkseen sitä omassa vähittäiskauppa- tai hallinnollisessa toiminnassaan, luokitellaan kiinteistö IAS 40 standardin mukaiseksi sijoituskiinteistöksi.

Sijoituskiinteistö arvostetaan alun perin hankintamenoon. Ostetun sijoituskiinteistön hankintameno sisältää ostohinnan sekä hankinnasta välittömästi johtuvat menot. Itse rakennetun sijoituskiinteistön hankintameno on sille kertynyt hankintameno sinä päivänä, jona sen rakentamis- tai kunnostamistyö saadaan valmiiksi. Valmistuspäivään saakka sijoituskiinteistöön sovelletaan standardia IAS 16 ja valmistuspäivästä alkaen standardia IAS 40.

Stockmann-konserni soveltaa sijoituskiinteistöihinsä käyvän arvon mallia. Sijoituskiinteistön käypä arvo on se hinta, johon kiinteistö voitaisiin vaihtaa asiaa tuntevien, liiketoimeen halukkaiden, toisistaan riippumattomien osapuolten välillä. Sijoituskiinteistön käypä arvo kuvastaa raportointikauden päättymispäivän markkinaolosuhteita eikä siitä ole vähennetty mahdollisia transaktiomenoja, joita syntyisi myynnin tai muun luovutuksen yhteydessä.

Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon määrittelyn suorittavat konsernin ulkopuoliset ammatillisesti pätevät ja toisistaan riippumattomat arvioitsijat kaikilla markkina-alueilla kiinteistökohtaisesti. Kiinteistöjen uudelleenarvostus käypään arvoon perustuu kunakin arvostusajankohtana voimassa oleviin markkinastandardeihin, jotka on määrittänyt The International Valuation Standard Committee.

Sijoituskiinteistöstä ei kirjata poistoa vaan sijoituskiinteistön käyvän arvon muutoksesta johtuva voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana sesynty.

Kun konsernin omassa käytössä olevasta kiinteistöstä tulee käypään arvoon taseeseen merkittävä sijoituskiinteistö sovelletaan standardia IAS 16 siihen päivään asti, jona käyttötarkoitus muuttuu. Kiinteistön kirjanpitoarvon ja sen käyvän arvon välillä tuona ajankohtana oleva ero kirjataan muun laajan tuloksen eriin. Kiinteistöstä kirjataan poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot siihen päivään asti, jona omassa käytössä olevasta kiinteistöstä tulee käypään arvoon taseeseen merkittävä sijoituskiinteistö.

Venäjän vähittäiskauppaliiketoiminnan myymisen toteuduttua Pietarissa sijaitsevaa Nevsky Centre -kauppakeskuskiinteistöä ei ole enää käytetty konsernin omassa vähittäiskauppa- tai hallinnollisessa toiminnassa vaan konserni pitää kiinteistöä hallussaan hankkiakseen vuokratuottoa ja omaisuuden arvonnousua. Tämän johdosta konserni on 1.2.2016 luokitellut Nevsky Centre -kauppakeskuskiinteistön IAS 40:n mukaiseksi sijoituskiinteistöksi.

Vieraan pääoman menot

Jos omaisuuserän saattaminen valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen vaatii välttämättä huomattavan pitkän ajan sen hankkimisesta, rakentamisesta tai

valmistamisesta, omaisuuserästä välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot muodostavat osan sen hankintamenosta. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi.

Arvon alentumiset

Omaisuuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan säännöllisesti mahdollisten arvonalentumisen viitteiden havaitsemiseksi. Jos viitteitä arvonalentumisesta havaitaan, määritetään omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvo ja tavaramerkki on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille, ja ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Arvon alentumistappio syntyy, jos omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää omaisuuserän kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvon alentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan.

Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa, toiseksi vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön omaisuuseriä.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään niin, että se on joko käypä arvo vähennettynä hyödykkeen myynnistä aiheutuville menoilla tai tätä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa sellaisten diskonttauskorkojen perusteella, jotka kuvastavat kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä pääomakustannusta ennen veroja.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä muihin aineettomiin hyödykkeisiin, paitsi liikearvoon liittyvä arvonalentumistappio peruutetaan, jos omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää määritettäessä käytetyt arviot ovat muuttuneet. Arvon alentumistappio peruutetaan korkeintaan siihen määrään asti, joka omaisuuserälle olisi määritetty kirjanpitoarvoksi, jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota.

Vuokrasopimukset

IAS 17 Vuokrasopimukset -standardin periaatteiden mukaisesti vuokrasopimus, jossa yhtiölle siirtyvät olennaisilta osin hyödykkeen omistamiselle ominaiset riskit ja edut luokitellaan rahoitusleasingsopimukseksi. Rahoitusleasingsopimuksella vuokrattu omaisuus vähennettynä kertyneillä poistoilla kirjataan aineellisiin tai aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin, ja sopimuksesta johtuvat velvoitteet kirjataan korollisiin velkoihin. Rahoitusleasingsopimuksesta johtuvat vuokrat jaetaan korkokuluun sekä velan vähennykseen.

IAS 17:a mukainen rahoitusleasingsopimus merkitään taseeseen ja arvostetaan määrään, joka on yhtä suuri kuin hyödykkeen käypä arvo sopimuksen alkamisajankohtana tai sitä alempana vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeistä

tehdään suunnitelman mukaiset poistot ja kirjataan mahdolliset arvonalentumistappiot. Poistot tehdään konsernin käyttöomaisuushyödykkeiden poistoaikojen mukaisesti tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan aikana.

Vuokrasopimus, jossa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokranantajalle, käsitellään muuna vuokrasopimuksena. Muun vuokrasopimuksen perusteella saadut tai maksetut vuokrat kirjataan tuotoiksi tai kuluiksi tuloslaskelmaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoa tai sitä alempana nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on vaihto-omaisuuden arvioitu myyntihinta, joka saadaan tavanomaisessa liiketoiminnassa ja josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Vaihto-omaisuuden kiertonopeutta ja nettorealisointiarvon mahdollista pientymistä alle hankintamenoa arvioidaan säännöllisesti ja tarvittaessa kirjataan vaihto-omaisuuden arvonalentuminen. Lindex kirjaa epäkuranttiusvarauksen, joka on prosenttiosuus myymälöissä olevien tavaroiden hankintahinnasta. Lindexin keskusvarastosta ei kirjata erikseen epäkuranttiusvarausta, koska kaikki tavarat toimitetaan keskusvarastosta myymälöihin. Retail kirjaa epäkuranttiusvarauksen, joka on prosenttiosuus keskusvarastossa ja tavarataloissa olevien hitaasti kiertävien tavaroiden hankintahinnasta.

Vaihto-omaisuuden arvo on määritetty painotetun keskihinnan menetelmää käyttämällä, ja se sisältää hankinnasta aiheutuneet välittömät menot. Vaihto-omaisuuden hankintameno ei sisällä vieraan pääoman menoja.

Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät arvostetaan IFRS 5 -standardin mukaisesti kirjanpitoarvoon tai sitä alempana käypään arvoon, vähennettynä menoilla, joiden arvioidaan syntyvän hyödykkeen myynnistä. Kun omaisuuserä on luokiteltu myytävänä olevaksi pitkäaikaiseksi omaisuuseräksi tai luovutettavien erien ryhmäksi, siitä ei tehdä poistoja. Myytävänä olevaksi luokiteltu pitkäaikainen omaisuuserä sekä luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuuserät esitetään taseessa omana eränään. Myös velat, jotka liittyvät luovutettavina olevien erien ryhmään esitetään taseessa omana eränään.

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka täyttää IFRS 5:n mukaiset lopetetun toiminnon luokittelukriteerit.

Lopetettujen toimintojen tulokset esitetään omana eräänä konsernin laajassatuloslaskelmassa.

Rahoitusinstrumentit

Rahoitusinstrumentit on luokiteltu IAS 39:n mukaisesti seuraaviin ryhmiin: lainat ja muut saamiset, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat, myytävissä olevat rahoitusvarat ja muut velat.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintameno. Ne sisältyvät taseessa luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin. Laina tai saaminen on pitkäaikainen, jos se erääntyy yli 12 kuukauden kuluttua. Myyntisaamiset kirjataan taseeseen alun perin käypään arvoon. Epävarmojen saamisten määrä arvioidaan kokemusperäisen kertymän perusteella. Epävarmoina saamisina kirjataan arvonalennuksena kuluksi tuloslaskelmaan kunkin saatavakannan alkuperäisen arvon ja kerrytettävissä olevan diskontatun rahamäärän välinen erotus.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat -ryhmään on luokiteltu kaikki sijoitukset lukuun ottamatta myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltuja osakkeita. Ryhmän erät arvostetaan käypään arvoon käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinahintoja, kassavirtojen nykyarvomenetelmiä tai muita soveltuvia arvostusmalleja. Käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaan luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, jollei niitä ole tarkoitus pitää alle 12 kuukautta tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin. Tähän ryhmään sisältyvät konsernin osakesijoitukset, ja ne arvostetaan käypään arvoon. Julkisesti noteerattujen osakkeiden käypä arvo on tilinpäätöspäivän markkinahinta. Käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään käyvän arvon rahastossa omassa pääomassa. Käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaansa silloin, kun sijoitus myydään tai kunsen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio. Noteeraamattomat osakkeet esitetään hankintahintaisena, mikäli niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti määritettävissä. Mikäli osakesijoituksen käypä arvo on merkittävästi tai pitkäaikaisesti alempi kuin hankintahinta, kirjataan arvonalentumistappio.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä eli päivänä, jona yhtiö sitoutuu ostamaan tai myymään omaisuuserän. Rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois taseesta silloin, kun yhtiö luopuu erän sopimusperusteisista oikeuksista, oikeudet raukeavat tai kun yhtiö menettää erän määräysvallan.

Korolliset velat luokitellaan muihin velkoihin, ja ne merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon. Transaktiomenot sisällytetään korollisten velkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin korolliset velat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintameno. Pitkäaikaiset velat erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua, ja lyhytaikaisten velkojen maturiteetti on alle 12 kuukautta.

Johdannaispimukset on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin tai -velkoihin, ja niiden käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti lukuun ottamatta johdannaisia, joihin sovelletaan rahavirran suojauslaskentaa ja jotka täyttävät IAS 39:ssä määritellyt suojauslaskennan ehdot.

Koronvaihtosopimusten käypä arvo määritellään tulevien kassavirtojen nykyarvon perusteella käyttämällä raportointipäivän markkinahintoja. Koronvaihtosopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Konsernissa ei tilinpäätöshetkellä ole ollut ulkona olevia koronvaihtosopimuksia.

Valuuttatermiinien ja valuutanvaihtosopimusten käypä arvo lasketaan arvostamalla ne raportointihetken markkinahintoihin. Valuuttaoptioiden käypä arvo lasketaan käyttämällä Black & Scholes -mallia. Valuuttajohdannaisten arvostustulokset kirjataan tulosvaikutteisesti lukuun ottamatta niitä johdannaisia, joihin sovelletaan IAS 39:ssä määriteltyä rahavirran suojauslaskentaa.

Suojauslaskentaa sovelletaan valuuttajohdannaisiin, joilla suojataan ennakoituja valuuttamääräisiä myyntejä ja ostoja ja jotka täyttävät IAS 39:ssä määritellyt suojauslaskennan ehdot. Suojatun rahavirran täytyy olla erittäin todennäköinen, ja sillä täytyy viime kädessä olla tulosvaikutus. Rahavirtojen suojausta varten tehtyjen johdannaispimusten käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään käyvän arvon rahastossa omassa pääomassa ja mahdollinen tehoton osa kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti myynnin tai ostojen oikaisueriin samalla kaudella kun suojauslaskennan kohteena olevat ennakoituvat tapahtumat kirjataan tuloslaskelmaan. Mikäli suojatun rahavirran eienää odotetaan toteutuvan, siihen liittyvä suojausinstrumentista omaan pääomaan kertynyt käyvän arvon muutos siirretään tuloslaskelmaan.

Suojauslaskentaa sovelletaan valuuttamääräisiin lainoihin, jotka suojaavat ulkomaisiin yksiköihin tehtyjä valuuttamääräisiä nettosijoituksia. Suojausinstrumentin käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman muuntoeroissa. Nettosijoituksen suojauksesta muuntoeroihin kirjatut voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan silloin, kun nettosijoituksesta luovutaan kokonaan tai osittain.

Suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin välinen suojaussuhde dokumentoidaan suojaukseen ryhdyttäessä. Dokumentointi sisältää tiedot suojausinstrumentista ja suojattavasta erästä, suojattavan riskin luonteen, riskienhallinnan tavoitteet ja tehokkuuslaskelmat. Suojaussuhteen tulee olla tehokas, ja tehokkuutta tarkastellaan sekä etu- että jälkikäteen. Tehokkuuden testaus tehdään jokaisella tilinpäätöshetkellä.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisvaroista, lyhytaikaisista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista, joiden maturiteetti on korkeintaan kolme kuukautta hankinta-ajankohdan jälkeen. Rahavarojen käyvän arvon oletetaan vastaavan kirjanpitoarvoa niiden lyhyen maturiteetin johdosta.

Luotollinen shekkitili, joka on vaadittaessa maksettavissa ja on osa konsernin kassanhallintaa on esitetty osana rahavaroja rahavirtalaskelmassa.

Oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina (hybridilaina)

Oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina on hybridilaina, joka esitetään konsernitilinpäätöksessä omana pääomana. Hybridilaina on heikommassa etusija-asemassa kuin konsernin muut velkasitoumukset. Sen etusija-asema on kuitenkin muita omaan pääomaan luettavia eriä parempi. Hybridilainan korot maksetaan, jos konserni jakaa osinkoa. Jos osinkoa ei jaeta, päättää konserni mahdollisesta koron maksusta erikseen. Maksamattomat korot kumuloituvat. Hybridilainan haltijoilla ei ole osakkeenomistajalle kuuluvia oikeuksia, määräysvaltaa tai äänestys-oikeutta yhtiökokouksessa.

Omat osakkeet

Jos Stockmann Oyj Abptaisen tytäryritykset hankkivat yhtiön omia osakkeita, vähennetään omaa pääomaa määrällä, joka muodostuu maksetusta vastikkeesta, mukaan lukien transaktiomenot verolla vähennettynä. Jos osakkeet, jotka on hankittu, myydään tai luovutetaan vastikkeena, merkitään saatu suorite omaan pääomaan.

Maksettavat osingot

Hallituksen ehdotusta osingonjaosta ei ole kirjattu tilinpäätökseen. Osingot kirjataan yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

Uusien tai muutettujen IFRS-standardien soveltaminen

Konserni ottaa käyttöön kunkin standardin, standardimuutoksen ja tulkinnan voimaantulopäivänä, tai jos voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden

ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien. IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, joita konserni ei ole vielä soveltanut.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista, jota on sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Uusi standardi korvaa nykyiset IAS 18- ja IAS 11-standardit ja niihin liittyvät tulkinnat. IFRS 15 sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen siitä, mihin määrään ja milloin myyntituotot kirjataan. Uuden standardin mukaan myynti kirjataan määräysvallan siirtymisen perusteella joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana. Standardi lisää myös esitettävien liitetietojen määrää.

Konserni on tilikauden 2016 aikana arvioinut uuden standardin vaikutuksia konsernitilinpäätökseen. Pääosa konsernin myyntituotoista muodostuu tavaroiden vähittäismyynnistä, jossa maksuvälineenä käytetään joko käteistä rahaa tai luottokorttia ja myyntituotot kirjataan tavarantoimittajalle määrättyä määrää siirtäessä ostajalle. Konsernissa on käynnissä uuden standardin vaikutusten analysointi koskien erilaisten kanta-asiakasohjelmien ja kampanjoiden kirjanpitoikäytäntöjä. Uudella standardilla voi olla vaikutusta myynnin ajalliseen kohdistamiseen, jos myyntiin liittyy useampia suoritevelvoitteita tai muuttuvia vastikemääriä, mutta konserni arvioi, että uudella standardilla ei tule olemaan merkittävää vaikutusta laskentaperiaatteisiin. Nykyisen käytännön mukaisen etämyynnin kokemusperäisesti määritettävän palautusjakson, jolla oikaistaan myyntiä ja hankintahintaa, katsotaan vastaavan uuden standardin kirjaamisperiaatteita.

Stockmann-konserni tulee soveltamaan uutta standardia 1.1.2018 alkaen. Konserni tulee alustavan suunnitelman mukaan valitsemaan IFRS 15 C3 b) mukaisen ns. kertyneen vaikutuksen lähestymistavan mukaisen siirtymävaihtoehdon, jonka mukaan siirtymän vaikutus omaan pääomaan tullaan kirjaamaan 1.1.2018 avaavaan taseen voittovarojen oikaisuksi. Vertailuvuotta ei oikaista, vaan uutta standardia tullaan soveltamaan sopimuksiin, joita ei ole kokonaan toteutettu IFRS 15:n soveltamisen aloittamisajankohtana.

Muutokset IFRS 15:een Myyntituotot asiakassopimuksista - Clarifications to IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers, jota on sovellettava 1.1.2018 taisen jälkeen alkavilla tilikausilla. Selvennykset on sisällytetty edellä kuvattuun IFRS 15:n vaikutusten arviointiin. Säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2016.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset, joita on sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. IFRS 9 korvaa nykyisen IAS 39-standardin. Uuteen standardiin sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta.

Tämä kattaa myös uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpito-käsittelyn mallin, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. Standardin yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudistettu. IAS 39:n säännökset rahoitusinstrumenttien taseeseen kirjaamisesta ja taseesta pois kirjaamisesta on säilytetty. Standardilla ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IFRS 16 Vuokrasopimukset, jota on sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Uusi standardi korvaa IAS 17-standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. IFRS 16-standardi edellyttää vuokralle ottajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen vuokranmaksuvelvoitteena sekä siihen liittyvänä omaisuuseränä. Taseeseen merkitseminen muistuttaa paljon IAS 17:n mukaista rahoitusleasingin kirjanpito-käsittelyä. Taseeseen merkitsemisestä on kaksi helpotusta, jotka koskevat lyhytaikaisia enintään 12 kuukautta kestäviä vuokrasopimuksia sekä arvoltaan enintään USD 5 000 olevia hyödykkeitä. Vuokralle antajien kirjanpito-käsittely tulee säilymään suurelta osin nykyisen IAS 17:n mukaisena. Konsernissa on aloitettu standardin vaikutusten arviointi. Kun vuokrasopimukset tullaan esittämään konsernin taseessa, kasvavat konsernin varat ja velat merkittävästi. Säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2016.

Muutos IAS 7:ään Rahavirtalaskelmat - Disclosure Initiative, jota on sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutoksilla pyritään siihen, että tilinpäätöksen käyttäjät voisivat arvioida rahoitustoiminnasta syntyvien rahavirtavirtavaikutteisten ja ei-rahavirtavaikutteisten velkojen muutoksia. Standardimuutos vaikuttaa konsernitilinpäätöksen liitetietoihin. Säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2016.

Muutos IAS 12:een Tuloverot - Recognition of Deferred Tax Assets for Unrealised Losses, jota on sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutokset selventävät, että vähennyskelpoisen väliaikaisen eron olemassa olo riippuu yksinomaan omaisuuserän ja sen verotusarvon vertaamisesta tilinpäätöshetkellä, eikä siihen vaikuta mahdolliset tulevat muutokset omaisuuserän kirjanpitoarvossa tai siinä tavassa, kuinka kirjanpitoarvoa vastaava määrä kertyy tulevaisuudessa. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen. Säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2016.

Muutokset IFRS 2:een Osakeperusteiset maksut - Clarification and Measurement of Share-based Payment Transactions, jota on sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutokset selventävät tietäntyyppisten järjestelyjen kirjanpito-käsittelyä. Ne koskevat kolmea osaluuetta: käteisvaroina maksettavien maksujen arvostaminen, osakeperusteiset maksut, joista on vähennetty lähdevero sekä osakeperusteisten maksujen

muuttaminen käteisvaroina maksettavasta omana pääomana maksettavaksi. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen. Säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2016.

Tulkinta IFRIC 22 Foreign Currency Transactions and Advance Consideration, jota on sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Kun ulkomaanrahan määräinen – omaisuuserään, kuluun tai tuottoon liittyvä – ennakosuoritus maksetaan tai vastaanotetaan, IAS 21 Valuuttakurssien muutosten vaikutukset ei ota kantaa siihen, miten kyseisen erän muuttamisen toteutumispäivä määritetään. Tulkinta selventää, että toteutumispäivä on se päivä, jolloin yhteisö alun perin kirjaa ennakosuorituksesta ennakkomaksun tai tuloennakon. Liiketoimen muodostuessa useista ennakosuorituksista, toteutumispäivä määritetään erikseen kullekin yksittäiselle suoritukselle. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen. Säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2016.

Muutokset IAS 40:ään Sijoituskiinteistöt - Transfers of Investment Property, joita on sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutokset selventävät, että johdon aikomusten muuttuminen ei yksinään osoita sijoituskiinteistön käyttötarkoituksen muuttumista. Käyttötarkoituksen muutosta osoittavat esimerkit standardissa on myös muutettu niin, että ne viittaavat myös rakenteilla olevaan kiinteistöön samoin kuin valmiiseen kiinteistöön. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen. Säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2016.

Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin, muutoskokoelma 2014–2016, joita on sovellettava IFRS 12:n osalta 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, IFRS 1:n ja IAS 28:n osalta 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat kolmea standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä. Säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2016.

2. Segmenttitiedot

Toimintasegmentit

Organisaatio- ja raportointirakenne uudistettiin 1.1.2015 alkaen. Aiemmin Stockmann Retail ja Real Estate raportoitii yhtenä tavarataloryhmä-liiketoimintayksikkönä ja konsernin raportoitavia segmenttejä olivat Tavarataloryhmä ja Muotiketjut. Tilikauden 2015 alusta Stockmann-konsernin raportoitavat segmentit ovat olleet Fashion Chains, Stockmann Retail ja Real Estate. Segmentit ovat konsernin liiketoimintayksiköitä, joita

johdetaan ja seurataan erillisinä yksiköinä, jotka myyvät erilaisia tuotteita ja palveluita. Konsernin esittämä segmentti-informaatio perustuu johdon sisäiseen raportointiin, jossa johdon arvio segmenttien tuloksellisuudesta perustuu segmenttien liikevoiton seurantaan ja jossa varojen ja velkojen arvostusperiaatteet ovat IFRS-säännösten mukaiset.

Fashion Chains

Muotikaupan myymäläketju Lindexillä on yhteensä 475 myymälää 16 maassa. Lindexin liikeidea on tarjota inspiroivaa muotia sopivaan hintaan. Naistenvaatteissa, alusvaatteissa, lastenvaatteissa ja kosmetiikassa on useita eri konsepteja. Fashion Chains -segmenttiin sisältyi muotiketju Seppälä 1.4.2015 asti.

Stockmann Retail

Stockmannin 9 tavarataloa kolmessa maassa ja Stockmannin verkkokauppa Suomessa tarjoavat laajan ja

laadukkaan tuotevalikoiman, hyvän hinta-laatu-suhteen sekä asiantuntevaa ja erinomaista asiakaspalvelua korkeatasoisessa ja kansainvälisessä ostosympäristössä. HobbyHallin etäkauppa on myös osa Stockmann Retail -segmenttiä. Venäjällä sijaitsevat 7 tavarataloa on tilinpäätöksessä luokiteltu lopetetuksi toiminnoksi. Venäjän tavaratalotoiminnan myynti saatettiin päätökseen helmikuussa ja Hobby Hallin myynti vuoden lopussa.

Real Estate

Real Estate -liiketoimintayksikkö koostuu konsernin kiinteistöomistuksista Helsingissä, Pietarissa, Tallinnassa ja Riiassa. Kiinteistöt ovat Stockmann-tavaratalojen ja ulkopuolisten vuokralaisten käytössä.

Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot

Konserni toimii Suomen lisäksi kahdella maantieteellisellä alueella, jotka ovat Ruotsi ja Norja sekä Baltia, Venäjä ja muut maat.

Toimintasegmentit, milj. euroa

Liikevaihto	2016	2015
Fashion Chains	633,2	668,4
Stockmann Retail	635,7	740,8
Real Estate	60,1	59,3
Segmentit yhteensä	1 329,0	1 468,5
Jakamaton	0,0	0,3
Eliminoinnit	-25,8	-34,0
Konserni yhteensä	1 303,2	1 434,8
Liikevoitto	2016	2015
Fashion Chains	54,9	30,5
Stockmann Retail	-49,8	-72,9
Real Estate	21,1	16,3
Segmentit yhteensä	26,2	-26,1
Jakamaton	-8,6	-26,4
Konserni yhteensä	17,6	-52,5
Täsmäytys erään voitto/tappio ennen veroja:		
Rahoitustuotot	0,8	0,9
Rahoituskulut	-23,9	-22,1
Voitto/tappio ennen veroja, konserni yhteensä	-5,5	-73,7
Poistot	2016	2015
Fashion Chains	19,9	22,3
Stockmann Retail	14,7	17,8
Real Estate	21,6	27,4
Segmentit yhteensä	56,2	67,5
Jakamaton	3,0	4,4
Konserni yhteensä	59,2	71,9

Investoinnit, brutto	2016	2015
Fashion Chains	17,7	21,9
Stockmann Retail	21,2	25,8
Real Estate	5,3	4,8
Segmentit yhteensä	44,1	52,5
Jakamaton	0,1	1,0
Konserni yhteensä	44,2	53,4

Varat	2016	2015
Fashion Chains	1 008,9	1 038,4
Stockmann Retail	217,2	209,6
Real Estate	947,9	917,3
Segmentit yhteensä	2 174,0	2 165,3
Jakamaton	67,2	74,6
Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat		34,0
Konserni yhteensä	2 241,2	2 273,9

Tietoa markkina-alueista, milj. euroa

Liikevaihto	2016	2015
Suomi	631,9	743,2
Ruotsi* ja Norja	503,4	512,6
Baltia, Venäjä ja muut maat	167,9	179,0
Konserni yhteensä	1 303,2	1 434,8
Suomi, %	48,5	51,8
Ulkomaat, %	51,5	48,2

Liikevoitto	2016	2015
Suomi	-49,9	-102,9
Ruotsi ja Norja	59,5	55,4
Baltia, Venäjä ja muut maat	7,9	-5,0
Konserni yhteensä	17,6	-52,5

Pitkäaikaiset varat	2016	2015
Suomi	801,0	771,4
Ruotsi ja Norja	843,6	878,6
Baltia, Venäjä ja muut maat	297,2	299,9
Konserni yhteensä	1 941,7	1 949,9
Suomi, %	41,3	39,6
Ulkomaat, %	58,7	60,4

* sisältävät Lindexin tavara- ja palvelumyynnin franchising -kumppaneille Keski-Eurooppaan ja Lähi-itään

3. Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Stockmann myi 1.2.2016 Venäjän tavaratalotoimintansa Reviva Holdings Limited-yhtiölle. 31.12.2016 päättyneen tilikauden ja vertailukauden 2015 tilinpäätöksessä Venäjän tavarataloliiketoiminta on luokiteltu lopetetuksi toiminnoksi. Tuloslaskelmassa lopetetut toiminnot esitetään erikseen jatkuvista toiminnoista.

Stockmann myi Hobby Hallin liiketoiminnan SGN Groupille 31.12.2016. Myyntihinnalla ei ollut merkittävää vaikutusta Stockmannin tulokseen.

Venäjän tavarataloliiketoiminnan ja Hobby Hallin omaisuuserät ja niihin liittyvät velat on luokiteltu myytävänä oleviksi omaisuuseriksi vertailuvuoden 2015 taseessa.

Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Milj. euroa	2016	2015
Lopetetut toiminnot		
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista		
Tuotot	13,2	177,4
Kulut	12,8	186,4
Tulos ennen ja jälkeen verojen	0,4	-9,0
Konsernin sisäiset veloitukset ja vuokratuotot on eliminoitu eivätkä ne näin ollen sisälly tuottoihin ja kuluihin.		
Retail Venäjän myyntiin liittyvä tulos verojen jälkeen	14,6	-77,2
Tulos lopetuista toiminnoista	15,0	-86,1
Lopetettujen toimintojen rahavirrat		
Liiketoiminnan rahavirrat	0,0	-11,7
Investointien rahavirrat	6,0	1,1
Rahoituksen rahavirrat		8,3
Rahavirrat yhteensä	6,0	-2,3
Lopetetut toiminnot, myytäväksi luokitellut varat ja velat		
Lyhytaikaiset saamiset		13,3
Lyhytaikaiset velat		23,4
Nettovarot		-10,1
Muut myytäväksi luokitellut varat ja velat		
Aineettomat ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		0,6
Vaihto-omaisuus		10,9
Muut saamiset		8,5
Rahavarat		0,7
Muut velat		21,0
Nettovarot		-0,3

4. Liikevaihto

Milj. euroa	2016	2015
Tuotot tavaroiden myynnistä	1 241,6	1 385,7
Vuokra- ja palvelutuotot	61,5	49,0
Yhteensä	1 303,2	1 434,8
Josta		
Vuokratuotot ja käyttökorvaukset sijoituskiinteistöistä	19,5	

5. Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. euroa	2016	2015
Myyntivoitot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä	1,3	0,2
Yhteensä	1,3	0,2

6. Liiketoiminnan myyntikate

Milj. euroa	2016	2015
Liikevaihto	1 303,2	1 434,8
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	608,7	709,4
Myyntikate	694,4	725,4
Myyntikateprosentti liikevaihdosta	53.3%	50.6%

7. Palkat ja muut työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut

Milj. euroa	2016	2015
Palkat	225,8	251,6
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	25,0	30,3
Muut henkilösivukulut	39,7	39,6
Kulut optioetuuksista		0,0
Yhteensä	290,5	321,5

Useimmissa ulkomaisissa tytäryrityksissä maksupohjaisten eläkejärjestelyjen eläkekulut sisältyvät muihin henkilösivukuluihin. Tiedot johdon työsuhte-etuuksista esitetään liitetiedossa 31, Lähipiiritapahtumat.

8. Poistot ja arvonalentumiset

Milj. euroa	2016	2015
Aineettomat hyödykkeet	11,3	11,3
Rakennukset ja rakennelmat	22,3	26,7
Sijoituskiinteistöt	-0,8	
Koneet ja kalusto	25,2	28,2
Vuokratilojen muutos- ja perusparannustyöt	1,2	5,7
Poistot yhteensä	59,2	71,9

9. Liiketoiminnan muut kulut

Milj. euroa	2016	2015
Liikepaikkakulut	195,1	209,1
Markkinointikulut	53,6	59,0
Tavarankäsittelykulut	14,5	16,7
Luottotappiot	0,3	1,5
Vapaaehtoiset henkilöstösivukulut	4,6	4,6
Välittömät hoitokulut sijoituskiinteistöstä	2,3	
Tappio sijoituskiinteistön käyvän arvon muutoksesta	0,3	
Muut kulut	57,5	93,9
Yhteensä	328,4	384,8

Tilintarkastajien palkkiot

Milj. euroa	2016	2015
Tilintarkastus	0,4	0,5
Todistukset ja lausunnot	0,1	0,1
Veroneuvonta	0,3	0,5
Muut palvelut	0,1	0,2
Yhteensä	0,9	1,3

10. Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot

Milj. euroa	2016	2015
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	0,1	0,1
Korkotuotot pankkitalletuksista, muista sijoituksista ja valuuttajohdannaisista	0,7	0,6
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos		0,2
Yhteensä	0,8	0,9

Rahoituskulut

Milj. euroa	2016	2015
Korkokulut jaksettuihin hankintamenojen arvostetuista rahoitusveloista	-17,5	-19,0
Arvon alentumistappiot lainoista ja saamisista	-5,0	0,0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos	-0,2	
Muut rahoituskulut		-2,9
Valuuttakurssierot	-1,2	-0,1
Yhteensä	-23,9	-22,1

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä

Milj. euroa	2016	2015
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-23,1	-21,2

11. Tuloverot

Milj. euroa	2016	2015
Tuloverot tilikaudelta	-10,1	-8,2
Tuloverot edellisiltä tilikausilta	-4,8	-19,3
Laskennallisen verovelan /-saamisen muutos	2,2	12,3
Yhteensä	-12,7	-15,1

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla 20 % laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma

Milj. euroa	2016	2015
Voitto ennen veroja	-5,5	-73,7
Tuloverot voimassaolevalla verokannalla	0,8	14,7
Tuloverot edellisiltä tilikausilta	-4,8	-19,3
Verovapaat tulot	0,8	0,5
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavat verokannat	-0,4	0,7
Vähennyskelvottomat kulut	-4,6	-11,6
Verotuksellisista tappioista kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset	-4,5	0,0
Edellisinä tilikausina kirjatun laskennallisen verosaamisen peruutus		-0,3
Verot tuloslaskelmassa	-12,7	-15,1

Stockmann-konserni on saanut Suomen ja Ruotsin veroviranomaisilta verotukseen liittyvät oikaisupäätökset, joiden mukaan konsernin yhtiöt ovat veloitettuja maksamaan lisäveroja ja veronkorotuksia 21,3 miljoonaa euroa ja niihin liittyviä korkoja 1,0 miljoonaa euroa. Stockmann pitää oikaisupäätöksiä perusteettomina ja on hakenut niihin muutosta. Verot on kirjattu kokonaisuudessaan tilikauden tulokseen vuosina 2015 ja 2016.

12. Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto vähennettynä verovaikutuksella oikaistu hybridilainan korko ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla tilikauden aikana. Ulkona olevat osakkeet eivät sisällä konsernin hallussa olevia omia osakkeita. Kun laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta lasketaan, osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien optioiden osakkeiksi muunnosta aiheutuva laimentava vaikutus. Optioilla on laimentava vaikutus, kun optioiden merkintähinta on alempi kuin osakkeen käypä arvo. Osakkeen käypä arvo perustuu osakkeiden kauden keskimääräiseen hintaan.

eur	2016	2015
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos	-3 196 896	-175 013 006
Hybridilainan kertynyt korko	-6 841 700	-269 980
Verovaikutus	1 368 340	53 996
Nettovaikutus	-5 473 360	-215 984
	-8 670 256	-175 228 990
Ulkona olevien osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä, painotettu keskiarvo / 1000 kpl	72 048 683	72 048 683
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden osakekohtainen tulos		
Jatkuvista toiminnoista (laimentamaton ja laimennettu)	-0,33	-1,24
Lopetetuista toiminnoista (laimentamaton ja laimennettu)	0,21	-1,20
Tilikauden tuloksesta (laimentamaton ja laimennettu)	-0,12	-2,43

13. Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Milj. euroa	2016	2015
Hankintameno 1.1.	764,7	748,1
Muuntoero +/-	-29,1	16,6
Hankintameno 31.12.	735,6	764,7
Kirjanpitoarvo 1.1.	764,7	748,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	735,6	764,7

Tavaramerkki

Milj. euroa	2016	2015
Hankintameno 1.1.	99,3	97,1
Muuntoero +/-	-3,8	2,2
Hankintameno 31.12.	95,5	99,3
Kertyneet poistot 1.1.	-0,3	-0,3
Kertyneet poistot 31.12.	-0,3	-0,3
Kirjanpitoarvo 1.1.	98,9	96,8
Kirjanpitoarvo 31.12.	95,2	98,9

Arvonalentumistestaus

Stockmann-konsernin IFRS 8:n mukaiset raportoitavat segmentit muotikauppaliiketoimintaa harjoittava Lindex ja tavaratalo- ja verkkokauppaliiketoimintaa harjoittava Stockmann Retail ovat rahavirtaa tuottavia yksiköitä, joiden kerryttämät rahavirrat ovat pitkälti riippumattomia muiden omaisuuserien tai omaisuuseräryhmien kerryttämistä rahavirroista. Arvonalentumistestauksen tarkoituksena on kohdistettu Lindex -segmentille 710,6 miljoonaa euroa ja Stockmann Retail -segmentille 25 miljoonaa euroa.

Lindex-tavaramerkki, 95,2 miljoonaa euroa, on kohdistettu kokonaisuudessaan Lindex-segmentille. Lindex-tavaramerkillä katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sen tunnettuuden vuoksi. Lindex-tavaramerkki on ollut olemassa yli 60 vuotta, ja konserni tulee käyttämään sitä jatkossakin sekä nykyisillä markkinoilla että Lindexin tuotevalikoiman ja liiketoimintamallin viemisessä uusille markkinoille.

Arvonalentumistestauksessa Lindexin ja Stockmann Retail-segmentin rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin markkina-aluekohtaisiin ennusteisiin, jotka kattavat tulevan viiden vuoden ajanjakson ja jotka vaikuttavat myös terminaalikauteen. Tilikauden aikana päivitettyissä pitkän aikavälin ennusteissa on otettu huomioon suhdannetilanteen muutokset edelliseen

vuoteen verrattuna. Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset Lindexin rahavirrat on ekstrapoloitu käyttämällä tasaista 1,7 prosentin kasvutekijää ja ennustejakson jälkeiset Stockmann Retailin rahavirrat on ekstrapoloitu käyttämällä tasaista 1,5 prosentin kasvutekijää.

Käyttöarvon laskennassa käytetyt keskeiset muuttujat:

1. Volyymin kasvu, joka perustuu arvioon olemassa olevien tavaratalojen ja myymälöiden myynnin kehityksestä.
2. Diskonttauskorko, joka on määritetty optimaaliseen tai saman toimialan verrokkirytysten keskimääräiseen rahoitusrakenteeseen pohjautuvan keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta. Diskonttauskoron osatekijät ovat:
 - markkinakohtainen riskitön korko
 - markkinariskipreemio
 - toimialakohtainen beta, jonka arvioidaan kuvaavan markkinoiden näkemystä yksikön riskipreemiosta
 - vieraan pääoman kustannus
 - omavaraisuusaste, joka vastaa konsernin tavoitepääomarakenteen mukaista optimaalista rahoitusrakennetta

Diskonttauskorko on määritetty ennen veroja. Lindexin diskonttauskorko perustuu Ruotsin ja Suomen markkinakorkoihin ja maarisktiin, diskonttauskorkona on

Lindexillä käytetty 8,1 prosenttia (6,5% vuonna 2015). Stockmann Retailin diskonttauskorko perustuu Suomen markkinakorkoon jamaarisktiin. Diskonttauskorkona on käytetty Stockmann Retailissa 8,0 prosenttia (6,7% vuonna 2015).

Haasteellisenä jatkuvan kilpailutilanteen ja kuluttajien ostokäyttäytymiseen ja ostovoimaan vaikuttavan yleisen taloustilanteen sekä vuoden 2016 diskonttauskoron nousun seurauksena jonkin keskeisen muuttujan epäsuotuisa muutos voi johtaa tilanteeseen, jossa sekä Stockmann Retailin että Lindexin kerrytettävissä olevat rahamäärät alittaisivat niiden kirjanpitoarvon, mikä aiheuttaisi arvonalentumistappion kirjaamisen..

Lindexille ja Stockmann Retailille on tehty herkkyyksianalyysit käyttämällä downside-skenaariota.

Skenaarioissa myynnin kasvua pienennettiin johdon arviosta tai korkokantaa korotettiin. Jos Lindexin myynti kasvaisi 12 prosenttia ennustettua vähemmän ennusteperiodin aikana heijastuen myös terminaalikauden arvoon tai diskonttauskorko nousisi 1,2 prosenttiyksikköä, pitkäaikaisten varojen kirjanpitoarvo ja käyttö pääoma yhteensä ylittäisi yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärän. Jos Stockmann Retailin myynti kasvaisi 10 prosenttia ennustettua vähemmän ennusteperiodin aikana heijastuen myös terminaalikauden arvoon tai diskonttauskorko nousisi 1,1 prosenttiyksikköä, pitkäaikaisten varojen kirjanpitoarvo ja käyttö pääoma yhteensä ylittäisi yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärän. Arvonalentumistapausten perusteella ei ole tarvetta arvonalentumiskirjauksiin.

Aineettomat oikeudet

Milj. euroa	2016	2015
Hankintameno 1.1.	89,2	95,7
Muuntoero +/-	-1,0	0,5
Lisäykset 1.1.–31.12.	3,7	3,6
Vähennykset 1.1.–31.12.	-10,5	-11,4
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.	4,3	2,3
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		-1,4
Hankintameno 31.12.	85,8	89,2
Kertyneet poistot 1.1.	-40,5	-35,6
Muuntoero +/-	0,2	-0,4
Vähennysten poistot	10,7	11,0
Kertyneet poistot siirrosta myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		1,6
Tilikauden poisto	-10,8	-17,1
Kertyneet poistot 31.12.	-40,5	-40,5
Kirjanpitoarvo 1.1.	48,7	60,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	45,3	48,7

Muut aineettomat hyödykkeet

Milj. euroa	2016	2015
Hankintameno 1.1.	8,7	8,3
Muuntoero +/-	-0,3	0,2
Lisäykset 1.1.–31.12.		0,2
Vähennykset 1.1.–31.12.	-0,2	
Hankintameno 31.12.	8,3	8,7
Kertyneet poistot 1.1.	-7,5	-7,2
Muuntoero +/-	0,2	-0,1
Vähennysten poistot	0,1	1,6
Tilikauden poisto	-0,2	-1,8
Kertyneet poistot 31.12.	-7,3	-7,5
Kirjanpitoarvo 1.1.	1,2	1,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,0	1,2

Muut aineettomat hyödykkeet, rahoitusleasing

Milj. euroa	2016	2015
Hankintameno 1.1.	3,2	3,2
Hankintameno 31.12.	3,2	3,2
Kertyneet poistot 1.1.	-0,7	-0,4
Muuntoero +/-		0,0
Vähennysten poistot		0,0
Tilikauden poisto	-0,3	-0,3
Kertyneet poistot 31.12.	-1,0	-0,7
Kirjanpitoarvo 1.1.	2,5	2,8
Kirjanpitoarvo 31.12.	2,2	2,5

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Milj. euroa	2016	2015
Hankintameno 1.1.	1,9	3,3
Lisäykset 1.1.–31.12.	6,2	3,1
Vähennykset 1.1.–31.12.	-0,1	-0,3
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.	-4,3	-4,3
Hankintameno 31.12.	3,7	1,9
Kirjanpitoarvo 1.1.	1,9	3,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	3,7	1,9

Milj. euroa	2016	2015
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	883,1	917,9

Vuonna 2016 aineettomien hyödykkeiden ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat sisälsivät seuraavat olennaiset erät:

- ICT kehitysinvestoinnit
- Stockmann.com etäkauppaliiketoiminnan kehitysinvestoinnit

Vuonna 2015 aineettomien hyödykkeiden ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat sisälsivät seuraavat olennaiset erät:

- Stockmann.com etäkauppaliiketoiminnan kehitysinvestoinnit

14. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Maa- ja vesialueet

Milj. euroa	2016	2015
Hankintameno 1.1.	140,4	43,1
Kiinteistöjen arvostus käypään arvoon 1.1.		96,0
Hankintameno kauden alussa yhteensä	140,4	139,1
Kiinteistöjen arvostus käypään arvoon 31.12.	4,9	1,1
Muuntoero +/-		0,0
Lisäykset 1.1.–31.12.		0,3
Vähennykset 1.1.–31.12.	-1,0	-0,1
Uudelleenluokittelu sijoituskiinteistöön	-30,0	
Hankintameno 31.12.	114,3	140,4
Kirjanpitoarvo 1.1.	140,4	43,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	114,3	140,4

Käyvän arvon arvostuksen osuus oli 94,1 (97,1) miljoonaa euroa.

Rakennukset ja rakennelmat

Milj. euroa	2016	2015
Hankintameno 1.1.	929,4	554,2
Kiinteistöjen arvostus käypään arvoon 1.1.		342,3
Hankintameno kauden alussa yhteensä	929,4	896,5
Kiinteistöjen arvostus käypään arvoon 31.12.	43,4	33,6
Muuntoero +/-	0,0	0,0
Lisäykset 1.1.–31.12.	0,0	0,2
Vähennykset 1.1.–31.12.	-2,7	-2,5
Uudelleenluokittelu sijoituskiinteistöön	-173,2	
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.	7,8	1,6
Hankintameno 31.12.	804,6	929,4
Kertyneet poistot 1.1.	-151,6	-127,3
Muuntoero +/-	0,0	0,0
Vähennysten poistot	1,8	2,4
Uudelleenluokittelu sijoituskiinteistöön	22,2	
Tilikauden poisto	-22,3	-26,7
Kertyneet poistot 31.12.	-149,9	-151,6
Kirjanpitoarvo 1.1.	777,8	426,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	654,8	777,8

Käyvän arvon arvostuksen osuus oli 395,3 (375,9) miljoonaa euroa.

Maa-alueet ja rakennukset on esitetty IAS 16 -standardin mukaisesti uudelleenarvostettuun arvoon. Uudelleenarvostus suoritetaan säännöllisesti siten, että maa-alueiden ja rakennusten kirjanpitoarvo ei olennaisesti poikkea niiden käyvästä arvosta tilinkauden lopussa. Auktorisoidut kiinteistöarvioijat kullakin markkina-alueella suorittavat arvioinnin perustuen kymmenen vuoden diskontattuihin kassavirtoihin. Käyvän arvon määrittelyssä käytetty keskimääräinen painotettu markkinatuottovaatimus kaikista kiinteistöistä mukaan lukien sijoituskiinteistö oli 5,7 prosenttia (6,0 prosenttia). Käyvän arvon hierarkiassa maa-alueiden ja rakennusten arvostus on luokiteltu tasolle 3.

Uudelleenarvostus perustuu International Valuation Standard Committee'n määrittämiin standardeihin. Riippumattomat arvioijat laskevat kunkin maa-alueen ja rakennuksen käyvän arvon käyttäen Stockmannin antamia tietoja:

- kiinteistöliiketoiminnan liikevaihto ja liikevoitto sisältäen vuokratuotot ja kiinteistöjen ylläpitokulut
- kiinteistöliiketoiminnan budjetti
- voimassaolevat vuokralaisten vuokrasopimukset
- kiinteistöjen investointihistoria
- laskelma uusia vuokralaisia varten tarvittavista investoinneista
- kymmenen vuoden suunnitelma tulevista perusparannustoista

Uudelleenarvostus tehdään vuosittain tai jos on viitteitä siitä, että käypä arvo poikkeaa maa-alueiden ja rakennusten kirjanpitoarvosta. Useat riippumattomat, ammatillisesti pätevät arvioijat suorittavat arvostukset ja Stockmannin Real Estate käy ne läpi ja esittää suosituksensa käyviksi arvoiksi Stockmannin hallitukselle. Hallitus arvioi käypiä arvoja ja vahvistaa käytettävät käyvät arvot. Rakennuksista kirjataan tasapoistot niiden käyttöaikana. Maa-alueista ei kirjata poistoja.

Koneet ja kalusto

Milj. euroa	2016	2015
Hankintameno 1.1.	226,4	284,2
Muuntoero +/-	-0,3	-0,4
Lisäykset 1.1.–31.12.	14,4	19,8
Vähennykset 1.1.–31.12.	-8,6	-19,7
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.	30,2	8,7
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		-66,2
Hankintameno 31.12.	262,2	226,4
Kertyneet poistot 1.1.	-163,2	-203,4
Muuntoero +/-	-0,9	0,7
Vähennysten poistot	8,0	13,8
Kertyneet poistot siirrosta myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		59,5
Tilikauden poisto	-25,2	-33,8
Kertyneet poistot 31.12.	-181,2	-163,2
Kirjanpitoarvo 1.1.	63,2	80,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	81,0	63,2

Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot

Milj. euroa	2016	2015
Hankintameno 1.1.	39,3	110,2
Muuntoero +/-	0,0	0,0
Lisäykset 1.1.–31.12.	0,4	0,3
Vähennykset 1.1.–31.12.	-4,5	-12,3
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.	2,2	1,6
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		-60,4
Hankintameno 31.12.	37,5	39,3
Kertyneet poistot 1.1.	-33,8	-83,7
Muuntoero +/-	0,0	
Vähennysten poistot	3,7	10,7
Kertyneet poistot siirrosta myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		48,6
Tilikauden poisto	-1,2	-9,4
Kertyneet poistot 31.12.	-31,3	-33,8
Kirjanpitoarvo 1.1.	5,5	26,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	6,1	5,5

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Milj. euroa	2016	2015
Hankintameno 1.1.	29,3	13,2
Lisäykset 1.1.–31.12.	20,3	25,9
Vähennykset 1.1.–31.12.	-0,4	0,0
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.	-40,5	-9,8
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		0,0
Hankintameno 31.12.	8,7	29,3
Kirjanpitoarvo 1.1.	29,3	13,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	8,7	29,3

Milj. euroa	2016	2015
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	864,9	1 016,2

Vuonna 2016 aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat sisälsivät seuraavat olennaiset erät:

- Tapiolan tavaratalon rakentamis- ja muutuskustannuksia Suomessa
- Suomen jakelukeskuksen laiteinvestointeja
- Suomen muiden tavaratalojen ja kiinteistöjen muutos- ja perusparannusmenoja

Vuonna 2015 aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat sisälsivät seuraavat olennaiset erät:

- Suomen jakelukeskuksen rakentamiskustannuksia
- Suomen tavaratalojen ja kiinteistöjen muutos- ja perusparannusmenoja

15. Sijoituskiinteistöt

Milj. euroa	2016	2015
Uudelleenluokittelu maa-alueista	30,0	
Uudelleenluokittelu rakennuksista	151,0	
Arvostus käypään arvoon	0,5	
Muut muutokset	-0,6	
Käypä arvo 31.12.	181,0	

Käyvän arvon arvostuksen osuus oli 31,9 miljoonaa euroa. Uudelleenarvostus on tehty euroissa, koska suurin osa Nevsky Centren vuokratuotoista perustuu vuokrasopimuksiin, jotka on määritelty euroissa.

Kun konserni pitää hallussaan maa-aluetta tai rakennusta vuokratuottoa tai omaisuuden arvonnousua hankkiakseen ennemmin kuin käyttääkseen sitä omassa vähittäiskauppa- tai hallinnollisessa toiminnassaan, luokitellaan kiinteistö IAS 40 standardin mukaiseksi sijoituskiinteistöksi.

Stockmann-konserni soveltaa sijoituskiinteistöihinsä käyvän arvon mallia. Sijoituskiinteistön käypä arvo on se hinta, johon kiinteistö voitaisiin vaihtaa asiaa tuntevien, liiketoimeen halukkaiden, toisistaan riippumattomien osapuolten välillä. Sijoituskiinteistön käypä arvo kuvastaa raportointikauden päättämispäivän markkinaolosuhteita eikä siitä ole vähennetty mahdollisia transaktiomenoja, joita syntyisi myynnin tai muun luovutuksen yhteydessä. Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon määrittelyn suorittavat konsernin ulkopuoliset ammatillisesti pätevät ja toisistaan riippumattomat arvioitsijat kaikilla markkina-alueilla kiinteistökohtaisesti.

Kiinteistöjen uudelleenarvostus käypään arvoon perustuu kunakin arvostusajankohtana voimassa oleviin markkinastandardeihin, jotka on määrittänyt The International Valuation Standard Committee. Riippumattomat arvioijat laskevat maa-alueiden ja rakennusten käyvän arvon käyttäen Stockmannin antamia tietoja:

- kiinteistöliiketoiminnan liikevaihto ja liikevoitto sisältäen vuokratuotot ja kiinteistöjen ylläpitokulut
- kiinteistöliiketoiminnan budjetti
- voimassaolevat vuokralaisten vuokrasopimukset
- kiinteistön investointihistoria
- laskelma uusia vuokralaisia varten tarvittavista investoinneista
- kymmenen vuoden suunnitelma tulevista perusparannustoista

Käyvän arvon määrittelyssä käytetty keskimääräinen painotettu markkinatuottovaatimus kaikista kiinteistöistä mukaan lukien kiinteistöt, jotka on arvostettu IAS 16-standardin mukaisesti oli 5,7 prosenttia. Käyvän arvon hierarkiassa maa-alueiden ja rakennusten arvostus on luokiteltu tasolle 3.

Venäjän vähittäiskauppaliiketoiminnan myymisen toteuduttua Pietarissa sijaitsevaa Nevsky Centre -kauppakeskuskiinteistöä ei ole enää käytetty konsernin omassa vähittäiskauppa- tai hallinnollisessa toiminnassa vaan konserni pitää kiinteistöä hallussaan hankkiakseen vuokratuottoa ja omaisuuden arvonnousua. Tämän johdosta konserni on 1.2.2016 luokitellut Nevsky Centre -kauppakeskuskiinteistön IAS 40:n mukaiseksi sijoituskiinteistöksi.

16. Yhteisjärjestelyt

Yhteiset toiminnot

Konserni omistaa 37,8 % Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammi Fastighets Ab:n osakkeista. Kiinteistöosakeyhtiö sijaitsee Espoossa. Yhteinen toiminto ei ole Stockmannille olennainen.

Konserni omistaa 67 % kiinteistöyhtiö SIA Stockmann Centrsin osakkeista, joka oikeuttaa 63 %:n hallintaan kiinteistöosakeyhtiön tiloista, minkä takia konserni

osallistuu yhteiseen toimintoon 63 %:lla. SIA Stockmann Centrs omistaa kauppakeskuskiinteistön Latviassa. Stockmannin osuus yhteisistä toiminnoista käsittää Stockmannin Latvian tavaratalon liiketilat. Yhteinen toiminto on Stockmannille olennainen.

Konsernitilinpäätökseen on sisällytetty konsernin omistusosuutta vastaava osuus sekä yhteisten toimintojen varoista ja veloista että tuotoista ja kuluista.

Yhteisten toimintojen varat ja velat

Milj. euroa	2016	2015
Pitkäaikaiset varat	16,0	16,6
Lyhytaikaiset varat	0,5	0,6
Pitkäaikaiset velat	5,3	7,2
Lyhytaikaiset velat	0,2	0,2

Pitkäaikaisten varojen kiinteistöjen uudelleenarvostuksen mukaiset käyvät arvot 31.12.2016 olivat 46,2 miljoonaa euroa (44,2 miljoonaa euroa 31.12.2015).

Yhteisten toimintojen tuotot ja kulut

Milj. euroa	2016	2015
Tuotot	3,3	3,3
Kulut	2,0	2,1

17. Myytävissä olevat sijoitukset

Milj. euroa	2016	2015
Kirjanpitoarvo 1.1.	5,4	7,8
Muuntoero +/-	0,3	0,0
Osakkeiden myynti	-0,2	-0,1
Käyvän arvon muutos		-1,6
Siirto myytäväksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	0,0	-0,6
Yhteensä	5,5	5,4

Myytävissä olevat sijoitukset ovat sijoituksia listaamattomien yhtiöiden osakkeisiin, joiden arvo määritellään johdon harkintaan perustuvien menetelmien perusteella.

18. Vaihto-omaisuus

Milj. euroa	2016	2015
Aineet ja tarvikkeet	180,7	170,7
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	0,0	0,0
Yhteensä	180,7	170,8

Vaihto-omaisuuden arvoa on alennettu epäkurantin omaisuuden osalta 7,5 miljoonalla eurolla (11,1 milj. euroa).

19. Lyhytaikaiset saamiset

Milj. euroa	Kirjanpitoarvo 2016	Käypä arvo 2016	Kirjanpitoarvo 2015	Käypä arvo 2015
Korolliset myyntisaamiset	1,6	1,6	1,6	1,6
Korottomat myyntisaamiset	14,3	14,3	16,7	16,7
Johdannaissopimuksiin perustuvat saamiset	7,5	7,5	1,7	1,7
Muut saamiset	4,0	4,0	2,2	2,2
Siirtosaamiset	32,9	32,9	33,1	33,1
Tuloverosaamiset	0,0	0,0	0,2	0,2
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	60,3	60,3	55,5	55,5

Myyntisaamisten kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa. Myyntisaamisiin ja muihin lyhytaikaisiin saamisiin liittyvän luottoriskin enimmäismäärä on niiden kirjanpitoarvo.

Korolliset myyntisaamiset 1,6 milj. euroa koostuvat pelkästään etäkaupan kertaluotoista vuonna 2016 (1,6 milj.

euroa vuonna 2015). Näiden saamisten myyntihintaan sisältyvät korkotuotot kirjataan korkotuottojen sijasta liikevaihtoon.

Siirtosaamisten olennaisin erä on vuokraennakot.

20. Rahavarat

Milj. euroa	2016	2015
Käteinen raha ja pankkitilit	18,5	16,6
Lyhytaikaiset talletukset	1,7	2,5
Yhteensä	20,2	19,1

Rahavarat rahavirtalaskelmassa

Milj. euroa	2016	2015
Rahavarat	20,2	19,1
Luotollinen shekkitili	-5,7	-4,1
Yhteensä	14,5	15,0

21. Omapääoma

milj. euroa	Osakkeiden		Ylikurssirahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Yhteensä
	lukumäärä (kpl)	Osakepääoma			
31.12.2014	72 048 683	144,1	186,1	250,4	580,6
-					
31.12.2015	72 048 683	144,1	186,1	250,4	580,6
-					
31.12.2016	72 048 683	144,1	186,1	250,4	580,6

Osakepääoma

Stockmann Oyj Abp:n osakepääoma jakautuu A- ja B-osakkeisiin. A-osakkeita on vähintään 18 000 000 kappaletta ja enintään 80 000 000 kappaletta ja B-osakkeita vähintään 18 000 000 kappaletta ja enintään 100 000 000 kappaletta.

Yhtiöjärjestyksen mukainen vähimmäisosakepääoma on 75 000 000,00 euroa ja enimmäisosakepääoma on 300 000 000,00 euroa. Osakkeiden nimellisarvo on 2,00 euroa per osake. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Osakkeiden kokonaismäärä 31.12.2016, rekisteröity

kpl	2016	2015
A-osakkeet	30 530 868	30 553 216
B-osakkeet	41 517 815	41 495 467
Yhteensä	72 048 683	72 048 683

A- ja B-osakkeiden äänivaltaerot

Jokainen A-osake oikeuttaa yhtiökokouksessa äänestämään kymmenellä (10) äänellä ja B-osake yhdellä (1) äänellä.

Osakkeen muuntaminen

A-osake voidaan muuntaa B-osakkeeksi osakkeenomistajan vaatimuksesta, mikäli muuntaminen voi tapahtua osakelajien vähimmäis- ja enimmäismäärien puitteissa. Yhtiön osakkeiden muuntamista koskeva kirjallinen vaatimus on osoitettava yhtiön hallitukselle yhtiöjärjestyksessä määritellyllä tavalla.

Stockmann Oyj:n hallitus hyväksyi 18.12.2015 kokouksessaan 22 348 Stockmannin A-osakkeen muuntamisesta B-osakkeiksi. Osakemuunnot merkittiin kaupparekisteriin 10.2.2016.

Lunastusvelvollisuus

Osakkeenomistaja, jonka osuus yhtiön kaikista osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä joko yksin tai yhdessä toisten osakkeenomistajien kanssa saavuttaa tai ylittää 33 1/3 prosenttia tai 50 prosenttia on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien vaatimuksesta näiden osakkeet yhtiöjärjestyksessä määritellyllä tavalla.

Ylikurssirahasto

Ylikurssirahasto sisältää osakemerkinnöistä saadut, nimellisarvon ylittävät rahasuoritukset transaktiomenoilla vähennettynä.

Uudelleenarvostusrahasto

Stockmann on soveltanut 1.1.2015 alkaen omistamiinsa kiinteistöihin IAS 16 -standardin mukaista uudelleenarvostusmallia. Uudelleenarvostuksesta johtuva lisäys, laskennallisella verovelalla vähennettynä, esitetään oman pääoman uudelleenarvostusrahastossa.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan transaktiomenoilla vähennettynä siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaisesti merkitä osakepääomaan.

Muuntoerot

Muuntoerot sisältävät ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösten konsolidoinnissa syntyneet oman pääoman muuntoerot ja valuuttamääräisten nettosijoitusten konsolidoinnista syntyneet muuntoerot.

Muut rahastot

Milj. euroa	2016	2015
Vararahasto	0,2	0,2
Suojausinstrumenttien rahasto	1,5	0,6
Muut rahastot	43,7	43,7
Yhteensä	45,4	44,6

Muut rahastot sisältävät

- vararahaston, joka sisältää paikallisiin säännöksiin perustuvan vapaasta omasta pääomasta siirretyn osuuden.
- suojausinstrumenttien rahaston, joka sisältää rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutokset laskennallisella verovelalla vähennettynä
- muut yhtiökokouksen päätöksellä vapaasta omasta pääomasta muodostetut rahastot, jotka ovat voitonjakokelpoista omaa pääomaa.

Hybridilaina

Joulukuussa 2015 laskettiin liikkeelle 85 milj. euron hybridilaina. Omaan pääomaan kirjattiin kulujen jälkeen 84,3 milj. euroa. Lainan vuotuinen korko on 7,75 prosenttia 31.1.2020 asti. Stockmannilla on oikeus viivästyttää hybridilainan koronmaksu, mikäli se ei maksa osinkoa tai muuta hyvitystä osakepääomalle. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin aikaisintaan 31.1.2020. Hybridilaina on vakuudeton ja muita velkasitoumuksia heikommassa asemassa. Hybridilainan haltijalla ei ole osakkeenomistajalle kuuluvia oikeuksia. Lainan kertynyt, kirjaamaton korko vuoden 2016 lopussa oli 6,8 milj. euroa (0,3 milj. euroa vuonna 2015). Kertynyt korko 7,4 milj. euroa maksettiin tammikuussa 2017.

Osingot

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on 14.2.2017 ehdottanut, että vuodelta 2016 ei makseta osinkoa.

Osakeperusteiset maksut

IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardia on sovellettu vuoden 2010 avainhenkilöiden optio-ohjelmaan.

Optio-ohjelmat

Stockmannilla on käynnissä Stockmann-konsernin avainhenkilöille suunnattu Avainhenkilöoptio-ohjelma 2010.

Avainhenkilöoptiot 2010

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi 16.3.2010 hallituksen ehdotuksen optio-oikeuksien antamisesta Stockmann-konsernin avainhenkilöille. Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti Stockmannin ja sen tytäryhtiöiden avainhenkilöille voidaan antaa yhteensä 1 500 000 kappaletta optio-oikeuksia. Optio-oikeuksista 500 000 kappaletta merkitään tunnuksella 2010A, 500 000 kappaletta tunnuksella 2010B ja 500 000 kappaletta tunnuksella 2010C. Osakkeiden merkintäaika on optio-oikeudella 2010A 1.3.2013–31.3.2015, optio-oikeudella 2010B 1.3.2014–31.3.2016 ja optio-oikeudella 2010C 1.3.2015–31.3.2017.

Jokainen optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään yhden Stockmannin B-sarjan osakkeen. Osakkeen merkintähinta optio-oikeuksilla 2010A on B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskimurssi Helsingin pörssissä 1.–28.2.2010 lisätyinä 20 prosentilla eli 26,41 euroa, optio-oikeuksilla 2010B B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskimurssi Helsingin pörssissä 1.–28.2.2011 lisätyinä 10 prosentilla eli 25,72 euroa ja optio-oikeuksilla 2010C B-sarjan osakkeen vaihdolla painotettu keskimurssi Helsingin pörssissä 1.–29.2.2012 lisätyinä 10 prosentilla eli 18,00 euroa. Optio-oikeuksilla merkittävän osakkeen merkintähintaa alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää mahdollisesti päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä. Hallituksen ehdotuksen mukaan vuodelta 2016 ei makseta osinkoa, joten osakkeiden merkintähinta on 2010C optio-oikeudelle 16,50 euroa.

Optioiden kauden aikaiset muutokset

	2016 Optioiden määrä	Merkintä- hintä painotettuna keskiarvona euroa/osake	Merkintäjak- son vaihdolla painotettu keskikurssi euroa/osake	2015 Optioiden määrä	Merkintä- hintä painotettuna keskiarvona euroa/osake	Merkintäjak- son vaihdolla painotettu keskikurssi euroa/osake
Avainhenkilöoptiot 2010 Sarja A						
Kauden alussa ulkona olleet				418 000		
Kaudella rauenneet				418 000		
Kauden lopussa ulkona olevat						
Avainhenkilöoptiot 2010 Sarja B						
Kauden alussa ulkona olleet	273 000			273 000		
Kaudella rauenneet	273 000					
Kauden lopussa ulkona olevat				273 000		
Avainhenkilöoptiot 2010 Sarja C						
Kauden alussa ulkona olleet	279 400			279 400		
Kauden lopussa ulkona olevat	279 400			279 400		
Kanta-asiakasoptiot 2012						
Kauden alussa ulkona olleet				1 166 134		
Kaudella rauenneet				1 166 134		
Kauden lopussa ulkona olevat						
Optiot yhteensä						
Kauden alussa ulkona olleet	552 400			2 136 534		
Kaudella rauenneet	273 000			1 584 134		
Kauden lopussa ulkona olevat	279 400			552 400		

Vuoden 2010 avainhenkilöoptio-ohjelman keskeiset ehdot on esitetty seuraavassa taulukossa:

	2010C
Merkintäaika	1.3.15–31.3.17
Optioiden maksimimäärä	500 000
Myönnettyjen optioiden määrä 31.12.16	279 400
Merkintahinta, euroa 1)	16,50
Oikeuden syntymisjakso	18.5.12–28.2.15
Sopimuksen syntymisehdot	–

1) Merkintahinta hallituksen ehdotettua, että vuodelta 2016 ei makseta osinkoa.

Myönnettyjen optioiden käypä arvo myöntämispäivänä on määritetty Black–Scholes-optiohinnoittelumallilla. Optio-ohjelman keskeiset ehdot on huomioitu arvostuksessa. Käypä arvo kirjataan kuluksi oikeuden syntymisjaksolle. Tilikaudella 1.1.–31.12.2016 optioilla ei ollut vaikutusta konsernin tulokseen eikä vuodelle 2017 ei ole arvioitu kirjattavan kuluja.

Seuraavassa taulukossa esitetään Black-Scholes-arvonmäärittymallissa käytetyt keskeiset oletukset:

	2010C
Optiot myönnetty	18.5.2012
Riskitön korko, %	1,0 %
Volatiliteetti, %	37,1 %
Optioiden voimassaoloaika (vuosina)	4,9
Osakehinta myöntämishetkellä, euroa	14,25
Myöntämispäivänä määritetty option käypä arvo, euroa	3,65

Volatiliteetti on arvioitu osakkeen historiallisesta volatiliteetista.

22. Pitkäaikaiset velat, korollinen

Milj. euroa	Kirjanpitoarvo 2016	Käypä arvo 2016	Kirjanpitoarvo 2015	Käypä arvo 2015
Joukkovelkakirjalaina	149,7	153,4	149,5	149,3
Lainat rahoituslaitoksilta	373,7	374,4	382,5	382,8
Muut lainat	1,9	1,9	2,7	2,7
Yhteensä	525,3	529,7	534,7	534,9

Rahoituslaitoslainojen, joukkovelkakirjalainojen ja muiden lainojen kirjanpitoarvo on laskettu käyttämällä efektiivisen koron menetelmää ja käypä arvo on määritetty diskontatun kassavirran menetelmällä diskonttaamalla tilinpäätöshetken markkinakorolla.

23. Lyhytaikaiset velat

Milj. euroa	Kirjanpitoarvo 2016	Käypä arvo 2016	Kirjanpitoarvo 2015	Käypä arvo 2015
Luotollinen shekkitili	5,7	5,7	4,1	4,1
Lyhytaikaiset rahoitusleasingvelat			0,1	0,1
Muut korolliset velat	230,7	231,3	244,5	245,2
Ostovelat	69,7	69,7	83,4	83,4
Muut lyhytaikaiset velat	41,3	41,3	22,9	22,9
Siirtovelat	93,8	93,8	97,9	97,9
Johdannaiset	2,9	2,9	5,9	5,9
Tuloverovelka	24,9	24,9	20,5	20,5
Yhteensä	469,0	469,6	479,2	479,9
joista korollisia	236,5	237,0	248,7	249,4

Rahoituslaitoslainojen ja liikkeelle laskettujen emissioiden käypä arvo on määritelty diskontatun kassavirran menetelmällä diskonttaamalla tilinpäätöshetken markkinakorolla. Muiden lyhytaikaisten velkojen käypä arvo vastaa niiden kirjanpitoarvoa.

Siirtovelkojen olennaisin erä on jaksotetut henkilökulut.

Rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat

Milj. euroa	2016	2015
Rahoitusleasingvelkojen vähimmäisvuokrien nimellisarvo		
Yhden vuoden kuluessa		0,1
Yhteensä		0,1
Rahoitusleasingvelkojen vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa		0,1
Yhteensä		0,1
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut leasingsopimuksista		0,0
Rahoitusleasingvelkojen kokonaismäärä		0,1

Rahoitusleasingsopimuksella vuokratuiksi hyödykkeiksi luokitellaan käyttöomaisuushyödykkeet, joiden omistamiseen kuuluvat riskit ja edut ovat olennaisilta osin konsernilla.

Vuoden 2016 lopussa konsernilla ei ole voimassa olevia rahoitusleasingsopimuksia.

24. Varaukset

Milj. euroa	2016	2015
Pitkäaikaiset varaukset		
Varaus tappiollisista sopimuksista		
Varaus tappiollisista sopimuksista, kauden alussa	4,2	
Varausten lisäykset		
Siirto lyhytaikaisista varauksista		4,2
Käytetty tilikauden aikana	-1,4	
Varaus tappiollisista sopimuksista, kauden lopussa	2,8	4,2
Muut varaukset		
Muut varaukset, kauden alussa	0,3	0,2
Varausten lisäykset		0,0
Käytetty tilikauden aikana	-0,1	
Muut varaukset, kauden lopussa	0,2	0,3
Pitkäaikaiset varaukset yhteensä	3,0	4,5
Milj. euroa	2016	2015
Lyhytaikaiset varaukset		
Uudelleenjärjestelyvaraus		
Uudelleenjärjestelyvaraus, kauden alussa		17,7
Varausten lisäykset	2,3	
Käytetty tilikauden aikana		-17,7
Uudelleenjärjestelyvaraus, kauden lopussa	2,3	
Varaus tappiollisista sopimuksista		
Varaus tappiollisista sopimuksista, kauden alussa	1,5	13,1
Varausten lisäykset		
Käytetty tilikauden aikana	-0,5	-7,3
Siirto pitkäaikaisiin varauksiin		-4,2
Varaus tappiollisista sopimuksista, kauden lopussa	1,0	1,5
Muut varaukset		
Muut varaukset, kauden alussa	1,0	0,1
Varausten lisäykset		1,0
Käytetty tilikauden aikana	-0,2	-0,1
Siirrot muista eristä	0,4	
Muut varaukset, kauden lopussa	1,1	1,0
Lyhytaikaiset varaukset yhteensä	4,4	2,5

Varaukset sisältävät konsernin strategian mukaisiin rakennejärjestelyihin liittyviä kuluja.

25. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennallisten verojen muutos 2016

Laskennalliset verosaamiset

Milj. euroa	1.1.2016	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	31.12.2016
Vahvistetut tappiot	40,5	-5,9		0,0	34,6
Johdannaisten ja muiden rahoitusinstrumentt ien arvostaminen käypään arvoon	0,0	0,0			0,0
Käyttöomaisuuden kirjanpidon ja verotuksen arvojen erot	3,5	-1,5		0,0	2,0
Rahoitusleasing		0,0			0,0
Muut väliaikaiset erot	1,3	0,2		0,2	1,7
Yhteensä	45,2	-7,1		0,2	38,3

Laskennalliset verovelat

Milj. euroa	1.1.2016	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	31.12.2016
Kertyneet poistoerot	33,6	-6,7		-0,3	26,7
Käyttöomaisuuden kirjanpidon ja verotuksen arvojen erot	8,5	-1,6		0,0	6,9
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	119,7	-0,9	9,7	-0,7	127,8
Muut väliaikaiset erot	1,9	0,0	0,2	0,0	2,2
Yhteensä	163,9	-9,2	9,9	-0,9	163,6

Verotukselliset tappiot, joista ei ole tilikaudella kirjattu laskennallista verosaatavaa, ovat 22,6 milj. euroa (2015: 18,4 milj. euroa). Viron tytäryhtiön kertynyt jakokelpoinen voitto, josta ei IAS 12-standardin 52 A kohdan mukaan ole kirjattu laskennallista verovelkaa, on 31,0 milj. euroa (2015: 31,8 milj. euroa).

Laskennallisten verojen muutos 2015

Laskennalliset verosaamiset

Milj. euroa	1.1.2015	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	31.12.2015
Vahvistetut tappiot	18,7	21,8			40,5
Johdannaisten ja muiden rahoitusinstrumenttien arvostaminen käypään arvoon	0,0	0,0			0,0
Käyttöomaisuuden kirjanpidon ja verotuksen arvojen erot	3,7	0,0		-0,2	3,5
Muut väliaikaiset erot	3,4	-1,6		-0,6	1,3
Yhteensä	25,9	20,1		-0,8	45,2

Laskennalliset verovelat

Milj. euroa	1.1.2015	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	31.12.2015
Kertyneet poistoerot	33,8	-0,3		0,1	33,6
Käyttöomaisuuden kirjanpidon ja verotuksen arvojen erot	8,4	0,1		0,1	8,5
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	17,3	7,5	94,5	0,4	119,7
Muut väliaikaiset erot	2,5	0,3	-0,8	-0,1	1,9
Yhteensä	62,0	7,7	93,8	0,5	163,9

26. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot IAS 39:n mukaan ryhmiteltynä sekä käypien arvojen ja hierarkkinen luokittelu

Konserni käyttää seuraavaa arvostusmenetelmien hierarkiaa käyvän arvon määrittämisessä ja esittämisessä:

Taso 1: Vastaavien omaisuuserien tai velkojen noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla.

Taso 2: Menetelmät, joissa käytetään syöttötietona markkinahintanoteerauksia, jotka ovat säännöllisesti saatavissa pörssistä, välittäjältä tai markkinahinnoittelun palveluntuottajalta. Tason 2 rahoitusinstrumentit ovat: Ei-pörssinoteerattuja (OTC) johdannaisia, jotka on luokiteltu joko käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi tai suojauslaskettaviksi.

Taso 3: Menetelmät, jotka vaativat eniten johdon harkintaa.

Tilikauden aikana ei ole ollut siirtoja tasojen välillä.

Rahoitusvarat, milj. euroa	Taso	Kirjanpitoarvo 2016	Käypä arvo 2016	Kirjanpitoarvo 2015	Käypä arvo 2015
Johdannaissopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	2	2,0	2,0	1,2	1,2
Käypään arvoon tulosvaikutteiset kirjattavat rahoitusvarat					
Johdannaissopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa					
Valuuttajohdannaiset	2	5,5	5,5	0,5	0,5
Jaksotettuun hankintamenoön kirjatut rahoitusvarat					
Pitkäaikaiset saamiset		7,2	7,2	9,7	9,7
Lyhytaikaiset saamiset, korolliset		1,6	1,6	1,6	1,6
Lyhytaikaiset saamiset, korottomat		51,1	51,1	52,1	52,1
Rahavarat		20,2	20,2	19,1	19,1
Myytavissä olevat rahoitusvarat	3	5,5	5,5	5,4	5,4
Rahoitusvarat yhteensä		93,2	93,2	89,6	89,6

Rahoitusvelat, milj. euroa	Taso	Kirjanpitoarvo 2016	Käypä arvo 2016	Kirjanpitoarvo 2015	Käypä arvo 2015
Johdannaissopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	2	0,1	0,1	0,3	0,3
Käypään arvoon tulosvaikutteiset kirjattavat rahoitusvarat					
Johdannaissopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa					
Valuuttajohdannaiset	2	2,7	2,7	5,3	5,3
Sähköjohdannaiset	1	0,2	0,2	0,5	0,5
Jaksotettuun hankintamenoön kirjatut rahoitusvelat					
Pitkäaikaiset velat, korolliset	2	525,3	529,7	534,7	534,9
Lyhytaikaiset velat, korolliset	2	236,5	237,0	248,7	249,4
Lyhytaikaiset velat, korottomat		200,4	200,4	201,6	201,6
Rahoitusvelat yhteensä		965,1	970,1	991,2	992,1

Taseessa johdannaissopimukset sisältyvät seuraaviin ryhmiin: pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset, korottomat sekä pitkä- ja lyhytaikaiset velat, korottomat.

Tason 3 rahoitusvarat ovat sijoituksia listaamattomien yhtiöiden osakkeisiin, joiden käypä arvo määritellään johdon harkintaan perustuvien menetelmien perusteella. Sijoitusten voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin, koska sijoitusten hankinta- ja luovutuspäätökset tehdään liiketoiminnallisin perustein. Seuraavassa laskelmassa on esitetty tason 3 käypään arvoon arvostettujen rahoitusvarojen muutos raportointikauden aikana.

Myytavissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos, milj. euroa	2016	2015
Kirjanpitoarvo 1.1.	5,4	7,8
Muuntoero +/-	0,3	0,0
Osakkeiden myynti	-0,2	-0,1
Käyvän arvon muutos		-1,6
Siirto myytäväksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	0,0	-0,6
Yhteensä	5,5	5,4

27. Muutvuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Sitovien liikeilojen vuokrasopimusten perusteella maksettavat minimivuokrat

Milj. euroa	2016	2015
Yhden vuoden kuluessa	127,8	158,7
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	318,1	391,6
Yli viiden vuoden kuluttua	263,1	335,0
Yhteensä	708,9	885,3

Retail Venäjän liikeilojen vuokravastuut olivat 31.12.2016 0,0 milj. euroa (31.12.2015 94,0 milj. euroa). Vuokravastuut Venäjällä siirtyivät Reviva Holdingille, jolle Stockmann myi tavarataloliiketoimintansa Venäjällä.

Leasingsopimusten maksut

Milj. euroa	2016	2015
Yhden vuoden kuluessa	0,7	0,7
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	0,9	1,0
Yhteensä	1,6	1,7

Konserni vuokralle antajana

Tärkeimmät Stockmannin omistamat kiinteistöt ovat tavaratalo ja kirjatalo Helsingissä Suomessa, Nevsky Centre kauppakeskus Pietarissa Venäjällä sekä tavaratalokiinteistö Tallinnassa Virossa. Stockmann on enemmistöomistaja kiinteistöyhtiössä, joka omistaa tavaratalokiinteistön Riiaassa Latviassa. Näiden kiinteistöjen kokonaispinta-ala on 142 000 neliometriä, josta 42 prosenttia koostuu suomalaisista kiinteistöistä. Vuokrattavasta kokonaispinta-alasta noin 52 prosenttia oli Stockmann Retailin käytössä ja loppu ulkoisten vuokralaisten käytössä.

28. Vastuusitoumukset

Omasta puolesta annetut vakuudet

Milj. euroa	2016	2015
Annetut kiinnitykset	1,7	1,7
Takaukset	5,3	7,5
Kiinteistöinvestointien arvonalisäveron tarkistusvastuu	15,4	17,6
Yhteensä	22,3	26,9

Vastuut yhteensä

Milj. euroa	2016	2015
Kiinnitykset	1,7	1,7
Takaukset	11,4	8,0
Kiinteistöinvestointien arvonalisäveron tarkistusvastuu	15,4	17,6
Yhteensä	28,5	27,3

Hybridilaina

Stockmann on laskenut liikkeelle 85 milj. euron hybridilainan 17.12.2015. Lainan kertynyt, kirjaamaton korkovuoden 2016 lopussa oli 6,8 milj. euroa (0,3 milj. euroa 2015). Liitteestä 21 löytyy lisätietoja hybridilainasta.

Kiinteistöinvestoinnit

Stockmann-konserniin kuuluvat yhtiöt ovat velvollisia tarkistamaan vuosina 2008–2016 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään vähennyksiä, jos kiinteistön arvonlisäverovelvollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Viimeinen tarkistusvuosi on 2026. Vastuun enimmäismäärä on 15,4 milj. euroa (17,6 milj. euroa 2015).

29. Johdannaissopimukset

Johdannaissopimusten nimellisarvot

Milj. euroa	2016	2015
Johdannaissopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa		
Valuuttatermiinit	54,9	64,3
Yhteensä	54,9	64,3
Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset		
Valuutanvaihtosopimukset	414,4	459,1
Sähkötermiinit	1,8	1,8
Yhteensä	416,3	460,9

Johdannaissopimusten käyvät arvot 2016

Johdannaissopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa

Milj. euroa	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Valuuttatermiinit	2,0	-0,1	1,9
Yhteensä	2,0	-0,1	1,9

Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset

Milj. euroa	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Valuutanvaihtosopimukset	5,5	-2,7	2,9
Sähkötermiinit		-0,2	-0,2
Yhteensä	5,5	-2,8	2,7

Johdannaissopimusten käyvät arvot 2015

Johdannaissopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa

Milj. euroa	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Valuuttatermiinit	1,2	-0,3	0,9
Yhteensä	1,2	-0,3	0,9

Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset

Milj. euroa	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Valuutanvaihtosopimukset	0,5	-5,3	-4,8
Sähkötermiinit		-0,5	-0,5
Yhteensä	0,5	-5,9	-5,4

Kaikki tilinpäätöshetkellä 31.12.2016 avoinna olevat johdannaiset, paitsi sähköjohdannaiset, erääntyvät 1 vuoden kuluessa.

Valuutanvaihtosopimukset ja valuuttatermiinit on arvostettu käypään arvoon tilinpäätöspäivän markkinahintoihin. Valuuttajohdannaisten käypien arvojen muutokset on kirjattu joko omaan pääomaan tai tuloslaskelmaan riippuen siitä, onko niihin sovellettu suojauslaskentaa. Valuuttajohdannaissopimuksista ei aiheutunut tulosvaikutteisesti kirjattavaa suojauslaskentaan liittyvää tehottomuutta vuonna 2016. Sähköjohdannaisten käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän markkinahintoihin ja käypien arvojen muutokset on kirjattu tuloslaskelmaan.

30. Netotusjärjestelyn piirissä olevat rahoitusinstrumentit

Konsernilla on johdannaissopimuksia, joihin sisältyy master netting -järjestely. Sopimukset määräävät, että tietyissä olosuhteissa, esimerkiksi maksujen laiminlyöntitilanteessa, kaikki sopimuksen mukaiset avoimet tapahtumat irtisanotaan, ja ne selvitetään maksamalla yksittäinen nettosumma.

Netotussopimusten nojalla avoimia johdannaissopimuksia ei voida esittää taseessa netotettuna.

Seuraavassa taulukossa esitetään yllämainittujen sopimusten mukaisesti kirjatut rahoitusinstrumentit:

31.12.2016

Rahoitusvarat, milj. euroa	Kirjanpitoarvo	Netotusjärjestelyn piirissä olevat erät	Netto
Valuuttajohdannaiset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	2,0	-0,1	1,9
Valuuttajohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	5,5	-2,6	2,9
Sähköjohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa			
Rahoitusvarat yhteensä	7,5	-2,7	4,8
Rahoitusvelat, milj. euroa			
Valuuttajohdannaiset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	-0,1	0,1	
Valuuttajohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	-2,7	2,6	-0,1
Sähköjohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	-0,2		-0,2
Rahoitusvelat yhteensä	-3,0	2,7	-0,3

31.12.2015

Rahoitusvarat, milj. euroa	Kirjanpitoarvo	Netotusjärjestelyn piirissä olevat erät	Netto
Valuuttajohdannaiset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	1,2	-0,3	0,9
Valuuttajohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	0,5	-0,1	0,4
Sähköjohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa			
Rahoitusvarat yhteensä	1,7	-0,4	1,3
Rahoitusvelat, milj. euroa			
Valuuttajohdannaiset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	-0,3	0,3	0,0
Valuuttajohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	-5,3	0,1	-5,2
Sähköjohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	-0,5		-0,5
Rahoitusvelat yhteensä	-6,1	0,4	-5,7

31. Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin kuuluvat hallituksen ja johtoryhmän jäsenet sekä emoyritys, tytäryritykset ja yhteiset toiminnot.

Konsernin lähipiiriin kuuluivat tilikauden 2016 aikana seuraavat hallituksen ja johtoryhmän jäsenet:

- Jukka Hienonen, hallituksen puheenjohtaja 15.3.2016 alkaen
- Kaj-Gustaf Bergh, hallituksen puheenjohtaja 15.3.2016 asti, hallituksen jäsen
- Torborg Chetkovich, hallituksen jäsen
- Susanne Najafi, hallituksen jäsen 15.3.2016 alkaen
- Leena Niemistö, hallituksen varapuheenjohtaja ja jäsen 15.3.2016 alkaen
- Michael Rosenlew, hallituksen jäsen 15.3.2016 alkaen
- Per Sjödel, hallituksen jäsen
- Dag Wallgren, hallituksen jäsen
- Per Thelin, toimitusjohtaja 4.4.2016 asti
- Lauri Veijalainen, talousjohtaja 4.4.2016 asti, vt. toimitusjohtaja 4.4.-12.9.2016, toimitusjohtaja 12.9.2016 alkaen
- Mikko Huttunen, henkilöstöjohtaja 15.8.2016 alkaen
- Ingvar Larsson, Lindexin toimitusjohtaja
- Nora Malin, viestintäjohtaja
- Jukka Naulapää, lakiasiain johtaja
- Petteri Naulapää, tietohallintojohtaja
- Maiju Niskanen, johtaja, tavaratalotoiminnot 1.7.2016 alkaen
- Susanna Otila, johtaja, Herkku 13.6.2016 alkaen
- Jouko Pitkänen, Stockmann Retail -yksikön johtaja 13.6.2016 asti
- Anna Salmi, asiakkuusjohtaja 28.10.2016 alkaen
- Björn Teir, johtaja, Real Estate
- Tove Westermarck, johtaja, toimitusketju 13.6.2016 alkaen

Konsernin lähipiiriin kuuluivat tilikauden 2015 aikana seuraavat hallituksen ja johtoryhmän jäsenet:

- Kaj-Gustaf Bergh, hallituksen puheenjohtaja
- Kari Niemistö, hallituksen varapuheenjohtaja ja jäsen
- Kjell Sundström, hallituksen jäsen 19.3.2015 asti ja strategiajohtaja 25.5.2015 asti
- Per Sjödel, hallituksen jäsen
- Charlotta Tallqvist-Cederberg, hallituksen jäsen
- Carola Teir-Lehtinen, hallituksen jäsen
- Dag Wallgren, hallituksen jäsen
- Jukka Hienonen, hallituksen jäsen 19.3.2015 alkaen
- Torborg Chetkovich, hallituksen jäsen 19.3.2015 alkaen
- Eva Liljeblom, hallituksen jäsen 19.3.2015 asti
- Per Thelin, toimitusjohtaja
- Ingvar Larsson, Lindexin toimitusjohtaja
- Nora Malin, viestintäjohtaja 2.4.2015 alkaen
- Jukka Naulapää, lakiasiain johtaja
- Petteri Naulapää, tietohallintojohtaja 1.5.2015 alkaen
- Jouko Pitkänen, Stockmann Retail -yksikön johtaja
- Heini Pirttijärvi, henkilöstöjohtaja 2.4.2015 asti
- Björn Teir, johtaja, Real Estate
- Lauri Veijalainen, konsernin ulkomaantoimintojen kehitysjohtaja ja Real Estate -yksikön apulaisjohtaja 11.8.2015 asti ja talousjohtajana 12.8.2015 alkaen
- Pekka Vähähyyppä, varatoimitusjohtaja ja talousjohtaja 12.8.2015 asti
- Tove Westermarck, kehitysjohtaja

Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet on esitetty emoyhtiön liitetietojen osakkeet ja osuudet -osiossa.

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

Johdon työsuhde-etuudet

Palkat ja palkkiot

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän työsuhde-etuudet, euroa 2016	Toimitusjohtaja	Muut johtoryhmän jäsenet	Yhteensä
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	815 590	2 205 297	3 020 887
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	420 000	0	420 000
Muut pitkäaikaiset etuudet	20 999	38 733	59 732
Työsuhde-etuudet yhteensä	1 256 589	2 244 030	3 500 619

Hallituksen palkkiot, euroa 2016	Kiinteät vuosipalkkiot *	Osallistumisen perusteella maksettavat palkkiot	Yhteensä
Hienonen Jukka	76 000	11 700	87 700
Bergh Kaj-Gustaf	38 000	7 500	45 500
Chetkovich Torborg	38 000	8 800	46 800
Najafi Susanne	38 000	5 500	43 500
Niemistö Kari **	0	1 500	1 500
Niemistö Leena	49 000	5 500	54 500
Rosenlew Michael	38 000	7 800	45 800
Sjödell Per	38 000	6 000	44 000
Tallqvist-Cederberg Charlotta **	0	1 500	1 500
Teir-Lehtinen Carola **	0	1 700	1 700
Wallgren Dag	38 000	11 500	49 500
Hallituksen palkkiot yhteensä	353 000	69 000	422 000

Avainhenkilöiden palkat ja palkkiot yhteensä, euroa	3 922 619
--	------------------

* osakkeina maksettu 34 091 kpl

** eronnut hallituksesta 15.3.2016

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän työsuhde-etuudet, euroa 2015	Toimitusjohtaja	Muut johtoryhmän jäsenet	Yhteensä
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	430 516	2 306 281	2 736 797
Muut pitkäaikaiset etuudet	27 988	83 670	111 658
Työsuhde-etuudet yhteensä	458 504	2 389 951	2 848 455

Hallituksen palkkiot, euroa 2015

	Kiinteät vuosipalkkiot *	Osallistumisen perusteella maksettavat palkkiot	Yhteensä
Bergh Kaj-Gustaf	76 000	11 500	87 500
Chetkovich Torborg	38 000	4 500	42 500
Hienonen Jukka	38 000	8 700	46 700
Liljeblom Eva	0	1 000	1 000
Niemistö Kari	49 000	7 000	56 000
Sjödell Per	38 000	6 000	44 000
Sundström Kjell	0	0	0
Tallqvist-Cederberg Charlotta	38 000	7 000	45 000
Teir-Lehtinen Carola	38 000	10 200	48 200
Wallgren Dag	38 000	13 000	51 000
Hallituksen palkkiot yhteensä	353 000	68 900	421 900

 Avainhenkilöiden palkat ja palkkiot yhteensä, euroa

 3 270 355

*osakkeina maksettu 30 411 kpl

Avainhenkilöoptiot 2010

Konsernin johtoryhmällä oli 31.12.2016 myönnettyjä ja toteutettavissa olevia optioita 34 600 kpl.

Johdon eläkesitoumukset

Toimitusjohtaja Per Thelinin eläkeikä määräytyi Suomen työeläkelainsäädännön mukaisesti. Eläke kertyi työntekijäin eläkelain ja yhtiön ottaman erillisen maksuperusteisen eläkevakuutuksen mukaisesti. Vuonna 2016 lisäeläkkeen vakuutusmaksu oli 20 999 euroa (2015: 27 988 euroa).

Toimitusjohtaja Lauri Veijalaisen eläkeikä määräytyy Suomen työeläkelainsäädännön mukaisesti. Eläke kertyy työntekijäin eläkelain mukaisesti.

Johtoryhmän jäsenten eläkeikä on kunkin johtajasopimuksesta riippuen 63 tai 65 vuotta. Kahdella johtoryhmän jäsenellä oli vuoden 2016 lopussa yhtiön ottama erillinen maksuperusteinen eläkevakuutus. Eläkevakuutusten kustannukset vuonna 2016 olivat 38 733 euroa (2015: 83 670 euroa).

Muut lähipiiritapahtumat

Hallituksen jäsenille on maksettu muita korvauksia yhteensä 61 253 euroa vuonna 2016 (257 352 euroa vuonna 2015).

32. Rahoitusriskien hallinta

Konsernin rahoitus ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty Stockmann Oyj Abp:n rahoitustoimintoon hallituksen hyväksymän toimintapolitiikan mukaisesti.

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on varmistaa konsernille kohtuuhintainen rahoitus kaikissa olosuhteissa sekä vähentää markkinariskien vaikutuksia konsernin tulokseen ja taseeseen. Stockmann Oyj:n talousjohtajan alaisuudessa toimiva rahoitusosasto huolehtii konsernin rahoitusriskien hallinnasta ja suojaustoimenpiteistä. Stockmannin rahoitustoiminto toimii myös konsernin sisäisenä pankkina. Rahoitustoiminnolle on määritetty yksityiskohtaiset toimintaohjeet, jotka sisältävät rahoitusriskien hallinnan periaatteet sekä likviditeetin ja rahoituksen hallinnan. Liiketoimintaryhmillä on erillinen ohje valuuttaposition suojauksesta.

Konsernin pääasialliset rahoitusriskit ovat valuuttariski, korkoriski, likviditeetti- ja maksuvalmiusriski sekä vastapuoliriski.

Konsernin taseessa olevat rahoitusriskit ja kaupallisiin rahavirtoihin liittyvät rahoitusriskit sekä valitut suojausstrategiat raportoidaan hallitukselle neljännesvuosittain ja konsernijohtolle kuukausittain.

Valuuttariski

Konsernin valuuttariski muodostuu ulkomaan valuuttamääräisistä myynneistä ja ostoista sekä tase-eristä, kuten myös ulkomaan yksiköihin tehdyistä valuuttamääräisistä nettoinvestoinneista.

Transaktioriski

Stockmannin transaktioriski muodostuu konsernin liiketoimintayksiköiden myyntiin ja ostoihin liittyvistä valuuttavirroista sekä ulkomaan valuuttamääräisistä veloista ja saamisista. Tärkeimmät myyntivaluutat vuonna

2016 olivat euro, Ruotsin kruunu ja Norjan kruunu. Tärkeimmät ostovaluutat olivat euro, Yhdysvaltain dollari, ja Ruotsin kruunu. Vuonna 2016 valuuttamääräisen myynnin osuus konsernin koko myynnistä oli 42 prosenttia ilman Venäjän tavarataloliiketoimintaa, joka myytiin helmikuussa 2016 (2015: 39 prosenttia ilman Venäjän tavarataloliiketoimintaa). Transaktioriskin sisältäviä valuuttamääräisiä ostoja oli 37 prosenttia konsernin ostoista ilman Venäjän tavarataloliiketoimintaa (2015: 36 prosenttia ilman Venäjän tavarataloliiketoimintaa). Lisäksi konsernilla on pääosin Ruotsissa paikallisia valuuttamääräisiä ostoja, joihin ei sisälly transaktioriskiä. Vuonna 2016 näiden ostojen osuus oli 3 prosenttia (2015: 3 prosenttia) konsernin ostoista.

Liiketoimintayksiköt vastaavat tulevien valuuttamääräisten nettokassavirtojen ennustamisesta ja niihin liittyvän valuuttariskin hallinnasta. Liiketoiminnan kassavirtoihin liittyvän valuuttariskin hallinta perustuu 6 kuukauden ennakoituihin kassavirtoihin. Suojausaika on yleensä enintään 6 kuukautta, ja yksittäisten valuuttojen suojausaste voi vaihdella välillä 0–100 %. Sopimuksiin perustuvia kassavirtoja voidaan suojata pidemmiksi ajoiksi.

Ennakoitujen kassavirtojen suojaamiseen käytetyt valuuttajohdannaiset luokitellaan IAS 39:ssä määritellyt suojauslaskennan ehdot täyttäväksi. Kaikki konsernin kassavirtojen suojauksiksi luokiteltavat sopimukset erääntyvät elokuuhun 2017 mennessä. Näistä suojausinstrumenteista aiheutuva voitto tai tappio vaikuttaa konsernin liikevoittoon samalla jaksolla, jolla ennakoitujen suojatut erät vaikuttavat tuottoon, eli noin 4 kuukautena erääntymisen jälkeen. Tietoja näiden suojausten käyvistä arvosta on liitteessä 29. Alla olevassa taulukossa on esitetty kassavirtoja suojaavat johdannaiset valuutoittain. Valuuttajohdannaisista on huomioitu sekä osto- että myyntivaluutta.

Kassavirtoja suojaavat valuuttajohdannaiset

milj. euroa	2016	2015
USD	56,9	65,2
SEK	-23,0	-26,7
NOK	-18,2	-19,9
EUR	-13,7	-17,6

Herkkyysanalyysi, kassavirtoja suojaavat johdannaiset, vaikutus omaan pääomaan verojen jälkeen

2016 milj. euroa	USD	SEK	NOK
Muutos + 10 %	-4,0	-1,0	1,3
Muutos - 10 %	4,9	1,2	-1,6

2015 milj. euroa	USD	SEK	NOK
Muutos + 10 %	-4,6	-1,3	1,4
Muutos - 10 %	5,7	1,5	-1,7

Suurin osa kassavirtoja suojaavista johdannaisista on Lindexin nimissä. Lindexin toimintavaluutta on Ruotsin kruunu. Tilikauden lopussa Yhdysvaltain dollarimääräiset kassavirransuojaukset kattoivat noin 67 % konsernin tuleville 6 kuukaudelle ennakoiduista dollarimääräisistä nettokassavirroista.

Ulkomaiset tytäryhtiöt rahoitetaan ensisijaisesti paikallisessa valuutassa, joten ulkomaisille tytäryhtiöille syntyy merkittävää transaktioriskiä ainoastaan valuuttamääräisistä ostoista sekä myynneistä.

Konsernin transaktiopoistiot

Stockmannin taseessa oleviin valuuttamääräisiin saamiin ja velkoihin liittyvän valuuttariskin hallinnasta vastaa konsernin rahoitustoiminto. Suojausaste voi vaihdella välillä 0–100 %.

Seuraavassa taulukossa on esitetty konsernin transaktiopoistio, joka koostuu valuuttamääräisistä saamisista ja veloista sekä näitä suojaavista johdannaisista. Tulevaisuuteen ennustettuja kassavirtoja sekä niitä suojaavia johdannaisia ei ole huomioitu taulukossa.

2016, milj. euroa	SEK	GBP	RUB	NOK	CZK	USD	PLN
Saamiset	869,7	12,7	29,8	13,6	36,0	4,8	10,3
Lainat rahoituslaitoksilta	-369,7	-0,1		-1,0		-0,3	
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	-92,2			-0,2	-0,1	-15,6	
Valuuttapositio taseessa	407,8	12,6	29,8	12,4	35,9	-11,1	10,3

Tase-eriä suojaavat val.johdannaiset	-337,3	-9,2		-13,1	-31,5	10,1	-8,7
Nettosijoitusta suojaavat valuuttalainat	2,4						
Nettopositio taseessa	72,9	3,4	29,8	-0,7	4,4	-1,0	1,6

2015, milj. euroa	SEK	GBP	RUB	NOK	CZK	USD	PLN
Saamiset	888,3	11,0	2,7	12,4	33,1	9,7	9,6
Lainat rahoituslaitoksilta	-384,3			-0,5			
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	-67,1	-0,5	-1,7	-0,2		-21,2	
Valuuttapositio taseessa	436,9	10,5	1,0	11,7	33,1	-11,5	9,6

Tase-eriä suojaavat val.johdannaiset	-404,7	-4,1		-10,1	-31,5	17,2	-7,6
Nettosijoitusta suojaavat valuuttalainat	15,1						
Nettopositio taseessa	47,3	6,4	1,0	1,6	1,6	5,7	2,0

Euron 10 % vahvistumisella tai heikentymisellä muita valuuttoja vastaan olisi seuraavan taulukon osoittama vaikutus tulokseen verojen jälkeen. Herkkyysanalyysi perustuu yläpuolella olevan taulukon positioihin.

Herkkyysanalyysi, vaikutus tulokseen verojen jälkeen

2016 milj. euroa	SEK	GBP	RUB	NOK	CZK	USD	PLN
Muutos + 10 %	-5,3	-0,2	-2,2	0,0	-0,3	0,1	-0,1
Muutos - 10 %	6,4	0,3	2,6	-0,1	0,4	-0,1	0,1

2015 milj. euroa	SEK	GBP	RUB	NOK	CZK	USD	PLN
Muutos + 10 %	-3,4	-0,5	-0,1	-0,1	-0,1	-0,4	-0,1
Muutos - 10 %	4,2	0,6	0,1	0,1	0,1	0,5	0,2

Translaatoriski

Stockmann-konsernille aiheutuu translaatoriskiä, kun ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätökset muunnetaan euromääräisiksi konsernitilinpäätöksessä.

Valuuttakurssimuutosten vaikutukset näkyvät valuuttamääräisten nettoinvestointien osalta konsernin oman pääoman muuntoeroina. Stockmann suojautuu oman pääoman translaatoriskiltä valikoidusti

Herkkyysanalyysi, vaikutus omaan pääomaan

valuuttamääräisillä lainoilla tai johdannaisilla.

Suojauspäätöksiä tehtäessä huomioidaan mahdollisen suojaustoimen vaikutus konsernin tulokseen, taseeseen ja kassavirtoihin sekä suojauskustannukset.

Seuraavassa taulukossa on esitetty millainen vaikutus omaan pääomaan on euron 10 % muutoksella suhteessa konsernin toimintavaluuttoihin. Herkkyysanalyysissä on huomioitu valuuttamääräisten nettoinvestointien muutos euroiksi sekä näitä suojaavat lainat ja johdannaiset.

2016 milj. euroa	SEK	RUB
Muutos + 10 %	-14,9	-12,7
Muutos - 10 %	18,2	15,5

2015 milj. euroa	SEK	RUB*
Muutos + 10 %	-11,9	0,0
Muutos - 10 %	14,6	0,0

*) Venäjällä toimivien tytäryritysten oma pääoma ei altistunut kurssiriskille, sillä niiden toimintavaluutaksi oli määritelty euroja tilinpäätökset muunnettiin euroiksi IAS 21 -standardin mukaisesti.

Korkoriski

Korkotason vaihtelut vaikuttavat konsernin korkokuluihin ja -tuottoihin. Konsernilla on Lindexin oston seurauksena merkittävät Ruotsin kruunumääräiset varat, jotka on rahoitettu Ruotsin kruunumääräisellä lainalla ja/tai lainalla, joka on vaihdettu Ruotsin kruunuksi. Näin ollen Stockmann pääasiassa altistuu Ruotsin korkotason vaihtelulle. Konsernin korkoriskin hallinnan tavoitteena on vähentää korkotason muutosten aiheuttamaa

epävarmuutta Stockmannin tulokseen. Korkoriskiä hallitaan hajauttamalla konsernin lainanottoa ja sijoituksia toisaalta eri maturiteetteihin ja toisaalta vaihtuva- ja kiinteäkorkoisiin instrumentteihin. Laina- ja sijoitussalkun koronmääritysjakson keskimääräinen pituus on enintään viisi vuotta. Korkoriskin hallinnassa voidaan käyttää korkojohdannaisia. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2016 Stockmannin korollisten lainojen ja pankkisaamisten koronmääritysjakso oli 5,7 kuukautta. Korkojohdannaisia ei ollut käytössä.

Seuraavassa taulukossa on yhteenveto konsernin korollisen velan ja pankkisaamisten koronmuutoksen ajankohdasta tilinpäätöshetkellä 31.12.2016:

Ajankohta, jona koronmuutos tapahtuu, milj. euroa	< 1 kuukausi	1–12 kuukautta	1–3 vuotta	3–5 vuotta	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat			149,7		149,7
Lainat rahoituslaitoksilta	5,0	368,7			373,7
Muut korolliset velat	54,4	183,9			238,3
Yhteensä	59,4	552,6	149,7		761,8
Rahat ja pankkisaamiset	-20,2				-20,2
Yhteensä	39,2	552,6	149,7		741,5

Seuraavassa taulukossa on yhteenvedo konsernin korollisen velan ja pankkisaamisten koronmuutoksen ajankohdasta tilinpäätöshetkellä 31.12.2015:

Ajankohta, jona koron- muutos tapahtuu, milj. euroa	< 1 kuukausi	1–12 kuukautta	1–3 vuotta	3–5 vuotta	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat			149,5		149,5
Lainat rahoituslaitoksilta		382,5			382,5
Rahoitusleasingvelat		0,1			0,1
Muut korolliset velat	87,7	163,6			251,3
Yhteensä	87,7	546,2	149,5		783,4
Rahat ja pankkisaamiset	-19,1				-19,1
Yhteensä	68,6	546,2	149,5		764,3

Markkinakorkojen nousu yhdellä prosenttiyksiköllä vaikuttaisi laskennallisesti tilinpäätöshetkellä 31.12.2016 Stockmannin tulokseen verojen jälkeen enintään -3,3 miljoonaa euroa (2015: -3,5 miljoonaa euroa). Yhden prosenttiyksikön markkinakorkojen laskulla olisi erittäin vähäinen vaikutus Stockmannin tulokseen verojen jälkeen, sillä monet markkinakorot ovat jo nyt negatiivisia eikä Stockmann hyödy negatiivisista koroista. Konsernilla ei tilinpäätöshetkellä ollut suoraan omaan pääomaan kirjattavia eriä.

Sähkön hintariski

Lindex käyttää sähköjohdannaisia pienentääkseen tuleviin sähköhankintoihinsa liittyvää hintariskiä. Lindexin rahoituspolitiikan mukaan tulevien sähköhankintojen suojausaste on enintään 100 % seuraavan kolmen vuoden aikana. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2016 sähkön markkinahinnan 10 prosenttiyksikön muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta Stockmannin tulokseen tai omaan pääomaan verojen jälkeen.

Likviditeetti- ja maksuvalmiusriski

Maksuvalmiusriski tarkoittaa yrityksen riskiä joutua maksukyvyttömäksi likvidien varojen riittämättömyyden tai rahoituksen hankkimisvaikeuksien seurauksena. Rahoitusriskin minimoimiseksi konsernin lähivuosien rahoitustarpeet on katettu pitkäaikaisilla luottolimiiteillä. Lisäksi Stockmannilla on oltava riittävän suuri maksuvaranto. Stockmannin maksuvarannon tulee olla vähintään keskimääräisesti kuukauden liiketoiminnan kassastamaksuja vastaava määrä. Maksuvarantoon lasketaan kassavarat sekä käyttämättömät sitovat ja ei-sitovat rahoitusresurssit.

Vuoden lopussa Stockmannilla oli rahoituslimiittejä yhteensä 1 441 miljoonan edestä, joista käytössä oli 762 miljoonaa euroa. Sitovia rahoituslimiittejä oli yhteensä 820 miljoonaa, joista 525 miljoonaa oli käytössä. Lisäksi konsernilla on mahdollisuutta saada

työeläkevakuutusyhtiöltä vakuutta vastaan enintään 181 miljoonan sitovarahoituslimiitti. Stockmannin pitkäaikaiset rahoituslimiitit koostuvat pääosin sitovista kahdenkeskisistä sopimuksista kuuden pankin kanssa. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2016 näiden limiittien yhteismäärä oli 670 miljoonaa euroa (summa muuttuu EUR/SEK-kurssikehityksen mukaan) ja ne erääntyvät helmikuussa 2019. Stockmannilla on myös Nasdaq Helsinkiin listattu 150 miljoonan euron suuruinen joukkovelkakirjalaina, joka erääntyy vuonna 2018. Joulukuussa 2015 Stockmann laski liikkeelle 85 miljoonan hybridilainan, jota käytettiin lyhytaikaisten velkojen maksuun. Hybridilainaa käsitellään IFRS-standardien mukaan laaditussa konsernitalinpäätöksessä yhtiön omana pääomana. Liitteestä 21 löytyy lisätietoja hybridilainasta. Lyhytaikainen rahoituslimiitti muodostuu 600 miljoonan euron kotimaisesta yritystodistusohjelmasta sekä pankkien tililimiiteistä. Vuoden 2016 lopussa liikkeelle laskettujen yritystodistusten määrä oli 231 miljoonaa euroa.

Stockmannin lainat ovat vakuudettomia. Sitoviin kahdenkeskisiin rahoituslimiitteihin sisältyy omavaraisuusaste -kovenantti. Oman pääoman kovenanttiehtoa on vuoden 2015 aikana tarkennettu vastaamaan Venäjän tavarataloliiketoimintakaupan sekä kiinteistöjen käyvän arvon vaikutuksia. Lainasopimusten ehdot ovat tilikaudella täyttyneet.

Rahat ja pankkisaamiset sekä käyttämättömät sitovat luottolimiittisopimukset

milj. euroa	2016	2015
Rahat ja pankkisaamiset	20,2	19,1
Luottolimiitti, erääntyy 2017		
Luottolimiitti, erääntyy 2018		
Luottolimiitti, erääntyy 2019	295,0	300,0
Luottolimiitti, erääntyy 2020		
Luottolimiitti, erääntyy 2021 +		
Muut rahoituslimiitit	1,5	1,7
Yhteensä	316,7	320,8

Rahoitusvelkojen sopimuksiin perustuvat kassavirrat, jotka sisältävät rahoituskulut, olivat 31.12.2016 seuraavat:

milj. euroa	Tasearvo	2017	2018	2019	2020	2021+	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	149,7	-5,1	-155,1				-160,1
Lainat rahoituslaitoksilta	373,7	-11,8	-10,7	-376,5			-399,0
Muut korolliset velat	238,3	-237,2	-0,2	-1,9			-239,3
Ostovelat ja muut velat	200,4	-200,4					-200,4
Yhteensä	962,1	-454,4	-166,0	-378,4			-998,8
Johdannaiset							
Valuuttajohdannaiset	2,8						
saamiset		177,3					177,3
velat		-179,9					-179,9
Sähkøjohdannaiset	0,2						
nettokassavirta		-0,1	-0,1	0,0			-0,2
Yhteensä	3,0	-2,7	-0,1	0,0			-2,8

Rahoitusvelkojen sopimuksiin perustuvat kassavirrat, jotka sisältävät rahoituskulut, olivat 31.12.2015 seuraavat:

milj. euroa	Tasearvo	2016	2017	2018	2019	2020+	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	149,5	-5,1	-5,0	-155,0			-165,2
Lainat rahoituslaitoksilta	382,5	-7,4	-6,4	-6,4	-385,3		-405,5
Rahoitusleasingvelat	0,1	-0,1					-0,1
Muut korolliset velat	251,3	-250,1	-3,0				-253,1
Ostovelat ja muut velat	201,6	-201,6					-201,6
Yhteensä	985,0	-464,3	-14,4	-161,4	-385,3		-1 025,5
Johdannaiset							
Valuuttajohdannaiset	5,6						
saamiset		365,1					365,1
velat		-370,6					-370,6
Sähkøjohdannaiset	0,5						
nettokassavirta		-0,2	-0,2	-0,1			-0,5
Yhteensä	6,1	-5,7	-0,2	-0,1			-6,0

Luotto- ja vastapuoliriski

Myyntisaamiset sekä sijoituksiin ja johdannaissopimuksiin perustuvat saamiset altistavat konsernin luottoriskille. Sijoituksiin ja johdannaissopimuksiin liittyvää vastapuoliriskiä hallitaan hallituksen hyväksymien vastapuolilimiittien avulla. Johdannaissopimuksia tehdään vain vakavaraisiksi ja luottokelpoisuudeltaan hyviksi arvioitujen vastapuolten kanssa. Kassavarojen sijoituksia

tehdään rahoitusinstrumentteihin, joiden arvioidaan olevan likvidejä ja joihin liittyvän riskin katsotaan olevan alhainen. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2016 konsernin likvidit varat koostuivat pääasiassa pankeissa olevista talletuksista, joiden maturiteetti on erittäin lyhyt. Konsernilla ei ole merkittävää kaupallisiin myyntisaataviin liittyvää luottoriskiä, koska saatavakannat koostuvat suuresta määrästä pieniä saatavia ja asiakkaat ovat pääosin yksityishenkilöitä, joiden luottokelpoisuus on tarkistettu.

Myyntisaamisten ikäanalyysi

Milj. euroa	2016	2015
Erääntymättömät myyntisaamiset	14,3	14,9
1-30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,8	1,7
31-60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,1	0,6
61-90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,1	0,2
91-120 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,0	0,4
Yli 120 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,6	0,4
Yhteensä	15,9	18,3

Myyntisaamisten kirjanpitoarvo vastaa niihin liittyvän luottoriskin enimmäismäärää. Myyntisaamisista on vuonna 2016 kirjattu arvonalentumista 0,2 milj. euroa (2015: 0,3 miljoonaa euroa), joka kohdistui pääosin yli 120 päivää erääntyneisiin myyntisaamisiin. Kokemuksen perusteella Stockmann arvioi, että erääntymättömiin myyntisaamisiin ei ole tarvetta tehdä arvonalentumista.

Pääomarakenteen hallinta

Konsernin tavoitteena pääomarakenteen hallinnassa on tehokas pääomarakenne, joka varmistaa konsernin toimintaedellytykset pääomamarkkinoilla kaikissa olosuhteissa toimialan volatilisuudesta riippumatta. Vaikka konsernilla ei ole luottolaitoksen antamaa julkista luottoluokitusta, konsernin tavoitteena on ylläpitää samantapainen pääomarakenne kuin muilla hyvän luottoluokituksen omaavilla vähittäiskauppaa harjoittavilla yhtiöillä. Konserni seuraa pääomarakenteensa kehitystä oman pääoman osuudella kokonaispääomasta (equity ratio). Lindex-konsernin hankinnan jälkeen on Stockmann-konsernilla ollut merkittävästi Ruotsin kruunumääräisiä varoja, jotka konserni on suojannut kruunumääräisellä ulkoisella lainalla ja/tai termiineillä. Ruotsin kruunun arvon vaihtelut ovat siten vaikuttaneet sekä varojen että velkojen määrään yhtä paljon. Strategisena tavoitteena on vähintään 40 prosentin omavaraisuusaste. Oman pääoman osuus kokonaispääomasta 31.12.2016 oli 48,3 % (46,1 % 31.12.2015).

33. Tilinpäätöspäivän jälkeiset

tapahtumat

Stockmannin tavaratalo Oulussa suljettiin tammikuun 2017 lopussa. Päätös sulkemisesta tehtiin keuhällä 2015.

Stockmann Oyj Abp
Tuloslaskelma, FAS

	Liitetieto	1.1.-31.12.2016 euroa	% Lv	1.1.-31.12.2015 euroa	% Lv
LIKEVAIHTO	2	565 283 461,51	100,0	663 795 931,55	100,0
Liiketoiminnan muut tuotot	3	12 138 109,64	2,1	26 529 359,39	4,0
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:					
Ostot tilikauden aikana		-311 690 416,00		-365 838 601,19	
Varastojen muutos, lisäys (+), vähennys (-)		-11 243 825,25		-27 516 467,41	
Materiaalit ja palvelut yhteensä		-322 934 241,25	57,1	-393 355 068,60	59,3
Henkilöstökulut	4	-127 499 064,51	22,6	-151 984 368,34	22,9
Poistot ja arvonalentumiset	5	-26 604 502,85	4,7	-32 205 695,51	4,9
Liiketoiminnan muut kulut	6	-138 566 762,42	24,5	-232 654 789,61	35,0
		-615 604 571,03	108,9	-810 199 922,06	122,1
LIKEVOITTO (-TAPPIO)		-38 182 999,88	-6,8	-119 874 631,12	-18,1
Rahoitustuotot ja -kulut	7	-11 664 854,17	-2,1	9 071 172,50	1,4
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		-49 847 854,05	-8,8	-110 803 458,62	-16,7
Tilinpäätössiirrot	8	46 295 442,79	8,2	-1 652 178,35	-0,2
Tuloverot					
Edellisiltä tilikausilta				-10 166 574,75	
Tuloverot yhteensä				-10 166 574,75	-1,5
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		-3 552 411,26	-0,6	-122 622 211,72	-18,5

Stockmann Oyj Abp
Tase, FAS

VASTAAVAA	Liitetieto	31.12.2016 euroa	31.12.2015 euroa
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	9		
Aineettomat oikeudet		36 164 460,04	40 689 785,77
Muut pitkävaikutteiset menot		499 114,06	573 533,82
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		3 674 281,49	1 814 860,05
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		40 337 855,59	43 078 179,64
Aineelliset hyödykkeet	10		
Maa- ja vesialueet		13 435 033,59	13 435 033,59
Rakennukset ja rakennelmat		284 548 889,29	287 643 705,95
Koneet ja kalusto		39 323 077,80	16 328 920,19
Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot		5 232 294,16	3 806 379,91
Muut aineelliset hyödykkeet		54 769,84	54 769,84
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		8 360 232,35	28 991 864,21
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		350 954 297,03	350 260 673,69
Sijoitukset	11		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		176 392 674,58	177 278 536,39
Muut osakkeet ja osuudet		8 028 858,74	10 458 905,98
Sijoitukset yhteensä		184 421 533,32	187 737 442,37
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		575 713 685,94	581 076 295,70
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet		62 721 488,21	73 965 313,46
Vaihto-omaisuus yhteensä		62 721 488,21	73 965 313,46
Pitkäaikaiset saamiset			
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		874 705 095,85	888 961 460,33
Lainasaamiset muilta		5 167 362,43	7 000 000,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		879 872 458,28	895 961 460,33
Lyhytaikaiset saamiset	12		
Myyntisaamiset		9 750 876,97	17 453 252,43
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		6 495 635,85	18 549 808,56
Muut saamiset		33 195,16	33 553,13
Siirtosaamiset		16 849 922,20	13 352 984,08
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		33 129 630,18	49 389 598,20
Rahat ja pankkisaamiset	13	6 667 278,60	5 629 233,68
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		982 390 855,27	1 024 945 605,67
VASTAAVAA YHTEENSÄ		1 558 104 541,21	1 606 021 901,37

Stockmann Oyj Abp
Tase, FAS

VASTATTAVAA	Liitetieto	31.12.2016 euroa	31.12.2015 euroa
OMA PÄÄOMA	14-15		
Osakepääoma		144 097 366,00	144 097 366,00
Ylikurssirahasto		186 346 445,72	186 346 445,72
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		255 735 789,28	255 735 789,28
Muut rahastot		43 728 921,17	43 728 921,17
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		-231 252 806,84	-108 630 595,12
Tilikauden voitto (tappio)		-3 552 411,26	-122 622 211,72
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		395 103 304,07	398 655 715,33
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	16	94 914 135,56	130 669 578,35
PAKOLLISET VARAUKSET	17	7 133 732,04	22 034 325,18
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Hybridilaina		85 000 000,00	85 000 000,00
Joukkovelkakirjalainat		150 000 000,00	150 000 000,00
Lainat rahoituslaitoksilta		374 696 414,56	384 300 016,40
Velat saman konsernin yrityksille		102 321 803,58	64 424 772,16
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		712 018 218,14	683 724 788,56
Lyhytaikainen vieras pääoma	18-19		
Lainat rahoituslaitoksilta		1 251 417,14	
Saadut ennakot		818 533,16	541 383,04
Ostovelat		33 548 030,44	35 299 522,11
Velat saman konsernin yrityksille		2 771 130,72	1 907 277,47
Muut velat		249 717 580,68	269 581 663,85
Siirtovelat		60 828 459,26	63 607 647,48
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		348 935 151,40	370 937 493,95
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		1 060 953 369,54	1 054 662 282,51
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1 558 104 541,21	1 606 021 901,37

Stockmann Oyj Abp
Rahoituslaskelma

	2016 euroa	2015 euroa
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Tilikauden voitto (tappio)	- 3 552 411,26	- 122 622 211,72
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	25 658 793,70	27 117 127,54
Pysyvien vastaavien arvonalentumiset	945 709,15	5 088 567,97
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	- 9 482 493,98	57 665 321,12
Rahoitustuotot ja -kulut	11 664 854,17	- 9 071 172,50
Tilinpäätössirrot	- 46 295 442,79	1 652 178,35
Tuloverot		10 166 574,75
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-) / vähennys(+)	- 589 110,84	- 5 725 766,84
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys(+)	4 941 645,15	27 516 467,41
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys(-)	- 19 956 527,80	- 13 813 306,74
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	- 16 335 736,24	- 20 973 530,61
Saadut korot liiketoiminnasta	758 163,69	654 973,84
Maksetut välittömät verot		142 531,34
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	- 52 242 557,05	- 42 202 246,09
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	- 23 683 595,44	- 29 599 172,10
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	2 780 971,15	403 000,00
Sijoitukset tytäryhtiöihin	2 500,00	- 273 513,33
Myydyt tytäryhtiöosakkeet	788 860,83	
Luovutustulot muistasijoituksista	824 699,00	
Saadut osingot investoinneista	102 788,30	25 566 606,25
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	- 19 183 776,16	- 3 903 079,18
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lainasaamisten lisäys (-)/vähennys(+)	18 133 006,70	3 312 968,05
Lyhytaikaisten lainojen nostot (+)/ takaisinmaksut (-)	- 13 403 895,75	- 48 414 506,24
Pitkäaikaisten lainojen nostot	230 337 180,12	262 839 809,96
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	- 162 601 912,94	- 175 615 420,33
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	72 464 378,13	42 122 851,44
Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	1 038 044,92	- 3 982 473,83
Rahavarat tilikauden alussa	5 629 233,68	9 611 707,51
Rahavarat tilikauden lopussa	6 667 278,60	5 629 233,68

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1. Laatimisperiaatteet

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin.

Rahoituksen kurssivoitot ja kurssitappiot on kirjattu nettomääräisinä muihin rahoitustuottoihin tai muihin rahoituskuluihin.

Liikevaihto

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista on vähennetty välilliset verot, myönnetyt alennukset ja valuuttakurssierot.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muina tuottoina esitetään liiketoimintaan liittyvien pysyvien vastaavien myyntivoitot, liiketoimintojen myynnistä saadut korvaukset sekä palveluveloitukset tytäryhtiöiltä.

Tuloverot

Tuloslaskelmaan on välittöminä veroina kirjattu tilikauden tulosta vastaavat verot sekä aikaisemmilta tilikausilta maksuunpannut tai palautetut verot. Laskennallisia veroja ei sisällytetä emoyhtiön tuloslaskelmaan ja taseeseen.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on arvostettu alkuperäiseen hankintamenoon, josta on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot. Tasearvoihin sisältyy lisäksi maa-alueiden ja rakennusten arvonorotuksia. Arvonkorotukset on tehty vuosien 1950 ja 1984 välisenä aikana, ja ne perustuvat kiinteistöarvioijien silloisiin arvioihin. Arvonkorotuksista ei tehdä poistoja.

Suunnitelman mukaiset poistot perustuvat aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden alkuperäiseen hankintamenoon ja arvioituun taloudelliseen käyttöaikaan seuraavasti:

Aineettomat hyödykkeet	3-10 vuotta
Liikearvo	5 vuotta
Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot	5-10 vuotta
Rakennukset	20- 50 vuotta
Koneet ja kalusto	3-10 vuotta

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Yhtiön pysyvien vastaavien sijoitukset on arvostettu hankintahintaan tai, mikäli niiden käypä arvo on pysyvästi alentunut, tähän alempaan arvoon.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenon tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen luovutushinnan mukaiseen alimpaan arvoon. Vaihto-omaisuuden arvo on määritelty painotetun keskihankintahinnan menetelmää käyttäen ja se sisältää kaikki hankinnasta aiheutuneet muuttuvat menot.

Johdannaisinstrumentit

Valuuttariskien suojaamiseksi tehdyt johdannaisopimukset on arvostettu käypään arvoon. Johdannaisopimuksiin liittyvät kurssi- ja korkoerot on jaksotettu suoriteperiaatteen mukaisesti rahoitustuotoiksi ja -kuluiksi.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Edellisen tilikauden tuloslaskelman jaottelua on muutettu vastaamaan kuluneen tilikauden jaottelua koskien liiketoiminnan muiden tuottojen esittämistä. Edellisellä tilikaudella erään liiketoiminnan muut tuotot kuuluneet perintäpalkkiot sekä palveluveloituksen konsernin ulkopuolisilta tahoilta on siirretty vertailutuloslaskelmassa erään liikevaihto.

2. Liikevaihto toimialoitain

euroa	2016	2015
Retail	548 740 114,82	651 973 743,34
Real Estate	16 543 346,69	11 822 188,21
Yhteensä	565 283 461,51	663 795 931,55

3. Liiketoiminnan muut tuotot

euroa	2016	2015
Konserniyrityksiltä laskutetut palvelut	11 455 445,00	26 311 997,71
Muut luovutusvoitot	653 689,94	179 293,26
Liiketoiminnan muut tuotot	28 974,70	38 068,42
Yhteensä	12 138 109,64	26 529 359,39

4. Henkilöstökulut

euroa	2016	2015
Toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa palkat ja palkkiot	1 235 590,00	430 516,00
Hallituksen jäsenten palkat ja palkkiot	422 000,00	421 900,00
Muun henkilökunnan palkat	97 970 026,98	118 445 567,85
Sairasajan palkat	3 256 872,91	3 935 751,47
Eläkekulut	17 551 787,43	21 629 834,44
Muut henkilösivukulut	7 062 787,19	7 120 798,58
Yhteensä	127 499 064,51	151 984 368,34

Henkilöstö keskimäärin

3 314

4 497

Johdon eläkesitoumukset

Toimitusjohtaja Lauri Veijalaisen eläkeikä määräytyy Suomen eläkelainsäädännön mukaisesti. Eläke kertyy työntekijäin eläkelain mukaisesti. Johtoryhmän jäsenten eläkeikä on kunkin johtajasopimuksesta riippuen 63 tai 65 vuotta. Kahdella johtoryhmän jäsenellä oli vuoden 2016 lopussa yhtiön ottama erillinen maksuperusteinen eläkevakuutus. Eläkevakuutusten kustannukset vuonna 2016 olivat 59.732 euroa (2015: 83 670 euroa).

5. Poistot ja arvonalentumiset

euroa	2016	2015
Aineettomat oikeudet	9 000 839,49	14 923 654,18
Liikearvo		215 635,02
Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot	1 221 003,26	1 467 921,38
Rakennukset ja rakennelmat	9 422 289,26	9 202 857,13
Koneet ja kalusto	6 960 370,84	6 395 627,80
Yhteensä	26 604 502,85	32 205 695,51

6. Liiketoiminnan muut kulut

euroa	2016	2015
Liikepaikkakulut	71 425 299,29	70 216 701,96
Markkinointikulut	24 752 120,49	28 169 710,03
IT- ja tietoliikennekulut	16 755 979,07	16 327 864,06
Tavarankäsittelykulut	13 843 553,73	15 415 902,02
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	1 744 350,36	1 358 688,00
Luottotappiot	-2 386 984,12	51 351 912,94
Työvoiman vuokrauskulut	8 201 198,86	2 419 783,34
Muut kulut	4 231 244,74	47 394 227,26
Yhteensä	138 566 762,42	232 654 789,61

Tilintarkastajien palkkiot

euroa	2016	2015
Tilintarkastus	125 000,00	130 000,00
Veroneuvonta	144 305,10	338 000,00
Kirjalliset todistukset ja lausunnot		6 500,00
Muut neuvontapalvelut	58 900,00	264 500,00
Yhteensä	328 205,10	739 000,00

7. Rahoitustuotot ja -kulut

euroa	2016	2015
Osingot saman konsernin yrityksiltä		17 137 167,42
Muut osinkotuotot	102 788,30	89 598,10
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	24 333 170,47	24 297 812,91
Korkotuotot konsernin ulkopuolisilta	518 385,36	521 155,26
Korkokulut saman konsernin yrityksille	-2 416 402,10	-637 200,62
Korko- ja muut rahoituskulut konsernin ulkopuolisille	-24 502 060,49	-21 891 897,68
Lainasaamisten ja sijoitusten arvonalentumiset	-7 241 944,22	-6 404 118,86
Kurssivoitot ja -tappiot (netto)	-2 458 791,49	-4 041 344,03
Yhteensä	-11 664 854,17	9 071 172,50

8. Tilinpäätössiirrot

euroa	2016	2015
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	35 755 442,79	-1 652 178,35
Saadut konserniavustukset	10 540 000,00	
Yhteensä	46 295 442,79	-1 652 178,35

Pysyvät vastaavat

9. Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

euroa	2016	2015
Hankintameno 1.1.	63 395 460,06	66 825 018,47
Lisäykset	215 557,17	174 775,78
Siirrot erien välillä	4 262 024,47	4 572 096,36
Vähennykset	-11 464 768,59	-8 176 430,55
Hankintameno 31.12.	56 408 273,11	63 395 460,06
Kertyneet poistot 1.1.	22 705 674,29	15 652 281,77
Vähennysten poistot	-11 462 700,71	-7 870 261,66
Tilikauden poisto	9 000 839,49	14 923 654,18
Kertyneet poistot 31.12.	20 243 813,07	22 705 674,29
Kirjanpitoarvo 31.12.	36 164 460,04	40 689 785,77

Liikearvo

euroa	2016	2015
Hankintameno 1.1. ja 31.12.		2 156 350,22
Kertyneet poistot 1.1.		1 940 715,20
Tilikauden poisto		215 635,02
Kertyneet poistot 31.12.		2 156 350,22
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00

Muut pitkävaikutteiset menot

euroa	2016	2015
Hankintameno 1.1. ja 31.12.	716 422,36	716 422,36
Kertyneet poistot 1.1.	142 888,54	71 246,29
Tilikauden poisto	74 419,76	71 642,25
Kertyneet poistot 31.12.	217 308,30	142 888,54
Kirjanpitoarvo 31.12.	499 114,06	573 533,82

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

euroa	2016	2015
Hankintameno 1.1.	1 814 860,05	3 253 887,12
Lisäykset	6 227 041,91	3 133 069,29
Siirrot erien välillä	-4 262 024,47	-4 572 096,36
Vähennykset	-105 596,00	
Hankintameno 31.12.	3 674 281,49	1 814 860,05
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 674 281,49	1 814 860,05

Aineettomat hyödykkeet yhteensä

40 337 855,59 43 078 179,64

10. Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

euroa	2016	2015
Hankintameno 1.1.	7 536 683,01	7 608 174,20
Vähennykset		-71 491,19
Hankintameno 31.12.	7 536 683,01	7 536 683,01
Arvonkorotukset 1.1. ja 31.12.	5 898 350,58	5 898 350,58
Kirjanpitoarvo 31.12.	13 435 033,59	13 435 033,59

Rakennukset ja rakennelmat

euroa	2016	2015
Hankintameno 1.1.	352 955 744,26	354 376 688,25
Lisäykset	-10 391,22	231 200,00
Siirrot erien välillä	7 751 883,97	1 343 341,42
Vähennykset	-3 218 331,90	-2 995 485,41
Hankintameno 31.12.	357 478 905,11	352 955 744,26
Kertyneet poistot 1.1.	91 842 747,91	85 483 160,74
Vähennysten kertyneet poistot	-1 804 311,75	-2 843 269,86
Tilikauden poisto	9 422 289,26	9 202 857,03
Kertyneet poistot 31.12.	99 460 725,42	91 842 747,91
Arvonkorotukset 1.1. ja 31.12.	26 530 709,60	26 530 709,60
Kirjanpitoarvo 31.12.	284 548 889,29	287 643 705,95

Koneet ja kalusto

euroa	2016	2015
Hankintameno 1.1.	31 003 186,16	27 609 946,59
Lisäykset	248 430,63	879 079,59
Siirrot erien välillä	29 935 116,59	6 471 383,10
Vähennykset	-7 078 913,62	-3 957 223,12
Hankintameno 31.12.	54 107 819,76	31 003 186,16
Kertyneet poistot 1.1.	14 674 265,97	12 235 861,29
Vähennysten kertyneet poistot	-6 849 894,85	-3 957 223,12
Tilikauden poisto	6 960 370,84	6 395 627,80
Kertyneet poistot 31.12.	14 784 741,96	14 674 265,97
Kirjanpitoarvo 31.12.	39 323 077,80	16 328 920,19

Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot

euroa	2016	2015
Hankintameno 1.1.	6 952 930,38	10 231 253,78
Lisäykset	358 116,50	
Siirrot erien välillä	2 214 381,20	1 551 244,93
Vähennykset	-3 088 612,05	-4 829 568,33
Hankintameno 31.12.	6 436 816,03	6 952 930,38
Kertyneet poistot 1.1.	3 146 550,47	6 570 671,34
Vähennysten kertyneet poistot	-3 088 612,05	-4 820 400,01
Tilikauden poisto	1 146 583,45	1 396 279,14
Kertyneet poistot 31.12.	1 204 521,87	3 146 550,47
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 232 294,16	3 806 379,91

Muut aineelliset hyödykkeet

euroa	2016	2015
Hankintameno 1.1.	54 769,84	55 055,76
Vähennykset		-285,92
Hankintameno 31.12.	54 769,84	54 769,84
Kirjanpitoarvo 31.12.	54 769,84	54 769,84

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

euroa	2016	2015
Hankintameno 1.1.	28 991 864,21	12 861 163,19
Lisäykset	19 657 830,86	25 497 834,97
Siirrot erien välillä	-39 901 381,76	-9 365 969,45
Vähennykset	-388 080,96	-1 164,50
Hankintameno 31.12.	8 360 232,35	28 991 864,21
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 360 232,35	28 991 864,21

Aineelliset hyödykkeet yhteensä	350 954 297,03	350 260 673,69
---------------------------------	----------------	----------------

Tasearvoihin sisältyvät arvonorotukset

euroa	2016	2015
Tontit ja maa-alueet	5 898 350,58	5 898 350,58
Rakennukset	26 530 709,60	26 530 709,60
Yhteensä	32 429 060,18	32 429 060,18

Kiinteistöjen arvonorotukset on tehty vuosien 1950 ja 1984 välisenä aikana ja ne perustuvat kiinteistöarvioijien silloisiin arvioihin.

11. Sijoitukset

Osuudet saman konsernin yrityksissä

euroa	2016	2015
Hankintameno 1.1.	177 278 536,39	177 005 023,06
Lisäykset		6 677 598,55
Vähennykset	-885 861,81	
Arvon alentumiset *		-6 404 085,22
Kirjanpitoarvo 31.12.	176 392 674,58	177 278 536,39

* 2015: Venäjän ja Seppälän liiketoimintoihin tehdyt arvonalentumiset

Muut osakkeet ja osuudet

euroa	2016	2015
Hankintameno 1.1.	10 458 905,98	10 458 939,61
Vähennykset	-188 103,02	-33,63
Arvon alentumiset	-2 241 944,22	
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 028 858,74	10 458 905,98
Sijoitukset yhteensä	184 421 533,32	187 737 442,37

12. Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset

euroa	2016	2015
Korolliset myyntisaamiset	1 571 551,44	9 014 989,90
Korottomat myyntisaamiset	8 179 325,53	8 438 262,53
Yhteensä	9 750 876,97	17 453 252,43

Lyhytaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä

euroa	2016	2015
Konserniavustussaamiset	3 980 000,00	
Myyntisaamiset	2 373 137,29	1 169 463,88
Osinkosaamiset		17 137 167,42
Siirtosaamiset	82 498,56	243 177,26
Muut lyhytaikaiset saamiset	60 000,00	
Yhteensä	6 495 635,85	18 549 808,56

Lyhytaikaiset siirtosaamiset

euroa	2016	2015
Johdannaissaamiset	4 636 099,71	55 019,25
Jaksotetut henkilösivukulut	3 798 405,63	2 641 806,50
Saaminen luottokorttiyhteistyöstä	1 960 448,71	2 004 093,99
Jaksotetut lainanjärjestelykulut	1 782 585,64	3 087 512,96
Jaksotetut ICT-kulut	1 769 591,12	1 914 261,63
Saamiset tavarantoimittajilta	1 065 035,98	902 182,19
Jaksotetut vuokra- ja leasingkulut	819 774,70	1 647 958,93
Vero- ja tullisaamiset	412 826,75	319 343,99
Muut siirtosaamiset	605 153,96	780 804,64
Yhteensä	16 849 922,20	13 352 984,08

13. Rahat ja pankkisaamiset

Rahat ja pankkisaamiset sisältävät pankkitalletuksia ja käteisvaroja.

14. Oman pääoman muutokset

Osakepääoma

euroa	2016	2015
A-osakkeet 1.1.	61 106 432,00	61 191 530,00
Muunto B-osakkeiksi	-44 696,00	-85 098,00
A-osakkeet 31.12.	61 061 736,00	61 106 432,00
B-osakkeet 1.1.	82 990 934,00	82 905 836,00
Muunto A-osakkeista	44 696,00	85 098,00
B-osakkeet 31.12.	83 035 630,00	82 990 934,00
Osakepääoma yhteensä	144 097 366,00	144 097 366,00
Ylikurssirahasto 1.1. ja 31.12.	186 346 445,72	186 346 445,72
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1. ja 31.12.	255 735 789,28	255 735 789,28
Muut rahastot 1.1. ja 31.12.	43 728 921,17	43 728 921,17
Edellisten tilikausien voitto/tappio 1.1. ja 31.12.	-231 252 806,84	-108 630 595,12
Tilikauden voitto/tappio	-3 552 411,26	-122 622 211,72
Oma pääoma yhteensä	395 103 304,07	398 655 715,33

Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.

euroa	2016	2015
Rahastot	299 464 710,45	299 464 710,45
Voitto/tappio edellisiltä tilikausilta	-231 252 806,84	-108 630 595,12
Tilikauden voitto/tappio	-3 552 411,26	-122 622 211,72
Yhteensä	64 659 492,35	68 211 903,61

15. Emoyhtiön osakkeet

Nimellisarvo 2,00 euroa	kpl	kpl
A-osakkeita (à 10 ääntä)	30 530 868	30 553 216
B-osakkeita (à 1 ääni)	41 517 815	41 495 467
Yhteensä	72 048 683	72 048 683

16. Tilinpäätös siirtojen kertymä

Tilinpäätös siirtojen kertymä yhtiössä muodostuu kertyneestä poistoerosta.

17. Pakolliset varaukset

Muut pakolliset varaukset

euroa	2016	2015
Suljettavien myymälöiden vuokravastuut ja lopetuskustannukset	4 472 616,04	6 416 256,78
Liiketoiminnan uudelleenjärjestelyjen kustannukset	2 661 116,00	15 450 000,00
Henkilöstökulut		168 068,40
Yhteensä	7 133 732,04	22 034 325,18

18. Lyhytaikainen vieras pääoma

euroa	2016	2015
Korolliset velat	232 592 075,12	245 995 970,87
Korottomat velat	116 343 076,28	124 941 523,08
Yhteensä	348 935 151,40	370 937 493,95

Lyhytaikaiset velat samankonsernin yrityksille

euroa	2016	2015
Ostovelat	269 834,18	568 128,50
Muut velat, korolliset	624 285,53	893 421,54
Muut velat, korottomat	339 776,56	445 727,43
Siirtovelat	1 537 234,45	
Yhteensä	2 771 130,72	1 907 277,47

19. Siirtovelkojen olennaiset erät

euroa	2016	2015
Jaksotetut henkilöstökulut	22 125 199,72	25 098 327,59
Jaksotetut korko- ja rahoituskulut	12 338 075,54	7 272 415,81
Tuloverovelka	10 850 991,78	10 326 326,25
Velat vaihto-omaisuusostoista	4 730 708,26	9 090 201,04
Johdannaisvelat	2 659 943,13	5 345 280,42
Velat investoinneista	2 151 280,00	
Jaksotetut liikepaikkakulut	1 887 389,00	3 224 674,00
Palautusvaraus	1 034 015,58	741 713,29
Muut siirtovelat	3 050 856,25	2 508 709,08
Yhteensä	60 828 459,26	63 607 647,48

20. Annetut vakuudet

Omasta puolesta annetut vakuudet

euroa	2016	2015
	Vakuuden arvo	Vakuuden arvo
Kiinnitykset	1 681 800,00	1 681 800,00
Takaukset	300 000,00	550 000,00
Omasta puolesta annetut vakuudet yhteensä	1 981 800,00	2 231 800,00

Muiden puolesta annetut vakuudet

euroa	2016	2015
Takaukset	6 164 419,01	481 825,00
Yhteensä	6 164 419,01	481 825,00

Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut vakuudet

euroa	2016	2015
Vuokratakaukset	6 000 595,97	17 635 216,28
Muut takaukset	2 200 000,00	6 974 805,06
Yhteensä	8 200 595,97	24 610 021,34

Annetut vakuudet yhteensä

euroa	2016	2015
Kiinnitykset	1 681 800,00	1 681 800,00
Takaukset	14 665 014,99	25 641 846,34
Yhteensä	16 346 814,99	27 323 646,34

21. Muut vastuut

Leasingvastuut

euroa	2016	2015
Yhteensä	1 236 091,65	1 377 720,09

Kiinteistöinvestoinnit

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan vuosia 2008-2016 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään vähennyksiä, jos kiinteistön arvonlisäverovelvollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Viimeinen tarkistusvuosi on 2026. Vastuun enimmäismäärä on 15.350.797 euroa. Vuonna 2015 vastuun enimmäismäärä oli 17.648.489 euroa.

Eläkevastuut

Yhtiön eläkevastuut on vakuutettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiössä. Eläkevastuut on kokonaan katettu.

22. Osakkeet ja osuudet

Konserniyritykset

	Osuus osakkeista %	Osuus äänivallasta %
Emoyhtiön omistamat		
Stockmann AS, Tallinna	100	100
SIA Stockmann, Riika	100	100
SIA Stockmann Centrs, Riika	63	63
Stockmann Security Services Oy Ab, Helsinki	100	100
Oy Suomen Pääomarahoitus - Finlands Kapitalfinans Ab, Helsinki	100	100
Stockmann Sverige AB, Tukholma	100	100
Oy Hullut Päivät-Galna Dagar Ab, Helsinki	100	100
SIA Seppala Latvia, Riika	100	100
UABSeppala Lithuania, Vilna	100	100

	Osuus osakkeista %	Osuus äänivallasta %
Tytäryhtiöiden omistamat		
Oy Stockmann Russia Finance Ab, Helsinki	100	100
OOO Stockmann Stp Centre, Pietari	100	100
TOVStockmann, Kiiova	100	100
ABLindex, Göteborg	100	100
AB Lindexin omistamat tytäryhtiöt		
Lindex Sverige AB, Göteborg	100	100
Lindex AS, Oslo	100	100
Lindex Oy, Helsinki	100	100
Lindex Oü Eesti, Tallinna	100	100
SIA Lindex Latvia, Riika	100	100
UABLindex Lithuania, Vilna	100	100
Lindex s.r.o, Praha	100	100
ABEspevik, Alingsås	100	100
Lindex H.K. Ltd, Hong Kong	99	99
Shanghai Lindex Consulting Company Ltd, Shanghai	100	100
Lindex Financial Services AB, Göteborg	100	100
Lindex India Private Ltd, New Delhi	100	100
It will fit AB, Göteborg	100	100
Lindex GmbH, Düsseldorf	100	100
Lindex Slovakia s.r.o., Bratislava	100	100
Lindex PLSp.z.o.o., Varsova	100	100
Lindex UKFashion Ltd, Lontoo	100	100

	Osuus osakkeista %
Yhteiset toiminnot	
Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammi Fastighets Ab, Espoo	37,8

Yhteisten toimintojen osakkeet esitetään konsernissa siten, että osakkeiden sijaan konsernin omistusosuutta vastaava osuusyhteisten toimintojen varoista ja veloista yhdistellään konsernitaseeseen.

Muut yritykset

	Osuus osakkeista %
Emoyhtiön omistamat	
Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammi Fastighets Ab, Espoo	37,8
Tuko Logistics Osuuskunta, Kerava	10,0
Muut osakkeet	n/ a

Hallituksen ehdotus jakokelpoisten varojen ja tilikauden tuloksen käytöstä

Emoyhtiön taseen 31.12.2016 mukaiset jakokelpoiset varat olivat 64,7 miljoonaa euroa.

Emoyhtiön taseen 31.12.2016 mukaan yhtiökokouksen käytettävissä olevat jakokelpoiset varat koostuvat:

sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	255 735 789,28
käyttöraho	43 728 921,17
edellisten tilikausien voitto/tappio	-231 252 806,84
tilikauden tappio	-3 552 411,26
	<u>64 659 492,35</u>

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden 2016 tulos jätetään edellisten tilikausien voitto/tappio -tilille.

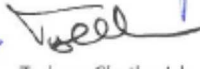
Helsingissä helmikuun 14. päivänä 2017

Hallituksen ja toimitusjohtajan toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset:

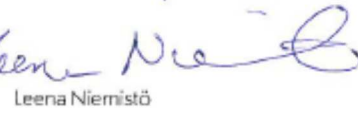
HALLITUS


Jukka Hienonen

 Kaj-Gustaf Bergh

 Torborg Chetkovich

 Susanne Nejat

 Leena Niemistö

 Michael Rosenlew

 Per Sydell

 Dag Wallgren

TOIMITUSJOHTAJA


Lauri Veijalainen

Suoritetusta tilinpäätöksen tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 20. helmikuuta 2017


Henrik Holmbom
KHT


Marcus Tötterman
KHT



KPMG Oy Ab
Töölönlahdenkatu 3 A
PL 1037
00101 HELSINKI

Puhelin 020 760 3000
www.kpmg.fi

Tilintarkastuskertomus

Stockmann Oyj Abp:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Stockmann Oyj Abp:n (y-tunnus 0114162-2) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatomisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätös-standardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisällytetty arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.



Stockmann Oyj Abp
 Tilintarkastuskertomus
 tilikaudelta 1.1.–31.12.2016

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA

Liikearvon ja tavaramerkin arvostaminen (konsernitilinpäätöksen liitetiedot 1 ja 13)

- Vuoden 2016 lopussa liikearvon ja tavaramerkin kirjanpitoarvo konsernitaseessa oli yhteensä 831 milj. euroa. Tästä Fashion Chains -segmentille (Lindex) kohdistetun liikearvon sekä Lindex-tavaramerkin osuus oli yhteensä 806 milj. euroa, ja Retail-segmentille kohdistetun liikearvon osuus 25 milj. euroa.
- Johdon laatimat arvonalentumistestaukset rahavirtaa tuottavien yksiköiden osalta (Lindex ja Retail) perustuvat arvioihin käyttöarvosta.
- Arvonalentumistestausten taustalla olevien rahavirtaennusteiden keskeisten oletusten määrittäminen edellyttää johdon harkintaa muun muassa liikevaihdon kasvun, kannattavuuden kehityksen ja diskonttauskoron osalta. Testauksissa käytettäviin ennusteisiin liittyvästä arvionvaraisuudesta ja tasearvojen merkittävyydestä johtuen liikearvon ja tavaramerkin arvostus on tarkastuksessa ollut keskeinen seikka.
- On olemassa riski, että rahavirtaa tuottavien yksiköiden suorituskyky ei ole linjassa alkuperäisten odotusten ja ennusteiden kanssa, minkä vuoksi liikearvon ja tavaramerkin kirjanpitoarvot voivat ylittää niiden kerrytettävissä olevan rahamäärän. Vuoden 2016 lopussa emoyhtiön osakekannan markkina-arvo alitti emoyhtiön omistajille kuuluvan konsernin oman pääoman kirjanpitoarvon.
- Arvioimme kohdistuiko liikearvoon ja tavaramerkkiin alaskirjaustarvetta KPMG:n arvonnäätitysasiantuntijoiden avustuksella. Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet muun muassa:
 - arvonalentumistestauslaskelmien keskeisten oletusten asianmukaisuuden kyseenalaistaminen
 - arvonalentumistestauslaskelmien keskeisten oletusten kuten rahavirtaennusteiden, diskonttauskorkojen ja kasvuennusteiden vertailu emoyhtiön hallituksen hyväksymiin viimeisimpiin budjetteihin, ulkopuolisista tietolähteistä saatuun markkinainformaatioon sekä Stockmannin omiin aiempien tilikausien toteumatietoihin
 - arvonalentumistestauslaskelmien aritmeettisen oikeellisuuden testaaminen
 - liikearvon ja tavaramerkin arvonalentumistestaukseen liittyvän liitetietoinformaation arviointi, mukaan lukien käytettyjen oletusten ja herkkyyssanalyysien asianmukaisuuden ja riittävyyden arviointi



Stockmann Oyj Abp
Tilintarkastuskertomus
tilikaudelta 1.1.–31.12.2016

Kiinteistöjen arvostaminen (konsernitilinpäätöksen liitetiedot 1, 14 ja 15)

- Konsernitilinpäätöksessä Stockmann arvostaa sekä omassa käytössä olevat kiinteistöt että omistamansa sijoitus-kiinteistöt käypään arvoon. Käyvät arvot perustuvat ulkopuolisten auktorisoitujen kiinteistöarvioijien antamiin arvioihin. Vuoden 2016 lopussa kiinteistöjen kirjanpitoarvo konsernitaseessa oli yhteensä 950 milj. euroa.
- Konsernin omassa käytössä olevien kiinteistöjen uudelleenarvostamiseen ja sijoituskiinteistöjen käypien arvojen määrittämiseen liittyy rahavirtojen ennustamisesta ja diskonttaamisesta johtuvia epävarmuustekijöitä ja johdon subjektiivisia arvioita.
- Kiinteistöjen arvostamiseen vaikuttavat arvostuslaskelmissa käytetyt oletukset, joihin liittyy merkittävä määrä johdon harkintaa. Keskeiset oletukset koskevat muun muassa:
 - arvioita vuokrien nettotuotoista,
 - kiinteistöjen tulevia investointeja.
- Olemme arvioineet käypien arvojen määrittämiseen sovellettuja periaatteita ja menetelmiä. Laskelmien luonteen vuoksi olemme myös käyttäneet KPMG:n arvomääritysasiantuntijoita arvioidaksemme Stockmannin määrittämien kiinteistöjen käypien arvojen asianmukaisuutta. Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet muun muassa:
 - arvostusmallien ja niissä käytettyjen keskeisten oletusten asianmukaisuuden arviointi muun muassa vertaamalla niitä ulkopuolisista lähteistä saatuun markkina-informaatioon
 - kiinteistöjen käypään arvoon arvostamisesta annetun liitetietoinformaation asianmukaisuuden ja riittävyyden arviointi

Vaihto-omaisuuden valvonta ja arvostaminen (konsernitilinpäätöksen liitetiedot 1 ja 18)

- Stockmann harjoittaa liiketoimintaa laajan tavaratalo- ja muotimyymläverkon kautta sekä kotimaassa että ulkomailla. Tästä johtuen tietojärjestelmien ja sisäisten kontrollien toimivuus sekä johdon valvonnan merkitys vaihto-omaisuuden saldohallinnan oikeellisuuden ja asianmukaisen arvostamisen varmistamiseksi korostuvat.
- Konserni myy muotituotteita ja muita tuotteita joiden kysyntään vaikuttavat muun
 - Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet muun muassa:
 - vaihto-omaisuuden valvontaan liittyvän prosessin sekä johdon käyttämien seurantaraporttien sopivuuden arviointi
 - konsernin vaihto-omaisuutta käsittelevien tietojärjestelmien sekä näihin liittyvän käyttöäoikeuksien hallinnan ja tietoturvan osalta kontrolliympäristön ja järjestelmä-



muassa kuluttaja- ja muotitrendien muutokset.	peräisten kontrollien toimivuuden arviointi
— Uusi keskusvarasto otettiin Suomessa käyttöön toukokuussa 2016. Käyttöönotto on vaikuttanut tavaravirran jakeluprosesseihin sekä vaihto-omaisuuden seurantaprosesseihin.	— uuden keskusvaraston tavarankäsittely- ja seurantaprosessien arviointi
— Vaihto-omaisuuden arvostamiseen liittyy johdon harkinnanvaraisuutta, muun muassa varastonimikkeiden tulevaan menekkiin liittyen, minkä vuoksi vaihto-omaisuuteen tehtävät arvonalentumiskirjaukset eivät enää myöhemmin välttämättä osoittaudu riittäviksi.	— inventaareihin osallistuminen valituissa toimipisteissä ja konsernin keskusvarastojen inventointiprosessien asianmukaisuuden arviointi
	— data-analyysien suorittaminen vaihto-omaisuuden hinnoittelun oikeellisuuden sekä vaihto-omaisuuden arvostamiseen liittyvien laskelmien luotettavuuden testaamiseksi
	— vaihto-omaisuuden arvostamiseen liittyvien periaatteiden sekä tehtyjen arvonalentumiskirjausten riittävyyden arviointi

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä



ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvän muun informaation kuin tilinpäätöksen ja sitä koskevan tilintarkastuskertomuksen. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttööme kyseisen päivän jälkeen.



Stockmann Oyj Abp
Tilintarkastuskertomus
tilikaudelta 1.1.–31.12.2016

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastuksessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme toimintakertomukseen sisältyvään informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä, 20. helmikuuta 2017

Henrik Holmbom
KHT

Marcus Tötterman
KHT

S T O

C K M

A N N

MAJANDUSÜLEVAADE 2016

SISU

Juhatuse tegevuse aruanne	3
Arvandmed	10
Aktsiad ja aktsiakapital	13

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Konsolideeritud kasumiaruanne	15
Konsolideeritud bilanss	16
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	17
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	18
Konsolideeritud raamatupidamise aasta- aruande lisad	19

EMAETTEVÕTTE RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Emaettevõtte kasumiaruanne	64
Emaettevõtte bilanss	65
Emaettevõtte finantsaruande analüüs	67
Emaettevõtte raamatupidamise aasta- aruande lisad	68
Juhatuse ettepanek jaotatavate varade ja aruandeperioodi tulemuse kasutamise kohta	78
Audiitori järeldusotsus	79

JUHATUSE TEGEVUSE ARUANNE

Stockmanni kontserni käive oli 2016. aastal 1303,2 miljonit eurot (1434,8 miljonit eurot). Jätkuvalt toimivate toote- ja ärivaldkondade käive vähenes 4,1%. Suhteline brutokasum kasvas 53,4 protsendini (50,6%). Korrigeeritud ärikasum oli 20,2 miljonit eurot (-28,5 miljonit eurot) ja raporteeritud ärikasum oli 17,6 miljonit eurot (-52,5 miljonit eurot). Tulu aktsia kohta oli -0,33 eurot (-1,24 eurot).

Juhatus teeb korralisele üldkoosolekule ettepaneku, et 2016. aasta tulemuste eest dividende ei maksta.

Venemaa kaubamajade äritegevus on klassifitseeritud lõpetatud tegevuseks. Juhatuse tegevusaruande kommentaarid viitavad üksnes jätkuvatele tegevustele. Hobby Hall, mis müüdi 31.12.2016, sisaldub 2016. aasta kasumiaruandes Stockmann Retaili segmendis.

STRATEEGIA

Stockmanni kontsern keskendub jaekaubanduse ja kaubamajade kinnistute kinnisvaraäri arendamisele Soomes ja Balti riikides ning Lindexi moeketi arendamisele ja laiendamisele. Stockmann Retail ja Real Estate teevad tihedat koostööd, seevastu Lindexit arendatakse kontserni iseseisva osana.

Stockmann loobus 2016. aastal oma strateegia kohaselt mitmest kahjumlikust äritegevuse ja tootevaldkonnast ning vähendas kaubamajade võrku ja müügipindala. Venemaa kaubamajade müümine otsustati lõplikult veebruaris ja Hobby Halli müük aasta lõpus. Stockmann kaalub Peterburi Nevsky Centre'i kaubanduskeskuse müümist. Võimaliku müügiga seotud selgitustööd on veel pooleli.

Stockmann jätkab moe-, ilu-, toidu- ja kodutoodetele keskendunud valiku arendamist, parandab teenuseid ja investeerib kaubamajade ruumide renoveerimisse, et pakkuda veelgi paremat klienditeenindust. Tapiolas avatakse renditud ruumides 2017. aasta märtsis uus kaubamaja.

Stockmanni uus veebipood avati 2016. aasta viimases kvartalis. Veebipood töötab uuel platvormil ja poodi lisandub järk-järgult mitmeid uusi funktsioone, näiteks kaubamajades olevate toodete saadavuse näitamine veebipoes ja täiendavad tarnekohtade võimalused. Uus „Hullude päevade“ veebipood avati kampaania käivitamise ajal oktoobris 2016. Aasta jooksul mindi üle endiselt digitaalsele, kliendiandmetel põhinevale turundusele. Samuti jätkati mitmest kanalist ostmist toetavate digitaalsete teenuste arendamist.

TÕHUSUSPROGRAMM

2015. aasta veebruaris käivitas Stockmann tõhususprogrammi, mille eesmärk oli igal aastal hoida kulusid kokku 50 miljoni euro ulatuses. Eesmärgi kohane kokkuvõtte peaks tulemustes kajastuma 2016. aasta lõpuks.

Tõhususprogrammi meetmed hõlmasid Stockmanni tugifunktsioonide uuendamist ja töötajate arvu vähendamist, kaubatarnijate tingimuste ülevaatamist ning müügipinna vabastamist Stockmanni enda kaubamaja tegevuse arvelt välistele rentnikele. 2016. aasta suvel alustati uute kokkuvõttega seotud tegevustega, mille tulemusena kaotati umbes 300 tugifunktsioonide töökohta. Nende meetmetega saavutatakse 2017. aastal umbes 20 miljonit eurot täiendavat kokkuvõtte aastast.

Stockmanni uus, suures osas automatiseeritud jaotuskeskus võeti kasutusele 2016. aasta mais ja selle tegevust on järk-järgult suunatud täisvõimsuse poole. Uus jaotuskeskus tõhustab tegevust, lühendab klientidele tarnimise aegu ja hoiab võrreldes 2014. aastaga igal aastal kulusid kokku umbes 5,5 miljoni euro ulatuses. Kokkuvõtte saavutatakse suuremas osas 2017. aastal. 2016. aasta üleminekuperioodil suurenesid Stockmann Retaili logistikakulud umbes 2 miljonit eurot, selle põhjustasid kattuvad rendi- ja muud kulud.

Novembris allkirjastas Stockmann Tech Mahindraga viieaastase koostöölepingu, mille kohaselt läheb osa Stockmanni IKT-teenuste osutamisest üle koostööpartnerile. Stockmann koondas Tech Mahindra haldusalasse hooldus- ja arendusteenused, mis hõlmavad üle 20 tarnija rakendusi eri maadest. Ettevõtte ülemineku ajal 01.01.2017 läks umbes 30 töötajat Stockmanni IKT-valdkonnast üle Tech Mahindra teenistusse. Muudatuste eesmärk on vähendada Stockmanni iga-aastaseid IT-hoolduskulusid alates 2018. aastast umbes 4 miljonit eurot. Muudatuste tõttu kajastas Stockmann 2,3 miljoni euro suurust ühekordset summat 2016. aasta neljanda kvartali tulemustes.

ARUANDEPERIOODIJÄRGSED SÜNDMUSED

Stockmanni Oulu kaubamaja suleti 2017. aasta jaanuari lõpus. Sulgemisotsus tehti 2015. aasta kevadel.

JÄTKUVATE TEGEVUSVALDKONDADE KÄIVE JA KASUM

Stockmanni peamistel turgudel oli üldine majanduslik seisund 2016. aasta viimases kvartalis endiselt ebakindel. Soomes suurenes aasta lõpus tarbijate usaldus ja jaekaubanduse turuolukord hakkas pisut paranema. Soome moekaupade turg vähenes 2016. aastal 1,7% (allikas: TMA). Rootsis aeglustus aasta lõpus moetoodete turu kasv ja jaanuaris-veebruaris oli kasv kokku 0,4%

(allikas: Stilindex). Balti riikides jaeturgude olukord paranes, kuid suurenes konkurents, seda eriti Eestis.

Stockmanni kontserni käive oli jaanuaris–veebruaris 1302,2 miljonit eurot (1434,8 miljonit eurot). Jätkuvates toote- ja ärivaldkondades vähenes käive 4,1%. Moekaupade keti Seppälä käive sisaldab 2015. aasta võrdlusarvudes kuni müügipäevani 01.04.2015.

Soomes oli käive 631,9 miljonit eurot (743,2 miljonit eurot). Jätkuvate toote- ja ärivaldkondade käive vähenes 8,1%. Välisriikide käive oli 671,3 miljonit eurot (691,6 miljonit eurot). Jätkuvate toote ja ärivaldkondade müügitulu vähenes 0,5%.

Äritegevuse muud tulud olid 1,3 miljonit eurot (0,2 miljonit eurot) ja need moodustasid raamatulogistikaettevõtte Kirjavälitys ja Espoo Friisinkeskuse ärikinnistute aktsiate müügist.

Kontserni jaanuari–veebruari äritegevuse müügi kasumimarginaal oli 695,7 miljonit eurot (725,6 miljonit eurot) ja suhteline kasumimarginaal oli 53,4% (50,6%). Suhteline kasumimarginaal suurenes nii Stockmann Retailis kui ka Lindexis.

Korrigeeritud tegevuskulud vähenesid 65,9 miljonit eurot ja olid 616,3 miljonit eurot (682,2 miljonit eurot). Vähenemine tulenes kokkuhoiumeetmete võtmisest kõikides üksustes osana tõhususprogrammist. Tegevuskulud hõlmavad 2,6 miljonit eurot (24,0 miljonit eurot) korrigeerimisi, mis on seotud otsusega viia osa IKT-teenuseid Stockmannist välja.

Korrigeeritud kulumieelne ärikasum (EBITDA) oli 79,4 miljonit eurot (43,3 miljonit eurot). Kulum vähenes 59,2 miljoni euroni (71,9 miljonit eurot). See oli vähenenud investeeringute ja Nevsky Centre'i kaubanduskeskuse kinnisvarainvesteeringuks ümberklassifitseerimise tulemus.

2016. aasta korrigeeritud kasum suurenes ja oli 20,2 miljonit eurot (-28,5 miljonit eurot). Teatatud ärikasum oli 17,6 miljonit eurot (-52,5 miljonit eurot). Kõik üksused parandasid oma kasumit.

Jaanuari–detsembri netofinantskulu oli 23,1 miljonit eurot (21,2 miljonit eurot), mis sisaldas 5,0 miljonit eurot (3,3 miljonit eurot) korrigeerimisi. Välisvaluuta kahjum oli 1,2 miljonit eurot (0,1 miljonit eurot).

Majandusaasta kasum enne maksude mahaarvamist oli - 5,5 miljonit eurot (-73,7 miljonit eurot).

Maksud olid 2016. aastal 12,7 miljonit eurot (15,1 miljonit eurot). Need koosnesid Lindexi ja teiste tütarettevõtete maksudest ning 4,8 miljoni euro korrigeerimisest Rootsi maksuameti maksude korrigeerimisotsuse põhjal. Eelmise aasta tulumaks hõlmas ka kahjumi edasilükkunud tulumaksu kohustusi ja maksudega seotud korrigeerimisotsustest tulenevaid korrigeerimisi.

2016. aasta kasum oli -18,2 miljonit eurot (-88,9 miljonit eurot). 2016. aasta netokasum, mis sisaldab lõpetatud tegevusi, oli 3,2 miljonit eurot (-175,0 miljonit eurot).

Majandusaasta kasum aktsia kohta oli -0,33 eurot (-1,24 eurot) või -0,12 eurot (-2,43 eurot), kui arvestada lõpetatud tegevusi. Omakapital aktsia kohta oli 14,99 eurot (14,53 eurot).

KÄIVE JA KASUM ÄRIÜKSUSTE KAUPA

Stockmanni äriüksused ja aruandes esitatavad segmendid on Stockmann Retail, Real Estate ja Lindex (Fashion Chains). Vene kaubamaja tegevus, mis kuulus kuni kaubamajade müügini 01.02.2016 Stockmann Retaili alla, on klassifitseeritud lõpetatuks. Stockmann on alates 01.01.2015 andnud enda omanduses olevate kaubamajade kinnistute väärtusele standardi IAS 16 kohaselt õiglase hinnangu. Nevsky Centre'i kaubanduskeskus on klassifitseeritud standardi IAS 40 kohaselt alates 01.02.2016 kinnisvarainvesteeringuks, sest seda ei kasutata enam ettevõtte enda äritegevuseks. Kinnisvarainvesteeringule ei kohaldata amortisatsiooni, kuid kogu kasum ja kahjum, mis on kinnistu õiglase väärtuse muutuste tulemus, kajastatakse selle majandusaasta kasumi või kahjumina, mille ajal need tekivad.

Lindex

Lindexi käive vähenes jaanuaris–detsembris 2,9% ja oli 633,2 miljonit eurot (652,3 miljonit eurot). Käive vähenes võrreldavate valuutakurssidega võrreldes 1,4% ja võrreldavates kauplustes 0,5%. Müük suurenes esimesel poolaastal, kuid vähenes pärast suve lõppu seoses kaupluste külastajate arvu vähenemisega.

Lindexi suhteline brutomarginaal oli 63,8% (62,3%). Brutokasum kasvas peamiselt ladude vananemisega seotud ümberhindluse ja osaliselt müügihindade kasvu tõttu.

Tegevuskulud vähenesid 10,5 miljonit eurot tänu Venemaa kaupluste sulgemisele ja vähenenud kauplusekuludele muudel turgudel.

Lindexi 2016. aasta ärikasum oli 54,9 miljonit eurot (44,6 miljonit eurot).

Kuni selle müümiseni 01.04.2015 kuulus Muotiketjut-äriüksusse 2015. aastal ka Seppälä. Äriüksuse käive oli 2015. aastal 668,4 miljonit euro, sh Seppälä käive 16,1 miljonit eurot. Ärikasum oli 30,5 miljonit eurot, sealhulgas Seppälä ärikasum 14,0 miljonit eurot.

Stockmann Retail

Stockmann Retaili 2016. aasta käive oli 635,7 miljonit eurot (740,8 miljonit eurot). Vähenemine toimus peamiselt kahjumlikest tootevaldkondadest loobumise tõttu. Jätakuvalt toimivate toote- ja ärivaldkondade käive vähenes 8,6%, seda põhjustasid osaliselt muudatused tootevalikus ja müügi pinna vähenemine.

Käive oli Soomes 548,2 miljonit eurot (649,7 miljonit eurot), sh Hobby Halli käive 75,1 miljonit eurot. Jätakuvalt toimivate toote- ja ärivaldkondade käive vähenes 9,7%. Stockmanni lipulaeva, Helsingi kaubamaja renoveerimistööd, ehitustööd Tapiola kaubamaja ümbruses ja eelmise aastaga võrreldes väiksem arv hindadel põhinevaid kampaaniaid mõjutasid käivet negatiivselt. Jaanuaris 2017 suletud Oulu kaubamaja käive vähenes enne aasta lõppu ja oli 2016. aastal 29,6 miljonit eurot.

Välismaa ehk kahe Balti riigi kaubamaja käive oli 87,5 miljonit eurot (91,1 miljonit eurot), mis moodustas 13,8% (12,3%) äriüksuse kogukäibest. Jätakuvalt toimivate toote- ja ärivaldkondade käive vähenes 1,8%.

Suhteline brutokasum oli jaanuaris–detsembris 40,3% (38,1%), mis tulenes tõhusamate ostudest, väiksemast arvust hindadel põhinevatest kampaaniadest ja tootevaldkondade muutustest.

Tegevuskulud vähenesid 2016. aastal 51,8 miljonit eurot ja olid 291,2 miljonit eurot (343,0 miljonit eurot). Vähenemine oli tingitud tõhususprogrammist, mis vähendas töötajate ja üüriga seotud kulusid.

Üksuse ärikasum oli -49,8 miljonit eurot (-72,9 miljonit eurot või korrigeeritud ärikasum -68,6 miljonit eurot), millest kaubamaja tegevuse osakaal oli -44,8 miljonit eurot (-67,2 miljonit eurot) ja Hobby Halli osakaal oli -5,0 miljonit eurot (-5,7 miljonit eurot). Hobby Hall müüdi 31.12.2016. Müügihind ei mõjutanud oluliselt Stockmanni kasumit.

Real Estate

Stockmannile kuuluva viie kinnistu renditav kogupindala on kokku 142 000 ruutmeetrit. Kinnistute täitumus oli aasta lõpus 99,1% (98,5%).

Aasta lõpus oli Stockmannile kuuluvast renditavast pinnast Stockmann Retaili kasutuses 52% (67%). Vähenemine oli peamiselt tingitud Nevsky Centre'is asuva kaubamaja üleminekust uuele omanikule 01.02.2016. Ilma Nevsky Centre'ita oli Stockmann Retaili kasutuses 76% pindalast.

Stockmanni kinnistute õiglane väärtus 01.01.2016 oli 918,2 miljonit eurot. Aasta jooksul arvati kaubamajakinnistuste kulum õiglasest väärtusest maha. Nevsky Centre'i kaubanduskeskuselt, mida käsitletakse kui kinnisvara-investeeringut, mahaarvamisi ei tehta.

Kinnisvara hinnati ümber 31.12.2016 ja selle õiglane väärtus oli sel ajal 950,1 miljonit eurot. Kaubamajakinnistute väärtus kasvas 31,9 miljonit eurot ja oli 769,1 miljonit eurot (737,2 miljonit eurot). Nevsky Centre'i väärtus oli endiselt 181,0 miljonit eurot. Õiglase väärtuse määramisel kasutatud kaalutud keskmine turutootluse määr oli 5,7% (6,0%).

Retail Estate'i äriüksuse 2016. aasta käive oli 60,1 miljonit eurot (59,3 miljonit eurot). Enda kinnistute keskmine kuu rent oli 33,36 eurot ruutmeetri kohta (33,07 eurot). Stockmanni enda kinnistute puhaskasum oli 44,4 miljonit eurot (44,9 miljonit eurot). Puhaskasumi määr oli 4,9% (5,0%).

Aruandeperioodi ärikasum oli 21,1 miljonit eurot (16,3 miljonit eurot). Kasv tulenes peamiselt väiksemast kulumist, mis tulenes Nevsky Centre'i liigitamisest kinnisvarainvesteeringuks.

2016. aasta jooksul avati Stockmanni hoonetes mitmeid uusi kauplusi ja teenusepakkujate esindusi. Stockmanni lipulaevas, Helsingi kaubamajas, alustasid söögi- ja joogiteenuste pakkumist Joe & the Juice, AKA Gastrobar ja Bar Primero. Technopolis avas Helsingi Kirjatalos UMA Esplanadi -co-working-tööruumi. XS Lelut (XS Mänguasjad) avas mänguasjakauplused Riias, Tallinnas, Turus, Tampere, Jumbos ja Itäkeskuse kaubamajades. Scandinavian Outdoor ja Halti avasid Tampere ja Turu kaubamajades vabaõhutarvete kauplused. Westerback avas ehte- ja kellakauplused Helsingis, Jumbos, Tampere ja Itäkeskuses, Turu ja Tapiola kaubamajades avatakse poed 2017. aasta esimeses kvartalis.

Oktoobris avati Tallinna kaubamaja täielikult renoveeritud viies korrus ning nendes ruumides asuvad mitmed uued teenusepakkujad ja poed. Oktoobris avasid mitmed koostööpartnerid ärisid Riia kaubamaja teisel korrusel.

FINANTSEERIMINE JA SEOTUD OMAKAPITAL

Raha ja raha ekvivalendid olid 2016. aasta lõpus 20,21 miljonit eurot, seevastu aasta tagasi olid need 19,1 miljonit eurot. Äritegevuse rahavood olid aruandeperioodil 41,5 miljonit eurot (17,2 miljonit eurot).

Puhas käibekapital, v.a finantsvarad, oli aasta lõpus 8,4 miljonit euro, seevastu aasta tagasi oli see -4,2 miljonit eurot. Varude väärtus oli aasta lõpus 180,7 miljonit eurot (170,8 miljonit eurot). Kasv oli tingitud Lindexi suurematest varudest.

Lühiajalised nõuded olid 60,3 miljonit eurot (55,5 miljonit eurot). Intressivaba laenukapitali suurus oli 232,6 miljonit eurot (230,5 miljonit eurot).

Intressi kandva laenukapitali suurus oli aasta lõpus 761,8 miljonit eurot (783,4 miljonit eurot), millest 525,3 miljonit eurot (534,7 miljonit eurot) oli pikaajaline kohustus. Peale selle

oli kontsernil 295,0 miljonit eurot kasutamata pikaajalisi sihtlaene ja 384,5 miljonit eurot lühiajalisi laene. Suurem osa lühiajalistest kohustustest on soetatud kommertsväärtpaberiturgudel. Stockmannil on ka 84,3 miljoni euro suurune hübriidlaen, mida käsitletakse kui ettevõtte omakapitali. Hübriidlaenu kogunenud 7,4 miljoni euro suurune intress tasuti jaanuaris 2017 otse omakapitalist.

Aasta lõpus oli omakapitali määr 48,3% (46,1%) ja finantsvõimenduse netomäär oli 68,3% (72,1%).

Investeeringute tasuvus oli 2016. aastal 1,8% (-7,6%). Kontserni investeeritud omakapital oli detsembri lõpus 1845,1 miljonit eurot ja aasta tagasi oli see 1835,1 miljonit eurot.

Korralise üldkoosoleku 2016. aastal tehtud otsused avalikustati börsiteates 15.03.2016. Üldkoosoleku otsuse kohaselt ei makstud 2015. aasta eest dividende.

INVESTEERINGUD

Aruandeperioodi investeeringud olid kokku 44,2 miljonit eurot (53,4 miljonit eurot). Kulum oli 59,2 miljonit eurot (71,9 miljonit eurot).

Lindexi investeeringud olid aruandeperioodil kokku 17,7 miljonit eurot (21,9 miljonit eurot). Lindex avas aasta jooksul 13 kauplust ja sulges 25 kauplust, sealhulgas viimased Venemaa kauplused. Aasta lõpus oli Lindexil 16 riigis kokku 475 kauplust, millest 39 olid kuues riigis asuvad frantsiiskauplused.

Stockmann Retaili investeeringud olid aruandeperioodil kokku 21,2 miljonit eurot (25,8 miljonit eurot). Oluline osa sellest kasutati uue jaotuskeskuse loomiseks, Helsingi ja Turu kaubamajade renoveerimiseks, uue Tapiola kaubamaja ja stockmann.com-i uue e-kaubandusplatvormi jaoks.

Real Estate'i 2016. aasta investeeringud olid 5,3 miljonit eurot (4,8 miljonit eurot). Need tekkisid kinnistute hooldamisest ja renoveerimisest uute rentnike jaoks, peamiselt Stockmanni lipulaevaks peetavas Helsingi kaubamajas ja Tallinna kaubamajas.

Kontserni muud investeeringud olid kokku 0,1 miljonit eurot (1,0 miljonit eurot).

KINNISTUD

STOCKMANNI KONTSERN	Renditav kogupindala, m ² 31.12.2016	Täitumus, %, 31.12.2016	Stockmann Retaili kasutuses, %, 01.01.2016	Stockmanni Retaili kasutuses, %, 31.12.2016
Helsingi kaubamaja kinnisvara	51 000	99,8	80	78
Kirjatalo (raamatukauplus), Helsingi	9000	100,0	30	30
Tallinna kaubamaja kinnistu	22 000	99,8	85	84
Riia kaubamaja kinnistu	15 000	100,0	88	86
Nevsky Centre, Peterburi	46 000	97,6	44	0
Kõik ettevõtte kinnistud kokku	142 000	99,1	67	52

KAUPLUSTE VÕRK

STOCKMANNI KONTSERN	Kokku 31.12.2015	Uued kauplused 2016	Suletud/müü- dud kauplused 2016	Kokku 31.12.2016
Lindexi kauplused	487	13	25	475
neist ettevõtte enda kauplusi	450	5	19	436
neist frantsiiskauplusi	37	8	6	39
Kaubamajad*	16		7	9*
Outlet-kauplused	1			0
Hobby Halli kauplused	1		1	0

* Oulu kaubamaja suleti 31.01.2017.

UUED PROJEKTID

Lindex jätkab laienemist, avades 2017. aastal üle 15 uue kaupluse. Kaupluste arv ei kasva tegelikult nii palju, sest Lindexil on kavas sulgeda mõned kahjumlikud kauplused. Lindex alustab 2017. aastal tegevust ka kahel uuel frantsiisiturul, Kataris ja Tuneesias.

Stockmann avab 2017. aasta märtsis uue kaubamaja Espoos Tapiolas. Kauplus asub renditud ruumides täiesti uues kaubanduskeskuses praeguse kinnistu kõrval.

2017. aasta investeeringuid hinnatakse olevat umbes 45–50 miljonit eurot. Suurem osa investeeringuid kasutatakse Lindexi digiteenuste ja kaupluste uuendamiseks, uue Tapiola kaubamaja avamiseks, Stockmanni muu kinnisvara ja kaupluste kontseptsiooni uuendamiseks ning infosüsteemide ja mitmekanalilise võrgustiku süsteemide uuendamiseks. 2017. aasta kulum on eelduste kohaselt samal tasemel kui 2016. aastal ja suurem kui investeeringud.

AKTSIAD JA AKTSIAKAPITAL

Stockmannil on kahe seeria aktsiaid. A-seeria aktsiatel on aktsia kohta 10 häält ja B-seeria aktsiatel on aktsia kohta üks häält. Aktsiatel on ühesugune õigus dividendidele. Aktsiate nimiväärtus on 2,00 eurot aktsia kohta.

2016. aasta lõpus oli Stockmannil 30 530 868 A-seeria aktsiat ja 41 517 815 B-seeria aktsiat, st kokku 72 048 683 aktsiat. Ettevõtte aktsiatega määratud häälte arv oli 346 826 495.

Aktsiakapital oli 2016. aastal endiselt 144,1 miljonit eurot. Aktsiakapitali turuväärtus oli aasta lõpus 509,6 miljonit eurot (449,4 miljonit eurot).

2016. aasta lõpus oli Stockmanni A-aktsia kurss 7,09 eurot, 2015. aasta lõpus oli see 6,22 eurot; B-aktsia kurss oli 7,06 eurot, 2015. aasta lõpus oli see 6,25 eurot. Aktsiaid vahetati aasta jooksul Nasdaq Helsingis kokku 2,8 miljonit (2,2 miljonit) A-aktsiat ja 12,2 miljonit (14,6 miljonit) B-aktsiat. See vastab 9,1 protsendile (7,2 protsendile) keskmisest A-aktsiate arvust ja 29,5 protsendile (35,2 protsendile) keskmisest B-aktsiate arvust.

Ettevõtte omanduses ei ole enda aktsiaid ning juhatusel ei ole kehtivaid õigusi ettevõtte aktsiate ostmiseks või aktsiakapitalile.

Vastastikune pensionikindlustusselts Varma esitas Stockmannile märgistamise teate, sest ettevõtte osalus Stockmann Oyj Abp häältel ületas 24.11.2016 5% piiri.

Stockmannil oli 2016. aasta lõpus 49 813 aktsionäri, aasta tagasi oli aktsionäre 52 415.

TÖÖTAJAD

Stockmanni kontserni keksmine töötajate arv oli 2016. aastal jätkuvates tegevusvaldkondades 9006 (10 762). Vähenemine oli peamiselt tingitud Stockmann Retaili töötajate vähendamisest ja Seppälä müümisest 2015. aastal. Täistööajaga töötajate keskmine arv oli 6562 (7643).

2016. aasta lõpus töötas kontsernis jätkuvates tegevusvaldkondades 8324 inimest (9734). Neist 3315 (4455) töötas Soomes. Välisriikides töötas 5009 (5279) inimest ja nende osakaal töötajatest oli 60% (54%). Stockmann Retaili üksuses töötas 3464 (4471), Real Estate'i üksuses 85 (71) inimest, Lindexis 4427 (4733), kontserni ühistes teenustes Soomes 216 (325) ja Aasia ostukontorites 132 (134) inimest.

Kontserni palgakulu oli 2016. aastal 225,8 miljonit eurot, aasta varem oli kulu 251,6 miljonit eurot ja 2014. aastal oli see 281,9 miljonit eurot. Töötajate hüvitistest tekkinud kulud kokku olid 290,5 miljonit eurot (321,5 miljonit eurot) ehk 22,3% (22,4%) käibest.

MUUDATUSED JUHTKONNAS

Stockmanni juhatus nimetas alates 12.09.2016 tegevjuhiks Lauri Veijalaineni. Ta tegutseb ajutise tegevjuhina alates 04.04.2016 ja enne seda oli ta ettevõtte finantsjuht.

Susanna Otila, Stockmanni juht, nimetati juhatuse liikmeks alates 13.06.2016. Samast päevast alates nimetati tarneahela juhiks Tove Westermarck. Westermarck töötas varem arendusjuhi ja juhtkonna liikmena.

Maiju Niskanen nimetati alates 01.07.2016 kaupluste tegevuse juhiks ja juhatuse liikmeks. Mikko Huttunen nimetati alates 15.08.2016 personalijuhiks ja juhatuse liikmeks. Anna Salmi nimetati alates 28.10.2016 kliendisuhete juhiks (Chief Customer Officer) ja juhatuse liikmeks.

Tegevjuht Per Thelin lõpetas töö ettevõttes 2016. aasta aprillis ja Stockmann Retaili juht ning juhtkonna liige Jouko Pitkänen lõpetas töö 2016. aasta juunis.

SOTSIAALNE VASTUTUS

Vastutustundlikkus on osa Stockmanni väärtustest ja igapäevasest tegevusest. Stockmann on seotud ÜRO Global Compacti algatuse ja selle põhimõtetega. Ettevõtte käitumiskodeksi (Code of Conduct) tegevuspõhimõtted määravad eranditult kõikide töötajate ja juhtkonna tegutsemisviisi. Lindexi ja Stockmanni oma kaubamärkide tarneahelasse kuuluvad tootjad peavad järgima tarnijate käitumiskodeksi tegevusjuhiseid, mille aluseks on Business Social Compliance Initiative'i (BSCI) põhimõtted. Sotsiaalse vastutuse strateegias määratakse kindlaks Stockmanni vastutusala raskuspunktid ja eesmärgid. Need eesmärgid on seotud selleks, et toetada kontserni strateegiat ja äritegevust, parandades kliendikesksust ja suurendades tõhusust.

Lisateavet Stockmanni ettevõtete sotsiaalse vastutuse küsimuste ja tulemuste kohta võib leida sotsiaalse vastutuse ülevaatest, mis on esitatud Global Reporting Initiative'i (GRI) nõudmiste kohaselt. Ülevaade on avaldatud ettevõtte kodulehel stockmanngroup.com.

RISKID

Stockmanni võivad mõjutada töökeskkonna, ettevõtte tegevuse ja majanduslike riskitegurite põhjustatud riskid.

Üldine majanduslik olukord mõjutab tarbijate ostukäitumist ja ostujõudu kõikides kontserni turuvaldkondades. Tarbijate ostukäitumist mõjutab ka digitaliseerimine, suurenenud konkurents ja muutuvad tarbimisharjumused. Kiired ja ootamatud muutused turul võivad mõjutada nii finantsturgude kui ka tarbijate käitumist. Tarbijate ostujõu ja käitumisega seotud ebakindlust peetakse esmaseks riskiks, mis võib mõjutada Stockmanni tegevust 2017 aastal.

Halb töökeskkond võib mõjutada ka Stockmanni rentnike tegevust ning see võib avaldada negatiivset mõju renditulule ja Stockmanni ruumide täitumusele. Need tegurid, eriti siis, kui need on seotud ruumide suurimate rentnikega, võivad mõjutada kinnisvara õiglasi väärtusi.

Moeveraldkonna osakaal on kontserni käibest üle kahe kolmandiku. Moekaubandusega on lahutamatult seotud toodete lühike kasutusaeg ja sõltuvus moesuundadest, kalendrist sõltuv müügi hooajalisus ja tundlikkus tavapärasest ilmastikust kõrvalekalduvate muutuste suhtes. Tarneahela vastutustundlik haldamine on kontserni kaubamärkide jaoks oluline, et säiliks klientide usaldus Stockmanni suhtes. Nendele teguritele reageerimine on osa kontserni igapäevasest äritegevuse juhtimisest.

Kontserni äritegevus põhineb paindlikul logistikal ning tõhusal kauba- ja infovoogudel.

Kaupade ja teabe hilinemised või häired ning logistikapartneritega seotud ebakindlus võib äritegevust takistada. Neid operatiivseid riske püütakse kontrollida, arendades välja eesmärgile vastavaid varusüsteeme ja alternatiivseid tegevusviise ning panustades infosüsteemide häireteta töötamisse. Operatiivseid riske maandatakse ka kindlustustega.

Kontserni müügitulu, kasumit ja bilanssi mõjutavad valuutakursside muutused kontserni aruandlusvaluutaks oleva euro ning Rootsi krooni, Norra krooni, USA dollari, Vene rubla ja muude valuutade suhtes. Valuutakursside muutumine võib mõjutada oluliselt ettevõtte äritegevust. Kontserni kohustuste suure arvu tõttu võivad finantseerimisriskid, mida põhjustab eriti intressimäärade kõikumine, mõjutada finantseerimiskulusid ja ettevõtte majanduslikku seisundit. Intressimäärade kõikumine võib mõjutada ka tootlikkuse nõudmisi, mis on seotud kontserni omanduses oleva kinnisvara ja selle õiglase väärtusega. Finantsriske juhitakse juhatuse kinnitatud riskipoliitika kohaselt.

2017. AASTA VÄLJAVAATED

Stockmanni kontserni põhitegevusriigis Soomes on hakanud majandus aeglaselt elavnema. 2017. aastal oodatakse sisemajanduse koguprodukti ja jaemüügi vähest tõusu. Tarbijate ostujõud ilmselt siiski ei suurene ja ostukäitumine muutub digitaliseerimise ja suureneva konkurentsi tõttu.

Rootsi majandus arenes 2016. aastal jätkuvalt stabiilselt ja sisemajanduse koguprodukti kasvu prognoos on 2017. aastaks endiselt kõrgemal tasemel kui Soomes. Moeturgude tagasihoidlik kasv peatus 2016. aastal ja arvatakse, et kasvutempo jääb ka 2017. aastal samaks.

Arvatakse, et Balti riikides sisemajanduse koguprodukti kasv jätkub. Nende turgude väljavaated on eeldatavalt paremad kui kontserni muudel turgudel.

Arvatakse, et Venemaa majandus hakkab järk-järgult elavnema, kuid Vene tarbijate ostujõud on endiselt väike.

Stockmann jätkab suunamuutust, parandades pikas perspektiivis kontserni konkurentsivõimet ja kasumlikkust. 2015. aastal alustatud ja 2016. aastal jätkatud tõhususprogrammi mõjud ilmnevad tervikuna 2017. aasta tegevuskuludes. Hinnangute kohaselt paraneb ärikasum 2017. aastal peamiselt Stockmann Retaili äriüksuses, mis on endiselt kahjumlik, ning oodatakse, et Lindex ja Real Estate jätkavad stabiilse tulemuse arendamist.

2017. aasta investeeringuid hinnatakse olevat umbes 45–50 miljonit eurot, mis on vähem kui aasta arvestatud kulum.

Stockmanni hinnangu kohaselt väheneb kontserni 2017. aasta käive kaupluste võrgu ja tootevaliku muutuste tõttu.

Oodatakse, et korrigeeritud ärikasum võrreldes 2016.

aastaga paraneb. Tulenevalt normaalsest hooaja vahetumisest on esimese kvartali ärikasum negatiivne.

HALDUS- JA JUHTIMISSÜSTEEMI ARUANNE

Soome börsiettevõtete haldustava soovitusel kohaselt on Stockmann avalikustanud eraldi haldus- ja juhtimissüsteemi aruande 2016. aasta kohta.

Helsingis, 14.02.2017,

STOCKMANN Oyj Abp

Juhatus

Arvandmed

	2016	2015	2014	2013	2012
Käive *) miljonit eurot	1303,2	1434,8	1605,5	2037,1	2116,4
Käibe muutus *) %	-9,2	-10,6		-3,7	5,5
Kasum *) miljonit eurot	17,6	-52,5	-77,2	54,4	87,3
Kasumi muutus *) %	-133,4	-31,9		-37,7	24,6
Protsent müügitulust *) %	1,3	-3,7	-4,8	2,7	4,1
Kasumi korrigeerimised miljonit eurot	2,6	24,0	39,3		
Korrigeeritud ärikasum (EBIT) miljonit eurot	20,2	-28,5	-37,8		
Kasum enne maksude miljonit eurot	-5,5	-73,7	-77,2	26,8	54,9
mahaarvamist *)					
Kasum enne maksude	%	-92,5	-4,4	-51,2	54,0
mahaarvamist, muutus *)					
Protsent müügitulust *) %	-0,4	-5,1	-4,8	1,3	2,6
Aruandeperioodi kasum miljonit eurot	-3,2	-175,0	-99,8	48,4	53,6
Aktiivkapital miljonit eurot	144,1	144,1	144,1	144,1	144,1
A-aktsiad miljonit eurot	61,1	61,2	61,2	61,3	61,3
B-aktsiad miljonit eurot	83,0	82,9	82,9	82,8	82,8
Dividendid **) miljonit eurot				28,8	43,2
Omakapitali tootlus %	-0,3	-19,4	-12,1	5,4	6,1
Investeeringud põhikapitali	%	1,8	-7,6	3,4	5,1
tootlus					
Investeeringud kapital miljonit eurot	1858,3	1740,4	1657,9	1725,8	1737,1
Kapitali käive	0,7	0,9	1,1	1,2	1,2
Käibevara käive	3,4	4,8	4,1	3,7	3,8
Omakapitali määr %	48,3	46,1	39,3	43,8	42,8
Finantsvõimenduse netomäär %	68,3	72,1	105,4	87,3	90,9
Investeeringud miljonit eurot	44,2	53,4	53,8	56,9	60,3
Protsent müügitulust *) %	3,4	3,7	3,4	2,8	2,8
Intressi kandvad nõuded miljonit eurot	5,1	10,7	5,2	43,2	43,8
Intressi kandvad kohustused miljonit eurot	761,8	783,4	833,9	814,8	848,5
Intressi kandev netovõlg miljonit eurot	736,4	753,6	799,4	737,8	768,6
Bilansimaht kokku miljonit eurot	2241,2	2273,9	1936,5	2044,6	2087,1
Tööjõukulud *) miljonit eurot	290,5	321,5	356,3	397,8	405,1
Protsent müügitulust *) %	22,3	22,4	22,2	19,5	19,1
Keskmine töötajate arv *) inimest	9006	10 763	12 157	14 963	15 603
Käive/inimene *) tuhat eurot	144,7	133,3	132,1	136,1	135,6
Ärikasum/inimene *) tuhat eurot	2,0	-4,9	-6,3	3,6	5,6
Tööjõukulud/inimene *) tuhat eurot	32,3	29,9	29,3	26,6	26,0

*) 2016, 2015 ja 2014 sisaldavad üksnes jätkuvaid tegevusvaldkondi.

**) Juhatus teeb üldkoosolekule ettepaneku, et dividende ei jaotata.

Aktsiakapitali andmed

		2016	2015	2014	2013	2012
Kasum aktsia kohta, jätkuvad tegevusvaldkonnad	eurot	-0,33	-1,24	-1,34	0,67	0,74
Kasum aktsia kohta, lõpetatud tegevusvaldkonnad	eurot	0,21	-1,20	-0,04		
Kasum aktsia kohta (lahjendamata ja lahjendatud)	eurot	-0,12	-2,43	-1,39	0,67	0,74
Omakapital/aktsia	eurot	14,99	14,53	10,55	12,42	12,40
Dividend/aktsia*	eurot				0,40	0,60
Dividend kasumist*	%				59,5	80,6
Äritegevuse rahavood / aktsia, korrigeeritud emissioon	eurot	0,58	0,24	0,41	1,74	1,72
Efektiivne dividendide tootlus*	%					
A-aktsia					3,6	4,3
B-aktsia					3,6	4,4
Aktsiate hinna ja kasumi suhe						
A-aktsia		-60,4	-2,6	-4,6	16,5	18,9
B-aktsia		-60,2	-2,6	-4,6	16,4	18,3
Sulgemishind 31.12.	eurot					
A-aktsia		7,09	6,22	6,42	11,06	14,08
B-aktsia		7,06	6,25	6,36	11,04	13,60
Aruandeperioodi kõrgeim aktsiahind	eurot					
A-aktsia		7,55	8,00	12,40	15,20	19,50
B-aktsia		7,31	8,41	12,58	14,92	18,68
Aruandeperioodi väikseim hind	eurot					
A-aktsia		5,26	5,94	6,20	11,00	13,40
B-aktsia		5,06	5,98	6,21	10,75	12,12
Aruandeperioodi keskmine hind	eurot					
A-aktsia		5,97	6,86	9,76	12,51	15,57
B-aktsia		6,33	7,10	10,00	12,50	15,19
Aktsiate vahetamine	1000 tk					
A-aktsia		2791	2188	933	447	436
B-aktsia		12 231	14 615	17 625	14 564	11 308
Aktsiate vahetamine	%					
A-aktsia		9,1	7,2	3,0	1,5	1,4
B-aktsia		29,5	35,2	42,5	35,1	27,3
Aktsiakapitali turuväärtus 31.12	miljonit eurot	509,6	449,4	460,1	796,0	994,6
Aktsiate arv 31.12	1000 tk	72 049	72 049	72 049	72 049	72 049
A-aktsia		30 531	30 553	30 596	30 596	30 628
B-aktsia		41 518	41 495	41 453	41 453	41 421
Aktsiate arv, lahjendamata, kaalutud keskmine	1000 tk	72 049	72 049	72 049	72 049	71 945
A-aktsia		30 533	30 590	30 596	30 601	30 628
B-aktsia		41 515	41 459	41 453	41 448	41 318
Aktsiate emissioon, korrigeeritud arv, lahjendatud kaalutud keskmine	1000 tk	72 049	72 049	72 049	72 049	71 945
Aktsionäride arv 31.12	tk	49 813	52 415	55 343	59 475	59 283

*) Juhatus teeb üldkoosolekule ettepaneku, et dividendide ei jaotata

Arvandmete arvestuspõhimõtte

Korrigeeritud ärikasum	=	ärikasum – korrigeerim
Kasum enne tulumaksustamist	=	ärikasum + finantstulud – finantsk
Omakapital tulumäär	= 100 x	$\frac{\text{aruandeperioodi kasum}}{\text{omakapital + mittekontrolliva osalusega aktsionäride osalus (keskmise aasta joo}}$
Investeeritud põhikapitali tulumäär	= 100 x	$\frac{\text{kasum enne makse + intressid ja muud finantskulud}}{\text{investeeritud ka}}$
Investeeritud kapital	=	bilansimaht kokku – arvestuslik maksuvõlg muud intressivabad võlad (keskmiselt aa
Kapitali käive	=	$\frac{\text{käive}}{\text{bilansimaht kokku – arvestuslik maksuvõlg ja muud intressiva}}$ võlad (keskmiselt aa
Käibevara käive		$\frac{365}{\text{käibevara k}}$
Omakapitali määr	= 100 x	$\frac{\text{bilansi omakapital + mittekontrolliva osalusega aktsionäride osa}}{\text{bilansimaht – ettema}}$
Finantsvõimenduse netomäär	= 100 x	$\frac{\text{intressi kandvad kohustused – raha ja raha ekvivalendid – intressi kandvad nõude}}{\text{omakapital k}}$
Intressi kandev netovõlg	=	intressi kandvad kohustused – raha ja raha ekvivalendid – intressi kandvad nõu Aktsiakohaste andmete arvutuspõhimõ
Kasum/aktsia	=	$\frac{\text{emaettevõtte aktsionäridele kuuluv aruandeperioodi kasum – maksustamisjärgse}}{\text{hüбриidlaenu intress}}$ aktsiate emissioon, korrigeeritud keskmine a
Omakapital/aktsia	=	$\frac{\text{omakapital – omaaktsiate reserv}}{\text{aktsiate arv bilansipäev}}$
Dividend/aktsia	=	dividend/a
Dividend kasumist, %	= 100 x	$\frac{\text{dividend/aktsia}}{\text{kasum/aktsia korrigeeritud emiss}}$
Rahavood/aktsia	=	$\frac{\text{rahavood äritegevusest}}{\text{aktsiate emissioon, korrigeeritud keskmine a}}$
Efektiivne dividendide tootlus, %	= 100 x	$\frac{\text{dividend/aktsia}}$

Aktsiad ja aktsiakapital

Stockmann Oyj Abp aktsiakapital jaguneb A- ja B-aktsiateks. A-seeria aktsial on kümme häält ja B-seeria aktsial on üks hääl. Mõlema seeria aktsiate nimiväärtus on 2,00 eurot aktsia kohta ja mõlemal on õigus ühesuurusele dividendile.

Ettevõtte aktsiad on registreeritud väärtpaberite süsteemis ja nendega kaubeldakse Nasdaq Helsingi börsil. A-aktsia kauplemise sümbol on STCAS ja B-aktsia sümbol on STCBV. 31.12.2016 oli ettevõttel 49 813 registreeritud aktsionäri (52 415 aktsionäri 31.12.2015).

31.12.2016 oli Stockmanni emissiooni turuväärtus 509,6 miljonit eurot (449,4 miljonit eurot 31.12.2015).

Opsiooniprogrammid

Stockmannil on käimas Stockmanni kontserni võtmeisikutele suunatud võtmeisikute opsiooniprogramm 2010. Lisaandmed on kontserni lisas 21.

Omaaktsiad

Ettevõtte omanduses ei ole 31.12.2016 omaaktsiaid ning juhatusel ei ole kehtivaid õigusi omaaktsiate ostmiseks.

		Aktsia hinna muutus	
	Sulgemishinnad 31.12.2016 eurot	Sulgemishinnad 31.12.2015 eurot	muutus %
Seeria A	7,09	6,22	14,0
Seeria B	7,06	6,25	13,0

Aktsiate vahetus 2016. aastal Helsingi Börsil				
	Tk	% aktsia- kogusest	keskmise hind eurot	keskmise hind eurot
Seeria A	2 791 327	9,1	16 680 095	5,97
Seeria B	12 230 717	29,5	77 236 681	6,33
Kokku	15 022 044		93 916 776	

Aktsiakapital 31.12.2016				
Seeria A	30 530 868	tk à 2 eurot =	61 061 736	eurot
Seeria B	41 517 815	tk à 2 eurot =	83 035 630	eurot
Kokku	72 048 683		144 097 366	eurot

Aktsiate arv 31.12.2016

	tk	Aktsia- omanikud %	Osa aktsiatest %	Osa häälest %
1–100	32 660	65,5	1,7	0,6
101–1000	14 296	28,7	6,7	4,7
1001–10 000	2628	5,3	9,0	5,9
10 001–100 000	188	0,4	7,2	3,6
100 001–1 000 000	27	0,1	11,8	12,5
1 000 001–	14	0,0	63,6	72,7
Kokku	49 813	100,0	100,0	100,0

Omanike rühmad 31.12.2016

		Aksia- omanikud	Osa aktsiatest	Osa häälest
	tk	%	%	%
Üksikisikud	48 486	97,3	23,2	20,8
Ettevõtted	807	1,6	20,3	20,1
Sihtasutused ja ühingud	316	0,6	45,5	56,1
Esindajakontode omanikud (sh mitteresidendid)	170	0,4	7,5	2,2
Finants- ja kindlustusasutused	34	0,1	3,5	0,8
Registreerimata aktsiad		0,0	0,0	0,0
Kokku	49 813	100,0	100,0	100,0

Suuraktsionärid 31.12.2016

		Osa aktsiatest	Osa häälest
		%	%
1	HTT STC Holding Oy Ab	11,7	10,7
2	Föreningen Konstsamfundeti rühm	9,4	15,1
3	Vastastikune pensionikindlustusselts Varma	8,5	5,1
4	Svenska Litteratursällskapet i Finland r.f.	7,6	15,7
5	Niemistö, Kari	5,8	9,4
6	Åbo Akademi Sihtasutus	4,2	6,7
7	Etola Group	4,2	6,1
8	Vastastikune pensionikindlustusselts Ilmarinen	2,4	1,0
9	Samfundet Folkhälsan i svenska Finland r.f	2,2	2,7
10	Jenny ja Antti Wihuri fond	1,9	2,1
11	Riigi Pensionifond	1,6	0,3
12	Inez och Julius Polins Fond	1,5	0,8
13	Wilhelm och Else Stockmanns Stiftelse	1,1	2,2
14	Vastastikune pensionikindlustusselts Etera	0,9	0,2
15	Helene och Walter Grönqvists Stiftelse	0,7	1,5
16	William Thuring's Stiftelse	0,5	0,7
17	Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne	0,4	0,8
18	Investeerimisfondi Danske Invest Soome fondiosak	0,4	0,1
19	Investeerimisfondi OP-Suomi väärtus	0,4	0,1
20	Investeerimisfond Nordea Pro Soome	0,3	0,1
	Muu	34,3	18,6
	Kokku	100,0	100,0

Konsolideeritud kasumiaruanne

Miljonit eurot	Lisad	01.01.–31.12.2016	01.01.–31.12.2015
Jätkuvad tegevusvaldkonnad			
KÄIVE	2,4	1303,2	1434,8
Muud äritulud	5	1,3	0,2
Tooraine ja tarbekaupad	6	-608,8	-709,3
Palgad ja töösuhtega seotud hüvitistest tekkinud kulutused	7,31	-290,5	-321,5
Kulum ja väärtuse langus	2,8,13,14	-59,2	-71,9
Muud äritegevuse kulud	9	-328,4	-384,8
Kulud kokku		-1286,9	-1487,5
ÄRIKASUM/-KAHJUM	2	17,6	-52,5
Finantstulud	10	0,8	0,9
Finantskulud	10	-23,9	-22,1
Finantstulud ja -kulud kokku		-23,1	-21,2
KASUM/KAHJUM ENNE TULUMAKSUSTAMIST		-5,5	-73,7
Tulumaks	11	-12,7	-15,1
ARUANDEPERIOODI KASUM/KAHJUM, JÄTKUVAD TEGEVUSVALDKONNAD		-18,2	-88,9
Lõpetatud tegevusvaldkondade kasum/kahjum	3	15,0	-86,1
ARUANDEPERIOODI KASUM/-KAHJUM		-3,2	-175,0
Aruandeperioodi kasumi/kahjumi jaotus			
Emaettevõtte aktsionäridele		-3,2	-175,0
Mittekontrolliva osalusega aktsionäridele			-0,0
Kasum aktsia kohta, eurot	12		
Jätkuvad tegevusvaldkonnad (lahjendamata ja lahjendatud)		-0,33	-1,24
Lõpetatud tegevusvaldkondadest (lahjendamata ja lahjendatud)		0,21	-1,20
Aruandeperioodi kasumist (lahjendatud ja lahjendamata)		-0,12	-2,43

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

Miljonit eurot	Lisad	01.01.–31.12.2016	01.01.–31.12.2015
ARUANDEPERIOODI KASUM/-KAHJUM		-3,2	-175,0
Muud koondkasumi summad			
Summad, mida ei kajastata kasumis või kahjumis			
Kindlaksmääratud netovõla ümberhindlusest tingitud summad enne maksustamist			0,0
Kindlaksmääratud netovõla ümberhindlusest tingitud summad, maksustamisjärgne			0,0
Kindlaksmääratud netovõla ümberhindlusest tingitud summad pärast maksustamist			0,0
Materiaalse põhivara ümberhindlus (IAS 16) enne maksustamist		48,3	473,0
Materiaalse põhivara ümberhindlus (IAS 16), maksustamisjärgne		-9,7	-94,5
Materiaalse põhivara ümberhindlus (IAS 16), pärast maksustamist		38,6	378,5
Summad, mida võib hiljem kajastada kasumis või kahjumis			
Välismaiste üksuste kursivahed enne maksustamist		-2,9	1,5
Välismaiste üksuste kursivahed, maksustamisjärgne			0,1
Välismaiste üksuste kursivahed pärast maksustamist	11,21	-2,9	1,6
Rahavoogude riskimaandamine enne maksustamist		1,1	-3,6
Rahavoogude riskimaandamine, maksustamisjärgne		-0,2	0,8
Rahavoogude riskimaandamine pärast maksustamist	11,21	0,8	-2,8
Muud koondkasumi summad, neto		36,6	377,2
ARUANDEPERIOODI KOONDKASUM KOKKU		33,4	202,2
Aruandeperioodi koondkasumi jaotus			
Emaettevõtte aktsionäridele, jätkuvad tegevusvaldkonnad		18,3	288,4
Emaettevõtte aktsionäridele, lõpetatud tegevusvaldkonnad		15,0	-86,1
Mittekontrolliva osalusega aktsionäridele			-0,0

Konsolideeritud bilanss

Miljonit eurot	Lisad	31.12.2016	31.12.2015
VARAD			
PIKAAJALISED VARAD			
Immateriaalne vara			
Firmaväärtus		735,6	764,7
Kaubamärk		95,2	98,9
Immateriaalsed õigused		45,3	48,7
Muu immateriaalne vara		3,2	3,7
Ettemaksed ja pooleliolevad hanked		3,7	1,9
Immateriaalne vara kokku	13	883,1	917,9
Materiaalne põhivara			
Maismaa- ja veealad		114,3	140,4
Ehitised ja rajatised		654,8	777,8
Masinad ja seadmed		81,0	63,2
Renditud vara parendamine		6,1	5,5
Ettemaksed ja pooleliolevad hanked		8,7	29,3
Materiaalne põhivara kokku	14	864,9	1016,2
Kinnisvarainvesteeringud	15	181,0	
Pikaajalised nõuded	26,29	7,2	9,7
Müügiototel investeeringud	17	5,5	5,4
Edasilükkunud tulumaksunõuded	25	38,3	45,2
PIKAAJALISED VARAD KOKKU		1980,0	1994,5
LÜHIAJALISED VARAD			
Käibevara	18	180,7	170,8
Lühiajalised nõuded			
Intressi kandvad nõuded		1,6	1,6
Tulumaksu nõuded		0,0	0,2
Intressi kandvad nõuded		58,7	53,8
Lühiajalised nõuded kokku	19	60,3	55,5
Raha ja raha ekvivalendid	20	20,2	19,1
KÄIBEVARA KOKKU		261,2	245,4
LIKVIIDSED VARAD	2,3		34,0
VARAD KOKKU		2241,2	2273,9
Miljonit eurot	Lisad	31.12.2016	31.12.2015
OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED			
OMAKAPITAL			
Aktiivkapital		144,1	144,1
Ülekursi reserv		186,1	186,1
Ümberhindluse reserv		398,3	368,9
Investeeringut vaba reservkapital		250,4	250,4
Muud reservid		45,4	44,6
Kursivahed		-7,2	-4,3
Eelmiste perioodide jaotamata kasum		-21,1	-27,1
Hübrüidlaen		84,3	84,3
Emaettevõtte omanike omakapitali osa	21	1080,3	1046,9
OMAKAPITAL KOKKU		1080,3	1046,9
PIKAAJALISED KOHUSTUSED			
Edasilükkunud maksukohustused	25	163,6	163,9
Pikaajalised intressi kandvad finantskohustused	22	525,3	534,7
Pikaajalised intressi kandvad kohustused ja pikaajalised eraldised	24, 26, 29	3,1	4,8
PIKAAJALISED KOHUSTUSED KOKKU		691,9	703,4
LÜHIAJALISED KOHUSTUSED			
Lühiajalised intressi kandvad finantskohustused	23	236,5	248,7
Lühiajalised intressivabad kohustused			
Võlad tarnijatele ja muud lühiajalised kohustused	23,29	203,3	207,5
Tulumaksuvõlad	23	24,9	20,5
Lühiajalised kohustused	24	4,4	2,5
Lühiajalised intressivabad kohustused kokku		232,6	230,5
LÜHIAJALISED KOHUSTUSED KOKKU		469,0	479,2
LIKVIIDSETE VARADEGA SEOTUD KOHUSTUSED	3		44,4
KOHUSTUSED KOKKU		1161,0	1227,0
OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED KOKKU		2241,2	2273,9

Sisaldab jätkuvaid ja lõpetatud tegevusvaldkondi

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

Miljonit eurot	Lisad	01.01.–31.12.2016	01.01.–31.12.2015
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST			
Aruandeperioodi kasum/kahjum		-3,2	-175,0
Korrigeerimised			
Kulum ja väärtuse langus		59,2	89,1
Põhivara müügikasum (-) ja -kahjum (+)		-1,1	1,1
Intressi- ja muud finantskulud		23,9	27,0
Intressitulu		-0,8	-1,1
Tulumaks		12,7	15,1
Muud korrigeerimised		0,7	-24,1
Käibekapitali muutused			
Käibevara suurenemine (-) / vähenemine (+)		-2,8	73,0
Lühiajaliste põhitegevustega seotud nõuete suurenemine (-) / vähenemine (+)		-4,1	47,0
Lühiajaliste intressivabade kohustuste suurenemine (+) / vähenemine (-)		-15,5	-11,2
Makstud intressid		-16,6	-17,8
Äritegevusest saadud intressid		0,8	0,8
Äritegevuse muud finantstulud ja -kulud		-1,4	-1,5
Äritegevuse tasutud tulumaks		-10,3	-5,1
Äritegevuse netorahavood		41,5	17,2
INVESTEERINGUTE RAHAVOOD			
Investeeringud materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse		-40,2	-53,9
Materiaalse ja immateriaalse põhivara võõrandamisest saadud tulu		7,0	0,9
Tütarettevõtete ostud, millelt on maha arvatud omandamise hetke finantsvahendid			-0,3
Antud laenud			-7,0
Investeeringutelt saadud dividendid		0,1	0,1
Investeeringute netorahavood		-33,2	-60,3
FINANTSEERIMISE RAHAVOOD			
Hübriidlaenu emiteerimisest saadud maksed			84,3
Lühiajaliste laenude võtmine		230,5	218,0
Lühiajaliste laenude tagasimaksed		-217,9	-207,4
Pikaajaliste laenude võtmine		105,7	51,2
Pikaajaliste laenude tagasimaksed		-127,1	-112,9
Kapitalirendikohustuste tagasimaksed		-0,2	-0,6
Finantseerimise netorahavood		-8,9	32,7
FINANTSVARADE MUUTUS			
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses		-0,5	-10,4
Arvelduskrediidikonto		19,1	29,3
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses		-4,1	-4,1
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus		15,0	25,3
Finantsvarade muutus		-0,5	-10,4
Vahetuskursi muutuste mõju		0,0	0,2
Finantsvarad aruandeperioodi lõpus		20,2	19,1
Arvelduskrediidikonto		-5,7	-4,1
Finantsvarad aruandeperioodi lõpus	20	14,5	15,0

Sisaldab jätkuvaid ja lõpetatud tegevusvaldkondi

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

	Aktiivkapital	Ülekursi reserv	Ümberhindluse reserv	Riskimaandamisinstrumendid reserv	Investeeringud vaba omakapitali	Muud reservid	Kursivahe	Eelmiste perioodide jaotamata kasum	Hübridaalen	Kokku	Mittekontrolliva osalusega aktsionäride osa	Kokku
Miljonit eurot												
OMAKAPITAL 01.01.2015	144,1	186,1		3,4	250,4	43,9	-5,9	138,3		760,4	0,0	760,4
Aruandeperioodi kasum/kahjum								-175,0		-175,0	0,0	-175,0
Kindlaksmääratud netovõla ümberhindlusest tulenevad summad								0,0		0,0		0,0
Materiaalse põhivara ümberhindlus (IAS 16)			378,5							378,5		378,5
Valuutakursi vahed välismaistest äriüksustest 2)							1,6			1,6		1,6
Rahavoogude riskimaandamine 2)				-2,8						-2,8		-2,8
Koondkasum kokku, neto			378,5	-2,8			1,6	-175,1		202,2		202,2
Hübridaalenu võtmine									85,0	85,0		85,0
Hübridaalenu kulud									-0,7	-0,7		-0,7
Muud muudatused 1)			-9,6					9,6		0,0		0,0
Tehingud omanikega kokku			-9,6					9,6	84,3	84,3		84,3
OMAKAPITAL 31.12.2015	144,1	186,1	368,9	0,6	250,4	43,9	-4,3	-27,1	84,3	1046,9		1046,9

	Aktiivkapital	Ülekursi reserv	Ümberhindluse reserv	Riskimaandamisinstrumendid reserv	Investeeringud vaba omakapitali	Muud reservid	Kursivahe	Eelmiste perioodide jaotamata kasum	Hübridaalen	Kokku	Mittekontrolliva osalusega aktsionäride osa	Kokku
Miljonit eurot												
OMAKAPITAL 01.01.2016	144,1	186,1	368,9	0,6	250,4	43,9	-4,3	-27,1	84,3	1046,9		1046,9
Aruandeperioodi kasum/kahjum								-3,2		-3,2		-3,2
Materiaalse põhivara ümberhindlus (IAS 16)			38,6							38,6		38,6
Valuutakursi vahed välismaistest äriüksustest 2)							-2,9			-2,9		-2,9
Rahavoogude riskimaandamine 2)				0,8						0,8		0,8
Koondkasum kokku, neto			38,6	0,8			-2,9	-3,2		33,4		33,4
Muud muudatused 1)			-9,2					9,2		0,0		0,0
Tehingud omanikega kokku			-9,2					9,2		0,0		0,0
OMAKAPITAL 31.12.2016	144,1	186,1	398,3	1,5	250,4	43,9	-7,2	-21,1	84,3	1080,3		1080,3

1) Iga-aastane ülekannet, et katta ümberhindlusest põhineva ja algsel soetusmaksumusel põhineva kulumi vahe.

2) Lisad 11, 21

Sisaldab jätkuvaid ja lõpetatud tegevusvaldkondi

Konsolideeritud raamatupidamise aastaruande lisad

1. Konsolideeritud raamatupidamise aastaruande koostamise põhimõtted

Ettevõtte põhiandmed

Kontserni emaettevõtte on Soome aktsiaselts Stockmann Oyj Abp, mille asukoht on Helsingi ja registreeritud aadress on Aleksanterinkatu 52, 00100 Helsingi. Kontserni põhitegevus on jaekaubandus. Emaettevõtte aktsiad on noteeritud Helsingi börsil (Nasdaq Helsinki Oy). Konsolideeritud raamatupidamise aastaruande koopia on saadaval veebiaadressil www.stockmangroup.com või emaettevõttes.

Üldteave

Stockmanni konsolideeritud raamatupidamise aastaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditega (IFRS) ning selle koostamisel on järgitud 31.12.2016 kehtivaid IAS- ja IFRS-standardeid ning IFRIC- ja SIC-tõlgendusi. Rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite all mõeldakse Soome raamatupidamiseseaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides EL-i määruses (EÜ) nr 1606/2002 sätestatud menetluse kohaselt EL-is kohaldatavaid heakskiidetud standardeid ja nende tõlgendusi. Konsolideeritud raamatupidamise aastaruande lisad vastavad samuti Soome IFRS-sätteid täiendavatele raamatupidamise ja ettevõtlusega seotud õigusaktidele. Aastaruande andmed põhinevad algsel soetusmaksumusel, kui koostamise põhimõtete osas ei ole öeldud teisiti. Raamatupidamise aastaruanne on esitatud miljonites eurodes.

Kontsern on kohaldanud alates 01.01.2016 järgmisi uusi ja uuendatud standardeid ja tõlgendusi:

IFRS-standardite iga-aastased parandused, muudatuste kogumik 2012–2014, mida tuleb kohaldada 01.01.2016 või selle järel algavatel aruandeperioodidel. Annual Improvementsi meetodi kaudu standarditesse tehtavad väikesed ja mitte nii kiireloomulised muudatused kogutakse kokku ja viiakse sisse kord aastas. Muudatused puudutavad nelja standardit. Muudatuste mõjud standarditele on erinevad, kuid need ei ole märkimisväärsed.

Muudatused IAS 1-s „Raamatupidamise aastaruande esitamine” – aastaruandes esitatavaid andmeid puudutav muudatus, mida tuleb kohaldada 01.01.2016 või pärast seda algavatel aruandeperioodidel. Muudatused selgitavad IAS 1 suuniseid seoses aruande olemuse, kasumiaruande ja bilansikirjete koondamise, alapealkirjade esitamise ning aruande struktuuri ja koostamise põhimõtetega. Standardi muudatused ei ole mõjutanud konsolideeritud raamatupidamise aastaruande esitamist.

IFRS 11 „Ühised ettevõtmised” muudatused – raamatupidamise põhimõtted osaluse omandamisel ühistes ettevõtmistes, mida tuleb kohaldada 01.01.2016 või pärast seda algavatel aruandeperioodidel. Standardi muudatused eeldavad äritegevuste ühendamise raamatupidamise põhimõtete kohaldamist ühissettevõtete projektidele, kui tegemist on äritegevusega. Muutused ei mõjuta konsolideeritud raamatupidamise aastaruannet.

Juhatuse otsuseid eeldavad koostamise põhimõtted ja hindamisega seotud kesksed ebakindluse tegurid

Kui konsolideeritud raamatupidamise aastaruanne koostatakse rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaselt, tuleb teha tulevikku puudutavaid hinnanguid ja oletusi. Tegelikud tulemused võivad erineda hinnangutest ja oletustest. Aastaruandes esitatud hinnangud ja oletused põhinevad juhatuse parimal arusaamisel bilansipäeval. Need hinnangud ja oletused mõjutavad bilansi varade ja kohustuste suurust, esitatud tingimuslikke summasid ning aruandeperioodi tulusid ja kulusid. Peale selle peab juhatus raamatupidamise aastaruande koostamispõhimõtete kohaldamisel kasutama oma parimat äranägemist.

Kõige olulisemad valdkonnad, milles juhatus on koostamispõhimõtete kohaldamise korral kasutanud oma parimat äranägemist, on seotud amortisatsiooniperioodide määramise ja vara osade liigitamisega likviidseteks ning kui hübriidlaen on liigitatud omakapitaliks ja ühised ettevõtmised on liigitatud ühistevõtmeks.

Juhatus on arvestanud oma parimat äranägemist, muutes Venemaal oleva kontserni kinnisvaraga seotud äritegevuses kasutava valuuta varem kasutatud euro asemel rublaks. Muudatust rakendati alates 01.02.2016, kui teostus Venemaa kaubamaja äritegevuse müümine.

Arveldusvaluuta muutmise mõju käsitleti edasiulatuvalt, st kõik summad konverteeriti eurodest rubladeks, kasutades arveldusvaluuta muutmise päeva kurssi. Sel moel tekkinud mitterahalisi summasid käsitletakse nende algsete soetusmaksumuste summadena. See muudatus ei mõjutanud kontserni omakapitali.

Peale selle on juhatuse kasutanud oma äranägemist, liigitades ettevõtte enda kasutuses oleva kinnisvara kinnisvarainvesteeringuks. Venemaa jaemüügiga seotud äritegevuse müümise tagajärjel ei ole Peterburis asuvat Nevsky Centre'i kaubanduskeskuse hooneid kasutatud enam kontserni enda jaekaubanduse või juhtimistegevuses, vaid kontsern hoiab kinnistut enda omanduses, et teenida renditulu ja tõsta omandi väärtust. Seetõttu liigitas kontsern 01.02.2016 Nevsky Centre'i kaubanduskeskuse kinnistu IAS 40 kohaselt kinnisvarainvesteeringuks. Kinnisvarainvesteeringut kajastatakse bilansis õiglases väärtuses. Kinnisvarainvesteeringu õiglane väärtus on hind, millega kinnisvara on võimalik vahetada asjatundlike, äritegevusest huvitatud, üksteisest sõltumatute poolte vahel. Kinnisvarainvesteeringult ei arvestata kulumit, kuid õiglase väärtuse muutusest tulenev kasum või kahjum kajastatakse sellel perioodil, millel see tekkis.

Tulevikuga seotud peamised eeldused ja aruandeperioodi bilansipäeva hinnangutega seotud sellised riskitegurid, mis põhjustavad olulisemaid riske kontserni varade ja kohustuste bilansilise maksumuse muutumises järgmise aruandeperioodi jooksul, on seotud kinnisvara õiglase väärtuse, käibevara nõudluse ning ringlusega ja varude ning firmaväärtuse ja Lindexi kaubamärgi väärtuse vähenemise katsega. Seda on üksikasjalikumalt selgitatud lisades 13, 14, 18 ja 24.

Konsolideerimise põhimõtted

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab emaettevõtet, Stockmann Oyj Abp-d ja kõiki tütarettevõtteid, milles emaettevõtte on otseselt või kaudselt rohkem kui 50 protsenti häälest või milles emaettevõtte omab muul moel kontrolli. Kontroll tekib, kui kontsern, kuuludes ühendusse, on seotud ühenduse muutuva kasumiga või tal on õigused sellele muutuvale kasumile ning ta on võimeline mõjutama seda kasumit, kasutades oma ühendusega seotud õigusi.

Kontsernisisene osalus on välistatud omandamismeetodiga, mille kohaselt üleantud tasu ja omandatud ettevõtte eristatavad varad ja kohustused hinnatakse omandamise hetkel õiglase väärtusega. Firmaväärtus kajastatakse summas, mille osas üleantud tasu, mittekontrolliva osalusega aktsionäride osa omandatavas objektis ja varem omandatud osa kokku ületavad omandatud netovara õiglase väärtuse. Kontsernisisesed äritehingud, nõuded, kohustused, realiseerimata kasum ja sisemine kasumi jaotamine eraldatakse konsolideeritud aastaaruandest. Aruandeperioodi kasum või kahjum ning aruandeperioodi koondkasum jaotatakse emaettevõtte omanikele ja mittekontrolliva osalusega aktsionäridele.

Mittekontrolliva osalusega aktsionäride osa esitatakse eraldi summana kontserni omakapitalis. Omandatud

tütarettevõtted konsolideeritakse konsolideeritud aastaaruandes alates kuupäevast, mil kontsern on saanud kontrolli, ja üleantud tütarettevõtte seni, kuni kontroll lõpeb. Emaettevõtte tütarettevõttes oleva osalusega seotud muudatused, mis ei too kaasa kontrolli kaotamist, kajastatakse omakapitali tehingutena.

Ühisettevõtted, mille korral Stockmannil ja teisel osapoolel on lepingu või põhikirja alusel õigused ettevõtmisega seotud varade suhtes ja kohustused ettevõtmisega seotud kohustuste suhtes, käsitletakse ühismeetmetena. Kontserni ettevõtte ühisettevõtte kriteeriume täitvaid osalusi kinnisvaraettevõttes kajastatakse konsolideeritud aastaaruandes ühisettevõtetena.

Konsolideeritud aastaaruanne hõlmab Stockmanni osa ühisettevõtte tuludest, kuludest ja muust koondkasumist ning varadest ja kohustustest alates kuupäevast, mil algas ühine kontroll ja kuni päevani, mil see lõpeb. Stockmanni kontsernil ei ole ühisettevõtteid ega sidusettevõtteid.

Segmendaruandlus

Stockmanni kontserni raporteerivad segmendid on moekaubandusega tegelev Fashion Chains (Lindex), kaubamajade äritegevuse ja kaugmüügiga tegelev Stockmann Retail, ja Real Estate'i segment, mille eesmärk on suurendada ruumikasutust kontserni omanduses olevates hoonetes. Määratlemata kirjade hulka kuuluvad kogu kontserni teenindavad toimingud.

Kontserni esitatud segmente puudutavad andmed põhinevad juhatuse sisemisel aruandlusel, milles varade ja kohustuste arvestuspõhimõtted vastavad IFRS-i sätetele. Kõrgeim äritegevust puudutavate otsuste tegija, kes kontrollib tegevussegmentide toimimise tulemust, on kontserni tegevjuht.

Välisvaluutatehingud

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud eurodes, mis on kontserni emaettevõtte arvestus- ja esitusvaluuta.

Välisvaluutatehingud kajastatakse iga ettevõtte arvestusvaluutas tehingu toimumise päeval kehtinud kursi järgi. Bilansipäeva nõuded ja kohustused konverteeritakse bilansipäeva kursi järgi. Konverteerimisest tulenevad kursierinevused kajastatakse kasumiaruandes.

Välismaal asuvate ettevõtete kasumiaruanded ja muud koondkasumi summad on konverteeritud eurodeks aruandeperioodi keskmise kursi järgi ja bilansid bilansipäeva kursi järgi. Valuutakursi erinevus, mis tuleneb aruandeperioodi kasumi ja muude koondkasumi summade konverteerimisest kasumiaruandes keskmise kursi järgi ja bilansis bilansipäeva kursi järgi, on kajastatud eraldi kirjena muudes koondkasumi kirjetes. Välismaise äriüksuse omandamise tagajärjel tekkivat firmaväärtust ja välismaise äriüksuse varade ja kohustuste bilansiliste

väärtuste õiglaste väärtuste korrigeerimisi, mis tehakse välismaise äriüksuse omandamisega seoses, käsitletakse välismaiste äriüksuste varade ja kohustustena ning on konverteeritud eurodeks bilansipäeva kursi järgi. Kui välismaine tütarettevõtte või ühisettevõtte müüakse tervikuna või osaliselt, või loobutakse ühisettevõtetest, kajastatakse kogunenud kursivahe kasumiaruande kasumi või kahjumi osaks.

IFRS 1. standardi kohaselt lubatud erandiga kajastatakse enne IFRS-üleminekupäeva kogunenud kumulatiivsed kursivahed kogunenud jaotamata kasumisse.

Müügitulu kajastamise põhimõtted ja käive

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid ja hüved on läinud üle ostjale. Suurem osa kontserni tulust tuleneb kaupade jaemüügist, kus maksevahendina kasutatakse kas sularaha või krediitkaarti. Tulu kajastatakse kauba müügihetkel.

Kaugmüügi tagastuste arvestamiseks tehakse aastaaruandesse empiiriliselt määratletud tekkepõhine arvestus, millega korrigeeritakse müüki. Kaugmüügi järeelmaksus sisalduv intress on osa müügihinnast ja see kajastatakse käibes.

Püsiklientidega tehtava koostöö tulu kajastatakse käibes. Klientidele kogunenud kasutamata boonuspunktide õiglasele väärtusele vastav summa kajastatakse müüki vähendades lühiajaliseks intressivabaks võlaks klientidele. Võlg kajastatakse samal aruandeperioodil nagu müük, millega see on seotud. Kui klient kasutab poes maksevahendina teenitud punkte, kajastatakse kasutatud punktide õiglane väärtus müügina ja lühiajalise võla vähendamisenä. Kui boonuspunkti ei ole kasutatud enne nende kehtivusaja lõppu, kajastatakse kasutamata punktide õiglast väärtust müügina ja lühiajalise võla vähendamisenä.

Muudeks rendilepinguteks liigitatud rendilepingutega seotud renditulud kinnisvarainvesteeringutest ja muust kinnisvarast kajastatakse kasumiaruande käibes võrdsete osadena rendiperioodi jooksul. Rentniku käibega seotud renditasud kajastatakse rentniku käibe alusel.

Tulu teenuste müügist kajastatakse siis, kui teenus on osutatud.

Kui arvutatakse käivet, vähendatakse müügist kaudsed maksud ja allahindlused ning püsikliendi optsioonide õiglasele väärtusele vastavad kulud.

Muud äritulud

Muude ärituludena esitatakse mh kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutumisest tulenev kasum, materiaalse põhivara müügi kasum ja äritegevuse võõrandamistest saadav tulu.

Muud äritegevuse kulud

Muud äritegevuse kulud hõlmavad kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutusest tulenevat kahjumit, materiaalse põhivara müügist saadud kahjumit ning muid, v.a tegeliku müügi väljundiga seotud kulusid. Intressi kandvatest nõuetest ostjate vastu saadud intressitulud kajastatakse kui äritegevuse muude kulude vähendamised.

Töösuhtest tulenevad hüvitised

Pensioniga seotud kohustused

Pensionisüsteemid liigitatakse kindlaksmääratud maksega ja kindlaksmääratud hüvitisega süsteemideks. Stockmanni kontserni tegevusriikides on kohustuslikud ja vabatahtlikud pensionisüsteemid kindlaksmääratud maksega süsteemid.

Kindlaksmääratud maksega pensionisüsteemide korral makstakse pensionimaksed pensionikindlustusseltsile. Kindlaksmääratud maksega süsteemidesse tehtavad maksed kajastatakse kuludena kasumis samal aruandeperioodil, millega need on seotud.

Kindlaksmääratud hüvitisega pensionisüsteemid põhinevad aktuaaride koostatud arvutustel. Perioodi tööalasel teenistusel põhinevad pensionikulud ja kindlaksmääratud hüvitisega süsteemi netovõla netointress kajastatakse kasumis ja kahjumis ning esitatakse tööjõu hüvitistest tekkivate kuludena. Bilansis kajastatakse kindlaksmääratud hüvitisega pensionisüsteemi netovõlg. Kontsernis ei olnud 2016. aasta aruandeperioodil kindlaksmääratud hüvitisega pensionisüsteeme.

Muud pikaajalised töösuhtest tulenevad hüvitised

Stockmanni kontsernis kasutatakse tööaastate eest premeerimise süsteemi, mis kujutab endast muud pikaajalist töösuhtest tulenevat hüvitist. Süsteemis kokkulepitud tööaastate täitumise korral on töötajal õigus täiendavale tasustatud puhkusele. Pikaajalisest töösuhtest tulenevast hüvitisest kajastatakse bilansis võlana süsteemist tuleneva kohustuse nüüdisväärtus aruandeperioodi bilansipäeval. Nende ümberhindamisest tulenevad summad kajastatakse kasumiaruandes.

Omakapitaliga seotud hüvitised ja aktsiatel põhinevad maksed

Kontserni võtmeisikutele antud aktsiaoptsioone hinnatakse õiglases väärtuses optsioonide andmise hetkel ja neid kajastatakse kuluna kasumiaruandes võrdsete osadena tekkimise perioodi jooksul. Võtmeisikutele antud optsioonide õiglasele väärtusele vastav kulu kajastatakse tööjõukuludena ja vastava väärtusega summa kajastatakse omakapitalis. Antud optsioonide õiglane väärtus määratletakse Blacki-Scholesi mudeli abil, mis võtab arvesse optsiooni

andmise hetkel selle hinda mõjutavaid turutingimusi. Peale selle hinnatakse optsioonide väljaandmise hetkel lõplikult nende optsioonide arvu ja kehtivusaega, millega tehakse tehingud. Kontsern uuendab oletust optsioonide lõpliku arvu kohta iga aruandeperioodi bilansipäeval. Hinnangu muutus kajastatakse kasumiaruandes.

Kui kasutatakse optsiooniõigust, kajastatakse rahaülekanded korrigeerituna võimalike tehingukuludega vastavalt süsteemi tingimustele aktsiakapitali ja investeeritud vaba omakapitali reservis.

Tulumaks

Kasumiaruande tulumaksu kulud moodustuvad aruandeperioodi maksustaval tulul põhinevast tulumaksust ja edasilükkunud maksudest. Aruandeperioodi maksustataval tulul põhinev tulumaks arvutatakse maksustatavast tulust iga kontserniettevõtte asukoha maa kehtiva maksumäära alusel. Tulumaksu korrigeeritakse võimalike eelmiste perioodide maksudega. Tulumaks kajastatakse kasumiaruandes, kui maksude aluseks olevat äritehingut ei kajastata otse omakapitalis või muudes koondkasumi summades, mille tulemusena kajastatakse ka maksustamise mõju omakapitalis või muudes koondaruande kirjetes.

Edasilükkunud tulumaks arvutatakse ajutistest erinevustest bilansilise väärtuse ja maksuväärtuse vahel. Suurimad ajutised erinevused tekivad kinnisvarainvesteeringute ja materiaalse põhivara raamatupidamise ja maksuväärtuste vahelistest erinevustest, kasutamata maksukahjumite ning äritehingute ühendamisest varade ja kohustustega tehtud õiglasel väärtusel põhinevatest korrigeerimistest ja tuletislepingute õiglase väärtuse hindamisest. Edasilükkunud maksuvõlg kinnisvarainvesteeringute raamatupidamise ja maksustamise vahelisest erinevusest peegeldab maksustamise mõjusid kinnisvarainvesteeringute raamatupidamisele vastava summa kogunemist kinnisvarainvesteeringu müügist.

Maksustamisel mahaarvamisele mittekuuluva firmaväärtuse vähenemise kohta edasilükkunud makse ei kajastata. Edasilükkunud maksud on arvutatud maksumäärade abil, mis on seaduses sätestatud või mis on bilansipäevaks praktiliselt heaks kiidetud.

Edasilükkunud tulumaksukohustus kajastatakse täielikult, välja arvatud Eesti tütarettevõtte kasumist, sest kontsern suudab määratleda ajutise erinevuse tekkimise aja ning see erinevus ei teki prognoositavas tulevikus. Edasilükkunud tulumaksunõuded kajastatakse kuni selles ulatuses, mille suhtes on tõenäoline, et tulevikus tekib maksustatav tulu, mille suhtes saab kasutada edasilükatud tulumaksunõudeid.

Kontsern vähendab edasilükkunud tulumaksunõudeid ja -kohustusi üksteisest juhul, kui kontsernil on juriidiline õigus tasaarveldada omavahel perioodi

maksustataval tulul põhinevaid tulumaksunõudeid ja -kohustusi, ja edasilükkunud tulumaksunõuded ja -kohustused on seotud sama maksuhalduri tulumaksuga kas samalt maksukohustuslaselt või erinevalt maksukohustuslaselt, kes kavatsevad tasaarveldada aruandeperioodi maksustataval tulul põhinevad maksunõuded ja -kohustused omavahel või realiseerida nõuded ja tasuda kohustused samaaegselt.

Eraldised

Eraldisi kajastatakse, kui kontsernil on varasema sündmuse tagajärjel juriidiline või faktiline kohustus, maksukohustuse täitmine on tõenäoline ja kohustuse suurus on võimalik õigesti hinnata.

Firmaväärtus ja muu immateriaalne vara

Kontserni firmaväärtust mõõdetakse õiglasel väärtuses üleantud tasu ja omandatud õiglasel väärtuses eristatavate netovarade vahena. Firmaväärtuselt ja Lindexi kaubamärgilt ei arvestata kulumit. Leitakse, et kaubamärgil on tänu selle tuntusele piiramatult kasulik eluiga.

Firmaväärtust ja kaubamärki hinnatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum. Muu immateriaalne põhivara on immateriaalsed õigused ja tarkvara, mida hinnatakse soetusmaksumuses. Muu immateriaalne põhivara amortiseeritakse lineaarselt hinnangulise kasuliku eluea jooksul.

Immateriaalse põhivara kasulik eluaeg:

kliendisuhetud	5 aastat
tarkvara	5–10 aastat
muud immateriaalsed õigused	5 aastat

Immateriaalse põhivaraga seotud hilisemaid kulutusi aktiveeritakse üksnes juhul, kui need suurendavad varast tulenevat majanduslikku kasu. Vastasel juhul kajastatakse kulud kasumiaruandes kuluna nende tekkimise hetkel.

Materiaalne põhivara

Suurima osa materiaalsest põhivarast moodustavad maa, hooned, masinad ja seadmed. Maa ja hoonete ümberhindamised olid osa eelmise raamatupidamistava kohasest arvestuslikust väärtusest ja neid vaadeldakse kui osa IFRS-ile vastavast soetusmaksumusest. Materiaalne põhivara sisaldab ka rendipindade parandus- ja renoveerimiskulusid, mis moodustuvad mh rendipindadel asuvate äriruumide siseruumide viimistlustöödest.

Materiaalne põhivara on bilansis kajastatud soetusmaksumuses, millest on maha arvatud kogunenud kulum ja võimalik väärtuse vähenemine. Omavalmistatud põhivara soetusmaksumus sisaldab materjale ja otsest tööd. Kui põhivara koosneb mitmest osast, millel on erinev kasulik eluiga, käsitletakse neid eraldi varana. Hilisemad varaga seotud kulud kajastatakse siis, kui need suurendavad tulevast

majanduslikku kasu. Muud kulud nagu tavalised hooldus- ja remonditööd kajastatakse kasumiaruandes kuluna nende tekkimise hetkel.

Ettevõtte enda kasutuses olev maa ja hooned, mida kajastatakse bilansis standardi IAS 16 kohase materiaalse põhivarana, on hinnatud IAS 16 lõike 31 kohaselt ümberhinnatud väärtusele. Maa ja ehitised kajastatakse bilansis ümberhindamisel põhinevas väärtuses, mis on ümberhindamise päeva õiglane väärtus, millest on maha arvatud pärast seda kogunenud kulum ja väärtuse vähenemise kahjum. Iga aruandeperioodi kulum ümberhindamisel põhinevast ehitise väärtusest kajastatakse kasumiaruandes. Ümberhindamist tehakse regulaarselt, nii et maa ja ehitiste arvestuslik väärtus ei erine oluliselt aruandeperioodi bilansipäeva õiglasest väärtusest. Kui maa või ehitiste arvestuslik väärtus suureneb ümberhindamise tagajärjel, kajastatakse lisandumine muudes koondkasumi summades ja kogunenud lisandumine põhikapitali ümberhindluse reservis. Kui lisandumine tühistab aga ümberhindlusest tuleneva vähenemise, mida on varem kajastatud kasumis ja kahjumis, kajastatakse ka lisandumine kasumiaruandes. Kui vara arvestuslik väärtus väheneb ümberhindluse tulemusel, kajastatakse vähenemine kasumiaruandes. Vähenemine kajastatakse siis muudes koondkasumi summades kuni ümberhindluse reservi väärtuseni. Ümberhindluse reservist kantakse igal aastal kasumisse summa, mille ümberhindlusel põhinevast ehitiste väärtustest arvestatav kulum erineb ehitiste soetusmaksumusest arvestatud kulumist.

Materiaalselt põhivaralt arvestatakse vastavalt kasulikule elueale lineaarset kulumit. Maad ei amortiseerita.

Materiaalse põhivara kasulik eluiga:

ehitised ja rajatised	20–50 aastat
rendipindade parandus- ja renoveerimiskulud	5–20 aastat
masinad ja seadmed	4–10 aastat
arvutiseadmed ja kerge kauplusemööbel	3–5 aastat

Kinnisvarainvesteeringud

Kui kontserni omanduses on maa või ehitis, mida kasutatakse üüritulu või omandi väärtuse suurenemise jaoks, mitte ettevõtte jaekaubandus- või haldustegevuseks, liigitatakse kinnisvara IAS 40 standardi kohaseks kinnisvarainvesteeringuks.

Kinnisvarainvesteering kajastatakse algselt soetusmaksumuses. Omandatud kinnisvarainvesteeringu soetusmaksumus koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kuludest. Ettevõtte enda ehitatud kinnisvarainvesteeringute soetusmaksumus on sellele ehitustöö või renoveerimistöö valmimise päevaks kogunenud soetusmaksumus. Kuni valmimise päevani kohaldatakse kinnisvarainvesteeringule standardit IAS 16 ja alates valmimise päevast standardit IAS 40.

Stockmanni kontsern rakendab oma kinnisvarainvesteeringutele õiglase väärtuse mudelit. Kinnisvarainvesteeringu õiglane väärtus on hind, millega kinnisvara on võimalik vahetada asjatundlike, äritegevusest huvitatud, üksteisest sõltumatute poolte vahel. Kinnisvarainvesteeringu õiglane väärtus peegeldab aruandeperioodi bilansipäeva turutingimusi ja sellest ei ole maha arvatud võimalikke tehingukulusid, mis võivad tekkida müügi või muu võõrandamisega seoses.

Kinnisvarainvesteeringu õiglase väärtuse määratlemist teostavad kontsernivälised pädevad ja üksteisest sõltumatud hindajad kõikides turupiirkondades iga kinnisvaraobjekti kohta eraldi. Kinnisvara ümberhindamine õiglasesse väärtusesse põhineb hindamise hetkel kehtival turustandarditel, mis on kindlaks määranud The International Valuation Standard Committee.

Kinnisvarainvesteeringult ei arvestata kulumit, vaid õiglase väärtuse muutusest tulenev kasum või kahjum kajastatakse sellel perioodil, millel see tekkis.

Kui kontserni enda poolt kasutatav kinnisvara kajastatakse bilansis õiglasest väärtuses kinnisvarainvesteeringuna, kohaldatakse standardit IAS 16 kuni selle päevani, mil kasutuseesmärk muutub. Kinnisvara arvestusliku väärtuse ja selle õiglase väärtuse vahel sel ajahetkel olev erinevus kajastatakse muu koondkasumi summades. Kinnisvara kulum ja võimalik väärtuse vähenemine kajastatakse selle päevani, mil ettevõtte enda kasutuses olev kinnisvara muutub bilansis õiglasest väärtuses kajastatavaks kinnisvarainvesteeringuks.

Venemaa jaemüügiga seotud äritegevuse müümise tagajärjel ei ole Peterburis asuvat Nevsky Centre'i kaubanduskeskuse hooneid kasutatud enam kontserni enda jaekaubanduse või juhtimistegevuses, vaid kontsern hoiab kinnistut enda omanduses, et teenida renditulu ja tõsta omandi väärtust. Seetõttu liigitas kontsern 01.02.2016 Nevsky Centre'i kaubanduskeskuse kinnistu IAS 40 kohaseks kinnisvarainvesteeringuks.

Kohustustega seotud kulud

Kui vara, mille otstarbekohasesse kasutus- või müügivalmidusse viimine võtab olulisel määral aega alates selle soetamisest, ehitamisest või valmistamisest, moodustavad varast vahetult tulenevad kohustustega

seotud kulud osa selle soetusmaksumusest. Muud kohustused kajastatakse kuluna.

Väärtuse vähenemine

Et avastada võimalikke märke vara väärtuse vähenemise kohta, hinnatakse korrapäraselt vara arvestuslikku väärtust. Kui leitakse märke väärtuse vähenemise kohta, määratakse kindlaks vara kaetav rahaline väärtus. Firmaväärtus ja kaubamärk on suunatud rahavoogu tootvatele üksustele ja neid kontrollitakse iga-aastaselt väärtuse vähenemise suhtes. Väärtuse vähenemisega seotud kahjum tekib, kui vara või rahavoogu tootva üksuse bilansiline väärtus ületab vara kaetava rahalise väärtuse. Väärtusega vähenemisega seotud kahjum kajastatakse kasumiaruandes.

Raha teeniva üksuse väärtuse vähenemisega seotud kahjumit kohaldatakse kõigepealt vähendama rahavoogu teeniva üksusega seotud firmaväärtust ja seejärel vähendama proportsionaalselt muid üksuse varasid.

Immateriaalse ja materiaalse põhivara kaetav rahaline väärtus määratletakse nii, et see on kas õiglane väärtus, millelt on maha arvatud vara müügikulud või sellest suurem kasutusväärtus. Kasutusväärtuse määramisel hinnatud tulevased rahavood diskonteeritakse nüüdisväärtuses nende diskontomäärade alusel, mis kajastavad nimetatud rahavoogu teeniva üksuse keskmist põhikapitalikulu enne maksustamist.

Materiaalne põhivara ja muu immateriaalne põhivara, välja arvatud firmaväärtuse väärtuse vähenemisest tekkinud kahjum tühistatakse, kui vara kaetava väärtuse määramisel kasutatud hinnangud on muutunud. Väärtuse vähenemisega seotud kahjum tühistatakse maksimaalselt sellise määral, mis oleks varale määratud arvestuslikuks väärtuseks, kui selle kohta ei oleks varasematel aastatel kajastatud väärtuse vähenemisega seotud kahjumit.

Rendilepingud

IAS 17 „Rendilepingud” – standardi põhimõtete kohaselt rendilepinguga ettevõttele üleminevad, sisuliselt vara omandamisega seotud riskid ja hüved liigitatakse kapitalirendilepinguks. Kapitalirendilepingu alusel renditud vara, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum, kajastatakse materiaalse või immateriaalse põhivarana ning lepingust tulenevad kohustused kajastatakse intressikandvate kohustustena. Kapitalirendilepingust tulenevad rendid jagunevad intressikuluks ja võla vähendamiseks.

IAS 17 kohane kapitalirendileping kajastatakse bilansis ja hinnatakse summas, mis on sama suur kui vara õiglane väärtus lepingu jõustumisel või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses.

Kapitalirendilepinguga soetatud varast arvatakse maha kavandatud kulum ja kajastatakse võimalik

väärtuse vähenemisega seotud kahjum. Kulum arvatakse maha kontserni põhivara amortisatsiooniperioodide kohaselt või sellest lühema rendiperioodi jooksul.

Rendilepingut, milles soetamisega seotud riskid ja hüved jäävad rendileandjale, käsitletakse muu rendilepinguna. Muu rendilepingu alusel saadud või makstud rendimaksud kajastatakse tuluna või kuluna kasumiaruandes.

Käibevara

Käibevara on mõõdetud kas soetusmaksumuses või sellest väiksemas netorealiseerimisväärtuses. Netorealiseerimisväärtus on käibevara hinnanguline müügihind, mis saadakse tavapärase äritegevuse käigus ning millest on maha arvatud otstarbekohasesse kasutus- või müügivalmidusse viimisega seotud kulud ja müügi teostamiseks vajalikud hinnangulised kulud.

Käibevara käivet ja netorealiseerimisväärtuse võimalikku vähenemist alla soetusmaksumuse hinnatakse korrapäraselt ja vajaduse korral kajastatakse käibevara väärtuse vähenemine. Lindex peab arvestust vananenud varade üle, mis on protsent kauplustes olevate kaupade soetusmaksumusest. Lindexi kesklaos ei peeta eraldi arvestust vananenud varade üle, sest kõik kaubad viiakse kesklaost kauplustesse. Retail peab arvestust vananenud varade üle, mis on protsent kesklaos ja kaubamajades olevatest aeglaselt ringelnud kaupade soetusmaksumusest.

Käibevara väärtus on määratletud kaalutud keskmise hinna meetodi abil ja see sisaldab soetamisega kaasnenud otseseid kulusid. Käibevara soetusmaksumus ei sisalda kohustustega seotud kulutusi.

Likviidne vara ja lõpetatud tegevusvaldkonnad

Likviidse pikaajalise vara ja lõpetatud tegevusvaldkondadega seotud vara hinnatakse standardi IFRS 5 kohaselt arvestusliku väärtuse või sellest väiksema õiglase väärtuse järgi, millest on maha arvatud kulud, mida arvatakse tekkivat vara müügist. Kui vara on liigitatud likviidseks pikaajaliseks varaks või võõrandatavaks varaks, ei arvestata sellelt kulumit. Likviidseks liigitatud pikaajaline vara ja võõrandatava vara rühma kuuluv vara kajastatakse bilansis eraldi kirjena. Ka kohustused, mis on seotud võõrandatava vara rühmaga, kajastatakse bilansis eraldi kirjena.

Lõpetatud tegevusvaldkond on kontserni osa, mis on võõrandatud või liigitatud likviidseks ja mis vastab IFRS 5 kohastele lõpetatud tegevusvaldkondade liigitamise kriteeriumidele.

Lõpetatud tegevusvaldkondade tulu kajastatakse kontserni koondaruandes eraldi kirjena.

Finantsinstumendid

Finantsinstrumendid on liigitatud IAS 39 kohaselt järgmistesse rühmadesse: laenud ja muud nõuded, õiglases väärtuses kasumiaruandes kajastatavad finantsvarad ja -kohustused, likviidsed finantsvarad ja muud kohustused.

Laenud ja muud nõuded on tuletisinstrumentide hulka mittekuuluvad varad, millega seotud maksud on fikseeritud või kindlaks määratud ja mida ei noteerita aktiivsel turul. Neid mõõdetakse amortiseeritud soetusmaksumuses. Need kuuluvad bilansis oma olemuselt lühi- või pikaajaliste varade hulka. Laen või nõue on pikaajaline, kui selle tähtaeg on rohkem kui 12 kuu pärast. Nõuded ostjate vastu kajastatakse bilansis algselt õiglases väärtuses. Ebatõenäoliste laekuvate nõuete summa hinnatakse kogemuste põhjal. Ebatõenäoliselt laekuvate nõuetena kajastatakse kasumiaruandes väärtuse vähenemisenähtude kõikide nõuete algse väärtuse ja kaetava diskonteeritud summa erinevus.

Õiglases väärtuses kasumis ja kahjumis kajastatavate finantsvarade rühma liigitatakse kõik investeeringud, välja arvatud müügiotel olevateks finantsvaradeks liigitatud aktsiad. Rühma kirjeid mõõdetakse õiglases väärtuses, kasutades bilansipäeva turuhindu, kassavoogude nüüdisväärtuse hindamise meetodeid või muid asjakohaseid hindamismudeleid. Õiglase väärtuse muutused kajastatakse kasumiaruandes.

Müügiotel finantsvarad tuletisinstrumentide hulka mittekuuluvad varad, mis on spetsiaalselt liigitatud sellesse rühma või mida ei ole liigitatud muusse rühma. Need kuuluvad pikaajaliste varade hulka, kui neid ei ole kavas säilitada vähem kui 12 kuud alates bilansipäevast, vastasel korral kuuluvad need lühiajaliste varade hulka. Sellesse rühma kuuluvad kontserni aktsiainvesteeringud ja neid hinnatakse õiglases väärtuses. Avalikult noteeritud aktsiate õiglase väärtus on bilansipäeva turuhind. Õiglase väärtuse muutused kajastatakse muudes koondkasumi summades ja esitatakse õiglase väärtuse reservis põhikapitalis. Õiglase väärtuse muutused kantakse põhikapitalist kasumiaruandesse siis, kui investeering müüakse või kui selle väärtus on vähenenud nii palju, et investeeringut tuleb kajastada väärtuse vähenemise kahjumina. Börsil noteerimata aktsiad esitatakse soetusmaksumuses juhul, kui nende õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt kindlaks määrata. Kui aktsiainvesteeringu õiglase väärtus on oluliselt või pikaajaliselt väiksem kui soetusmaksumus, kajastatakse väärtuse vähenemise kahjum.

Finantsvara ost ja müük kajastatakse tehingupäeval, st päeval, mil ettevõtte kohustub ostma või müüma vara. Finantsvara osa kajastamine bilansis lõpetatakse, kui ettevõtte loobub osa lepingust tulenevatest õigustest, õigused kaotavad kehtivuse või kui ettevõtte kaotab osa üle kontrolli.

Intressi kandvad kohustused liigitatakse muude kohustuste hulka ja need võetakse algselt arvele saadud tasu alusel õiglases väärtuses. Tehingukulud sisalduvad intressi kandvate kohustuste algses arvestuslikus väärtuses.

Hiljem arvestatakse intressi kandvad kohustused efektiivse intressimäärameetodil amortiseeritud soetusmaksumusse. Pikaajalise kohustused lõpevad rohkem kui 12 kuu pärast ja lühiajaliste kohustuste tähtaeg on alla 12 kuu.

Tuletisinstrumendid on liigitatud õiglases väärtuses kasumiaruandes kajastatavate finantsvarade või -kohustuste hulka ning nende õiglases väärtuse muutused kajastatakse kasumiaruandes, välja arvatud tuletisinstrumendid, millele kohaldatakse rahavoogude riskimaandamise arvestust ja mis vastavad IAS 39-s kindlaks määratud riskimaandamise tingimustele.

Intressimäära vahetuslepingute õiglase väärtus määratakse kindlaks tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse alusel, kasutades bilansipäeva turuhindu.

Intressimäära vahetuslepingute õiglase väärtuse muutused kajastatakse kasumiaruandes finantsvarana. Kontsernil ei olnud bilansipäeval kehtivaid intressimäära vahetuslepinguid.

Valuuta tähtpäevatehingute ja valuutavahetuslepingute õiglase väärtus arvutatakse nende turuhindade järgi bilansipäeval. Valuutaoptsioonide õiglase väärtus arvutatakse Blacki-Scholesi mudeli abil.

Valuuta tuletisinstrumentide hindamise tulemused kajastatakse kasumiaruandes, välja arvatud need tuletisinstrumendid, millele kohaldatakse IAS 39-s kindlaks määratud rahavoogude riskimaandamist.

Riskimaandamist kohaldatakse valuuta tuletisinstrumentidele, millega maandatakse oodatavaid välisvaluutas nomineeritud müüke ja oste ning mis vastavad IAS 39-s määratletud riskimaandamise tingimustele. Maandatav rahavoog peab olema väga tõenäoline, ja see peab lõpuks mõjutama kasumit või kahjumit. Rahavoogude riskimaandamiseks sõlmitud tuletisinstrumentide lepingute õiglase väärtuse muutused kajastatakse muudes koondaruande osades ja esitatakse õiglase väärtuse reservis omakapitalis ning võimalik ebatõhus osa kajastatakse kasumiaruandes. Omakapitali kogunenud õiglase väärtuse muutused kajastatakse kasumiaruandes müügi või ostude korrigeerimistes samal aruandeperioodil kui riskimaandamise objektiks olevad oodatavad sündmused kajastatakse kasumiaruandes. Kui maandatud tehingu toimumist enam ei eeldata, kirjendatakse sellega seotud tuletisinstrumentid omakapitali kogunenud õiglase väärtuse muutus kasumiaruandes.

Riskimaandamisarvestust rakendatakse välisvaluutas laenudele, mis maandavad välismaistesse üksustesse tehtud välisvaluutas netoinvesteeringuid. Tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutused kajastatakse muudes koondkasumi summades ja esitatakse omakapitali kursivahedena.

Netoinvesteeringu maandamisest kursivahedena kajastatud kasum ja kahjum kirjendatakse kasumiaruandes, kui netoinvesteeringud võõrandatakse täielikult või osaliselt.

Riskimaandamise objekti ja riskimaandamisinstrumendi vaheline riskimaandamissuhe dokumenteeritakse riskimaandamise rakendamisel. Dokumendid sisaldavad andmeid riskimaandamise instrumendi ja riskimaandamise objekti kohta, maandatava riski olemust, riskihalduse eesmärgi ja tõhususe arvutusi. Riskimaandamissuhe peab olema tõhus ning tõhusust kontrollitakse nii eelnevalt kui järgnevalt. Tõhususe kontrollimine viiakse läbi igal bilansipäeval.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid hõlmavad sularaha, lühiajalisi arvelduskontode jääke ja muid lühiajalisi, eriti likviidseid investeeringuid, mille tähtaeg on hiljemalt kolm kuud pärast soetamise kuupäeva. Eeldatakse, et raha ja raha ekvivalentide väärtus vastab nende lühikeste tähtaegade tõttu arvestuslikule väärtusele.

Arvelduskrediit, mis tuleb nõudmisel tasuda ja mis on osa kontserni rahavoogude juhtimisest, on kajastatud raha ja raha ekvivalentide osana rahavoogude aruandes.

Omakapitalil põhinev võlakiri (hübriidlaen)

Omakapitalil põhinev võlakiri on hübriidlaen, mis kajastatakse kontserni raamatupidamise aastaaruandes omakapitalina. Hübriidlaenul on nõrgem eelisseisund kui muudel kontserni võlakohustustel. Selle eelisseisund on siiski parem kui muudel omakapitaliks peetavatel varadel. Hübriidlaenu intresse makstakse siis, kui kontsern maksab dividende. Kui dividende ei maksta, otsustab kontsern võimaliku intressi maksmise eraldi. Maksmata intressid kumuleeruvad. Hübriidlaenu omanikel ei ole aktsionäridele kuuluvaid õigusi, kontrolli ega hääletamisõigust üldkoosolekul.

Omaaktsiad

Kui Stockmann Oyj Abp või selle tütarettevõtted soetavad ettevõtte omaaktsiaid, vähendatakse omakapitali määral, mis võrdub makstud tasuga, sh tehingukulud, millelt on maha arvestatud tulumaks. Kui soetatud aktsiad müüakse või võõrandatakse tasuna, kajastatakse saadud tasu omakapitalis.

Makstavad dividendid

Juhatuse ettepanek dividendide maksmise kohta ei ole kajastatud aastaaruandes. Dividende kajastatakse aktsionäride üldkoosoleku otsuse kohaselt.

Uute või muudetud IFRS-standardite kohaldamine

Kontsern rakendab iga standardit, standardi muudatust ja tõlgendamise jõustumise kuupäeva, või kui jõustumise kuupäev on muu kui aruandeperioodi esimene päev, alates jõustumise päevale järgneva aruandeperioodi algusest. IASB on avaldanud järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused, mida kontsern ei ole veel rakendatud.

IFRS 15 „Müügitulu kliendilepingutelt“, mida tuleb rakendada 01.01.2018 või pärast seda algavatel aruandeperioodidel. Uus standard asendab praegused standardid IAS 18 ja IAS 11 ja nendega seotud tõlgendused. IFRS 15 hõlmab viiesosalist juhendit selle kohta, millises summas ja millal müügitulud kirjendatakse. Uue standardi kohaselt kajastatakse müüki kontrolli ülemineku alusel kas aja jooksul või ühel ajahetkel. Standard lisab ka esitatavate lisaandmete hulka.

Kontsern hindas aruandeaasta 2016 jooksul uue standardi mõjusid konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele. Suurem osa kontserni müügitulust tekib kaupade jaemüügist, mille korral kasutatakse maksevahendina kas sularaha või pangakaarti ja müügitulu kajastatakse kauba müügihetkel, kui kontroll kauba üle läheb üle ostjale. Kontsernis toimub uue standardi mõjude analüüsimine, mis puudutab erinevaid püsikliendiprogramme ja kampaaniate raamatupidamise tavaid. Uus standard võib mõjutada müügi ajalise eesmärgi seadmist, kui müügiga on seotud mitmed toimingukohustused või muutuvad tasud, kuid kontsern leidis, et uuel standardil ei ole olulist mõju arvestuspõhimõtetele. Praeguse praktika kohase kaugmüügi empiiriliselt määratletud tekkepõhine arvestus, millega korrigeeritakse müüki ja soetusmaksumust, vastab uue standardi kohasele arvelevõtmise põhimõttele.

Stockmanni kontsern hakkab uut standardit rakendama alates 01.01.2018. Kontsern valib algse kava kohaselt IFRS 15 C3 b) kohase nn kogunenud mõjul põhinevale lähenemisviisile vastava üleminekuvariandi, mille kohaselt ülemineku mõju omakapitalile kajastatakse 01.01.2018 algbilansis jaotamata kasumi korrigeerimisena. Võrdlusaastat ei korrigeerita, vaid uut standardit kohaldatakse lepingutele, mida ei ole IFRS 15 kohaldamise alustamise ajaks täielikult täidetud.

IFRS 15 muudatused „Müügitulu kliendilepingutest“ (Clarifications to IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers), mida tuleb kohaldada 01.01.2018 või pärast seda algavatel aruandeperioodidel. Selgitused on kirja pandud eespool kirjeldatud IFRS 15 mõjude hinnangusse. Sätet ei ole heaks kiidetud kohaldamiseks EL-is 31.12.2016.

IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ ja muudatused, mida tuleb kohaldada 01.01.2018 või pärast seda algavatel aruandeperioodidel. IFRS 9 asendab praeguse standardi IAS 39. Uus standard hõlmab muudetud suuniseid finantsinstrumentide kajastamise ja hindamise kohta.

See hõlmab ka uut, oodatavaid laenukahjumeid puudutavat arvestuspõhimõtte mudelit, mida rakendatakse raha ja raha ekvivalentide kohta kirjendatava väärtuse vähenemise kohta. Uuendatud on ka standardi üldisi riskimaandamist puudutavaid sätteid. IAS 39 sätteid finantsinstrumentide bilansis kajastamise ja kajastamise lõpetamise kohta on jäetud samaks. Standard ei mõjuta oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet.

IFRS 16 „Rendilepingud”, mida tuleb kohaldada 01.01.2019 või pärast seda algavatel aruandeperioodidel. Uus standard asendab standardi IAS 17 ja sellega seotud tõlgendused. Standard IFRS 16 eeldab, et rentnikud kajastavad rendilepinguid bilansis rendimaksekohustusena ja sellega seotud varana. Bilansis kajastamine meenutab palju IAS 17 kohaseid kapitalirendiga seotud arvestuspõhimõtteid. Bilansis kajastamisel on kaks lihtsustust, mis käsitlevad lühiajalisi, maksimaalselt 12 kuud kestvaid rendilepinguid ning vara, mille väärtus on maksimaalselt 5000 USA dollarit. Rendileandjate arvestuspõhimõtte jääb suuremas osas vastavaks praegusele IAS 17-le. Kontsernis on alustatud standardi mõjude hindamisega. Kui rendilepinguid kajastatakse konsolideeritud bilansis, suurenevad kontserni varad ja kohustused oluliselt. Sätet ei ole heaks kiidetud kohaldamiseks EL-is 31.12.2016.

Muudatus IAS 7-sse, „Rahavoogude aruanne” (Disclosure Initiative), mida tuleb kohaldada 01.01.2017 või pärast seda algavates aruandeperioodidel. Muudatused on ette nähtud, et aastaaruannete kasutajad saaksid hinnata finantstegevusest tulenevate rahavoogudest mõjutatud või mittemõjutatud kohustuste muutusi. Standardi muudatus mõjutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid. Sätet ei ole heaks kiidetud kohaldamiseks EL-is 31.12.2016.

Muutus IAS 12 „Tulumaks” (Recognition of Deferred Tax Assets for Unrealised Losses), mida tuleb kohaldada 01.01.2017 või pärast seda algavatel aruandeperioodidel. Muutused selgitavad, et mahaarvamisele kuuluva ajutise erinevuse olemasolu sõltub üksnes vara ja selle maksustamisväärtuse võrdlemisest bilansipäeval ja seda ei mõjuta võimalikud tulevased muutused vara arvestuslikus väärtuses või põhimõttes, kuidas arvestuslikule väärtusele vastav maksumus tulevikus koguneb. Standardi muudatus ei mõjuta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet. Sätet ei ole heaks kiidetud kohaldamiseks EL-is 31.12.2016.

Muudatused IFRS 2-s „Aktsiapõhised maksud” (Clarification and Measurement of Sharebased Payment Transactions), mida tuleb kohaldada 01.01.2018 või pärast seda algavatel aruandeperioodidel. Muudatused selgitavad teatud liiki süsteemide raamatupidamise põhimõtteid. Need käsitlevad kolme valdkonda: sularahas makstavate maksude hindamine, aktsiapõhised maksud, millest

on maha arvatud kinnipeetav maks ja aktsiapõhiste maksude muutmise sularahas makstavast omakapitalist makstavateks. Standardi muudatus ei mõjuta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet. Sätet ei ole heaks kiidetud kohaldamiseks EL-is 31.12.2016.

IFRIC 22 „Foreign Currency Transactions and Advance Consideration” muudatus, mida tuleb kohaldada 01.01.2018 või pärast seda algavatel aruandeperioodidel. Kui makstakse või võetakse vastu välisvaluutas varade, kulude või tuludega seotud ettemakse, ei võta IAS 21 „Valuutakursside muutuste mõjud” selle suhtes seisukohta, kuidas määratakse kindlaks nimetatud summa konverteerimise tehingukuupäev. Tõlgendus selgitab, et tehingukuupäev on see päev, kui ühendus kirjendab algselt ettemaksu kohta ettemakse või ettemakstud tulu. Kui äritehing moodustub mitmest ettemaksust, määratakse iga üksiku makse jaoks eraldi tehingukuupäev. Standardi muudatus ei mõjuta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet. Sätet ei ole heaks kiidetud kohaldamiseks EL-is 31.12.2016.

Muudatused standardisse IAS 40 „Kinnisvarainvesteeringud” (Transfers of Investment Property), mida tuleb kohaldada 01.01.2018 või pärast seda algavatel aruandeperioodidel. Muudatused selgitavad, et ainuüksi juhtkonna kavatsuste muutumine ei viita kinnisvarainvesteeringu kasutuseesmärgi muutumisele. Kasutuseesmärgi muutusele viitavad näited on standardis samuti muudetud nii, et need osutavad nii ehitusjärgus kui ka valmis olevale hoonetele. Standardi muudatus ei mõjuta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet. Sätet ei ole heaks kiidetud kohaldamiseks EL-is 31.12.2016.

IFRS-standardite iga-aastased parandused, muudatuste kogumik 2014–2016, mida tuleb IFRS 12 osas kohaldada 01.01.2017 või pärast seda algavatel aruandeperioodidel, IFRS 1 ja IAS 28 osas 01.01.2018 või pärast seda algavatel perioodidel. Annual Improvementsi meetodi kaudu standarditesse tehtavad väikesed ja viiakse sisse kord aastas. Muudatused puudutavad kolme standardit. Muudatuste mõjud standarditele on erinevad, kuid need ei ole märkimisväärsed. Sätet ei ole heaks kiidetud kohaldamiseks EL-is 31.12.2016.

2. Segmendi andmed

Tegevussegmendid

Organisatsiooni- ja aruandlusstruktuuri uuendati alates 01.01.2015. Varem esitati Stockmann Retaili ja Real Estate'i kohta ühine kaubamajarühma-äriüksuse aruanne ning kontserni raporteerivad segmendid olid Tavarataloryhmä (kaubamajade rühm) ja Muotiketjut (moeketid). 2015. aruandeaasta alguses on Stockmanni kontserni raporteerivad segmendid olnud Fashion

Chains, Stockmann Retail ja Real Estate.

Segmendid on kontserni äriüksused, mida juhitakse ja vaadeldakse eraldi üksustena, mis müüvad erinevaid tooteid ja teenuseid. Kontserni esitatud segmente puudutavad andmed põhinevad juhatuse sisemisel aruandlusel, milles juhatuse hinnang segmentide tulemuslikkuse kohta põhineb segmentide kasumi jälgimisel ning milles varade ja kohustuste arvestuspõhimõtted vastavad IFRS-i sätetele.

Fashion Chains

Moekaupade kauplustekett Lindexil on kokku 475 kauplust 16 riigis. Lindexi äriidee on pakkuda inspireerivat moodi taskukohase hinnaga. Naiste riided, pesu, laste rõivad ja kosmeetika hõlmavad mitmeid kontseptsioone. Fashion Chainsi segmendis oli kuni 01.04.2015 moekaupade kett Seppälä

Stockmann Retail

Stockmanni 9 kaubamaja kolmes riigis ja Stockmanni

e-pood Soomes pakuvad laia ja kvaliteetset tootevalikut, head hinna-kvaliteedi suhet ning asjatundlikku ja suurepärast klienditeenindust kõrgetasemelises ja rahvusvahelises ostukeskkonnas. Hobby Halli kaugmüük on samuti osa Stockmanni Retaili segmendist. 7 Venemaa kaubamaja on aastaaruandes liigitatud lõpetatud tegevusvaldkonnaks.

Venemaa kaubamajade müümine otsustati lõplikult veebruaris ja Hobby Halli müük aasta lõpus.

Real Estate

Real Estate'i äriüksus koosneb kontserni kinnisvarast Helsingis, Peterburis, Tallinnas ja Riias. Kinnisvara kasutavad Stockmanni kaubamajad ja välised rentnikud.

Andmed geograafiliste piirkondade kohta

Kontsern tegutseb peale Soome kahes geograafilises piirkonnas, milleks on Rootsi ja Norra ning Balti riigid, Venemaa ja muud riigid.

Tegevusvaldkonnad, miljonit eurot

Käive	2016	2015
Fashion Chains	633,2	668,4
Stockmann Retail	635,7	740,8
Real Estate	60,1	59,3
Segmendid kokku	1329,0	1468,5
Jagamatu	0,0	0,3
Elimineerimised	-25,8	-34,0
Kontsern kokku	1303,2	1434,8
Ärikasum	2016	2015
Fashion Chains	54,9	30,5
Stockmann Retail	-49,8	-72,9
Real Estate	21,1	16,3
Segmendid kokku	26,2	-26,1
Jagamatu	-8,6	-26,4
Kontsern kokku	17,6	-52,5
Kasumi/kahjumi summade kooskõlastamine enne maksustamist		
Finantstulud	0,8	0,9
Finantskulud	-23,9	-22,1
Kasum/kahjum enne maksustamist, kontsern kokku	-5,5	-73,7
Kulum	2016	2015
Fashion Chains	19,9	22,3
Stockmann Retail	14,7	17,8
Real Estate	21,6	27,4
Segmendid kokku	56,2	67,5
Jagamatu	3,0	4,4
Kontsern kokku	59,2	71,9

Investeeringud, bruto	2016	2015
Fashion Chains	17,7	21,9
Stockmann Retail	21,2	25,8
Real Estate	5,3	4,8
Segmendid kokku	44,1	52,5
Jagamatu	0,1	1,0
Kontsern kokku	44,2	53,4
Varad	2016	2015
Fashion Chains	1008,9	1038,4
Stockmann Retail	217,2	209,6
Real Estate	947,9	917,3
Segmendid kokku	2174,0	2165,3
Jagamatu	67,2	74,6
Müügiks olevad pikaajalised varad		34,0
Kontsern kokku	2241,2	2273,9

Andmed turupiirkondade kohta, miljonit eurot

Käive	2016	2015
Soome	631,9	743,2
Rootsi* ja Norra	503,4	512,6
Balti riigid, Venemaa ja muud riigid	167,9	179,0
Kontsern kokku	1303,2	1434,8
Soome, %	48,5	51,8
Välismaa, %	51,5	48,2
Ärikasum	2016	2015
Soome	-49,9	-102,9
Rootsi ja Norra	59,5	55,4
Balti riigid, Venemaa ja muud riigid	7,9	-5,0
Kontsern kokku	17,6	-52,5
Pikaajalised varad	2016	2015
Soome	801,0	771,4
Rootsi ja Norra	843,6	878,6
Balti riigid, Venemaa ja muud riigid	297,2	299,9
Kontsern kokku	1941,7	1949,9
Soome, %	41,3	39,6
Välismaa, %	58,7	60,4

* sisaldavad Lindexi kauba ja teenuste müüki frantsiispartneritele Kesk-Euroopas ja Lähis-Idas

3. Likviidsed pikaajalised varad ja lõpetatud tegevusvaldkonnad

Stockmann müüs 01.02.2016 oma Venemaa kaubamaja ettevõttele Reviva Holding Limited. 31.12.2016 lõppenud aruandeaastal ning võrreldaval perioodil 2015. aastal on Venemaa kaubamajade äritegevus liigitatud aastaaruandes lõpetatud valdkonnaks. Kasumiaruandes esitatakse lõpetatud valdkonnad jätkuvatest tegevustest eraldi.

Stockmann müüs Hobby Halli äritegevuse SGN Groupile 31.12.2016. Müügihind ei mõjutanud oluliselt Stockmanni kasumit.

Venemaa kaubamajade äritegevus ja Hobby Halli varad ning nendega seotud kohustused on 2015. võrdlusaasta bilansis liigitatud likviidseteks varadeks.

Likviidne vara ja lõpetatud tegevusvaldkonnad

Miljonit eurot	2016	2015
Lõpetatud tegevusvaldkonnad		
Aruandeaasta kasum lõpetatud tegevusvaldkondadest		
Tulud	13,2	177,4
Kulud	12,8	186,4
Kasum enne ja pärast makse	0,4	-9,0
Kontsernisisised sissenõutavad summad ja renditulud on elimineeritud ja seega ei sisaldu need tuludes ja kuludes.		
Vene Retaili müügiga seotud kasum pärast maksustamist	14,6	-77,2
Lõpetatud tegevusvaldkondade kasum	15,0	-86,1
Lõpetatud tegevusvaldkondade rahavood		
Rahavood äritegevusest	0,0	-11,7
Investeeringute rahavood	6,0	1,1
Rahavood finantseerimisest		8,3
Rahavood kokku	6,0	-2,3
Lõpetatud tegevusvaldkonnad, müügiks liigitatud varad ja kohustused		
Lühiajalised nõuded		13,3
Lühiajalised kohustused		23,4
Netovarad		-10,1
Muud müügiks liigitatud varad ja kohustused		
Immateriaalne ja materiaalne põhivara		0,6
Käibevara		10,9
Muud nõuded		8,5
Raha ja raha ekvivalendid		0,7
Muud kohustused		21,0
Netovarad		-0,3

4. Käive

Miljonit eurot	2016	2015
Tulu kaupade müügist	1241,6	1385,7
Rendi- ja teenuste tulu	61,5	49,0
Kokku	1303,2	1434,8
millest		
Kinnisvarainvesteeringu renditulud ja kasutamise eest makstavad hüvitised	19,5	

5. Muud äritulud

Miljonit eurot	2016	2015
Materiaalse põhivara müügist saadav kasum	1,3	0,2
Kokku	1,3	0,2

6. Äritegevuse kasum

Miljonit eurot	2016	2015
Käive	1303,2	1434,8
Tooraine ja tarbekaubad	608,7	709,4
Müügikasum	694,4	725,4
Müügikasumi protsent müügitulust	53,3%	50,6%

7. Palgad ja töösuhtega seotud hüvitistest tekkinud kulud

Miljonit eurot	2016	2015
Palgad	225,8	251,6
Pensionikulud, kindlaksmääratud sissemaksega süsteemid	25,0	30,3
Muud tööjõu kõrvalkulud	39,7	39,6
Opsioonihüvitistega seotud kulud		0,0
Kokku	290,5	321,5

Suuremas osas välismaistest tütarettevõtetest sisalduvad kindlaksmääratud maksega pensionisüsteemide pensionikulud muudes tööjõu kõrvalkuludes. Juhtkonna töötajate hüvitiste andmed esitatakse lisas 31 „Tehingud seotud osapooltega”.

8. Kulum ja väärtuse vähenemine

Miljonit eurot	2016	2015
Immateriaalne vara	11,3	11,3
Ehitised ja rajatised	22,3	26,7
Kinnisvarainvesteeringud	-0,8	
Masinad ja seadmed	25,2	28,2
Rendipindade parandus- ja renoveerimistööd	1,2	5,7
Kulum kokku	59,2	71,9

9. Muud äritegevuse kulud

Miljonit eurot	2016	2015
Ettevõtte asukohaga seotud kulud	195,1	209,1
Turunduskulud	53,6	59,0
Kaupade käitlemise kulud	14,5	16,7
Laenukahjum	0,3	1,5
Vabatahtlikud tööjõuga seotud kõrvalkulud	4,6	4,6
Kinnisvarainvesteeringutega seotud otsesed tegevuskulud	2,3	
Kinnisvarainvesteeringu õiglase väärtuse muutusest tulenev kahjum	0,3	
Muud kulud	57,5	93,9
Kokku	328,4	384,8

Audiitorite tasud

Miljonit eurot	2016	2015
Audit	0,4	0,5
Sertifikaadid ja avaldused	0,1	0,1
Maksunõustamine	0,3	0,5
Muud teenused	0,1	0,2
Kokku	0,9	1,3

10. Finantstulud ja -kulud

Finantstulud

Miljonit eurot	2016	2015
Müügiootel investeeringute dividenditulu	0,1	0,1
Intressitulu hoiustelt, muudelt investeeringutelt ja välisvaluuta tuletisinstrumentidelt	0,7	0,6
Kasumiaruandes õiglasest väärtusest kajastatava finantsvara õiglase väärtuse muutus		0,2
Kokku	0,8	0,9

Finantskulud

Miljonit eurot	2016	2015
Amortiseeritud soetusmaksumuses esitatud finantskohustuste intressikulud	-17,5	-19,0
Laenute ja nõuete väärtuse vähenemise kahjum	-5,0	0,0
Kasumiaruandes õiglasest väärtusest kajastatava finantsvara õiglase väärtuse muutus	-0,2	
Muud finantskulud		-2,9
Kursierinevused	-1,2	-0,1
Kokku	-23,9	-22,1

Finantstulud ja -kulud kokku

Miljonit eurot	2016	2015
Finantstulud ja -kulud kokku	-23,1	-21,2

11. Tulumaks

Miljonit eurot	2016	2015
Aruandeaasta tulumaks	-10,1	-8,2
Eelmiste aruandeperioodide tulumaks	-4,8	-19,3
Edasilükkunud tulumaksukohustuse/-nõude muutus	2,2	12,3
Kokku	-12,7	-15,1

Kasumiaruande maksukulu ja kontserni kodumaise maksumääraga 20% maksude võrdlus

Miljonit eurot	2016	2015
Kasum enne tulumaksustamist	-5,5	-73,7
Kehtiva maksumääraga tulumaks	0,8	14,7
Eelmiste aruandeperioodide tulumaks	-4,8	-19,3
Maksuvaba tulu	0,8	0,5
Välismaiste tütarettevõtete erinevad maksumäärad	-0,4	0,7
Mahaarvamisele mittekuuluvad kulud	-4,6	-11,6
Maksukahjumite kajastamata edasilükkunud maksukohustused	-4,5	0,0
Eelmistel aruandeperioodidel kajastatud edasilükkunud maksukohustuse tühistamine		-0,3
Kasumiaruande tulumaks	-12,7	-15,1

Stockmanni kontsern on saanud Soome ja Rootsi maksuametilt maksustamisega seotud korrigeerimisotsused, mille kohaselt on kontserni ettevõtted kohustatud maksma täiendavat tulumaksu ja maksusuurendusi 21,3 miljonit eurot ja nendega seotud intresse 10 miljonit eurot. Stockmann leiab, et korrigeerimisotsused ei ole põhjendatud ning on taotlenud nende muutmist. Maksud kajastatakse tervikuna aruandeperioodi kasumina aastatel 2015 ja 2016.

12. Kasum aktsia kohta

Kasum aktsia kohta arvutatakse, jagades emaettevõtte aktsionäridele kuuluva aruandeperioodi kasumi, millest on maha arvatud maksustamisjärgselt korrigeeritud hübriidlaenu intress, käibel olevate osakute arvu kaalutud keskmisega aruandeperioodi jooksul. Käibel olevad aktsiad ei sisalda kontserni omanduses olevaid omaaktsiaid. Kui arvutatakse lahjendamise mõjuga korrigeeritud aktsiakohast kasumit, võetakse aktsiate arvu kaalutud keskmises arvesse kõikide optsioonide aktsiateks konverteerimisest tulenevat lahjendavat mõju. Optsioonidel on lahjendav mõju, kui optsioonide märkimishind on väiksem kui aktsia õiglane väärtus. Aktsia õiglane väärtus põhineb aktsiate aruandeperioodi keskmisel hinnal.

EUR	2016	2015
Emaettevõtte aktsionäridele kuuluv aruandeperioodi kasum	-3 196 896	-175 013 006
Hübriidlaenu kogunenud intress	-6 841 700	-269 980
Tulumaksu mõju	1 368 340	53 996
Netomõju	-5 473 360	-215 984
	-8 670 256	-175 228 990
Käibel olevate aktsiate emissiooniga korrigeeritud arv, kaalutud keskmine / 1000 tk	72 048 683	72 048 683
Emaettevõtte aktsionäridele kuuluv Aruandeperioodi kasum aktsia kohta		
Jätkuvatest tegevusvaldkonnad (lahjendamata ja lahjendatud)	-0,33	-1,24
Lõpetatud tegevusvaldkondadest (lahjendamata ja lahjendatud)	0,21	-1,20
Aruandeperioodi kasumist (lahjendamata ja lahjendatud)	-0,12	-2,43

13. Immateriaalne vara

Firmaväärtus

Miljonit eurot	2016	2015
Soetusmaksumus 01.01.	764,7	748,1
+/- kursivahed	-29,1	16,6
Soetusmaksumus 31.12.	735,6	764,7
Arvestuslik väärtus 01.01.	764,7	748,1
Arvestuslik väärtus 31.12.	735,6	764,7

Kaubamärk

Miljonit eurot	2016	2015
Soetusmaksumus 01.01.	99,3	97,1
+/- kursivahed	-3,8	2,2
Soetusmaksumus 31.12.	95,5	99,3
Akumuleeritud kulum 01.01.	-0,3	-0,3
Kogunenud kulum 31.12.	-0,3	-0,3
Arvestuslik väärtus 01.01.	98,9	96,8
Arvestuslik väärtus 31.12.	95,2	98,9

Väärtuse vähenemise katse

Stockmanni kontserni IFRS 8 kohased raporteeritavad segmendid, s.o moekaupade äri- ja e-poekaupandusega tegelev Lindex ning kaubamaja- ja e-poekaupandusega tegelev Stockmann Retail on rahavoogusid tootvad üksused, kelle kogutud rahavood on suures osas sõltumatud muudest varadest või vararühmade kogunenud rahavoogudest. Väärtuse vähenemise kontrollimiseks jagatakse Lindexi segmendile käibest 710,6 miljonit eurot ja Stockmann Retaili segmendile 25 miljonit eurot.

Lindexi kaubamärk, 95,2 miljonit eurot, on eraldatud tervikuna Lindexi segmendile. Leitakse, et Lindexi kaubamärgil on tänu selle tuntusele piiramatu kasulik eluiga.

Lindexi kaubamärk on eksisteerinud üle 60 aasta ja kontsern kasutab seda ka edaspidi nii praegustel turgudel kui ka Lindexi tootevaliku ja äritegevuse mudeli viimisel uutele turgudele.

Väärtuse vähenemise kontrollimisel põhinevad Lindexi ja Stockmann Retaili segmendi rahavoogude prognoosid juhatuse heaks kiidetud turupiirkondade prognoosidel, mis hõlmavad järgmist viit aastat ja mis mõjutavad ka tulevasi perioode. Aruandeaasta jooksul uuendatud pikaajalistes prognoosides on võetud arvesse tasakaalu muutust eelmise aastaga võrreldes. Juhatuse kinnitatud prognoosiperioodi järgsed Lindexi rahavood on ekstrapoleeritud, kasutades konstantset 1,7% kasvutegurit ja prognoosiperioodijärgsed Stockmann Retaili rahavood on ekstrapoleeritud, kasutades konstantset 1,5% kasvutegurit.

Kasutusväärtuse arvutamisel kasutatud põhimuutujad:

1. mahu kasv, mis põhineb hinnangul, mis

2. Diskontomäär, mis on kindlaks määratud optimaalse või sama tegevusvaldkonna samalaadsete ettevõtete keskmisel finantseerimisstruktuuril põhineva keskmise kaalutud kapitalikulu abil, mis kajastab omakapitali ja kohustuste kogukulu. Diskontomäära komponendid on:

- turuspetsiifiline riskivaba intressimäär;
- tururiskipreemia;
- valdkonnapõhine beeta, mis peaks kirjeldama turgude nägemust üksuse riskipreemiast;
- kohustustega seotud kulud;
- omakapitali määr, mis vastab kontserni sihtkapitali struktuuri kohasele optimaalsele finantsstruktuurile.

Diskontomäär määratakse enne maksustamist. Lindexi diskontomäär põhineb Rootsi ja Soome turu intressimääradel ja riigi riskimääral, diskontomäärana on Lindexis kasutatud 8,1% (6,5% 2015. aastal). Stockmann Retaili diskontomäär põhineb Soome turuintressi- ja riigi riskimääral. Diskontomäära on kasutatud Stockmann Retailis 8,0% (2015. aastal 6,7%).

Jätakuvalt väljakutseid pakkuv konkurentsiolek korras ning tarbijate ostukäitumist ja ostujõudu mõjutava üldise majandusliku olukorra ning 2016. aasta diskontomäära suurenemise tõttu võib mõne põhimuutuja mittesoodne muutus põhjustada olukorra, kus nii Stockmann Retaili kui ka Lindexi kaetavad rahasummad viiksid alla nende arvestusliku väärtuse, mis põhjustaks väärtuse vähenemise kahjumi kirjendamist.

Lindexile ja Stockmann Retailile on tehtud tundlikkuse analüüsid, kasutades negatiivset stsenaariumit.

Immateriaalsed õigused

Stsenaariumites vähendati juhtkonna hinnanguga võrreldes müügi kasvu või tõsteti intressimäära. Kui Lindexi müük kasvaks prognoosiperioodil 12% vähem kui prognoositi, mis kajastub ka tulevaste perioodide väärtuses, või diskontomäär tõuseks 1,2%, ületaks

pikaajaliste varade arvestuslik väärtus ja käibekapital kokku üksuse kaetava summa. Kui Stockmann Retaili müük kasvaks prognoosiperioodil 10% vähem kui prognoositi, mis kajastub ka tulevaste perioodide väärtuses, või diskontomäär tõuseks 1,1%, ületaks pikaajaliste varade arvestuslik väärtus ja käibekapital kokku üksuse kaetava summa. Väärtuse vähenemise kontrollimiste põhjal ei ole vajadust kajastada väärtuse vähenemist.

	Miljonit eurot	2016	2015
Soetusmaksumus 01.01.		89,2	95,7
+/- kursivahed		-1,0	0,5
Lisandumised 01.01–31.12.		3,7	3,6
Mahaarvamised 01.01–31.12.		-10,5	-11,4
Osamaksete vahelised ülekanded 01.01–31.12.		4,3	2,3
Ülekanne likviidseks liigitatud pikaajalistesse varadesse			-1,4
Soetusmaksumus 31.12.		85,8	89,2
Akumuleeritud kulum 01.01.		-40,5	-35,6
+/- kursivahed		0,2	-0,4
Mahaarvamiste kulum		10,7	11,0
Akumuleeritud kulum ülekandest likviidseks liigitatud pikaajalistesse varadesse			1,6
Aruandeperioodi kulum		-10,8	-17,1
Kogunenud kulum 31.12.		-40,5	-40,5
Arvestuslik väärtus 01.01.		48,7	60,0
Arvestuslik väärtus 31.12.		45,3	48,7

Muu immateriaalne põhivara

	Miljonit eurot	2016	2015
Soetusmaksumus 01.01.		8,7	8,3
+/- kursivahed		-0,3	0,2
Lisandumised 01.01–31.12.			0,2
Mahaarvamised 01.01–31.12.		-0,2	
Soetusmaksumus 31.12.		8,3	8,7
Akumuleeritud kulum 01.01.		-7,5	-7,2
+/- kursivahed		0,2	-0,1
Mahaarvamiste kulum		0,1	1,6
Aruandeperioodi kulum		-0,2	-1,8
Kogunenud kulum 31.12.		-7,3	-7,5
Arvestuslik väärtus 01.01.		1,2	1,1
Arvestuslik väärtus 31.12.		1,0	1,2

Muu immateriaalne vara, kapitalirent

Miljonit eurot	2016	2015
Soetusmaksumus 01.01.	3,2	3,2
Soetusmaksumus 31.12.	3,2	3,2
Akumuleeritud kulum 01.01.	-0,7	-0,4
+/- kursivahed		0,0
Mahaarvamiste kulum		0,0
Aruandeperioodi kulum	-0,3	-0,3
Kogunenud kulum 31.12.	-1,0	-0,7
Arvestuslik väärtus 01.01.	2,5	2,8
Arvestuslik väärtus 31.12.	2,2	2,5

Ettemaksed ja pooleliolevad hanked

Miljonit eurot	2016	2015
Soetusmaksumus 01.01.	1,9	3,3
Lisandumised 01.01–31.12.	6,2	3,1
Mahaarvamised 01.01–31.12.	-0,1	-0,3
Osamaksete vahelised ülekanded 01.01–31.12.	-4,3	-4,3
Soetusmaksumus 31.12.	3,7	1,9
Arvestuslik väärtus 01.01.	1,9	3,3
Arvestuslik väärtus 31.12.	3,7	1,9

Miljonit eurot	2016	2015
Immateriaalne vara kokku	883,1	917,9

2016. aasta immateriaalse põhivara ettemaksud ja pooleliolevad ostud sisaldasid järgmisi olulisi summasid:

- investeeringud IKT arendustegevusse;
- investeeringud Stockmann.com kaugmüügi arendustegevusse.

2015. aasta immateriaalse põhivara ettemaksud ja pooleliolevad ostud sisaldasid järgmisi olulisi summasid:

- investeeringud Stockmann.com kaugmüügi arendustegevusse.

14. Materiaalne põhivara

Maismaa- ja veealad

Miljonit eurot	2016	2015
Soetusmaksumus 01.01.	140,4	43,1
Kinnisvara hindamine õiglasesse väärtusesse 01.01.		96,0
Soetusmaksumus aruandeperioodi alguses kokku	140,4	139,1
Kinnisvara hindamine õiglasesse väärtusesse 31.12.	4,9	1,1
+/- kursivahed		0,0
Lisandumised 01.01–31.12.		0,3
Mahaarvamised 01.01–31.12.	-1,0	-0,1
Ümberliigitamine kinnisvarainvesteeringuteks	-30,0	
Soetusmaksumus 31.12.	114,3	140,4
Arvestuslik väärtus 01.01.	140,4	43,1
Arvestuslik väärtus 31.12.	114,3	140,4

Õiglase väärtuse hindamise osakaal oli 94,1 (97,1) miljonit eurot.

Ehitised ja rajatised

Miljonit eurot	2016	2015
Soetusmaksumus 01.01.	929,4	554,2
Kinnisvara hindamine õiglasesse väärtusesse 01.01.		342,3
Soetusmaksumus aruandeperioodi alguses kokku	929,4	896,5
Kinnisvara hindamine õiglasesse väärtusesse 31.12.	43,4	33,6
+/- kursivahed	0,0	0,0
Lisandumised 01.01–31.12.	0,0	0,2
Mahaarvamised 01.01–31.12.	-2,7	-2,5
Ümberliigitamine kinnisvarainvesteeringuteks	-173,2	
Osamaksete vahelised ülekanded 01.01–31.12.	7,8	1,6
Soetusmaksumus 31.12.	804,6	929,4
Akumuleeritud kulum 01.01.	-151,6	-127,3
+/- kursivahed	0,0	0,0
Mahaarvamiste kulum	1,8	2,4
Ümberliigitamine kinnisvarainvesteeringuteks	22,2	
Aruandeperioodi kulum	-22,3	-26,7
Kogunenud kulum 31.12.	-149,9	-151,6
Arvestuslik väärtus 01.01.	777,8	426,9
Arvestuslik väärtus 31.12.	654,8	777,8

Õiglase väärtuse hindamise osakaal oli 395,3 (375,9) miljonit eurot.

Maa ja ehitised on esitatud standardi IAS 16 kohaselt ümberhinnatud väärtuses.

Ümberhindamine viiakse läbi regulaarselt, nii et maa ja ehitiste arvestuslik väärtus ei erine oluliselt nende õiglasest väärtuses aruandeperioodi lõpus.

Volitatud kinnisvarahindajad teostavad igas turupiirkonnas hindamise, võttes aluseks kümne aasta diskonteeritud rahavood. Õiglase väärtuse määramisel kasutatud keskmine kaalutud kõikide kinnistute, sh kinnisvarainvesteeringute turutootluse määr oli 5,7% (6,0%). Õiglase väärtuse hierarhias on maa ja ehitiste hindamine liigitatud tasemele 3.

Ümberhindlus põhineb International Valuation Standard Committee kehtestatud standarditel. Sõltumatud hindajad arvutavad iga maa-ala ja ehitise õiglase väärtuse, kasutades Stockmanni esitatud andmeid:

- kinnisvaraäri käive ja ärikasum, sealhulgas renditulu ja kinnistute hoolduskulud;
- kinnisvaraäri eelarve;
- kehtivad rendilepingud;
- kinnistute investeerimishierarhia;
- arvutamine uute rentnike jaoks vajalike investeeringute korral;
- kümne aasta plaan tulevikus tehtavate renoveerimistööde kohta.

Ümberhindlus tehakse igal aastal või kui on alust arvata, et õiglane väärtus erineb maa ja ehitiste arvestuslikust väärtusest. Paljud sõltumatud pädevad hindajad viivad läbi hindamise ning Stockmann Retail vaatab selle üle ja esitab Stockmanni juhatusele oma soovitusel õiglase väärtuse kohta. Juhatuse hindab õiglasi väärtusi ja kinnitab kasutatavad õiglased väärtused. Ehitistelt arvestatakse nende kasutamise ajal lineaarset kulumit. Maad ei amortiseerita.

Masinad ja seadmed

Miljonit eurot	2016	2015
Soetusmaksumus 01.01.	226,4	284,2
+/- kursivahed	-0,3	-0,4
Lisandumised 01.01–31.12.	14,4	19,8
Mahaarvamised 01.01–31.12.	-8,6	-19,7
Osamaksete vahelised ülekanded 01.01–31.12.	30,2	8,7
Ülekanne likviidseks liigitatud pikaajalistesse varadesse		-66,2
Soetusmaksumus 31.12.	262,2	226,4
Akumuleeritud kulum 01.01.	-163,2	-203,4
+/- kursivahed	-0,9	0,7
Mahaarvamiste kulum	8,0	13,8
Akumuleeritud kulum ülekandest likviidseks liigitatud pikaajalistesse varadesse		59,5
Aruandeperioodi kulum	-25,2	-33,8
Kogunenud kulum 31.12.	-181,2	-163,2
Arvestuslik väärtus 01.01.	63,2	80,9
Arvestuslik väärtus 31.12.	81,0	63,2

Ruumide parandus- ja renoveerimiskulud

Miljonit eurot	2016	2015
Soetusmaksumus 01.01.	39,3	110,2
+/- kursivahed	0,0	0,0
Lisandumised 01.01–31.12.	0,4	0,3
Mahaarvamised 01.01–31.12.	-4,5	-12,3
Osamaksete vahelised ülekanded 01.01–31.12.	2,2	1,6
Ülekanne likviidseks liigitatud pikaajalistesse varadesse		-60,4
Soetusmaksumus 31.12.	37,5	39,3
Akumuleeritud kulum 01.01.	-33,8	-83,7
+/- kursivahed	0,0	
Mahaarvamiste kulum	3,7	10,7
Akumuleeritud kulum ülekandest likviidseks liigitatud pikaajalistesse varadesse		48,6
Aruandeperioodi kulum	-1,2	-9,4
Kogunenud kulum 31.12.	-31,3	-33,8
Arvestuslik väärtus 01.01.	5,5	26,5
Arvestuslik väärtus 31.12.	6,1	5,5

Ettemaksed ja pooleliolevad hanked

Miljonit eurot	2016	2015
Soetusmaksumus 01.01.	29,3	13,2
Lisandumised 01.01–31.12.	20,3	25,9
Mahaarvamised 01.01–31.12.	-0,4	0,0
Osamaksete vahelised ülekanded 01.01–31.12.	-40,5	-9,8
Ülekanne likviidseks liigitatud pikaajalistesse varadesse		0,0
Soetusmaksumus 31.12.	8,7	29,3
Arvestuslik väärtus 01.01.	29,3	13,2
Arvestuslik väärtus 31.12.	8,7	29,3
Miljonit eurot	2016	2015
Materiaalne põhivara kokku	864,9	1016,2

2016. aasta materiaalse põhivara ettemaksud ja pooleliolevad ostud sisaldasid järgmisi olulisi summasid:

- Tapiola kaubamaja ehitus- ja paranduskulud Soomes;
- Soome jaotuskeskuse investeringuid seadmetesse;
- Soome muude kaubamajade ja muude hoonete parandamis- ja renoveerimiskulud.

2015. aasta materiaalse põhivara ettemaksud ja pooleliolevad ostud sisaldasid järgmisi olulisi summasid:

- Soome jaotuskeskus ehituskulud;
- Soome kaubamajade ja hoonete parandamis- ja renoveerimiskulud.

15. Kinnisvarainvesteeringud

Miljonit eurot	2016	2015
Maa ümberliigitamine	30,0	
Hoonete ümberliigitamine	151,0	
Õiglase väärtuse hinnang	0,5	
Muud muutused	-0,6	
Õiglane väärtus 31.12.	181,0	

Õiglase väärtus hindamise osakaal oli 31,9 miljonit eurot. Ümberhindlus on tehtud eurodes, sest suurem osa Nevski Centre'i renditulust põhineb rendilepingutel, mille kohaselt peetakse arvestust eurodes.

Kui kontserni omanduses on maa või ehitis, mida kasutatakse üüritulu või omandi väärtuse suurenemise jaoks, mitte ettevõtte jaekaubandus- või haldustegevuseks, liigitatakse kinnisvara IAS 40 standardi kohaseks kinnisvarainvesteeringuks.

Stockmanni kontsern rakendab oma kinnisvarainvesteeringutele õiglase väärtuse mudelit. Kinnisvarainvesteeringu õiglane väärtus on hind, millega kinnisvara on võimalik vahetada asjatundlike, äritegevusest huvitatud, üksteisest sõltumatute poolte vahel. Kinnisvarainvesteeringu õiglane väärtus peegeldab aruandeperioodi bilansipäeva turutingimusi ja sellest ei ole maha arvatud võimalikke tehingukulusid, mis võivad tekkida müügi või muu võõrandamisega seoses. Kinnisvarainvesteeringu õiglase väärtuse määramist teostavad kontsernivälised pädevad ja üksteisest sõltumatud hindajad kõikides turupiirkondades iga kinnisvaraobjekti kohta eraldi.

Kinnisvara ümberhindamine õiglasesse väärtusesse põhineb hindamise hetkel kehtival turustandarditel, mis on kindlaks määranud The International Valuation Standard Committee.

Sõltumatud hindajad arvutavad maa-alade ja ehitiste õiglase väärtuse, kasutades Stockmanni esitatud andmeid:

- kinnisvaraäri käive ja ärikasum, sealhulgas renditulu ja kinnistute hoolduskulud;
- kinnisvaraäri eelarve;
- kehtivad rendilepingud;
- kinnistu investeerimishierarhia;
- arvutamine uute rentnike jaoks vajalike investeeringute korral;
- kümne aasta plaan tulevikus tehtavate renoveerimistööde kohta.

Õiglase väärtuse määramisel kasutatud keskmine kaalutud kõikide kinnistute, sh kinnisvarainvesteeringute, mis on hinnatud standardi IAS 16 kohaselt, turutootluse määr oli 5,7%. Õiglase väärtuse hierarhias on maa ja ehitiste hindamine liigitatud tasemele 3.

Venemaa jaemüügiga seotud äritegevuse müümise tagajärjel ei ole Peterburis asuvat Nevsky Centre'i kaubanduskeskuse hooneid kasutatud enam kontserni enda jaekaubanduse või juhtimistegevuses, vaid kontsern hoiab kinnistut enda omanduses, et teenida renditulu ja tõsta omandi väärtust. Seetõttu liigitas kontsern 01.02.2016 Nevsky Centre'i kaubanduskeskuse kinnistu IAS 40 kohaseks kinnisvarainvesteeringuks.

16. Ühisettevõtted

Ühisettevõtlus

Kontsern omab 37,8% Kiinteistö Oy Tapiola Säästötammi Fastighets Ab aktsiatest. Kinnisvaraettevõtte asub Espoos. Ühisettevõtlus ei ole Stockmanni jaoks oluline.

Kontsern omab 67% kinnisvaraettevõtte SIA Stockmann Centrsi aktsiatest, mis annab õiguse 63% valdamisele kinnisvaraettevõtte ruumidest, mille tõttu kontsern

osaleb ühisettevõtluses 63%-ga. SIA Stockmann Centrsile kuulub Lätis kaubanduskeskuse hoone. Stockmanni osakaal ühisettevõtlustest hõlmab Läti kaubamaja äripindu. Ühisettevõtlus on Stockmanni jaoks oluline.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab kontserni omandaja osalusele vastavat osalust ja osalust ühisettevõtluste varadest ja kohustustest ning tuludest ja kuludest.

Ühisettevõtluste varad ja kohustused

Miljonit eurot	2016	2015
Pikaajalised varad	16,0	16,6
Lühiajalised varad	0,5	0,6
Pikaajalised kohustused	5,3	7,2
Lühiajalised kohustused	0,2	0,2

Pikaajaliste varade kinnistute ümberhindamisele vastavad õiglasel väärtusel 31.12.2016 olid 46,2 miljonit eurot (44,2 miljonit eurot 31.12.2015).

Ühisettevõtluste tulud ja kulud

Miljonit eurot	2016	2015
Tulud	3,3	3,3
Kulud	2,0	2,1

17. Likviidsed investeeringud

Miljonit eurot	2016	2015
Arvestuslik väärtus 01.01.	5,4	7,8
+/- kursivahed	0,3	0,0
Aktsiate müük	-0,2	-0,1
Õiglase väärtuse muutus		-1,6
Ülekanne likviidseks liigitatud pikaajalistesse varadesse	0,0	-0,6
Kokku	5,5	5,4

Likviidsed investeeringud on investeeringud noteerimata ettevõtete aktsiatesse, mille väärtus määratakse juhtkonna otsusel põhinevate meetodite abil.

18. Käibevara

Miljonit eurot	2016	2015
Toorained ja tarvikud	180,7	170,7
Käibevara ettemaksed	0,0	0,0
Kokku	180,7	170,8

Käibevara väärtust on vähendatud vananenud omandi arvelt 7,5 miljoni euro võrra (11 miljonit eurot).

19. Lühiajalised nõuded

Miljonit eurot	Arvestuslik väärtus 2016	Õiglane väärtus 2016	Arvestuslik väärtus 2015	Õiglane väärtus 2015
Intressi kandvad nõuded ostjate vastu	1,6	1,6	1,6	1,6
Intressivabad nõuded ostjate vastu	14,3	14,3	16,7	16,7
Tuletislepingutel põhinevad nõuded	7,5	7,5	1,7	1,7
Muud nõuded	4,0	4,0	2,2	2,2
Viitlaekumised	32,9	32,9	33,1	33,1
Tulumaksu nõuded	0,0	0,0	0,2	0,2
Lühiajalised nõuded kokku	60,3	60,3	55,5	55,5

Ostjatelt laekumata nõuete arvestuslik väärtus vastab nende õiglasele väärtusele. Ostjatelt laekumata nõuete ja muude lühiajaliste nõuetega seotud krediidiriski maksimaalne määr on nende arvestuslik väärtus.

eurot 2015. aastal). Nende nõuete müügihinnas sisalduv intressitulu kajastatakse intressitulu asemel käibes.

Viitlaekumiste kõige olulisem osa on rendi ettemaksed.

Intressi kandvad nõuded ostjate vastu 1,6 miljonit eurot koosneb üksnes kaugmüügi järelmaksust aastal 2016 (1,6 miljonit

20. Raha ja raha ekvivalendid

Miljonit eurot	2016	2015
Sularaha ja pangakontod	18,5	16,6
Lühiajalised hoiused	1,7	2,5
Kokku	20,2	19,1

Raha ja raha ekvivalendid rahavoogude aruandes

Miljonit eurot	2016	2015
Raha ja raha ekvivalendid	20,2	19,1
Arvelduskrediidikonto	-5,7	-4,1
Kokku	14,5	15,0

21. Omakapital

miljonit eurot	Aktsiate arv (tk)	Aktsiakapital	Ülekursi reserv	Investeeringud vaba reservkapital	Kokku
31.12.2014	72 048 683	144,1	186,1	250,4	580,6
-					
31.12.2015	72 048 683	144,1	186,1	250,4	580,6
-					
31.12.2016	72 048 683	144,1	186,1	250,4	580,6

Aktiakapital

Stockmann Oyj Abp aktiakapital jaguneb A- ja B-aktiateks. A-aktiaid on vähemalt 18 000 000 tükki ja maksimaalselt 80 000 000 tükki ning B-aktiaid on vähemalt 18 000 000 tükki ja maksimaalselt 100 000 000 tükki.

Põhikirja järgi on minimaalne aktiakapital 75 000 000,00 eurot ja maksimaalne aktiakapital on 300 000 000,00 eurot. Aktiate nimiväärtus on 2,00 eurot aktsia kohta. Kõigi väljastatud aktiate eest on täielikult tasutud.

Aktiate arv kokku 31.12.2016, registreeritud

tk	2016	2015
A-aktiad	30 530 868	30 553 216
B-aktiad	41 517 815	41 495 467
Kokku	72 048 683	72 048 683

A- ja B-aktiate hääleõiguse erinevused

Iga A-aktsia annab õiguse hääletada üldkoosolekul kümne (10) häälega ja B-aktsia ühe (1) häälega.

Aktsia konverteerimine

A-aktiat saab aktsionäri nõudmisel konverteerida B-aktiaks, kui konverteerimine saab toimuda aktsialiidide minimaalsete ja maksimaalsete koguste piires. Ettevõtte aktiate konverteerimist käsitlev kirjalik nõue tuleb esitada ettevõtte juhatusele põhikirjas ettenähtud korras.

Stockmann Oyj juhatus kiitis 18.12.2015 koosolekul heaks 22 348 Stockmanni A-aktsia konverteerimise B-aktiaks. Aktiate konverteerimine registreeriti äriregistris 10.02.2016.

Väljaostmise kohustus

Aktsionär, kelle osalus ettevõtte kõikidest aktsiatest või aktiate antavatest hääle arvust kas üksi või koos teise aktsionäri saavutab või ületab 33 1/3 protsenti või 50%, on kohustatud teiste aktsionäride nõudmisel ostma välja nende aktiad põhikirjas ettenähtud korras.

Ülekursi reserv

Ülekursi reserv sisaldab saadud aktiate märkimisest saadud, nimiväärtust ületavaid makseid, millest on maha arvatud tehingukulud.

Ümberhindluse reserv

Stockmann on rakendanud alates 01.01.2015 tema omanduses olevatele kinnistutele standardi IAS 16 kohast ümberhindluse meetodit. Ümberhindlusest tulenev lisandumine, millelt on maha arvatud edasilükkunud maksukohustus, kajastatakse omakapitali ümberhindluse reservis.

Investeeringut vaba omakapitali reserv

Investeeringut vaba omakapitali reserv hõlmab muid omakapitalilaadseid investeeringuid ja aktiate märkimishinda, mida on vähendatud tehingukulude võrra, kui seda ei kajastata selge otsuse kohaselt aktiakapitalis.

Kursivahed

Kursivahed hõlmavad välismaiste tütarettevõtete aastaaruannete konsolideerimisel tekkinud omakapitali kursivahesid ja välisvaalutas netoinvesteeringute konsolideerimisest tekkinud kursivahesid.

Muud reservid

Miljonit eurot	2016	2015
Reserv	0,2	0,2
Riskimaandamisinstrumentide reserv	1,5	0,6
Muud reservid	43,7	43,7
Kokku	45,4	44,6

Muud reservid sisaldavad

- reservi, mis hõlmab kohalikel õigusaktidel põhinevat vabast reservkapitalist ülekantud osa;
- riskimaandamisinstrumentide reservi, mis hõlmab rahavoogude riskimaandamiseks kasutatavaid tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutusi, millelt on maha arvatud edasilükkunud maksukohustus;
- muid üldkoosoleku otsusega vabast reservkapitalist moodustatud reserve, mille puhul on tegemist jaotatava omakapitaliga.

Hübriidlaen

Detsembris 2015 anti välja 85 miljoni euro suurune hübriidlaen. Pärast kulude mahaarvamist kajastati omakapitalis 84,3 miljonit eurot. Laenu aastaintress on 7,75% kuni 31.01.2020. Stockmannil on õigus edasi lükata hübriidlaenu intressimakset, kui ta ei maksa aktisakapitalile dividende või muid hüvitisi. Laenul ei ole maksetähtaega, kuid ettevõtte on õigus see lunastada kõige varem 31.01.2020. Hübriidlaen on ilma tagatiseta ja seetõttu teiste võlakohustustega võrreldes halvemas olukorras. Hübriidlaenu omanikul ei ole aktsionärile kuuluvaid õigusi.

Laenu kogunenud, kajastamata intress oli 2016. aasta lõpus 6,8 miljonit eurot (0,3 miljonit eurot 2015. aastal). Kogunenud intress 7,4 miljonit eurot maksti jaanuaris 2017.

Dividendid

Pärast bilansipäeva tegi juhatus 14.02.2017 ettepaneku, et 2016. aasta eest dividende ei maksta.

Aktsiapõhised maksed

Standardit IFRS 2 „Aktsiapõhised maksed“ tuleb kohaldada 2010. aasta võtmeisikute optsooniprogrammile.

Optsooniprogrammid

Stockmannil on käimas Stockmanni kontserni võtmeisikutele suunatud võtmeisikute optsooniprogramm 2010.

Võtmeisikute optsoonid 2010

Korraline üldkoosolek kiitis heaks juhatuse 16.03.2010 ettepaneku optsoonioiguste andmiseks Stockmanni kontserni võtmeisikutele. Üldkoosoleku otsuse kohaselt võib Stockmanni ja selle tütarettevõtete võtmeisikutele välja anda kokku 1 500 000 optsoonioigust. Optsoonioigustest märgitakse 500 000 tükki tunnusega 2010A, 500 000 tükki tunnusega 2010B ja 500 000 tükki tunnusega 2010C. Aktsiate märkimise periood on optsoonioigusega 2010A 01.03.2013–31.03.2015, optsoonioigusega 2010B 01.03.2014–31.03.2016 ja optsoonioigusega 2010C 01.03.2015–31.03.2017.

Iga optsoonioigus annab õiguse märkida ühe Stockmanni B-seeria aktsia. Aktsia märkimishind optsoonioigustega 2010A on B-seeria aktsia vahetamisega kaalutud keskmine kurss Helsingi börsil 01.–28.02.2010, millele on lisatud 20% ehk 26,41 eurot, optsoonioigustega 2010B on B-seeria aktsia vahetamisega kaalutud keskmine kurss Helsingi börsil 01.–28.02.2011, millele on lisatud 10% ehk 25,72 eurot ja optsoonioigustega 2010C on B-seeria aktsia vahetamisega kaalutud keskmine kurss Helsingi börsil 01.–29.02.2012, millele on lisatud 10% ehk 18,00 eurot. Optsoonioigustega märgitud aktsia märkimishinda vähendatakse pärast märkimishinna määramisperioodi algust ja enne aktsiate märkimist võimalikult lõpetatavate dividendide summas iga dividendijaotuse päeval. Juhatuse ettepaneku kohaselt ei maksta 2016. aasta eest dividende, seega on aktsiate märkimishind 2010C optsoonioigusele 16,50 eurot.

Optsoonide perioodi muutused	2016 Optsoonide arv	Märkimisperioodi vahetusel		2015 Optsoonide arv	Märkimishind kaalutud keskmisena euot/aktsia	Märkimishind kaalutud keskmisena euot/aktsia	Märkimis- perioodi vahetusel kaalutud keskmine kurss eurot/aktsia
		Märkimishind kaalutud keskmisena euot/aktsia	odi vahetusel kaalutud keskmine kurss eurot/aktsia				
Võtmeisikute 2010 seeria A aruandeperioodi alguses käibes olnud				418 000			
Aruandeperioodil aegunud				418 000			
Aruandeperioodi lõpus käibel olevad							
Võtmeisikute 2010 seeria B aruandeperioodi alguses käibel olnud	273 000			273 000			
Aruandeperioodil aegunud	273 000						
Aruandeperioodi lõpus käibel olevad				273 000			
Võtmeisikute 2010 seeria C aruandeperioodi alguses käibel olnud	279 400			279 400			
Aruandeperioodi lõpus käibel olevad	279 400			279 400			
Püsikliendi aktsiaoptsioonid							
2012 alguses käibel olnud				1 166 134			
Aruandeperioodil aegunud				1 166 134			
Aruandeperioodi lõpus käibel olevad							
Optsoonid kokku							
Aruandeperioodi alguses käibel olnud	552 400			2 136 534			
Aruandeperioodil aegunud	273 000			1 584 134			
Aruandeperioodi lõpus käibel olevad	279 400			552 400			

2010. aasta võtmeisikute optsiooniprogrammi põhitingimused on esitatud järgmises tabelis.

	2010C
märkimise aeg	01.03.15–31.03.17
Aksiaoptsioonide maksimaalne arv	500 000
Välja antud optsioonide arv 31.12.16	279 400
Märkimishind, eurot 1)	16,50
Õiguse tekkimise periood	18.05.12–28.02.15
Lepingu sõlmimise tingimused	-

1) Märkimishind juhatuse ettepanekut arvestades, et 2016. aasta eest ei maksta dividende.

Välja antud optsioonide õiglane väärtus väljaandmise päeval on kindlaks määratud Blacki-Scholesi optsiooni hindamise mudeliga. Hindamisel on arvesse võetud optsiooniprogrammi põhitingimusi. Õiglane väärtus kajastatakse kuluna õiguse tekkimise perioodil. Aruandeperioodil 01.01–31.12.2016 ei mõjutanud optsioon kontserni tulemust ning 2017. aastal ei ole kavas kulu kajastada.

Järgnevas tabelis on esitatud peamised Blacki-Scholesi hinna määramise mudelis kasutatud eeldused.

	2010C
Opsioonide väljaandmine	18.05.2012
Riskivaba intressimäär, %	1,0%
Volatiilsus, %	37,1%
Opsioonide kehtivusaeg (aastates)	4,9
Aksia hind väljaandmise hetkel, eurodes	14,25
Väljaandmise päeval määratud optsiooni õiglane väärtus, eurodes	3,65

Volatiilsus on arvestatud aktsia ajaloolise volatiilsuse põhjal.

22. Pikaajalised kohustused, intressi kandvad

Miljonit eurot	Arvestuslik väärtus 2016	Õiglane väärtus 2016	Arvestuslik väärtus 2015	Õiglane väärtus 2015
Võlakirjad	149,7	153,4	149,5	149,3
Laenud	373,7	374,4	382,5	382,8
finantseerimisasutustelt				
Muud laenud	1,9	1,9	2,7	2,7
Kokku	525,3	529,7	534,7	534,9

Finantseerimislaenude, võlakirjade ja muude laenude arvestuslik väärtus on arvutatud efektiivse intressimäära meetodi abil ja õiglane väärtus on määratud diskonteeritud rahavoo meetodiga, diskonteerides bilansipäeva turu intressimääraga.

23. Lühiajalised kohustised

Miljonit eurot	Arvestuslik väärtus 2016	Õiglane väärtus 2016	Arvestuslik väärtus 2015	Õiglane väärtus 2015
Arvelduskrediidikonto	5,7	5,7	4,1	4,1
Lühiajalised kapitalirendi kohustused			0,1	0,1
Muud intressi kandvad kohustused	230,7	231,3	244,5	245,2
Võlad tarnijatele	69,7	69,7	83,4	83,4
Muud lühiajalised kohustused	41,3	41,3	22,9	22,9
Viitvõlad	93,8	93,8	97,9	97,9
Tuletisinstrumendid	2,9	2,9	5,9	5,9
Tulumaksukohustus	24,9	24,9	20,5	20,5
Kokku	469,0	469,6	479,2	479,9
sh intressi kandvad	236,5	237,0	248,7	249,4

Finantseerimisasutuste laenude ja emiteeritud emissioonide õiglane väärtus on määratud diskonteeritud rahavoo meetodiga, diskonteerides bilansipäeva turu intressimääraga. Muude lühiajaliste kohustuste õiglane väärtus vastab nende arvestuslikule väärtusele.

Viitvõlgade põhiosa on liigendatud tööjõukulud.

Kapitalirendikohustuste tähtajad

Miljonit eurot	2016	2015
Kapitalirendikohustuste minimaalsete rendimaksete nimiväärtus		
Ühe aasta pärast		0,1
Kokku		0,1
Kapitalirendikohustuste minimaalsete rendimaksete nüüdisväärtus		
Ühe aasta pärast		0,1
Kokku		0,1
Kapitalirendilepingute tuleviku finantskulud		0,0
Kapitalirendikohustuste kogusumma		0,1

Kapitalirendilepinguga renditud varaks liigitatakse põhivara, mille omandamisega seotud riskid ja hüved on põhiosas kontsernil.

2016. aasta lõpus ei ole kontsernil kehtivaid kapitalirendilepinguid.

24. Eraldised

	Miljonit eurot	2016	2015
Pikaajalised varud			
Eraldis kahjulike lepingute suhtes			
Eraldis kahjulike lepingute suhtes, aruandeperioodi alguses	4,2		
Eraldiste lisandused			
Lühiajaliste eraldiste ülekandmine			4,2
Kasutatud aruandeaasta jooksul	-1,4		
Eraldis kahjulike lepingute suhtes, aruandeperioodi lõpus	2,8		4,2
Muud eraldised			
Muud eraldised, aruandeperioodi alguses	0,3		0,2
Eraldiste lisandused			0,0
Kasutatud aruandeaasta jooksul	-0,1		
Muud eraldised, aruandeperioodi lõpus	0,2		0,3
Pikaajalised eraldised kokku	3,0		4,5
Lühiajalised kohustused			
Restruktureerimiseraldis			
Restruktureerimiseraldis, aruandeperioodi alguses			17,7
Eraldiste lisandused	2,3		
Kasutatud aruandeaasta jooksul			-17,7
Restruktureerimiseraldis, aruandeperioodi lõpus	2,3		
Eraldis kahjulike lepingute suhtes			
Eraldis kahjulike lepingute suhtes, aruandeperioodi alguses	1,5		13,1
Eraldiste lisandused			
Kasutatud aruandeaasta jooksul	-0,5		-7,3
Ülekanne pikaajalistesse eraldistesse			-4,2
Eraldis kahjulike lepingute suhtes, aruandeperioodi lõpus	1,0		1,5
Muud eraldised			
Muud eraldised, aruandeperioodi alguses	1,0		0,1
Eraldiste lisandused			1,0
Kasutatud aruandeaasta jooksul	-0,2		-0,1
Eraldised muudest summadest	0,4		
Muud eraldised, aruandeperioodi lõpus	1,1		1,0
Lühiajalised eraldised kokku	4,4		2,5

Eraldised hõlmavad kontserni strateegia kohaseid struktureerimisega seotud kulusid.

25. Edasilükkunud tulumaksunõuded ja -kohustused

Edasilükkunud maksude muutus 2016

Edasilükkunud tulumaksunõuded

Miljonit eurot	01.01.2016	Kajastatakse kasumiaruandes	Kajastatakse omakapitalis	Kursierinevused	31.12.2016
Kinnitatud kahjum	40,5	-5,9		0,0	34,6
Tuletisinstrumenti dele ja muudele finantsinstrumenti dele õiglase väärtuse määramine	0,0	0,0			0,0
Põhivara arvestuse ja maksustamise väärtuste vahed	3,5	-1,5		0,0	2,0
Kapitalirent		0,0			0,0
Muud ajutised erinevused	1,3	0,2		0,2	1,7
Kokku	45,2	-7,1		0,2	38,3

Edasilükkunud maksukohustused

Miljonit eurot	01.01.2016	Kajastatakse kasumiaruandes	Kajastatakse omakapitalis	Kursierinevused	31.12.2016
Akumuleeritud kulum	33,6	-6,7		-0,3	26,7
Põhivara arvestuse ja maksustamise väärtuste vahed	8,5	-1,6		0,0	6,9
Materiaalsele ja immateriaalsele varale õiglase väärtuse määramine	119,7	-0,9	9,7	-0,7	127,8
Muud ajutised erinevused	1,9	0,0	0,2	0,0	2,2
Kokku	163,9	-9,2	9,9	-0,9	163,6

Maksukahjumid, mille eest ei ole aruandeperioodil kajastatud edasilükkunud maksuvõlga, on 22,6 miljonit eurot (2015: 18,4 miljonit eurot). Eesti tüdarettevõtte kogunenud jaotatav kasum, mille eest ei ole standardi 12 punkti 52 A kohaselt kajastatud edasilükkunud maksukohustust, on 31,0 miljonit eurot (2015: 31,8 miljonit eurot).

Edasilükkunud maksude muutus 2015

Edasilükkunud tulumaksunõuded

Miljonit eurot	01.01.2015	Kajastatakse kasumiaruandes	Kajastatakse omakapitalis	Kursierinevused	31.12.2015
Kinnitatud kahjum	18,7	21,8			40,5
Tuletisinstrumentide ja muudele finantsinstrumentide õiglase väärtuse määramine	0,0	0,0			0,0
Põhivara arvestuse ja maksustamise väärtuste vahed	3,7	0,0		-0,2	3,5
Muud ajutised erinevused	3,4	-1,6		-0,6	1,3
Kokku	25,9	20,1		-0,8	45,2

Edasilükkunud maksukohustused

Miljonit eurot	01.01.2015	Kajastatakse kasumiaruandes	Kajastatakse omakapitalis	Kursierinevused	31.12.2015
Akumuleeritud kulum	33,8	-0,3		0,1	33,6
Põhivara arvestuse ja maksustamise väärtuste vahed	8,4	0,1		0,1	8,5
Materiaalsele ja immateriaalsele varale õiglase väärtuse määramine	17,3	7,5	94,5	0,4	119,7
Muud ajutised erinevused	2,5	0,3	-0,8	-0,1	1,9
Kokku	62,0	7,7	93,8	0,5	163,9

26. Finantsvarade ja -kohustuste arvestuslikud väärtused ja õiglased väärtused rühmitatult vastavalt IAS 39-le ning õiglase väärtuse ja hierarhia liigitamine

Kontsern kasutab õiglase väärtuse määramisel ja esitamisel järgmist hindamismeetodite hierarhiat: Tase 1: samalaadsete varade või kohustuste noteeritud (korrigeerimata) hinnad aktiivsetel turgudel.

Tase 2: meetodid, mille korral kasutatakse lähteandmetena turuhinna noteeringuid, mis on regulaarselt saadaval börsilt, maakleritelt või turuhindade teenusepakkujalt. Taseme 2 finantsinstrumendid on: börsil mittenoteeritud (OTC) tuletisinstrumendid, mis on liigitatud õiglasesse väärtusesse kasumiaruandes kajastamiseks või riskimaandamiseks.

Tase 3: meetodid, mis nõuavad kõige rohkem juhtkonna otsust. Aruandeaastal ei ole tasemete vahel ülekandeid toimunud.

Finantsvarad, miljonit eurot	Tase	Arvestuslik väärtus 2016	Õiglane väärtus 2016	Arvestuslik väärtus 2015	Õiglane väärtus 2015
Tuletislepingud, millele rakendatakse riskimaandamist	2	2,0	2,0	1,2	1,2
Õiglaselises väärtuses kasumiaruandes kajastatavat finantsvarad					
Tuletislepingud, millele ei rakendata riskimaandamist					
Valuutatuletoetisinstrumentid	2	5,5	5,5	0,5	0,5
Amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarad					
Pikaajalised nõuded		7,2	7,2	9,7	9,7
Lühiajalised nõuded, intressi kandvad		1,6	1,6	1,6	1,6
Lühiajalised nõuded, intressivabad		51,1	51,1	52,1	52,1
Raha ja raha ekvivalendid		20,2	20,2	19,1	19,1
Likviidsed finantsvarad	3	5,5	5,5	5,4	5,4
Finantsvarad kokku		93,2	93,2	89,6	89,6

Finantskohustused, miljonit eurot	Tase	Arvestuslik väärtus 2016	Õiglane väärtus 2016	Arvestuslik väärtus 2015	Õiglane väärtus 2015
Tuletislepingud, millele rakendatakse riskimaandamist	2	0,1	0,1	0,3	0,3
Õiglaselises väärtuses kasumiaruandes kajastatavat finantskohustused					
Tuletislepingud, millele ei rakendata riskimaandamist					
Valuutatuletoetisinstrumentid	2	2,7	2,7	5,3	5,3
Elektrienergia tuletoetisinstrumentid	1	0,2	0,2	0,5	0,5
Amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatud finantskohustused					
Pikaajalised kohustused, intressi kandvad	2	525,3	529,7	534,7	534,9
Lühiajalised kohustused, intressi kandvad	2	236,5	237,0	248,7	249,4
Lühiajalised kohustused, intressivabad		200,4	200,4	201,6	201,6
Finantskohustused kokku		965,1	970,1	991,2	992,1

Bilansis on tuletislepingud järgmistes rühmades: pika- ja lühiajalised nõuded, intressivabad ning pika- ja lühiajalised kohustused, intressivabad.

3. taseme finantsvarad on investeeringud mittenoteeritud ettevõtete aktsiatesse, mille õiglane väärtus määratakse juhtkonna otsusel põhinevate meetoditega. Investeeringute kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes äritegevuse muudes tuludes ja kuludes, sest investeeringute soetamise ja võõrandamise otsused tehakse ärilistel põhjendustel. Alljärgnevas arvutuses on esitatud 3. taseme õiglaselises väärtuses finantsvarade muutus aruandeperioodi jooksul.

Likviidsete finantsvarade õiglase väärtuse muutus, miljonit eurot	2016	2015
Arvestuslik väärtus 01.01.	5,4	7,8
+/- kursivahed	0,3	0,0
Aktsiate müük	-0,2	-0,1
Õiglase väärtuse muutus		-1,6
Ülekanne likviidseks liigitatud pikaajalistesse varadesse	0,0	-0,6
Kokku	5,5	5,4

27. Muud rendilepingud

Kontsern kui rentnik

Äriruumide siduvate rendilepingute alusel makstavad minimaalsed rendimaksed

Miljonit eurot	2016	2015
Ühe aasta pärast	127,8	158,7
Rohkem kui aasta ja kõige enam viie aasta pärast	318,1	391,6
Rohkem kui viie aasta pärast	263,1	335,0
Kokku	708,9	885,3

Venemaa Retaili äripindade rendikohustused 31.12.2016 olid 0,0 miljonit eurot (31.12.2015 olid need 94 miljonit eurot). Venemaaga seotud rendikohustus läks üle Reviva Holdingile, kellele Stockmann müüs oma kaubamaja äritegevuse Venemaal.

Liisinglepingute maksed

Miljonit eurot	2016	2015
Ühe aasta pärast	0,7	0,7
Rohkem kui aasta ja kõige enam viie aasta pärast	0,9	1,0
Kokku	1,6	1,7

Kontsern kui rendileandja

Stockmanni peamised omanduses olevad kinnistud on Helsingis Soomes asuv kaubamaja ja raamatukauplus, Peterburis Venemaal asuv Nevsky Centre'i kaubanduskeskus ja Tallinnas Eestis asuv kaubamaja hoone. Stockmann on suuromanik kinnisvaraettevõttes, kes omab kaubamaja hoonet Riias Lätis. Nende kinnistute kogupindala on 142 000 ruutmeetrit, millest 42% moodustab Soomes asuv kinnisvara. Renditavast kogupindalast oli umbes 52% Stockmann Retaili kasutuses ja ülejäänu väliste rentnike kasutuses.

28. Tingimuslikud kohustused

Ettevõtte enda poolt antud tagatised

Miljonit eurot	2016	2015
Antud hüpoteegid	1,7	1,7
Tagatised	5,3	7,5
Kinnisvarainvesteeringute käibemaksu kontrollimise kohustus	15,4	17,6
Kokku	22,3	26,9

Kohustused kokku

Miljonit eurot	2016	2015
Hüpoteegid	1,7	1,7
Tagatised	11,4	8,0
Kinnisvarainvesteeringute käibemaksu kontrollimise kohustus	15,4	17,6
Kokku	28,5	27,3

Hübridlaen

Stockmann andis 17.12.2015 välja 85 miljoni euro suuruse hübridlaenu Laenu kogunenud, kajastamata intress oli 2016. aasta lõpus 6,8 miljonit eurot (0,3 miljonit eurot 2015. aastal). Lisas 21 on täiendavad andmed hübridlaenu kohta.

Kinnisvarainvesteeringud

Stockmanni kontserni kuuluvad ettevõtted on kohustatud kontrollima aastatel 2008–2016 tehtud kinnisvarainvesteeringute mahaarvamisi, kui kinnisvara käibemaksuga seotud kasutamine väheneb kontrollperioodi jooksul. Viimane kontrollaasta on 2026. Maksimaalne vastutuse määr on 15,4 miljonit eurot (17,6 miljonit eurot 2015).

29. Tuletislepingud

Tuletislepingute nimiväärtused

Miljonit eurot	2016	2015
Tuletislepingud, millele rakendatakse riskimaandamist		
Valuuta tähtpäevalepingud	54,9	64,3
Kokku	54,9	64,3
Riskimaanduseta tuletislepingud		
Valuutavahetuslepingud	414,4	459,1
Elektrienergia tähtpäevalepingud	1,8	1,8
Kokku	416,3	460,9

Tuletislepingute õiglased väärtused 2016

Tuletislepingud, millele rakendatakse riskimaandamist

Miljonit eurot	Positiivne	Negatiivne	Neto
Valuuta tähtpäevalepingud	2,0	-0,1	1,9
Kokku	2,0	-0,1	1,9

Riskimaanduseta tuletislepingud

Miljonit eurot	Positiivne	Negatiivne	Neto
Valuutavahetuslepingud	5,5	-2,7	2,9
Elektrienergia tähtpäevalepingud		-0,2	-0,2
Kokku	5,5	-2,8	2,7

Tuletislepingute õiglased väärtused 2015

Tuletislepingud, millele rakendatakse riskimaandamist

Miljonit eurot	Positiivne	Negatiivne	Neto
Valuuta tähtpäevalepingud	1,2	-0,3	0,9
Kokku	1,2	-0,3	0,9

Riskimaanduseta tuletislepingud

Miljonit eurot	Positiivne	Negatiivne	Neto
Valuutavahetuslepingud	0,5	-5,3	-4,8
Elektrienergia tähtpäevalepingud		-0,5	-0,5

Kõik bilansipäeval 31.12.2016 tasumata tuletisinstrumentid, välja arvatud elektrienergia tuletisinstrumentid, mille tähtaeg on üks aasta.

Valuutavahetuslepingutele ja valuuta tähtajalepingutele on määratud õiglane väärtus bilansipäeva turuhindadega. Valuutatuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutused on kajastatud kas omakapitalis või kasumiaruandes, sõltuvalt sellest, kas nendele on kohaldatud riskimaandamist. 2016. aastal ei tekkinud valuutatuletislepingudest kasumiaruandes kajastatavat riskimaandamisega seotud ebatõhusust. Elektrienergia tuletisinstrumentide õiglased väärtused põhinevad bilansipäeva turuhindadel ja õiglase väärtuse muutused on kajastatud kasumiaruandes.

30. Tasaarvestussüsteemi finantsinstrumendid

Kontsernil on tuletisinstrumente, milles sisaldub tasaarvestussüsteem. Lepingutega nähakse ette, et teatud tingimustel, näiteks maksude maksmata jätmise korral lõpetatakse kõik lepingu kohased avatud tehingud ja need arveldatakse, makstes ühe netosumma.

Tasaarvestuslepingute abil avatud tuletislepinguid ei või bilansis tasaarvestada.

Järgmises tabelis esitatakse eespool nimetatud lepingute kohaselt kajastatud finantsinstrumendid:

31.12.2016			
Finantsvarad, miljonit eurot	Arvestuslik väärtus	Tasaarvestus-süsteemi finants-instrumendid	Neto
Valuutainstrumendid, millele rakendatakse riskimaandamist	2,0	-0,1	1,9
Valuutainstrumendid, millele ei rakendata riskimaandamist	5,5	-2,6	2,9
Elektrienergia tuletislepingud, millele ei rakendata riskimaandamist			
Finantsvarad kokku	7,5	-2,7	4,8
Finantskohustused, miljonit eurot			
Valuutainstrumendid, millele rakendatakse riskimaandamist	-0,1	0,1	
Valuutainstrumendid, millele ei rakendata riskimaandamist	-2,7	2,6	-0,1
Elektrienergia tuletislepingud, millele ei rakendata riskimaandamist	-0,2		-0,2
Finantskohustused kokku	-3,0	2,7	-0,3
31.12.2015			
Finantsvarad, miljonit eurot	Arvestuslik väärtus	Tasaarvestus-süsteemi finants-instrumendid	Neto
Valuutainstrumendid, millele rakendatakse riskimaandamist	1,2	-0,3	0,9
Valuutainstrumendid, millele ei rakendata riskimaandamist	0,5	-0,1	0,4
Elektrienergia tuletislepingud, millele ei rakendata riskimaandamist			
Finantsvarad kokku	1,7	-0,4	1,3
Finantskohustused, miljonit eurot			
Valuutainstrumendid, millele rakendatakse riskimaandamist	-0,3	0,3	0,0
Valuutainstrumendid, millele ei rakendata riskimaandamist	-5,3	0,1	-5,2
Elektrienergia tuletislepingud, millele ei rakendata riskimaandamist	-0,5		-0,5
Finantskohustused kokku	-6,1	0,4	-5,7

31. Tehingud seotud osapooltega

Kontserni seotud osapooled on juhatus ja juhtkonna liikmed ning emaettevõtte, tütarettevõtted ja ühisettevõtted.

Kontserni seotud osapoolte hulka kuulusid 2016. aruandeaasta ajal järgmised juhatuse ja juhtkonna liikmed:

- Jukka Hienonen, juhatuse esimees alates 15.03.2016
- Kaj-Gustaf Bergh, juhatuse esimees kuni 15.03.2016, juhatuse liige
- Torborg Chetkovich, juhatuse liige
- Susanne Najafi, juhatuse liige alates 15.03.2016
- Leena Niemistö, juhatuse aseesimees ja liige alates 15.03.2016
- Michael Rosenlew, juhatuse liige alates 15.03.2016
- Per Sjödel, juhatuse liige
- Dag Wallgren, juhatuse liige
- Per Thelin, tegevjuht kuni 04.04.2016
- Lauri Veijalainen, finantsjuht kuni 04.04.2016, tegevjuhi kt 04.04–12.09.2016, tegevjuht alates 12.09.2016
- Mikko Huttunen, personalijuht alates 15.08.2016
- Ingvar Larsson, Lindexi tegevjuht
- Nora Malin, kommunikatsioonijuht
- Jukka Naulapää, õigusosakonna juhataja
- Petteri Naulapää, IT-juht
- Maiju Niskanen, juhataja, kaubamajade tegevus alates 01.07.2016
- Susanna Otila, Herkku juhataja alates 13.06.2016
- Jouko Pitkänen, Stockmann Retaili juhataja kuni 13.06.2016
- Anna Salmi, kliendisuhete juht alates 28.10.2016
- Björn Teir, juhataja, Real Estate
- Tove Westermarck, tarneahela teenuste juhataja alates 13.06.2016

Kontserni seotud osapoolte hulka kuulusid 2015. aruandeaasta ajal järgmised juhatuse ja juhtkonna liikmed:

- Kaj-Gustaf Bergh, juhatuse esimees
- Kari Niemistö, juhatuse aseesimees ja liige
- Kjell Sundström, juhatuse liige kuni 19.03.2015 ja strateegiajuht kuni 25.05.2015
- Per Sjödel, juhatuse liige
- Charlotta Tallqvist-Cederberg, juhatuse liige
- Carola Teir-Lehtinen, juhatuse liige
- Dag Wallgren, juhatuse liige
- Jukka Hienonen, juhatuse liige alates 19.03.2015
- Torborg Chetkovich, juhatuse liige alates 19.03.2015
- Eva Liljeblom, juhatuse liige kuni 19.03.2015
- Per Thelin, tegevjuht
- Ingvar Larsson, Lindexi tegevjuht
- Nora Malin, kommunikatsioonijuht alates 02.04.2015
- Jukka Naulapää, õigusosakonna juhataja
- Petteri Naulapää, IT-juht alates 01.05.2015
- Jouko Pitkänen, Stockmann Retaili juhataja
- Heini Pirttijärvi, personalijuht kuni 02.04.2015
- Björn Teir, juhataja, Real Estate
- Lauri Veijalainen, kontserni välismaise äritegevuse arendusjuht ja Real Estate'i üksuse asejuhataja kuni 11.08.2015 ja finantsjuht alates 12.08.2015
- Pekka Vähähyppä, tegevjuhi asetäitja ja finantsjuht kuni 12.08.2015
- Tove Westermarck, arendusjuht

Kontserni ema- ja tütarettevõtete suhted on kajastatud emaettevõtte lisa aktsiate ja osaluste osas.

Seotud osapooltega toimunud äritehingud:

Juhatuse töösuhtest tulenevad hüvitised

Töötasud

Tegevjuhi ja juhtkonna töösuhtest tulenevad hüvitised, eurot, 2016	Tegevjuht	Muud juhtkonna liikmed	Kokku
Lühiajalised töösuhtest tulenevad hüvitised	815 590	2 205 297	3 020 887
Töösuhste lõppemise järgsed hüvitised	420 000	0	420 000
Muud pikaajalised hüvitised	20 999	38 733	59 732
Töösuhtest tulenevad hüvitised kokku	1 256 589	2 244 030	3 500 619
Juhatuse töötasu, eurodes, 2016	Fikseeritud aastatasud *	Osalemise alusel makstavad tasud	Kokku
Hienonen, Jukka	76 000	11 700	87 700
Bergh, Kaj-Gustaf	38 000	7500	45 500
Chetkovich, Torborg	38 000	8800	46 800
Najafi, Susanne	38 000	5500	43 500
Niemistö, Kari **	0	1500	1500
Niemistö, Leena	49 000	5500	54 500
Rosenlew, Michael	38 000	7800	45 800
Sjödell, Per	38 000	6000	44 000
Tallqvist-Cederberg, Charlotta **	0	1500	1500
Teir-Lehtinen, Carola **	0	1700	1700
Wallgren, Dag	38 000	11 500	49 500
Juhatuse tasud kokku	353 000	69 000	422 000
Võtmeisikute töötasud kokku, eurodes			3 922 619

* makstud aktsiates, 34 091 tk

** lahkus juhatuselt 15.03.2016

Tegevjuhi ja juhtkonna töösuhtest tulenevad hüvitised, eurodes, 2015	Tegevjuht	Muud juhtkonna liikmed	Kokku
Lühiajalised töösuhtest tulenevad hüvitised	430 516	2 306 281	2 736 797
Muud pikaajalised hüvitised	27 988	83 670	111 658
Töösuhtest tulenevad hüvitised kokku	458 504	2 389 951	2 848 455

Juhatuse tasud, eurodes, 2015	Fikseeritud aastatasud *	Osalemise alusel makstavad tasud	Kokku
Bergh, Kaj-Gustaf	76 000	11 500	87 500
Chetkovich, Torborg	38 000	4500	42 500
Hienonen, Jukka	38 000	8700	46 700
Liljeblom, Eva	0	1000	1000
Niemistö, Kari	49 000	7000	56 000
Sjödell, Per	38 000	6000	44 000
Sundström, Kjell	0	0	0
Tallqvist-Cederberg, Charlotta	38 000	7000	45 000
Teir-Lehtinen, Carola	38 000	10 200	48 200
Wallgren, Dag	38 000	13 000	51 000
Juhatuse tasud kokku	353 000	68 900	421 900
Võtmeisikute töötasud kokku, eurodes			3 270 355

* makstud aktsiates, 30 411 tk

Võtmeisikute optsioonid 2010

Kontserni juhtkonnal oli 31.12.2016 34 600 antud ja hetkel kasutatavat optsiooni.

Juhatuse pensionikohustused

Tegevjuhi Per Thelini pensioniiga on määratletud Soome pensioniseaduse kohaselt. Pension kogunes töötaja pensioniseaduse ja ettevõtte võetud eraldi kindlaksmääratud maksega pensionikindlustuse kohaselt. 2016. aastal oli lisapensioni kindlustusmakse 20 999 eurot (2015: 27 988 eurot).

Tegevdirektori Lauri Veijalaineni pensioniiga on määratletud vastavalt Soome pensioniseadusele. Pension kogunes pensioniseaduse kohaselt.

Juhtkonna liikme pensioniiga on sõltuvalt igast juhataja lepingust 63 või 65 eluaastat. Kahel juhtkonna liikmel oli 2016. aasta lõpus ettevõtte võetud eraldi kindlaksmääratud maksega pensionikindlustus. Pensionikindlustuse kulud olid 2016. aastal 38 733 eurot (2015: 83 670 eurot).

Muud tehingud seotud osapooltega

Juhatuse liikmete maksti 2016. aastal muid hüvitisi kokku 61 253 euto (257 352 eurot aastal 2015).

32. Finantsriskide haldamine

Kontserni finantseerimine ja finantsriskide haldamine toimub Stockmann Oyj Abp finantseerimistegevuse juhtkonna heakskiidetud tegevuspoliitika alusel.

Finantsriskide juhtimise eesmärk on tagada kontsernile igas olukorras mõistliku hinnaga finantseerimine ning vähendada tururiskide mõjusid kontserni kasumile ja bilansile. Stockmann Oyj finantsjuhi alluvuses tegutses finantsosakond tegeleb kontserni finantsriskide haldamise ja riskimaandamise meetmetega.

Stockmanni finantsosakond toimib ka kontserni-sisese pangana. Finantsosakonnale on määratud üksikasjalikud tegevusjuhised, mis hõlmavad finantsriskide haldamise põhimõtteid ning likviidsuse ja finantseerimise haldamist. Äritegevuse rühmadel on eraldi suunis valuutaposisioonide riskide maandamiseks.

Kontserni peamised finantsriskid on valuutarisk, intressirisk, likviidsusrisk ja vastaspoolega seotud risk.

Konsolideeritud bilansis olevate finantsriskide ja äritegevuse rahavoogudega seotud finantsriskid ja valitud riskimaandamisstrateegiad esitatakse juhatuse üks kord kvartalis ja kontserni juhtkonnale üks kord kuus.

Valuutarisk

Kontserni valuutarisk koosneb välismaistest välisvaluutas müükidest ja ostudest ning bilansisummadest ja samuti välismaiste äriüksuste välisvaluutas netoinvesteeringutest.

Tehingurisk

Stockmanni tehingurisk koosneb kontserni äriüksuste müügi ja ostuga seotud välisvaluutavoogusest ja

välismaa välisvaluutas kohustustest ja nõuetest.

Tähtsaimad müügivaluutatad olid 2016. aastal euro, Rootsi kroon ja Norra kroon. Tähtsaimad ostuvaluutatad olid euro, USA dollar ja Rootsi kroon. 2016. aastal oli välisvaluutas müügi osakaal kontserni kogumüügist 42% ilma 2016. aasta veebruaris müüdud Venemaa kaubamaja äritegevusest (2015: 39% ilma Venemaa kaubamaja äritegevusest). Tehinguriski sisaldavaid välisvaluutas ostusid oli 37% kontserni ostudest ilma Venemaa kaubamaja äritegevusest (2015: 36% ilma Venemaa kaubamaja äritegevusest). Peale selle on kontsernil peamiselt Rootsis kohalikke välisvaluutas oste, mis ei sisalda tehinguriski.

2016. aastal oli nende ostude osakaal 3% (2015: 3%) kontserni ostudest.

Äriüksused vastutavad tulevaste välisvaluutas netorahavoogude prognoosimise ja nendega seotud valuutariski haldamise eest. Äritegevuse rahavoogudega seotud valuutariskide haldamine põhineb 6 kuu prognoositud rahavoogudel. Riskimaandamise aeg on tavaliselt 6 kuud ja üksikute valuutade riskimaandamise määr võib varieeruda 0–100%. Lepingutel põhinevaid rahavoogudel saab riske maandada pikemate ajaperioodide vältel.

Prognoositud rahavoogude riskimaandamiseks kasutatud valuutatuletisinstrumentid täidavad IAS 39-s määratud riskimaandamise tingimusi. Kõik kontserni rahavoogude riskimaandamiseks liigitatud lepingud lõpevad 2017. aasta augustiks. Nende riskimaandamisinstrumentide põhjustatud kasum või kahjum mõjutab kontserni ärikasumit samal perioodil, mil prognoositud riskimaandusega summad mõjutavad tootlust ehk umbes 4 kuud pärast tähtaja saabumist. Andmed nende riskimaanduste õiglase väärtuse kohta on lisas 29. Alljärgnevas tabelis on esitatud rahavoogude riskimaanduse tuletisinstrumentid valuutade kaupa. Valuutatuletisinstrumentidest on arvesse võetud nii ostu- kui ka müügivaluutatad.

Rahavoogude riskimaanduse valuutatuletisinstrumentid

miljonit eurot	2016	2015
USD	56,9	65,2
SEK	-23,0	-26,7
NOK	-18,2	-19,9
EUR	-13,7	-17,6

Tundlikkuse analüüs, rahavoogude riskimaandamise tuletisinstrumentid, mõju omakapitalile pärast makse

2016, miljonit eurot	USD	SEK	NOK
Muutus +10%	-4,0	-1,0	1,3
Muutus -10%	4,9	1,2	-1,6

2015, miljonit eurot	USD	SEK	NOK
Muutus +10%	-4,6	-1,3	1,4
Muutus -10%	5,7	1,5	-1,7

Suurem osa rahavoogude riskimaanduse tuletisinstrumentidest on Lindexi nimel. Lindexi arvestusvaluuta on Rootsi kroon. Aruandeperioodi lõpus katsid USA dollaris rahavoogude riskimaandused umbes 67% kontserni järgmise 6 kuu prognoositavast dollarites netorahavoogudest.

Välismaiseid tütarettevõtteid finantseeritakse peamiselt kohalikus valuutas, nii et välismaistel tütarettevõtetel tekib märkimisväärne tehingurisk ainult välisvaluutas ostudest ja müükidest.

Kontserni tehingupositsioonid

Stockmanni bilansis olevate välisvaluutas nõuete ja kohustustega seotud valuutariskide haldamise eest vastutab kontserni finantsosakond. Riskimaandamise määr võib varieeruda vahemikus 0–100%.

Alljärgnevas tabelis on esitatud kontserni tehingupositsioon, mis koosneb välisvaluutas nõuetest ja kohustust ning nende riskimaanduse tuletisinstrumentidest. Tuleviku prognoositud rahavoogusid ja nende riskimaanduse tuletisinstrumente ei ole tabelis arvesse võetud.

2016, miljonit eurot	SEK	GBP	RUB	NOK	CZK	USD	PLN
Nõuded	869,7	12,7	29,8	13,6	36,0	4,8	10,3
Laenud finantseerimisasutustelt	-369,7	-0,1		-1,0		-0,3	
Võlad tarnijatele ja muud lühiajalised kohustused	-92,2			-0,2	-0,1	-15,6	
Välisvaluuta positsioon bilansis	407,8	12,6	29,8	12,4	35,9	-11,1	10,3
Bilansisummade riskimaanduse valuutatuletisinstrumentid	-337,3	-9,2		-13,1	-31,5	10,1	-8,7
Netoinvesteeringute riskimaanduse välisvaluutas laenud	2,4						
Netopositsioon bilansis	72,9	3,4	29,8	-0,7	4,4	-1,0	1,6

2015, miljonit eurot	SEK	GBP	RUB	NOK	CZK	USD	PLN
Nõuded	888,3	11,0	2,7	12,4	33,1	9,7	9,6
Laenud finantseerimisasutustelt	-384,3			-0,5			
Võlad tarnijatele ja muud lühiajalised kohustused	-67,1	-0,5	-1,7	-0,2		-21,2	
Välisvaluuta positsioon bilansis	436,9	10,5	1,0	11,7	33,1	-11,5	9,6
Bilansisummade riskimaanduse valuutatuletisinstrumentid	-404,7	-4,1		-10,1	-31,5	17,2	-7,6
Netoinvesteeringute riskimaanduse välisvaluutas laenud	15,1						
Netopositsioon bilansis	47,3	6,4	1,0	1,6	1,6	5,7	2,0

Euro 10% tugevnemisel või nõrgenemisel teiste valuutade suhtes oleks järgmises tabelis toodud mõju kasumile pärast maksude tasumist. Tundlikkuse analüüs põhineb eespool oleva tabeli positsioonidel.

Tundlikkuse analüüsi mõju kasumile pärast maksude tasumist

2016, miljonit eurot	SEK	GBP	RUB	NOK	CZK	USD	PLN
Muutus +10%	-5,3	-0,2	-2,2	0,0	-0,3	0,1	-0,1
Muutus -10%	6,4	0,3	2,6	-0,1	0,4	-0,1	0,1

2015, miljonit eurot	SEK	GBP	RUB	NOK	CZK	USD	PLN
Muutus +10%	-3,4	-0,5	-0,1	-0,1	-0,1	-0,4	-0,1
Muutus -10%	4,2	0,6	0,1	0,1	0,1	0,5	0,2

Konverteerimisrisk

Stockmanni kontsernil tekib konverteerimisrisk, kui välismaiste tütarettevõtete bilansid konverteeritakse konsolideeritud raamatupidamise aruandes eurodesse.

Valuutakursi muutuste mõjud ilmnevad välisvaluutas netoinvesteeringute suhtes kontserni omakapitali kursivahedena. Stockmann maandab omakapitali konverteerimisriski valikuliselt välisvaluutas laenude või tuletisinstrumentidega.

Riskide maandamisega seotud otsuseid tehes võetakse arvesse võimalikku riskimaandamise mõju kontserni kasumile, bilansile ja rahavoogudele, ning riskimaandamisega seotud kulusid.

Järgmises tabelis on näidatud, milline on mõju omakapitalile euro 10% muutuse korral kontserni arvestusvaluutade suhtes. Tundlikkuse analüüsis võetakse arvesse välisvaluutas netoinvesteeringute muutmist eurodeks ning nende riskimaandamise laene ja tuletisinstrumente.

Tundlikkuse analüüs, mõju omakapitalile

2016, miljonit eurot	SEK	RUB
Muutus +10%	-14,9	-12,7
Muutus -10%	18,2	15,5
2015, miljonit eurot	SEK	RUB*
Muutus +10%	-11,9	0,0
Muutus -10%	14,6	0,0

*) Venemaa tegutsenud tütarettevõtete omakapital ei olnud mõjutatud kursiriskist, sest nende arvestusvaluutaks oli määratud euro ja bilansid konverteeriti standardi IAS 21 kohaselt eurodesse.

Intressirisk

Intressimäärade kõikumine mõjutab kontserni intressikulusid ja -tuluseid. Kontsernil on Lindexi ostmise tagajärjel märkimisväärsed varad Rootsi kroonis, mis on finantseeritud Rootsi kroonis oleva laenuga ja/või laenuga, mis on vahetatud Rootsi kroonideks. Seega mõjutab Stockmanni peamiselt Rootsi intressimäära kõikumine. Kontserni intressiriski haldamise eesmärk on vähendada intressimäära muutustest põhjustatud ebakindlust Stockmanni tulemustes. Intressiriski hallatakse kontserni laenude

ja investeeringute hajutamisega ühelt poolt erinevate tähtaegadega ja teiselt poolt muutuva intressimääraga ja fikseeritud intressimääraga tuletisinstrumentidega. Laenu- ja investeeringute portfelli intressi fikseerimise perioodi keskmine aeg on maksimaalselt viis aastat. Intressiriski haldamisel võidakse kasutada intressituletisinstrumente. Bilansipäeval 31.12.2016 oli Stockmanni intressi kandvate laenude ja pangakontodel oleva raha intressi fikseerimise periood 5,7 kuud. Intressituletisinstrumente ei kasutatud.

Alljärgnevas tabelis on kokkuvõte kontserni intressi kandva kohustuse ja pangakontodel oleva raha intressimäära muutumisest bilansipäeval 31.12.2016:

kuupäev, mil muutus toimus, miljonites eurodes	<1 kuu	1–12 kuud	1–3 aastat	3–5 aastat	Kokku
Võlakirjad			149,7		149,7
Laenud finantseerimisasutustelt	5,0	368,7			373,7
Muud intressi kandvad kohustused	54,4	183,9			238,3
Kokku	59,4	552,6	149,7		761,8
Raha ja raha ekvivalendid	-20,2				-20,2
Kokku	39,2	552,6	149,7		741,5

Alljärgnevas tabelis on kokkuvõtte kontserni intressi kandva kohustuse ja pangakontodel oleva raha intressimäära muutumisest bilansipäeval 31.12.2015:

kuupäev, mil intressimäär muutub, miljonites eurodes	<1 kuu	1–12 kuud	1–3 aastat	3–5 aastat	Kokku
Võlakirjad			149,5		149,5
Laenud		382,5			382,5
finantseerimisasutustelt					
Kapitalirendikohustus		0,1			0,1
Muud intressi kandvad kohustused	87,7	163,6			251,3
Kokku	87,7	546,2	149,5		783,4
Raha ja raha ekvivalendid	-19,1				-19,1
Kokku	68,6	546,2	149,5		764,3

Turu intressimäärade tõus ühe protsendipunkti võrra mõjutaks bilansipäeval 31.12.2016 arvestuslikult Stockmanni kasumit pärast maksustamist maksimaalselt -3,3 miljonit eurot (2015: -3,5 miljonit eurot). Ühe protsendipunkti võrra vähenenud turu intressimääradel oleks väga väike mõju Stockmanni kasumile pärast maksude mahaarvamist, sest nii paljud turu intressimäärad on juba praegu negatiivsed ja Stockmann ei saa negatiivsetest intressimääradest kasu. Kontsernil ei olnud bilansipäeval otse omakapitalis kajastatavaid summasid.

Elektrienergia hinnarisk

Lindex kasutab elektrienergia tuletisinstrumente, et vähendada tulevikus elektrienergia hindadega seotud hinnariski. Lindexi finantseerimispoliitika kohaselt on tuleviku elektrienergia hindade riskimaandamise määr 100% järgmise kolme aasta jooksul. Bilansipäeval 31.12.2016 ei ole elektrienergia turuhinna muutusel 10 protsendipunkti võrra märkimisväärset mõju Stockmanni kasumile või omakapitalile pärast maksustamist.

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on ettevõtte risk muutuda maksevõimetuks ebapiisavate likviidsete varade või finantseerimisvõimaluste leidmise raskuse tõttu. Finantseerimisriski vähendamiseks on kontserni lähiaastate finantseerimisvajadused kaetud pikaajaliste krediitliinidega. Peale selle peab Stockmannil olema piisavalt suur likviidsusvaru. Stockmanni likviidsusvaru peab olema vähemalt võrdne ühe kuu äritegevuse keskmiste väljamakstavate summadega. Likviidsusvaru hulka kuuluvad sularaha ja kasutamata siduvad ja mittesiduvad rahalised vahendid.

Aasta lõpus oli Stockmannil rahalisi vahendeid kokku 1441 miljonit, millest kasutuses oli 762 miljonit eurot. Siduvaid arvelduskrediite oli kokku 820 miljonit, millest 525 miljonit oli kasutuses. Peale selle on kontsernil võimalik saada pensionikindlustusettevõttelt tagatise vastu maksimaalselt 181 miljonit kokkulepitud arvelduskrediiti. Stockmanni pikaajalised arvelduskrediidid koosnevad peamiselt siduvatest kahepoolsetest lepingutest kuue pangaga.

Bilansipäeval 31.12.2016 oli nende limiitide summa kokku 670 miljonit eurot (summa muutub EUR/SEK-kursimuutuse kohaselt) ja nende tähtaeg on 2019. aasta veebruaris. Stockmannil on Nasdaq Helsingi börsil noteeritud 150 miljoni euro suurune võlakiri, mille tähtaeg on 2018. aastal. Detsembris 2015 emiteeris Stockmann 85 miljoni suuruse hübriidlaenu, mida kasutati lühiajaliste kohustuste maksmiseks. Hübriidlaenu käsitletakse IFRS-standardite kohaselt koostatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes ettevõtte omakapitalina. Lisas 21 on täiendavad andmed hübriidlaenu kohta. Lühiajaline arvelduskrediit moodustub 600 miljoni euro suurusest kodumaisest kommertsväärtpaberite programmist ning pankade arvelduskrediidi limiitidest. 2016. aasta lõpus oli emiteeritud kommertsväärtpaberite summa 231 miljonit eurot.

Stockmanni laenud on ilma tagatiseta. Siduvates kahepoolsetes arvelduskrediitides sisaldub omakapitalimäära kokkulepe. Omakapitali kokkuleppe tingimust on 2015. aasta jooksul reguleeritud, et see vastaks Venemaa kaubamaja äritegevuse ja kinnisvara õiglase väärtuse mõjudele. Laenulepingute tingimused on eelarveaasta jooksul täidetud.

Rahad ja raha pangakontodel ning kasutamata kokkulepitud krediidiliinilepingud

miljonit eurot	2016	2015
Raha ja raha ekvivalendid	20,2	19,1
Krediidiliin, tähtaeg 2017		
Krediidiliin, tähtaeg 2018		
Krediidiliin, tähtaeg 2019	295,0	300,0
Krediidiliin, tähtaeg 2020		
Krediidiliin, tähtaeg 2021 +		
Muud laenud	1,5	1,7
Kokku	316,7	320,8

Finantskohustuste lepingutel põhinevad rahavood, mis sisaldavad finantskulusid, olid 31.12.2016 järgmised:

miljonit eurot	Bilansimaht	2017	2018	2019	2020	2021+	Kokku
Võlakirjad	149,7	-5,1	-155,1				-160,1
Laenud finantseerimisasutustelt	373,7	-11,8	-10,7	-376,5			-399,0
Muud intressi kandvad kohustused	238,3	-237,2	-0,2	-1,9			-239,3
Võlad tarnijatele ja muud kol	200,4	-200,4					-200,4
Kokku	962,1	-454,4	-166,0	-378,4			-998,8
Tuletisinstrumentid							
Valuutatuletisinstrumentid	2,8						
nõuded		177,3					177,3
kohustused		-179,9					-179,9
Elektrienergia	0,2						
tuletisinstrumentid							
netorahavoog		-0,1	-0,1		0,0		-0,2
Kokku	3,0	-2,7	-0,1		0,0		-2,8

Finantskohustuste lepingutel põhinevad rahavood, mis sisaldavad finantskulusid, olid 31.12.2015 järgmised:

miljonit eurot	Bilansimaht	2016	2017	2018	2019	2020+	Kokku
Võlakirjad	149,5	-5,1	-5,0	-155,0			-165,2
Laenud	382,5	-7,4	-6,4	-6,4	-385,3		-405,5
finantseerimisasutustelt							
Kapitalirendikohustus	0,1	-0,1					-0,1
Muud intressi kandvad kohustused	251,3	-250,1	-3,0				-253,1
Võlad tarnijatele ja muud kohustused	201,6	-201,6					-201,6
Kokku	985,0	-464,3	-14,4	-161,4	-385,3		-1025,5
Tuletisinstrumentid							
Valuutatuletisinstrumentid	5,6						
nõuded		365,1					365,1
kohustused		-370,6					-370,6
Elektrienergia	0,5						
tuletisinstrumentid							
netorahavoog		-0,2	-0,2	-0,1			-0,5
Kokku	6,1	-5,7	-0,2	-0,1			-6,0

Krediidi- ja vastaspoolega seotud risk

Nõuded ostjate vastu ning investeeringutel ja tuletislepingutel põhinevad nõuded põhjustavad kontsernil krediidiriski tekkimist. Investeeringute ja tuletislepingute vastaspoolega seotud riski hallatakse juhatuse heakskiidetud vastaspoole limiitide abil. Tuletislepinguid sõlmitakse üksnes maksevõimeliste ja kredidivõimeliste vastaspooltega. Sularahainvesteeringuid tehakse

finantsinstrumentidesse, mida peetakse likviidseteks ja millega seotud risk leitakse olevat väike. Bilansipäeval 31.12.2016 koosnesid kontserni likviidsed varad peamiselt pangakontodel olevatest hoiustest, mille tähtaeg on väga lühike.

Kontsernil ei ole olulisi äritegevusest saadavat ostjate laekumata nõuetega seotud krediidiriski, sest nõuded koosnevad suurest hulgast väikestest nõuetest ja kliendid on peamiselt eraisikud, kelle kredidivõimet on kontrollitud.

Ostjatelt laekumata nõuete lunastustähtaja analüüs			
Miljonit eurot		2016	2015
Maksmisele kuuluvad nõuded ostjate vastu		14,3	14,9
1–30 päeva tähtaja ületanud nõuded ostjate vastu		0,8	1,7
31–60 päeva tähtaja ületanud nõuded ostjate vastu		0,1	0,6
61–90 päeva tähtaja ületanud nõuded ostjate vastu		0,1	0,2
91–120 päeva tähtaja ületanud nõuded ostjate vastu		0,0	0,4
Üle 120 päeva tähtaja ületanud nõuded ostjate vastu		0,6	0,4
Kokku		15,9	18,3

Ostjate laekumata nõuete arvestuslik väärtus vastab nendega seotud krediidiriski maksimaalsele määrale. Ostjate laekumata nõuete kohta on 2016. aastal kajastatud väärtuse vähenemist 0,2 miljonit eurot (2015: 0,3 miljonit eurot), mis puudutas peamiselt rohkem kui 120 päeva tähtaja ületanud ostjate laekumata nõudeid. Tuginedes kogemustele, leidis Stockmann, et ostjate laekumata nõuetele ei ole vaja rakendada väärtuse vähenemist.

Kapitali struktuuri juhtimine

Kontserni eesmärk kapitali struktuuri juhtimisel on tõhus kapitali struktuur, mis kindlustab kontserni tegutsemise eeldused kapitaliturgudel kõikides tingimustes, sõltumata tegevusvaldkonna volatiilsusest. Kuigi kontsernil ei ole krediidasutuse väljastatud avalikku krediidireitingut, on kontserni eesmärk säilitada samasugune kapitali struktuur nagu teistel, head krediidireitingut omavatel jaekaubandusega tegelevatel ettevõtetel. Kontsern jälgib kapitali struktuuri arengut omakapitali osas kogukapitalist (equity ratio). Pärast Lindexi kontserni omandamist on Stockmanni kontsernil olnud märkimisväärselt Rootsi kroonides varasid, mida kontsern on kaitsnud kroonides välislaenu ja/või futuuridega. Rootsi krooni väärtuse kõikumised on seega mõjutanud sama palju nii varade kui ka kohustuste suurust. Strateegiline eesmärk on vähemalt 40% omakapitali määr. Omakapitali osakaal kogukapitalist oli 31.12.2016 48,3% (46,1% 31.12.2015).

33. Bilansipäevajärgsed sündmused

Stockmanni Oulu kaubamaja suleti 2017. aasta jaanuari lõpus. Sulgemisotsus tehti 2015. aasta kevadel.

Stockmann Oyj Abp
Kasumiaruanne, FAS

	Lisad	01.01–31.12.2016	%	01.01–	%
		eurot	Lv	31.12.2015	
		eurot	Lv	eurot	Lv
KÄIVE	2	565 283 461,51	100,0	663 795 931,55	100,0
Muud äritulud	3	12 138 109,64	2,1	26 529 359,39	4,0
Materjalid ja teenused					
Tooraine, tarvikud ja kaubad					
Ostud aruandeaasta jooksul		-311 690 416,00		-365 838 601,19	
Varude muutus, suurenemine (+), vähenemine (-)		-11 243 825,25		-27 516 467,41	
Materjalid ja teenused kokku		-322 934 241,25	57,1	-393 355 068,60	59,3
Tööjõukulud	4	-127 499 064,51	22,6	-151 984 368,34	22,9
Kulum ja väärtuse langus	5	-26 604 502,85	4,7	-32 205 695,51	4,9
Muud äritegevuse kulud	6	-138 566 762,42	24,5	-232 654 789,61	35,0
		-615 604 571,03	108,9	-810 199 922,06	122,1
ÄRIKASUM (-KAHJUM)		-38 182 999,88	-6,8	-119 874 631,12	-18,1
Finantseerimistulud ja -kulud	7	-11 664 854,17	-2,1	9 071 172,50	1,4
KASUM (KAHJUM) ENNE ERALDISI JA MAKSE		-49 847 854,05	-8,8	-110 803 458,62	-16,7
Eraldised	8	46 295 442,79	8,2	-1 652 178,35	-0,2
Tulumaks					
Eelmistest aruandeperioodidest				-10 166 574,75	
Tulumaks kokku				-10 166 574,75	-1,5
ARUANDEPERIOODI KASUM (KAHJUM)		-3 552 411,26	-0,6	-122 622 211,72	-18,5

Stockmann Oyj Abp
Bilanss, FAS

VARA	Lisad	31.12.2016 eurot	31.12.2015 eurot
PÕHIVARA			
Immateriaalne vara	9		
Immateriaalsed õigused		36 164 460,04	40 689 785,77
Muud pikaajalised kulud		499 114,06	-573 533,82
Ettemaksed ja pooleliolevad hanked		3 674 281,49	1 814 860,05
Immateriaalne põhivara kokku		40 337 855,59	43 078 179,64
Materiaalne põhivara	10		
Maismaa- ja veealad		13 435 033,59	13 435 033,59
Ehitised ja rajatised		284 548 889,29	287 643 705,95
Masinad ja seadmed		39 323 077,80	16 328 920,19
Rendipindade parandus- ja renoveerimiskulud		5 232 294,16	3 806 379,91
Muu materiaalne põhivara		54 769,84	54 769,84
Ettemaksed ja pooleliolevad hanked		8 360 232,35	28 991 864,21
Materiaalne põhivara kokku,		350 954 297,03	350 260 673,69
investeeringud	11		
Osalused sama kontserni ettevõtetes		176 392 674,58	177 278 536,39
Muud aktsiad ja osalused		8 028 858,74	10 458 905,98
Investeeringud kokku		184 421 533,32	187 737 442,37
PÕHIVARA KOKKU		575 713 685,94	581 076 295,70
KÄIBEVARA			
Käibevara Tooraine			
ja tarvikud		62 721 488,21	73 965 313,46
Käibevara kokku Pikaajalised		62 721 488,21	73 965 313,46
nõuded			
Laenunõuded sama kontserni ettevõtetelt		874 705 095,85	888 961 460,33
Laenunõuded teistelt		5 167 362,43	7 000 000,00
Pikaajalised nõuded kokku		879 872 458,28	895 961 460,33
Lühiajalised nõuded	12		
Nõuded ostjate vastu		9 750 876,97	17 453 252,43
Nõuded sama kontserni ettevõtetelt		6 495 635,85	18 549 808,56
Muud nõuded		33 195,16	33 553,13
Viitlaekumised		16 849 922,20	13 352 984,08
Lühiajalised nõuded kokku		33 129 630,18	49 389 598,20
Raha ja raha ekvivalendid	13		
KÄIBEVARA KOKKU		982 390 855,27	1 024 945 605,67
VARAD KOKKU		1 558 104 541,21	1 606 021 901,37

Stockmann Oyj Abp
Bilanss, FAS

KOHUSTUSED	Lisad	31.12.2016 eurot	31.12.2015 eurot
OMAKAPITAL	14–15		
Aktiikapital		144 097 366,00	144 097 366,00
Ülekursi reserv		186 346 445,72	186 346 445,72
Investeeritud vaba reservkapital		255 735 789,28	255 735 789,28
Muud reservid		43 728 921,17	43 728 921,17
Eelmiste perioodide kasum (kahjum)		-231 252 806,84	-108 630 595,12
Aruandeperioodi kasum (kahjum)		-3 552 411,26	-122 622 211,72
OMAKAPITAL KOKKU		395 103 304,07	398 655 715,33
ERALDISTE AKUMULEERUMINE	16	94 914 135,56	130 669 578,35
KOHUSTUSLIKUD RESERVID	17	7 133 732,04	22 034 325,18
KOHUSTUSED			
Pikaajalised kohustused			
Hübridlaen		85 000 000,00	85 000 000,00
Võlakirjad		150 000 000,00	150 000 000,00
Laenud finantseerimisasutustelt		374 696 414,56	384 300 016,40
Nõuded sama kontserni ettevõtetele		102 321 803,58	64 424 772,16
Pikaajalised kohustused kokku		712 018 218,14	683 724 788,56
Lühiajalised kohustused	18–19		
Laenud finantseerimisasutustelt		1 251 417,14	
Ettemaksed		818 533,16	541 383,04
Võlad tarnijatele		33 548 030,44	35 299 522,11
Nõuded sama kontserni ettevõtetele		2 771 130,72	1 907 277,47
Muud kohustused		249 717 580,68	269 581 663,85
Viitvõlad		60 828 459,26	63 607 647,48
Lühiajalised kohustused kokku		348 935 151,40	370 937 493,95
KOHUSTUSED KOKKU		1 060 953 369,54	1 054 662 282,51
KOHUSTUSED KOKKU		1 558 104 541,21	1 606 021 901,37

Stockmann Oyj Abp
Rahavoogude aruanne

	2016 eurot	2015 eurot
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST		
Aruandeperioodi kasum (kahjum)	-3 552 411,26	-122 622 211,72
Korrigeerimised		
Kavandatud kulum	25 658 793,70	27 117 127,54
Põhivara väärtuse vähenemine	945 709,15	5 088 567,97
Muud tulud ja kulud, millele ei rakendata makse	-9 482 493,98	57 665 321,12
Finantseerimistulud ja -kulud	11 664 854,17	-9 071 172,50
Eraldised	-46 295 442,79	1 652 178,35
Tulumaks		10 166 574,75
Käibekapitali muutus:		
Lühiajaliste põhitegevustega seotud nõuete suurenemine (-) / vähenemine (+)	-589 110,84	-5 725 766,84
Käibevara suurenemine (-) / vähenemine (+)	4 941 645,15	27 516 467,41
Lühiajaliste intressivabade kohustuste suurenemine (+) / vähenemine (-)	-19 956 527,80	13 813 306,74
Tasutud intress ja maksud muudelt äritegevuse finantskuludelt	-16 335 736,24	-20 973 530,61
Äritegevusest saadud intressid	758 163,69	654 973,84
Tasutud otsesed maksud		142 531,34
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST	-52 242 557,05	-42 202 246,09
INVESTEERINGUTE RAHAVOOD		
Investeeringud materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse	-23 683 595,44	-29 599 172,10
Materiaalse ja immateriaalse põhivara võõrandamisest saadud tulu	2 780 971,15	403 000,00
Investeeringud tütarettevõtetesse	2 500,00	-273 513,33
Müüdud tütarettevõtteaktsiad	788 860,83	
Võõrandamisest saadud tulu muudelt investeeringutelt	824 699,00	
Investeeringutelt saadud dividendid	102 788,30	25 566 606,25
INVESTEERINGUTE RAHAVOOD	-19 183 776,16	-3 903 079,18
FINANTSEERIMISE RAHAVOOD		
Laenunõuete suurendamine (-) / vähendamine (+)	18 133 006,70	3 312 968,05
Lühiajalised laenude väljastamine (+) / tagastamine (-)	-13 403 895,75	-48 414 506,24
Pikaajaliste laenude võtmine	230 337 180,12	262 839 809,96
Pikaajaliste laenude tagasimaksed	-162 601 912,94	-175 615 420,33
FINANTSEERIMISE RAHAVOOD	72 464 378,13	42 122 851,44
Raha ja raha ekvivalentide lisandumine (+) / vähenemine (-)	1 038 044,92	-3 982 473,83
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	5 629 233,68	9 611 707,51
Finantsvarad aruandeperioodi lõpus	6 667 278,60	5 629 233,68

Emaettevõtte raamatupidamise aastaaruande lisad

1. Arvestuspõhimõtted

Tehingud välisvaluutas

Tehingud välisvaluutas kajastatakse tehingupäeva kursiga.

Finantseerimise kursimuutuste kasum ja kahjum kajastatakse netoväärtuses muudes finantseerimise kasumites või kahjumites.

Käive

Müügitulust käibe arvutamisel arvatakse maha kaudsed maksud, antud hinnaalandused ja valuutakursi muutused.

Muud äritulud

Äritegevuse muude tuludena esitatakse äritegevusega seotud põhivara müügitulu, äritegevuse müügist saadud hüvitised ja teenustasud tütarettevõtetelt.

Tulumaks

Kasumiaruandes on otseste maksudena kajastatud aruandeperioodile vastavad maksud ja varasematel aruandeperioodidel makstud või tagastatud maksud. Edasilükkunud makse ei kajastata emaettevõtte kasumiaruandes ja bilansis.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalset ja immateriaalset põhivara hinnatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud kavandatud kulum. Bilansis kajastatakse peale selle maa ja ehitiste ümberhindlust. Ümberhindlused on tehtud ajavahemikul 1950–1984 ja põhinevad kinnisvarahindajate selleaegsetel hinnangutel. Ümberhindlust ei amortiseerita.

Kavandatud kulum põhineb immateriaalse ja materiaalse vara algsel soetusmaksumusel ja hinnatud kasulikul elueal alljärgnevalt:

Immateriaalne vara	3–10 aastat
Firmaväärtus	5 aastat
rendipindade parandus- ja renoveerimiskulud	5–10 aastat
Ehitised	20–50 aastat
Masinad ja seadmed	3–10 aastat

Põhivara investeeeringud

Ettevõtte põhivara investeeeringuid hinnatakse soetusmaksumuses või, kui nende õiglane väärtus on püsivalt vähenenud, selles väiksemas väärtuses.

Käibevara

Käibevara kajastatakse bilansis soetusmaksumuses või sellest väiksemas asendusmaksumuses või tõenäolise võõrandamishinna kohases väiksemas väärtuses. Käibevara väärtus on määratletud kaalutud keskmise hinna meetodi abil ja see sisaldab kõiki soetamisega

kaasnenud muutuvaid kulusid.

Tuletisinstrumentid

Valuutariskide maandamiseks sõlmitud tuletislepingud on hinnatud õiglases väärtuses. Tuletislepingutega seotud kursi- ja intressimäärade vahed jaotatakse tekkepõhiselt finantseerimistuluks ja -kuluks.

Eelmise aruandeperioodi andmete korrigeerimised

Eelmise aruandeperioodi kasumiaruande jaotust on muudetud nii, et see vastaks möödunud aruandeperioodi jaotusele, mis puudutab äritegevuse muude tulude esitamist. Eelmisel aruandeperioodil äritegevuse muude tulude ossa kuulunud sissenõudmistasud ja teenustasud kolmandatelt isikutelt on üle viidud võrdleva kasumiaruande käibe osasse.

2. Käive tegevusvaldkondade kaupa

eurot	2016	2015
Retail	548 740 114,82	651 973 743,34
Real Estate	16 543 346,69	11 822 188,21
Kokku	565 283 461,51	663 795 931,55

3. Muud äritulud

eurot	2016	2015
Kontserni ettevõtetelt arвете alusel saadud teenused	11 455 445,00	26 311 997,71
Muu kasum võõrandamisest	653 689,94	179 293,26
Muud äritulud	28 974,70	38 068,42
Kokku	12 138 109,64	26 529 359,39

4. Tööjõukulud

eurot	2016	2015
Tegevjuhi ja tema asetäitja töötasu	1 235 590,00	430 516,00
Juhatuse liikmete töötasu	422 000,00	421 900,00
Teiste töötajate töötasu	97 970 026,98	118 445 567,85
Haiguspuhkuse tasud	3 256 872,91	3 935 751,47
Pensionikulud	17 551 787,43	21 629 834,44
Muud tööjõu kõrvalkulud	7 062 787,19	7 120 798,58
Kokku	127 499 064,51	151 984 368,34

Keskmine töötajate arv

3314

4497

Juhatuse pensionikohustused

Tegevdirektori Lauri Veijalaineni pensioniiga on määratletud vastavalt Soome pensioniseadusele. Pension kogunes pensioniseaduse kohaselt. Juhtkonna liikmete pensioniiga on sõltuvalt igast juhataja lepingust 63 või 65 eluaastat. Kahel juhtkonna liikmel oli 2016. aasta lõpus ettevõtte võetud eraldi kindlaksmääratud maksega pensionikindlustus. Pensionikindlustuse kulud olid 2016. aastal 59 732 eurot (2015: 83 670 eurot).

5. Kulum ja väärtuse langus

eurot	2016	2015
Immateriaalsed õigused	9 000 839,49	14 923 654,18
Firmaväärtus		215 635,02
Rendipindade parandus- ja renoveerimiskulud	1 221 003,26	1 467 921,38
Ehitised ja rajatised	9 422 289,26	9 202 857,13
Masinad ja seadmed	6 960 370,84	6 395 627,80
Kokku	26 604 502,85	32 205 695,51

6. Muud äritegevuse kulud

eurot	2016	2015
Ettevõtte asukohaga seotud kulud	71 425 299,29	70 216 701,96
Turunduskulud	24 752 120,49	28 169 710,03
IT- ja telekommunikatsiooni kulud	16 755 979,07	16 327 864,06
Kaupade käitlemise kulud	13 843 553,73	15 415 902,02
Vabatahtlikud töötajatega seotud kõrvalkulud	1 744 350,36	1 358 688,00
Laenukahjum	-2 386 984,12	51 351 912,94
Renditöötajate kulud	8 201 198,86	2 419 783,34
Muud kulud	4 231 244,74	47 394 227,26
Kokku	138 566 762,42	232 654 789,61

Audiitorite tasud			
	eurot	2016	2015
Audit		125 000,00	130 000,00
Maksunõustamine		144 305,10	338 000,00
Kirjalikud sertifikaadid ja avaldused			6500,00
Muud nõustamisteenused		58 900,00	264 500,00
Kokku		328 205,10	739 000,00

7. Finantseerimistulud ja -kulud			
	eurot	2016	2015
Dividendid sama kontserni ettevõtelt			17 137 167,42
Muu dividenditulu		102 788,30	89 598,10
Intressitulu sama kontserni ettevõtelt		24 333 170,47	24 297 812,91
Intressitulu kolmandatelt isikutelt		518 385,36	521 155,26
Intressikulu sama kontserni ettevõtetele		-2 416 402,10	-637 200,62
Intressi- ja muud finantskulud kolmandatele isikutele		-24 502 060,49	-21 891 897,68
Laenuõuete ja investeringute väärtuse vähenemine		-7 241 944,22	-6 404 118,86
Kasum ja kahjum kursimuutustest (neto)		-2 458 791,49	-4 041 344,03
Kokku		-11 664 854,17	9 071 172,50

8. Eraldised			
	eurot	2016	2015
Kavandatud ja maksukulumi vahe		35 755 442,79	-1 652 178,35
Kontsernisisesed toetused		10 540 000,00	
Kokku		46 295 442,79	-1 652 178,35

Põhivara

9. Immateriaalne vara

Immateriaalsed õigused			
	eurot	2016	2015
Soetusmaksumus 01.01.		63 395 460,06	66 825 018,47
Juurdemaksed		215 557,17	174 775,78
Osamaksete vahelised ülekanded		4 262 024,47	4 572 096,36
Mahaarvamised		-11 464 768,59	-8 176 430,55
Soetusmaksumus 31.12.		56 408 273,11	63 395 460,06
Akumuleeritud kulum 01.01.		22 705 674,29	15 652 281,77
Mahaarvamiste kulum		11 462 700,71	7 870 261,66
Aruandeperioodi kulum		9 000 839,49	14 923 654,18
Kogunenud kulum 31.12.		20 243 813,07	22 705 674,29
Arvestuslik väärtus 31.12.		36 164 460,04	40 689 785,77

Firmaväärtus			
	eurot	2016	2015
Soetusmaksumus 01.01 ja 31.12.			2 156 350,22
Akumuleeritud kulum 01.01.			1 940 715,20
Aruandeperioodi kulum			215 635,02
Kogunenud kulum 31.12.			2 156 350,22
Arvestuslik väärtus 31.12.		0,00	0,00

Muud pikaajalised kulud			
	eurot	2016	2015
Soetusmaksumus 01.01 ja 31.12.		716 422,36	716 422,36
Akumuleeritud kulum 01.01.		142 888,54	71 246,29
Aruandeperioodi kulum		74 419,76	71 642,25
Kogunenud kulum 31.12.		217 308,30	142 888,54
Arvestuslik väärtus 31.12.		499 114,06	-573 533,82
Ettemaksed ja pooleliolevad hanked			
	eurot	2016	2015
Soetusmaksumus 01.01.		1 814 860,05	3 253 887,12
Juurdemaksed		6 227 041,91	3 133 069,29
Osamaksete vahelised ülekanded		-4 262 024,47	-4 572 096,36
Mahaarvamised		-105 596,00	
Soetusmaksumus 31.12.		3 674 281,49	1 814 860,05
Arvestuslik väärtus 31.12.		3 674 281,49	1 814 860,05
Immateriaalne vara kokku		40 337 855,59	43 078 179,64
10. Materiaalne vara			
Maismaa- ja veealad			
	eurot	2016	2015
Soetusmaksumus 01.01.		7 536 683,01	7 608 174,20
Mahaarvamised			-71 491,19
Soetusmaksumus 31.12.		7 536 683,01	7 536 683,01
Ümberhindlused 01.01. ja 31.12.		5 898 350,58	5 898 350,58
Arvestuslik väärtus 31.12.		13 435 033,59	13 435 033,59
Ehitised ja rajatised			
	eurot	2016	2015
Soetusmaksumus 01.01.		352 955 744,26	354 376 688,25
Juurdemaksed		-10 391,22	231 200,00
Osamaksete vahelised ülekanded		7 751 883,97	1 343 341,42
Mahaarvamised		-3 218 331,90	-2 995 485,41
Soetusmaksumus 31.12.		357 478 905,11	352 955 744,26
Akumuleeritud kulum 01.01.		91 842 747,91	85 483 160,74
Mahaarvamiste kogunenud kulum		-1 804 311,75	-2 843 269,86
Aruandeperioodi kulum		9 422 289,26	9 202 857,03
Kogunenud kulum 31.12.		99 460 725,42	91 842 747,91
Ümberhindlused 01.01. ja 31.12.		26 530 709,60	26 530 709,60
Arvestuslik väärtus 31.12.		284 548 889,29	287 643 705,95
Masinad ja seadmed			
	eurot	2016	2015
Soetusmaksumus 01.01.		31 003 186,16	27 609 946,59
Juurdemaksed		248 430,63	879 079,59
Osamaksete vahelised ülekanded		29 935 116,59	6 471 383,10
Mahaarvamised		-7 078 913,62	-3 957 223,12
Soetusmaksumus 31.12.		54 107 819,76	31 003 186,16
Akumuleeritud kulum 01.01.		14 674 265,97	12 235 861,29
Mahaarvamiste kogunenud kulum		-6 849 894,85	-3 957 223,12
Aruandeperioodi kulum		6 960 370,84	6 395 627,80
Kogunenud kulum 31.12.		14 784 741,96	14 674 265,97
Arvestuslik väärtus 31.12.		39 323 077,80	16 328 920,19

Rendipindade parandus- ja renoveerimiskulud			
	eurot	2016	2015
Soetusmaksumus 01.01.		6 952 930,38	10 231 253,78
Juurdemaksed		358 116,50	
Osamaksete vahelised ülekanded		2 214 381,20	1 551 244,93
Mahaarvamised		-3 088 612,05	-4 829 568,33
Soetusmaksumus 31.12.		6 436 816,03	6 952 930,38
Akumuleeritud kulum 01.01.		3 146 550,47	6 570 671,34
Mahaarvamiste kogunenud kulum		-3 088 612,05	-4 820 400,01
Aruandeperioodi kulum		1 146 583,45	1 396 279,14
Kogunenud kulum 31.12.		1 204 521,87	3 146 550,47
Arvestuslik väärtus 31.12.		5 232 294,16	3 806 379,91
Muu materiaalne põhivara			
	eurot	2016	2015
Soetusmaksumus 01.01.		54 769,84	55 055,76
Mahaarvamised			-285,92
Soetusmaksumus 31.12.		54 769,84	54 769,84
Arvestuslik väärtus 31.12.		54 769,84	54 769,84
Ettemaksed ja pooleliolevad hanked			
	eurot	2016	2015
Soetusmaksumus 01.01.		28 991 864,21	12 861 163,19
Juurdemaksed		19 657 830,86	25 497 834,97
Osamaksete vahelised ülekanded		-39 901 381,76	-9 365 969,45
Mahaarvamised		-388 080,96	-1 164,50
Soetusmaksumus 31.12.		8 360 232,35	28 991 864,21
Arvestuslik väärtus 31.12.		8 360 232,35	28 991 864,21
Materiaalne põhivara kokku		350 954 297,03	350 260 673,69
Bilansis kajastatud ümberhindlused			
	eurot	2016	2015
Krundid ja maa		5 898 350,58	5 898 350,58
Ehitised		26 530 709,60	26 530 709,60
Kokku		32 429 060,18	32 429 060,18

Kinnisvara ümberhindlused on tehtud ajavahemikul 1950–1984 ning põhinevad kinnisvarahindajate selleaegsetel hinnangutel.

11. Investeeringud

Osalusel sama kontserni ettevõtetes			
	eurot	2016	2015
Soetusmaksumus 01.01.		177 278 536,39	177 005 023,06
Juurdemaksed			6 677 598,5
Mahaarvamised		-885 861,81	5
Väärtuse vähenemised *			-6 404 085,22
Arvestuslik väärtus 31.12.		176 392 674,58	177 278 536,39

* 2015: Venemaa ja Seppälä äritegevuses rakendatud väärtuse vähendamised

Muud aktsiad ja osalused			
	eurot	2016	2015
Soetusmaksumus 01.01.		10 458 905,98	10 458 939,61
Mahaarvamised		-188 103,02	-33,63
Väärtuse vähenemine		-2 241 944,22	
Arvestuslik väärtus 31.12.		8 028 858,74	10 458 905,98
Investeeringud kokku		184 421 533,32	187 737 442,37

12. Lühiajalised nõuded

Nõuded ostjate vastu			
	eurot	2016	2015
Intressi kandvad nõuded ostjate vastu		1 571 551,44	9 014 989,90
Intressivabad nõuded ostjate vastu		8 179 325,53	8 438 262,53
Kokku		9 750 876,97	17 453 252,43

Lühiajalised nõuded sama kontserni ettevõtelt

	eurot	2016	2015
Kontserni toetuse nõuded		3 980 000,00	
Nõuded ostjate vastu		2 373 137,29	1 169 463,88
Dividendinõuded			17 137 167,42
Viitlaekumised		82 498,56	243 177,26
Muud lühiajalised nõuded		60 000,00	
Kokku		6 495 635,85	18 549 808,56

Lühiajalised viitlaekumised

	eurot	2016	2015
Tuletisinstrumentide nõuded		4 636 099,71	55 019,25
Tööjõuga seotud liigendatud kõrvalkulud		3 798 405,63	2 641 806,50
Nõue krediitkaardipartnerilt		1 960 448,71	2 004 093,99
Laenuandmisega seotud liigendatud kulud		1 782 585,64	3 087 512,96
Liigendatud IKT-kulud		1 769 591,12	1 914 261,63
Nõuded tarnijatelt		1 065 035,98	902 182,19
Liigendatud rendi- ja liisingukulud		819 774,70	1 647 958,93
Maksu- ja tollinõuded		412 826,75	319 343,99
Muud viitlaekumised		605 153,96	780 804,64
Kokku		16 849 922,20	13 352 984,08

13. Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid hõlmavad pangahoiuseid ja sularaha.

14. Omakapitali muutused

Aksiakapital			
	eurot	2016	2015
A-aktsiad 01.01		61 106 432,00	61 191 530,00
Konverteerimine B-aktsiateks		-44 696,00	-85 098,00
A-aktsiad 31.12		61 061 736,00	61 106 432,00
B-aktsiad 01.01		82 990 934,00	82 905 836,00
Konverteerimine A-aktsiateks		44 696,00	85 098,00
B-aktsiad 31.12		83 035 630,00	82 990 934,00
Aksiakapital kokku		144 097 366,00	144 097 366,00
Ülekursi reserv 01.01 ja 31.12		186 346 445,72	186 346 445,72
Investeeringut vaba omakapitali reserv 01.01 ja 31.12.		255 735 789,28	255 735 789,28
Muud reservid 01.01. ja 31.12.		43 728 921,17	43 728 921,17
Eelmiste perioodide kasum/kahjum 01.01. ja 31.12.		-231 252 806,84	-108 630 595,12
Aruandeperioodi kasum/kahjum		-3 552 411,26	-122 622 211,72
Omakapital kokku		395 103 304,07	398 655 715,33

Jaotatavate varade arvestus 31.12			
	eurot	2016	2015
Reservid		299 464 710,45	299 464 710,45
Eelmiste aruandeperioodide kasum/kahjum		-231 252 806,84	-108 630 595,12
Aruandeperioodi kasum/kahjum		-3 552 411,26	-122 622 211,72
Kokku		64 659 492,35	68 211 903,61

15. Emaettevõtte aktsiad			
Nimiväärtus 2,00 eurot	tk		tk
A-aktsiaid (à 10 häält)		30 530 868	30 553 216
B-aktsiaid (à 1 häält)		41 517 815	41 495 467
Kokku		72 048 683	72 048 683

16. Eraldise akumulatsioon

Eraldise akumulatsioon tekib ettevõttes kogunenud kulumivahest.

17. Kohustuslikud reservid

Muud kohustuslikud
reservid

	eurot	2016	2015
Suletud kaupluste rendikohustused ja lõpetamisega seotud kulutused		4 472 616,04	6 416 256,78
Äritegevuse ümberkorraldamisega seotud kulutused		2 661 116,00	15 450 000,00
Tööjõukulud			168 068,40
Kokku		7 133 732,04	22 034 325,18

18. Lühiajalised kohustused

	eurot	2016	2015
Intressi kandvad kohustused		232 592 075,12	245 995 970,87
Intressivabad kohustused		116 343 076,28	124 941 523,08
Kokku		348 935 151,40	370 937 493,95

Lühiajalised kohustused sama kontserni ettevõtetele

eurot	2016	2015
Võlad tarnijatele	269 834,18	568 128,50
Muud kohustused, intressi kandvad	624 285,53	893 421,54
Muud kohustused, intressivabad	339 776,56	445 727,43
Viitvõlad	1 537 234,45	
Kokku	2 771 130,72	1 907 277,47

19. Viitvõlgade olulised summad

eurot	2016	2015
Tööjõuga seotud liigendatud kõrvalkulud	22 125 199,72	25 098 327,59
Liigendatud intressi- ja finantskulud	12 338 075,54	7 272 415,81
Tulumaksukohustus	10 850 991,78	10 326 326,25
Kohustused käibevaraostudelt	4 730 708,26	9 090 201,04
Tuletisinstrumentide kohustused	2 659 943,13	5 345 280,42
Investeeringutega seotud kohustused	2 151 280,00	
Ettevõtte asukohaga seotud liigendatud kulud	1 887 389,00	3 224 674,00
Tagastamise reserv	1 034 015,58	741 713,29
Muud viitvõlad	3 050 856,25	2 508 709,08
Kokku	60 828 459,26	63 607 647,48

20. Antud tagatised

Ettevõtte antud tagatised

eurot	2016	2015
	Tagatise väärtus	Tagatise väärtus
Hüpoteegid	1 681 800,00	1 681 800,00
Tagatised	300 000,00	550 000,00
Ettevõtte antud tagatised kokku	1 981 800,00	2 231 800,00

Teiste nimel antud tagatised

eurot	2016	2015
Tagatised	6 164 419,01	481 825,00
Kokku	6 164 419,01	481 825,00

Samasse kontserni kuuluvate ettevõtete nimel antud tagatised

eurot	2016	2015
Renditagatised	6 000 595,97	17 635 216,28
Muud garantiid	2 200 000,00	6 974 805,06
Kokku	8 200 595,97	24 610 021,34

Antud tagatised kokku

eurot	2016	2015
Hüpoteegid	1 681 800,00	1 681 800,00
Tagatised	14 665 014,99	25 641 846,34
Kokku	16 346 814,99	27 323 646,34

21. Muud kohustused

Liisingukohustused

eurot	2016	2015
Kokku	1 236 091,65	1 377 720,09

Kinnisvarainvesteeringud

Ettevõtte on kohustatud kontrollima aastatel 2008–2016 tehtud kinnisvarainvesteeringute mahaarvamisi, kui kinnisvara käibemaksuga seotud kasutamine väheneb kontrollperioodi jooksul. Viimane kontrollaasta on 2026. Vastutuse maksimaalne suurus on 15 350 797 eurot. 2015. aastal oli vastutuse maksimaalne suurus 17 648 489 eurot.

Pensionikohustused

Ettevõtte pensionikohustused on kindlustatud välises pensionikindlustusettevõttes. Pensionikohustused on täielikult kaetud.

22. Aktsiad ja osalused

Kontserni ettevõtted

	Osa aktsiatest	Osa hääle- õigusest
Emaettevõtte omanduses	%	%
Stockmann AS, Tallinn	100	100
SIA Stockmann, Riia	100	100
SIA Stockmann Centrs, Riia	63	63
Stockmann Security Services Oy Ab, Helsingi	100	100
Oy Suomen Pääomarahoitust - Finlands Kapitalfinans Ab, Helsingi	100	100
Stockmann Sverige AB, Stockholm	100	100
Oy Hullut Päivät-Galna Dagar Ab, Helsingi	100	100
SIA Seppala Latvia, Riia	100	100
UAB Seppala Lithuania, Vilnius	100	100
	Osa aktsiatest	Osa hääle- õigusest
Tütarettevõtete omanduses	%	%
Oy Stockmann Russia Finance Ab, Helsingi	100	100
OOO Stockmann Stp Centre, Peterburi	100	100
TOV Stockmann, Kiiev	100	100
AB Lindex, Göteborg	100	100
AB Lindexi tütarettevõtte		
Lindex Sverige AB, Göteborg	100	100
Lindex AS, Oslo	100	100
Lindex Oy, Helsingi	100	100
Lindex Oü Eesti, Tallinn	100	100
SIA Lindex Latvia, Riia	100	100
UAB Lindex Lithuania, Vilnius	100	100
Lindex s.r.o, Praha	100	100
AB Espevik, Alingsås	100	100
Lindex H.K. Ltd, Hongkong	99	99
Shanghai Lindex Consulting Company Ltd, Shanghai	100	100
Lindex Financial Services AB, Göteborg	100	100
Lindex India Private Ltd, New Delhi	100	100
It will fit AB, Göteborg	100	100
Lindex GmbH, Düsseldorf	100	100
Lindex Slovakia s.r.o., Bratislava	100	100
Lindex PL Sp.zoo, Varssavi	100	100
Lindex UK Fashion Ltd, London	100	100

	Osa aktsiatest
Ühisettevõtlused	%
Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammi Fastighets Ab, Espoo	37,8

Ühisettevõtluste aktsiad kajastatakse kontsernis nii, et aktsiate asemel ühendatakse kontserni osalusele vastav osa ühisettevõtluste varadest ja kohustustest kontserni bilansis.

	Osa aktsiatest
Emaettevõtte omanduses	%
Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammi Fastighets Ab, Espoo	37,8
Tuko Logistics Osuuskunta, Kerava	10,0
Muud aktsiad	n / a

Juhatuse ettepaneku jaotatavate varade ja aruandeperioodi kasumi kasutamise kohta

Emaettevõtte 31.12.2016 bilansile vastavad jaotatavad varad olid 64,7 miljonit eurot.

Emaettevõtte 31.12.2016 bilansile vastavalt üldkoosoleku kasutuses olevad jaotatavad varad koosnevad järgmistest:

investeeringud vaba omakapitali reserv	255 735 789,28
tegevuskulude fond	43 728 921,17
eelmiste perioodide kasum/kahjum	-231 252 806,84
aruandeperioodi kahjum	-
	<u>3 552 411,26</u>
	<u>64 659 492,35</u>

Juhatus teeb üldkoosolekule ettepaneku, et 2016. aruandeaasta kasum jäetaks eelmiste perioodide kasumi/kahjumikontole.

Helsingis, 14. veebruaril 2017

Juhatuse ja tegevjuhi tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande allkirjad:

JUHATUS

Jukka Hienonen

Kaj-Gustaf Bergh

Torborg Chetkovich

Susanne Najafi

Leena Niemistö

Michael Rosenlew

Per Sjödel

Dag Wallgren

TEGEVJUHT

Lauri Veijalainen

Aastaaruande auditi kohta on esitatud täna aruanne.

Helsingis, 20. veebruaril 2017

Henrik Holmbom
Kaubanduskoja tunnustatud audiitor

Marcus Tötterman
Kaubanduskoja tunnustatud audiitor

AUDITI ARUANNE

Stockmann Oyj Abp üldkoosolekule

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE AUDIT

Arvamus

Oleme auditeerinud Stockmann Oyj Abp (äriregistri kood 0114162-2) aruandeperioodi 01.01–31.12.2016 raamatupidamise aastaaruannet. Raamatupidamise aastaaruanne hõlmab konsolideeritud bilanssi, kasumiaruannet, koondkasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet, rahavoogude aruannet ja lisasid, sh kokkuvõtet peamistest raamatupidamise aastaaruande koostamise põhimõtetest ning emaettevõtte bilanssi, kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja lisasid.

Meie arvamuse kohaselt

- annab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne õige ja asjakohase ülevaate kontserni majanduslikust olukorrast ning selle tegevuse tulemusest ja rahavoogudest vastavalt EL-is heakskiidetud rahvusvahelistele raamatupidamisstandarditele (IFRS),
- annab raamatupidamise aastaaruanne õige ja asjakohase ülevaate emaettevõtte tegevuse tulemusest ja majanduslikust seisundist vastavalt Soomes kehtivatele raamatupidamise aastaaruande koostamise käsitlevatele õigusaktidele ja vastavates õigusaktides sätestatud nõuetele.

Arvamuse põhjendused

Viisime auditi läbi Soomes järgitava auditeerimise hea tava kohaselt. Auditeerimise hea tava kohaseid kohustusi kirjeldatakse täpsemalt punktis „Audiitori kohustused raamatupidamise aastaaruande auditeerimisel”.

Me ei sõltu emaettevõttest ega kontserni ettevõtetest Soomes järgitavate eetiliste nõuete kohaselt, mis puudutavad meie poolt läbi viidavat raamatupidamise aastaaruande auditeerimist, ning oleme täitnud muud nendele nõuetele vastavad eetilised kohustused.

Oleme seisukohal, et oleme saanud oma arvamuse põhjendamiseks vajalikul määral eesmärgiks sobivat auditeerimise tõendusmaterjali.

Olulisus

Meie kontrolli ulatust on mõjutanud rakendatud olulisuse põhimõte. Olulisus on määratletud, tuginedes asjatundlikule hinnangule ja see aitab kindlaks määrata kontrollimeetmete iseloomu, ajastamist ja ulatust ning hinnata leitud väärkajastuste mõju kogu raamatupidamise aastaaruande suhtes.

Olulisuse tase põhineb meie hinnangul selliste väärkajastuste suuruse kohta, mis üksi või koos teistega võiks mõistlikult eeldades mõjutada raamatupidamise aastaaruande kasutajate majanduslikke otsuseid. Samuti oleme võtnud arvesse sellised väärkajastusi, mis võivad kvalitatiivsetel põhjustel olla aastaaruande kasutajate jaoks meie arvamuse kohaselt olulised.

Auditeerimise seisukohalt olulised asjaolud

Auditeerimise seisukohalt olulised asjaolud on sellised asjaolud, mis vastavalt meie pädevale seisukohale on olnud kõnealuse aruandeperioodi auditeerimise kontrollimisel kõige tähelepanuväärsemad kontrolli objektid. Neid asjaolusid võetakse arvesse aastaaruande kui terviku auditeerimisel ja selle kohta esitatava arvamuse koostamisel, ning me ei esita nende asjaolude kohta eraldi hinnangut.

Võtsime auditeerimisel arvesse riski, et juhatuse eirab kontrollid. See hõlmab arvamust selle kohta, kas on olemas viiteid juhatuse taolisest eesmärgistatud suhtumisest, mis põhjustab ametiseisundi kuritarvitamisest tulenevat olulist väärkajastamise riski.

AUDITEERIMISE SEISUKOHALT OLULISED ASJAOLUD

KUIDAS NEID ASJAOLUSID
AUDITEERIMISEL KÄSITLETI

Firmaväärtuse ja kaubamärgi hindamine (konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad 1 ja 13)

- 2016. aasta lõpus oli firmaväärtuse ja kaubamärgi arvestuslik väärtus konsolideeritud bilansis kokku 831 miljonit eurot. Sellest moodustas Fashion Chainsi segmendi (Lindex) firmaväärtuse ja Lindexi kaubamärgi osa kokku 806 miljonit eurot ja Retaili segmendi firmaväärtuse osa 25 miljonit eurot.
- Juhatus koostatud väärtuse vähendamise katsed rahavooge tootvate äriüksuste (Lindex ja Retail) suhtes põhinevad kasutusväärtuse hinnangutel.
- Väärtuse vähendamise katsete taustal olevate rahavoogude prognooside peamiste eelduste määratlemine eeldab juhatuse otsust mh käibe suurenemise, kasumlikkuse arendamise ja diskontomäära suhtes. Katsetes kasutatud prognoosidega seotud hinnangust ja bilansiväärtuste tähtsusest tulenevalt on firmaväärtuse ja kaubamärgi hindamine olnud auditeerimise peamine aspekt.
- On olemas risk, et rahavooge tootvate äriüksuste tootlus ei ole kooskõlas algsete ootuste ja prognoosidega, mille tõttu firmaväärtuse ja kaubamärgi arvestuslikud väärtused võivad ületada nende kaetavat summat. 2016. aasta lõpus langes emaettevõtte aktsiakapitali turuväärtus alla emaettevõtte omanikele kuuluva kontserni omakapitali arvestusliku väärtuse.
- Arutasime KPMG hindamisspetsialistidega, kas firmaväärtuse ja kaubamärgi suhtes oli vajalik allahindlus. Meie kontrollimeetodid hõlmasid muu hulgas järgmist:
 - väärtuse vähendamise katsearvutuste põhieelduste asjakohasuse kahtluse alla seadmine
 - väärtuse vähendamise katsearvutuste põhieelduste nagu rahavoogude prognooside, diskontomäärade ja kasvuprognooside võrdlus emaettevõtte juhatuse heakskiidetud kõige viimaste eelarvetega, kolmandatelt isikutelt saadud turgu puudutava teabe ja Stockmanni enda eelmiste aruandeperioodide tegelike andmetega
 - väärtuse vähendamise katsearvutuste aritmeetilise täpsuse kontrollimine
 - firmaväärtuse ja kaubamärgi väärtuse vähendamise katsega seotud lisaandmete hindamine, sh kasutatud eelduste ja tundlikkuse analüüsi asjakohasuse ja piisavuse hindamine

Kinnisvara hindamine (konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad 1, 14 ja 15)

- Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes määrab Stockmann nii enda kasutuses olevatele kinnistutele kui ka tema omanduses olevatele kinnisvarainvesteeringutele õiglase väärtuse. Õiglasel väärtusel põhinevad välise volitatud kinnisvarahindajate antud hinnangutel. 2016. aasta lõpus oli kinnistute arvestuslik väärtus konsolideeritud bilansis kokku 950 miljonit eurot.
- Kontserni enda kasutuses olevate kinnistute ümberhindamise ja kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse määramisega on seotud rahavoogude prognoosimisest ja diskonteerimisest tulenevad riskitegurid ja juhtkonna subjektiivsed hinnangud.
- Kinnisvara hindamist mõjutavad hindamisarvutustes kasutatud oletused, millega on seotud suur hulk juhtkonna otsuseid. Peamised oletused puudutavad muu hulgas järgmist:
 - rendimaksete netotulu hinnangud,
 - kinnisvara tulevased investeeringud.
- Oleme hinnanud õiglase väärtuse määramiseks kohaldatud põhimõtteid ja meetodeid. Arvutuste olemuse tõttu oleme kasutanud ka KPMG hindamisspetsialiste, et hinnata Stockmanni määratletud kinnistute õiglase väärtuse asjakohasust. Meie kontrollimeetodid hõlmasid muu hulgas järgmist:
 - hindamismudelite ja neis kasutatud põhieelduse asjakohasuse hinnangut, mh võrreldes neid välisallikatest saadud turgu puudutavate andmetega
 - kinnistute õiglase väärtuse määramise kohta antud lisades olevate andmete asjakohasuse ja piisavuse hindamine

Käibekapitali auditeerimine ja hindamine (konsolideeritud bilansi lisad 1 ja 18)

- Stockmann tegeleb äritegevusega ulatusliku kaubamajade ja moekaupluste keti kaudu nii kodumaal kui ka välismaal. Selle tulemusena kasvab infosüsteemide ja sisekontrollide tõhusus ning juhtkonna järelevalve tähtsus käibekapitali saldo kontrollimise seaduslikkuse ja asjakohase hindamise tagamiseks.
- Kontsern müüb moe- ja muid tooteid, mille nõudlust mõjutavad mh tarbijate ja moetrendide muutused.
- Uus keskladu võeti Soomes kasutusele 2016. aasta mais. Kasutuselevõtmine on mõjutanud kaubavoo turustamist, samuti käibevara järelevalveprotsesse.
- Käibevara hindamisega on seotud juhtkonna kaalutusõigus, mh seoses laokaupade tulevase müügiga, mille tõttu käibevarasse tehtavad väärtuse vähendamise kirjed ei osutu hiljem enam tingimata piisavateks.
- Meie kontrollimeetodid hõlmasid muu hulgas järgmist:
 - käibekapitali kontrollimisega seotud protsessi ning juhtkonna kasutatavate järelevalvearuannete sobivuse hindamine
 - kontserni käibekapitali käsitlevate infosüsteemide ja nendega seotud kasutusõiguste haldamise ja infoturbe suhtes kontrollikeskkonna ja süsteemidel põhinevate kontrollide toimivuse hindamine
 - uus kesklaos kaubakäitlemise ja järelevalveprotsesside hindamine
 - osalemine valitud esinduste inventuurides ja kontserni keskladude inventeerimisprotsesside asjakohasuse hindamine
 - andmeanalüüside läbiviimine käibekapitali hindamise õiguspärasuse ja käibekapitali hindamise seotud arvutuste usaldusväärsuse kontrollimiseks
 - käibekapitali hindamisega seotud põhimõtete ja tehtud väärtuse vähendamiste piisavuse hindamine

Aastaaruannet puudutavad juhatuse ja tegevjuhi kohustused

Juhatus ja tegevjuht vastutavad aastaaruande koostamise eest nii, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne annab õige ja asjakohase ülevaate EL-is heakskiidetud rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite (IFRS) kohaselt ja nii, et aastaaruanne annab õige ja asjakohase ülevaate Soomes kehtivate raamatupidamise aastaaruande koostamist puudutavate õigusaktide kohaselt ja vastab õigusaktides sätestatud nõuetele. Juhatus ja tegevjuht vastutavad ka sellise sisekontrolli eest, mida nad peavad vajalikuks, et oleks võimalik koostada aastaaruanne, milles ei ole kuritarvitamisest või veast tulenevaid olulisi väärkajastusi.

Juhatus ja tegevjuht on kohustatud aastaaruannet koostades hindama emaettevõtte ja kontserni võimet jätkata oma tegevust ning asjakohasel juhtudel esitama asjaolud, mis on seotud tegevuse järjepidevuse ja sellega, et aastaaruanne on koostatud tegevuse järjepidevuse alusel. Aastaaruanne koostatakse tegevuse järjepidevuse alusel, välja arvatud juhul, kui emaettevõtte või kontserni plaanitakse lõpetada või tegevus lõpetada või ei ole muud reaalselt võimalust, kui seda teha.

Audiitori kohustused aastaaruande auditeerimisel

Meie eesmärk on saada piisav kindlus selle kohta, kas aastaaruandes tervikuna leidub kuritarvitamisest või veast tulenevat olulist väärkajastust, ning esitada auditi aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Mõõdukas kindlus on kõrge kindlusaste, kuid see ei taga, et oluline väärkajastus avastatakse alati auditeerimise hea tava kohase auditeerimise käigus. Väärkajastused võivad olla tingitud kuritarvitusest või veast ja neid peetakse olulisteks, kui võib mõistlikult eeldada, et need üksi või koos võivad mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad teevad aastaaruande põhjal.

Auditeerimise hea tava kohase auditeerimise alla kuulub, et me kasutame professionaalset otsustamist ja säilitame professionaalse skeptitsismi kogu auditeerimise jooksul. Peale selle

- Tunnistame ja hindame kuritarvitamisest või veast tulenevaid aastaaruande olulise väärkajastuse riske, kavandame ja teostame nendele riskidele vastavaid auditeerimisi ja hangime oma arvamuse tõendamiseks vajalikul määral eesmärgiks sobivat auditeerimise tõendusmaterjali. Risk, et kuritarvitamisest tulenev oluline väärkajastamine jääb avastamata, on suurem kui risk, et veast tulenev väärkajastus jääb avastamata, sest kuritarvitamisega võib olla seotud ühisettevõtte, võltsimine, andmete tahtlik esitamata jätmine või valeandmete esitamine või sisekontrolli eiramine.

- Loomes käsitlemise auditeerimise seisukohalt asjakohasest sisekontrollist, et oleks võimalik kavandada antud asjaolude korral asjakohaseid auditeerimismeetmeid, kuid mitte selleks, et suudaksime anda arvamuse emaettevõtte või kontserni sisekontrolli tõhususe kohta.
- Hindame kohaldatud aastaaruande koostamisprohümõtete asjakohasust ja juhtkonna tehtud arvestushinnangute ja nende kohta esitatavate andmete asjakohasust.
- Teeme järelduse, kas juhatusel ja tegevjuhil on asjakohane koostada aastaaruanne, võttes aluseks eelduse tegevuse jätkumisest, ja teeme saadud auditeerimise tõendusmaterjali alusel järelduse, kas esineb selliste sündmuste või asjaoludega seotud olulist ebakindlust, mis võib anda märkimisväärse põhjuse, et kahtlustada emaettevõtte või kontserni võimet jätkata oma tegevust. Kui leitakse, et esineb oluline ebakindlus, peame juhtima oma auditeerimise aruandes lugeja tähelepanu ebakindlust puudutavatele aastaaruandes esitatud andmetele, või kui ebakindlust puudutavad andmed ei ole piisavad, kohandama oma arvamust. Meie järeldused põhinevad auditeerimisaruande esitamise päevaks saadud auditeerimise tõendusmaterjalil. Vastupidised sündmused või tingimused võivad põhjustada, et emaettevõtte või kontserni ei suuda oma tegevust jätkata.
- Hindasime aastaaruannet, kaasa arvatud kõiki aastaaruandes esitatud andmeid, üldist esitamise viisi, struktuuri ja sisu ning seda, kas aastaaruanne kajastab selle aluseks olevaid äritegevusi ja sündmusi nii, et see annab õige ja asjakohase ülevaate.
- Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta arvamuse esitamiseks oleme saanud vajalikul hulgal selleks eesmärgiks sobivat auditeerimise tõendusmaterjali kontserni kuuluvate ühenduste või äritegevust puudutavate finantsandmete kohta. Vastutame kontserni auditeerimise juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Vastutame üksnes auditeerimise arvamuse eest.

Suhtlesime juhtorganitega mh auditi kavandatud ulatusest ja ajastamisest ning märkimisväärsetes auditi tulemustest, sh võimalikud sisekontrolli olulised puudused, mis me tegime kindlaks auditi käigus.

Peale selle anname juhtorganile kinnituse selle kohta, et oleme järginud sõltumatusega seotud vastavaid eetilisi nõudeid ja rääkisime nendega kõikidest suhetest ja muudest asjaoludest, mille kohta võib mõistlikult eeldada, et need mõjutavad meie sõltumatust, ning kohaldatavatel juhtudel nendega seotud ettevaatusabinõudest.

Otsustame, millised juhtorganiga arutatud asjaolud olid kontrollitava aruandeperioodi auditeerimisel kõige olulisemad ja seega auditeerimise seisukohalt peamised. Kirjeldame nimetatud aspekte auditeerimise aruandes, välja arvatud juhul, kui õigusaktid ei luba nimetatud asjaolu avalikustamist või kui äärmiselt harvadel juhtudel leiame, et nimetatud asjaolu ei avalikustata auditeerimisaruandes, sest selle põhjustatud ebasoodne mõju võib põhjendatult olla suurem kui selliste andmete avaldamisest tulenev üldine kasu.

MUUD ARUANDEKOHUSTUSED

Muud andmed

Juhatus ja tegevjuht vastutavad muude andmete eest. Muud andmed käsitlevad tegevusaruandes ja aastaaruandes sisalduvaid muid andmeid, mitte aastaaruannet ja seda puudutavat auditeerimisaruannet. Saime tegevusaruande oma käsutusse enne kõnealuse auditeerimisaruande esitamise päeva ja loodame saada aastaaruande oma käsutusse pärast nimetatud päeva.

Aastaaruannet puudutav arvamus ei hõlma muid andmeid.

Meie kohustus on lugeda eespool nimetatud muid andmeid seoses aastaaruande auditeerimisega ja seda tehes hinnata, kas muud andmed on oluliselt vastuolus aastaaruande või auditeerimisel saadud teabega või kas see mõjutab muul viisil, olles oluliselt vale. Tegevusaruande suhtes on meie kohustus hinnata ka seda, kas tegevusaruanne on koostatud vastavalt selle koostamisele kohaldatavatele õigusaktidele.

Arvamust esitades eeldame, et tegevusaruande ja aastaaruande andmed on omavahel kooskõlas ja et tegevusaruanne on koostatud vastavalt selle koostamisele kohaldatavatele õigusaktidele.

Kui me teeme tegevusaruandes sisalduva teabega seotud töö põhjal järelduse, et nimetatud muudes andmetes esineb oluline väärkajastus, peame sellest asjaolust teada andma. Selle kohta puuduvad meil andmed.

Helsingis, 20. veebruaril 2017

Henrik Holmbom
Kaubanduskoja
tunnustatud audiitor

Marcus Tötterman
Kaubanduskoja
tunnustatud audiitor

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6339558
Faks	+372 6339556
E-posti aadress	maie.sammel@stockmann.com